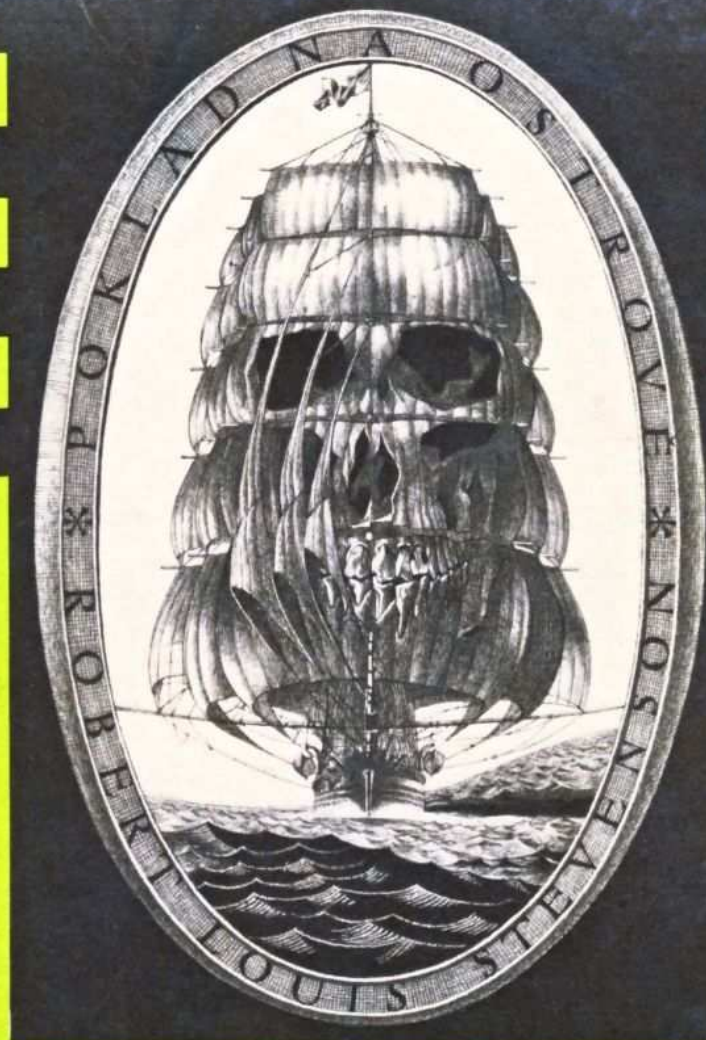

KNIHY ODVAHY

A DOBRODRUŽSTVÍ

SVAZEK 3

Robert Louis Stevenson

POKLAD NA OSTROVĚ

Je tomu 75 let, co skotský spisovatel R. L. Stevenson napsal svůj Poklad na ostrově, který sám později nikoliv neprávem nazval „má první kniha“. Původně vycházel tento romantický příběh o pirátech a honbě za pokladem v časopise pro chlapce. Když později vyšel knižně, stal se naráz oblíbenou knihou a Stevenson uznávaným spisovatelem. Stejně jako Defoeův Robinson Crusoe, Marryatův Kormidelník Vlnovský nebo Vernův Nový hrabě Monte Christo našel Poklad R. L. Stevensona čestné místo v dědictví světové klasické dobrodružné literatury. Právem! Vzpomeňme na Jima Hawkinse, vychytralého Honzu Silvera nebo rozšafného doktora Liveseyho. Jejich obdobu najdeme v Marryatovi, Vernovi a Defoeovi. Je nám od první chvíle sympatický ten odvážný Jim Hawkins, který se s přáteli vydá na plachetnici Hispaniole hledat ztracený ostrůvek uprostřed oceánu, na němž starý pirát Flint zakopal svůj pohádkový poklad. S jakým vtipem a neohrožeností řeší Jim svízelné situace, které jeho přátelům připraví posádka Hispanioly v čele s pirátem Dlouhým Honzou. Kolik rušných a napínavých chvil je zachyceno v každém řádku, kolik víry v člověka, kolik optimismu, charakteristického pro celé Stevensonovo dílo.

13-059-69 14/54

Vázaný výtisk 22,- Kčs

Z VYŠLÝCH SVAZKŮ:

M. Pašek: Ostrov tisíce drahokamů — *J. F. Cooper*: Průkopníci — *M. Bielicki*: Lacho z rodu Ha — *A. Lindgrenová*: Kalle Blomkvist zasahuje — *P. Gamarra*: Dobrodružství Opeřeného hada — *A. Ransome*: Holubí pošta — *H. H. Swiftová*: Dráha na svobodu — *S. Tatay*: Pušky a holubi — *M. Pašek*: Lovci perel — *A. Branald*: Tisíc a jedno dobrodružství — *A. P. Pearceová*: Poklad v jediné růži — *L. Renn*: Trini — *T. Mauffret*: Krásná Amaranta — *S. O'Dell*: Ostrov modrých delfínů — *L. Kiršner*: Šifrovaná zpráva — *F. Pilař*: Dýmka strýce Bonifáce — *K. May*: Vinnetu I.—III. díl — *A. Dumas*: Tři mušketýři I.—II. díl — *H. Melville*: První plavba — *K. May*: Duch Llana Estacada — *J. Fabricius*: Plavčíci kapitána Bontekoea — *L. Pařízek*: Řeka kouzelníků — *R. L. Stevenson*: Černý šíp — *M. Pašek*: Nesmrtelný kovboj — *M. V. Kratochvíl*: Napoleon z ostrova — *J. Volček*: Karaj — *M. Soriano*: Nezvěstný plukovník — *J. F. Cooper*: Prérie — *A. Bahdaj*: Bacha, černý paraple! — *V. Šustr*: Na Opici řece — *A. Ransome*: Velká šestka — *M. M. Kadlecová*: Muž a pes — *D. Galský*: Král Madagaskaru — *Grey Owl*: Sejdžo a její bobřici — *M. Švácha*: Puma ze Sierry — *E. Salgari*: Černý korzár — *J. D. Wyss*: Švýcarský robinzon — *E. Štorch*: Hrdina Nik — *V. Kocourek*: Vzpouora na lodi Bounty — *A. R. Evans*: Sobi táhnou — *N. O. Franzén*: Veledektiv Agaton Sax — *K. May*: Černý mustang — *R. L. Stevenson*: Poklad na ostrově.

PŘIPRAVUJEME:

N. Szczepaňská: Divoký Anda

F. Steuben: Tekumseh

M. Diekmannová: Čluny v Brakkeputu

Robert Louis Stevenson

**POKLAD
NA OSTROVĚ**

ALBATROS

Translation © Hana Šnajdrová 1954–1969
Illustrations © Bohuslav Mikeš 1969

DÍL PRVNÍ
STARÝ PIRÁT

KAPITOLA PRVNÍ

Starý mořský vlk U admirála Benbowa

Zeman Trelawney, doktor Livesey a jiní pánové mě požádali, abych dopodrobna vypsál historii pokladu na ostrově a zamlčel jenom polohu ostrova, protože poklad na něm zůstal až dodneška; proto se L. P. 17.. chápu pera a vracím se do dob, kdy měl ještě můj otec hostinec *U admirála Benbowa* a kdy se pod náš krov uchýlil starý snědý námořník s jizvou v obličejí.

Jasně si vzpomínám, jako by se to stalo teprve včera, jak se dotrmácel ke dveřím hostince; lodní kufr přivezli za ním na trakaři. Byl to vysoký, silný, svalnatý, do kaštanova opálený chlapík. Umaštěný copánek mu splýval až na špinavý modrý kabátec. Ruce měl rozdrásané, zjizvené, s černými, olámanými nehty a v tváři sinavě bílou jizvu. Ještě dnes ho vidím, jak se rozhlíží po zátoce, pohvizduje a prozpěvuje si onen starý námořnický popěvek, který jsme od něho později tak často slyšali:

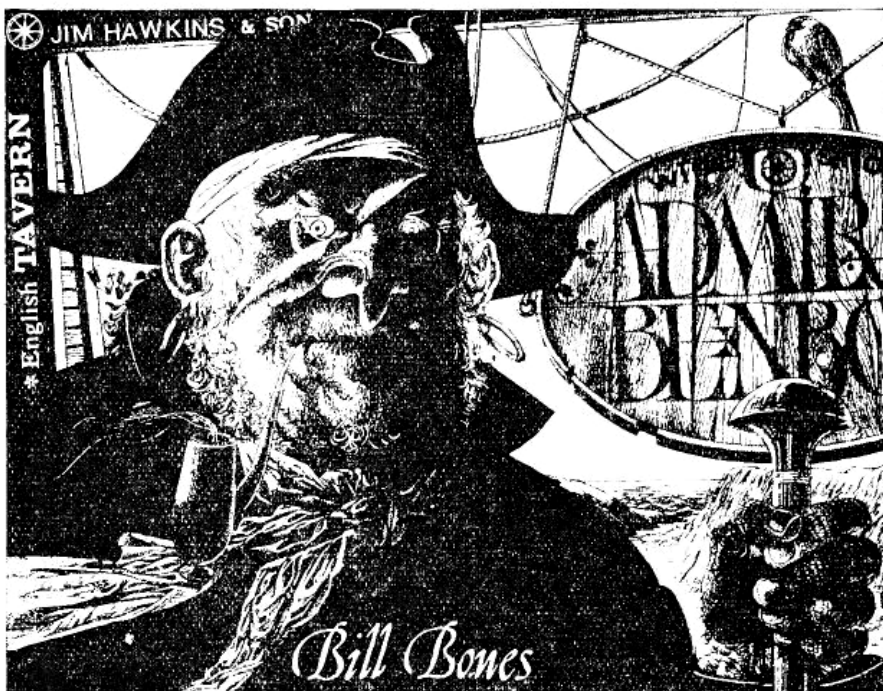
*Na černé rakvi patnáct chlapů popíjí,
jo-ho-ho, ať teče rum!*

Zpíval vysokým, třaslavým hlasem, vycvičeným, ale taky značně nakřáplým z vyzpěvování u vratidla. Pak zabušil na dveře zahrocenou holí, a když otec otevřel, objednal si drsně sklenku rumu. Upíjel zvolna a znalecky rum vychutnával a jeho zrak přitom tékal z okolních útesů na náš vývěsní štít.

„Hezká zátoka,“ řekl konečně, „a správný výčep. Hodně zákazníků, kamaráde?“

Otec mu řekl, že to bohužel ani nestojí za řeč.

„Dobrá,“ prohlásil námořník. „U vás zakotvím. Hej, kamaráde,“ zavolal na muže, který mu přivezl kufr, „popojed’ až sem a pomoz

vynést kufr nahoru. Zůstanu tu,“ pokračoval, „a nemám velké požadavky. Stačí mi rum, slanina s vejci a komůrka, z níž budu vidět na loď vyplouvající z přístavu. Jak mi máte říkat? Říkejte mi kapitán. Ach tak, už vím, nač čekáte – tady máte,“ a hodil na pult tři čtyři zlatáky. „A až je spotřebujete, řekněte si o další,“ dodal a zatvářil se pánovitě jako skutečný velitel.

Ačkoli měl chatrný oděv a hrubou řeč, nevypadal opravdu na obyčejného námořníka, ale spíše na kormidelníka, či dokonce kapitána zvyklého rozkazovat a hned rozdávat rány. Muž, který mu přivezl kufr na trakaři, nám prozradil, že předešlého dne vystoupil námořník z dostavníku před hospodou *U krále Jiřího*, vyptával se na pobřežní hostinec a usídlil se u nás proto, že na naši hospodu uslyšel jen samou chválu, a hlavně proto, že stála o samotě. To bylo všechno, co jsme se o svém hostu dověděli.

Povahou byl samotář. Celý boží den se potloukal kolem zátoky nebo po útesech, ozbrojen dalekohledem, večer pak proseděl v

nálevně v koutku u krbu a popíjel rum slabě křtěný vodou. Oslovil-li ho někdo, zpravidla neodpověděl, ale jen prudce a zuřivě zvedl hlavu a zatroubil do kapesníku jako na lodní roh. Tak jsme se my i naši stálí hosté naučili nechávat ho na pokoji. A den co den, jakmile se vrátil z potulek, vypytaval se, nešel-li kolem nějaký námořník. Zpočátku jsme si mysleli, že se mu stýská po společnosti lidí, jako je on sám; později jsme však přišli na to, že se jim naopak chce stůj co stůj vyhnout. Kdykoli se u *Admirála Benbowa* zastavil nějaký námořník (chodívali tamtudy pobřežní silnicí do Bristolu), nevstoupil kapitán do nálevny, dokud si ho neprohlédl záclonkou na dveřích. Potom seděl tiše jako myška, dokud námořník neodešel. Já sám jsem dobře věděl, oč mu jde; trnul jsem totiž skoro tak jako on. Jednoho dne si mě zavolal a slíbil mi, že mi dá každého prvního stříbrnou čtyřpenci, budu-li „dávat dobrý pozor na jednohého námořníka“ a oznámím mu okamžitě jeho příchod. Kolikrát se stalo, že jen zatroubil do kapesníku, když jsem se na prvního dožadoval své odměny, a zpražil mě pohledem. Ale než se týden s týdnem sešel, rozmyslil si to, přinesl mi čtyřpenci a opakoval, abych „dával pozor na jednohého námořníka“.

Nemusím vám snad ani říkat, že mě ten jednohý námořník strašil i ve snu. Za bouřlivých nocí, kdy vichřice cloumala naším domem a příboj hřměl v zátocce mezi útesy, vídával jsem ho v tisíci podobách a s tisícovým ďábelským výrazem. Jednou mu chyběla noha od kolena, podruhé od kyčle. Jindy to byl netvor, který měl odjakživa jen jednu nohu, a to uprostřed těla. V nejstrašnějších snech jsem ho vídal, jak skáče, běží a pronásleduje mě cesta necesta. A tak byla čtyřpence vlastně jen nepatrnou odměnou za noci prožité v hrůzostrašných představách.

Ačkoli mi představa jednohého námořníka naháněla takovou hrůzu, kapitána samotného jsem se bál mnohem méně než ostatní. Někdy večer vypil víc rumu s vodou, než je zdrávo, a pak se na nikoho neohlížel a pustil se do zpěvu rouhačských, divokých námořnických popěvků. Podruhé zase objednal pití pro celou ustrašenou společnost a přinutil ji, aby poslouchala jeho vyprávění či zpívala sborově refrén jeho písní. Často jsem slyšel, jak se celý

dům otrásá při „Jo-ho-ho, ať teče rum“. Všichni hosté v smrtelném strachu zpívali z plných hrdel a jeden překřikoval druhého, jen aby kapitána nerozhněvali. V takových chvílích s ním totiž nebyla vůbec rozumná řeč. Bouchal pěstí do stolu a dožadoval se naprostého ticha, zlostně vybuchoval, když se ho někdo na něco zeptal, a jindy se zase zlobil, že nikdo ani nemuká, protože se domníval, že neposlouchají jeho vyprávění.

A nedovolil nikomu, aby odešel z hostince, dokud se sám nezpil do němoty a neodpotácel se na lože.

Z jeho vyprávění měli lidé největší hrůzu. Byly to strašidelné historky o věšení, o shazování do moře, o bouřích na moři, o trestaneckých koloniích a bohapustých kouscích i končinách ve španělských mořích. Soudě podle jeho vyprávění, prožil celý život mezi nejhorsšími lotry, jaké kdy moře nosilo, a tón, jímž své historky vypravoval, děsil prostě venkovany stejně jako ty zločiny samy. Otec naříkal, že ho kapitán přivede na mizinu, protože si hosté jistě rozmyslí chodit k nám jen proto, aby na ně někdo hulákal, okřikoval je a strašil před spaním; ale já si myslím, že nám byl vlastně na prospěch. Lidé měli sice chvilku strach, ale časem se na tyto sedánky začínali dívat jako na vzrušující změnu v poklidném venkovském životě. Pár mladíků se dokonce tvářilo, že se mu obdivují, říkali mu „pravý mořský vlk“, „námořník každým coulem“ a podobně a tvrdili, že takoví chlapi jako on proslavili Anglii na moři.

V jednom směru nás však skutečně div nepřivedl na mizinu. Ubíhaly týdny, ubíhaly měsíce, kapitánovy zlatáky se dávno rozkutálely, ale otec si netroufal požádat ho důrazně o další. Zmínil-li se o placení, kapitán zatroubil do kapesníku tak hlučně, že to vypadalo jako zařvání, a změřil si tak ostře mého ubohého otce, že ten se raději vytratil ze dveří. Vídal jsem otce, jak po takovém výstupu lomí rukama, a jsem přesvědčen, že útrapy a hrůza, v níž žil, značně uspíšily jeho předčasnou neblahou smrt.

Po celou dobu pobytu v naší hospodě nezměnil kapitán nic na svém zevnějšku, až na to, že si od podomního obchodníka koupil několik párů punčoch. Když se mu nalomila střecha na klobouku, nechal ji viset dolů, ač ho ve větru pleskala přes obličej. Vzpomínám

si na jeho kabátec, který si ve své komůrce vlastnoručně látal a který byl nakonec jen záplata na záplatě. Nikdy nenapsal ani nedostal jediný dopis a nemluvil s nikým, leda s našimi sousedy, a to jen tenkrát, když byl opilý. Velký lodní kufr nikdo z nás neviděl otevřený.

Jen jednou se mu někdo postavil na odpor. To už se blížil konec mého ubohého otce. Kvečeru přijel doktor Livesey, prohlédl pacienta, pojedl s matkou, sešel do nálevny, zapálil si dýmku a čekal, až mu přivedou koně z vesnice. Ve starém *Benbowovi* totiž nebyla stáj. Šel jsem s ním do výčepu a ještě dnes si vzpomínám, jak mě překvapil rozdíl mezi skvěle elegantním lékařem v napudrované paruce, bílé jako sníh, s bystrými černými očima a vlídným chováním, a mezi neotesanými venkovany. Ještě nápadněji se však lišil od našeho špinavého, hromotluckého piráta s krhavými očima, který se opilý opíral lokty o stůl. Najednou kapitán spustil svou odrhovačku:

*Na černé rakvi patnáct chlapů popíjí,
jo-ho-ho, ať teče rum!*

Zpočátku jsem si myslíval, že „rakev“ je ona veliká bedna, kterou jsme mu odnesli do pokrevního pokojíku, a tato představa se v mých hrůzostrašných snech mísila s postavou jednohého námořníka. Kapitánovy písničky jsme si už přestali všímat. Jediný, kdo ji ještě neznal, byl doktor Livesey. Jak jsem viděl, nebyla mu nijak po chuti. Zvedl hlavu a hněvivě se podíval na zpěváka, potom však pokračoval v rozhovoru se starým zahradníkem Taylorem o novém způsobu léčení revmatismu. Zatím se kapitán zpěvem rozjařil a konečně bouchl pěstí do stolu, což pro nás znamenalo rozkaz k okamžitému utišení. Všechny hlasy rázem zmlkly, jen doktor Livesey hovořil vlídným a zřetelným hlasem dál, potahuje za každým druhým slovem z dýmky. Kapitán na něho chvíli poulil oči, bouchl ještě jednou do stolu, zahleděl se na něho ještě upřeněji, až se konečně na něho osopil se sprostým zaklením: „Ticho tam v podpalubí!“

„Mluvíte snad se mnou, pane?“ povídá doktor, a když mu hrubec s novým zaklením přisvědčil, odpověděl: „Chci vám jen říci, pane, že nepřestanete-li pít rum, bude na světě brzo o jednoho hnusného chlapa méně!“

Kapitán se neznal vzteky. Vyskočil, vytáhl a otevřel námořnický zavírák, sevřel ho v pěsti a vyhrožoval doktorovi, že ho připíchne ke zdi.

Ale doktor se ani nehnul. Mluvil s ním dál jen tak přes rameno a týmž tónem, dost hlasitě, aby to slyšela celá nálevna, ale naprosto klidně a pevně:

„Neschováte-li ten nůž okamžitě do kapsy, slibuji vám na svou čest, že jen co se sejde porota, budete viset!“

Pak se na sebe upřeně zahleděli; netrvalo to dlouho, kapitán schlípl, schoval zbraň a usedl. Vrčel jako zbitý pes.

„Protože teď vím,“ pokračoval doktor, „že je v mém obvodu takovýhle chlapík, počítejte, pane, s tím, že vás ve dne v noci nespustím z očí. Nejsem jenom lékařem, ale i rychtářem, a zaslechnu-li na vás nějakou stížnost, třeba jen na vaši hrubost, jak jsem jí byl dnes svědkem, použiji všech prostředků, abych vás odtud dostal. To vám doufám stačí.“

Za chvílku přivedli ke dveřím koně a doktor odejel. Kapitán byl ten večer a ještě dlouho potom zamlklý.

KAPITOLA DRUHÁ

Černý pes se objeví a zmizí

Zanedlouho se udála první z řady tajemných příhod, které nás konečně zbavily kapitána, nikoli však následků jeho pobytu, jak ostatně sami uvidíte. Toho roku byla krutá zima s tuhými mrazy a prudkými vánicemi a nám bylo zřejmé, že se můj ubohý otec jara nedočká. Scházel den ze dne a břemeno celého hostince spočívalo na

matčiných a mých bedrech. Měli jsme plné ruce práce, takže jsme nevídanému hostu ani nevěnovali pozornost.

Bylo to jednou v lednu časně zrána, mrzlo, až praštělo, celá zátoka se šedala námrazkem, vlny tiše šplouchaly o pobřeží, slunce stálo tak nízko, že se jen dotýkalo vršků pahorků, ale jeho záře se rozlévala daleko po moři. Kapitán vstal dřív než obvykle a vydal se na pobřeží. V šose starého modrého kabátce se mu houpal tesák, pod paží měl mosazný dalekohled a klobouk v týlu. Vzpomínám si, jak se za ním dech srážel v páru a jak zahýbaje za skalisko rozhořčeně zatroubil, jako by se stále v myšlenkách zabýval doktorem Liveseyem.

Maminka byla nahoře v otcově ložnici a já jsem prostíral na stůl, aby se kapitán, až se vrátí, mohl nasnídat. Tu se otevřely dveře do nálevny a vešel muž, kterého jsem u nás dosud neviděl. Byl to chlapík voskově žluté tváře a na levé ruce mu chyběly dva prsty, a přestože byl vyzbrojen tesákem, nevypadal zrovna statečně. Dával jsem neustále pozor po námořnících, ať s jednou či oběma nohama, ale tento chlapík mi byl hádankou. Nevypadal vlastně ani jako námořník, a přece jako by z něho bylo cítit moře.

Zeptal jsem se ho, co si přeje, a on mi odpověděl, abych mu přinesl rum. Když jsem však chtěl jít pro objednaný nápoj, sedl si za stůl a kývl na mne, abych šel blíž. Nehýbal jsem se z místa a stál jsem s ubrouskem v ruce.

„Pojď sem, synku,“ povídá, „jen pojď blíž!“

Pokročil jsem.

„Prostřel jsi tenhle stůl pro mého kamaráda Billa?“ zeptal se s úšklebkem.

Řekl jsem mu, že jeho kamaráda Billa neznám a stůl že jsem prostřel pro našeho hosta, kterému říkáme kapitán.

„No pravda,“ povídá cizinec, „to je jistě on. Má jizvu na tváři a je ohromně příjemný, zvlášť když se napije. Tak aby bylo jasno: ten váš kapitán má jizvu na tváři, a to na pravé. Vida, vida! Neříkal jsem to? A což, je můj kamarád Bill doma?“

Pověděl jsem mu, že si vyšel na procházku.

„Kampak, synku? Kam šel?“

A když jsem mu ukázal skalisko a řekl mu, kudy se asi kapitán vrátí a kdy, a odpověděl ještě na pár otázek, prohlásil: „Ten můj kamarád Bill, ten bude mít ale radost, až mě uvidí!“

Když říkal tato slova, tvářil se velmi nepřívětivě a já jsem byl v hloubi duše přesvědčen, že se ten cizinec mýlí, i když svá slova myslí doopravdy. Ale co je mi do toho, řekl jsem si. A co jsem měl vlastně dělat? Cizinec se potloukal kolem domovních dveří a vykukoval za roh jako kočka číhající na myš. Vyšel jsem na silnici, ale on mě hned zavolal zpět, a když se mu zdálo, že jsem neuposlechl dost rychle, hrozivě se zamračil a opakoval svůj rozkaz s tak zuřivým zaklením, až jsem dostal strach. Jakmile jsem byl za dveřmi, choval se ke mně zase jako předtím a zpola úlisně, zpola posměšně mi poklepal na rameno. Řekl mi, že jsem hodný chlapec a že jsem se mu hned zalíbil: „Já mám doma taky syna,“ pokračoval, „a ten se ti podobá jako vejce vejci. Je to má pýcha. Ale chlapeci musejí poslouchat, synku, poslouchat! Ho, kdybys byl někdy na lodi s Billem, nemusel bych ti to ani říkat. V tom ohledu nezná Bill žertů, a

to věděli na lodi všichni. A hled'me, můj kamarád Bill už jde, s dalekohledem pod paží! Pozdrav ho pámbů! My dva se zatím schováme pěkně do nálevny za dveře a Billa – potěš ho pámbů – hezky překvapíme!“

Cizinec mě vstrčil do nálevny a všoupl do kouta, takže jsme oba byli schovaní za otevřenými dveřmi. Bylo mi pochopitelně úzko a měl jsem strach, který se nikterak nezmenšil, když jsem zpozoroval, že se cizinec také bojí. Uvolnil tesák v pochvě a povytáhl jej, těžce polykaje, jako by měl v krku knedlík.

Konečně kapitán rázně vešel do nálevny, přibouchl za sebou dveře, nedívaje se nalevo ani napravo, a šel rovnou ke stolu, kde měl připravenou snídani.

„Bille,“ řekl mu cizinec hlasem, který měl znít co nejsilněji a nejsměleji.

Kapitán se otočil na podpatku a podíval se na nás. Jeho opálený obličej zbledl, a nos mu dokonce zmodral. Vypadal jako člověk, který uviděl strašidlo, čerta, či – je-li to vůbec možné – ještě něco horšího. A bylo mi ho namouduši líto, když jsem viděl, jak v jediném okamžiku zestárl a sešel.

„Nono, Bille, vždyť mě znáš – jistě znáš svého starého kamaráda!“ povídá cizinec.

Kapitán zalapal po dechu. „Černý pes!“ vyhrkl.

„A kdo jiný?“ opáčil cizinec, který se už zatím trochu vzpamatoval. „Starý Černý pes, který přišel k *Admirálu Benbowovi* navštívit svého kamaráda Billa. Ba, Bille, leccos jsme spolu prožili od té doby, co jsem přišel o ty dva drápy!“ řekl cizinec a zvedl zmrzačenou ruku.

„Nech toho,“ přerušil ho kapitán. „Uštvali jste mě, tady mě máte. Tak mluv, co chceš?“

„To je ono, Bille,“ odpověděl Černý pes. „Teď ses strefil přímo do černého. Tenhle ten hošíček, který se mi hned zalíbil, mi přinese sklenici rumu. A my si tady sedneme a popovídáme si jako dva dobří staří kamarádi.“

Když jsem se vrátil s rumem, seděli už proti sobě u kapitánova stolku – Černý pes co nejbližší dveří, bokem k nim, asi proto, aby mohl jedním okem hlídat starého kamaráda a druhým cestu k ústupu.

Nařídil mi, abych šel ven a nezavíral za sebou. „To proto, abys nemohl poslouchat za dveřmi, synku,“ řekl mi. Nechal jsem je tedy o samotě a vytratil se do nálevny.

Dlouho jsem marně napínal uši, ale neslyšel jsem nic jiného než tlumené drmolení. Po chvíli se však rozhovořili hlasitěji, takže jsem porozuměl sem tam nějakému slovu. Většinou to byly kapitánovy kletby.

„Ne, ne a ne – to je moje poslední slovo,“ vykřikl najednou. „Když viset, tak všichni – a dost!“

Pak bylo slyšet strašlivý příval nadávek a hrozný rámus – židle a stůl se s bouchnutím převrhly, zařinčela ocel, ozval se bolestný výkřik a pak jsem už jen zahlédl Černého psa, jak utíká, co mu nohy stačí, a kapitán v patách za ním. Oba měli v rukou tesáky a Černý pes krvácel z levého ramene. Na prahu se kapitán rozpráhl k poslední strašné ráně, která by byla prchajícího jistě přeřala vedví, kdyby se nebyla svezla na náš velký vývěsní štít. Ještě dnes je vidět ten šrám na spodní části rámu.

A touto ranou boj skončil. Jakmile se totiž Černý pes dostal na silnici, pustil se – ač zraněn – do takového trysku, že se za ním jen prášilo, a než bys řekl švec, zmizel za kopcem. Kapitán stál a třeštil oči na vývěsní štít. Potom si několikrát přejel rukou přes oči a nakonec se vrátil do domu.

„Jíme,“ povídá, „dones mi rum,“ a trochu se zapotácel a opřel rukou o zeď.

„Jste raněn?“ zvolal jsem.

„Rum,“ opakoval. „Musím odtud. Rum, rum!“

Utíkal jsem pro rum. Ale ruce se mi tak chvěly, že jsem rozbil sklenici a překroutil pípu. Loudal jsem se vystrašeně zpátky, když jsem zaslechl, jak něco v jizbě těžce žuchlo na zem. Vyběhl jsem z výčepu a spatřil kapitána: ó hrůzo, ležel na podlaze jak široký tak dlouhý. V té chvíli už spěchala po schodech maminka, vyděšená

křikem a hlukem. Nadzvedli jsme společně kapitánovi hlavu. Těžce a namáhavě oddychoval, oči však měl zavžené a v tváři strašnou barvu.

„Panebože!“ naříkala matka, „to je neštěstí! A tatínka máme nemocného!“

Byli jsme úplně bezradní a nevěděli jsme, jak kapitánovi pomoci. Mysleli jsme totiž, že utrpěl smrtelnou ránu ve rvačce s cizincem. Přinesl jsem rychle rum a pokoušel se nalít mu ho do hrdla. Ale on měl zuby zaťaté a čelisti pevné jako ze železa. Oddychli jsme si, když se otevřely dveře a vstoupil doktor Livesey, který se zrovna přišel podívat na otce.

„Ach pane doktore,“ volali jsme, „co máme dělat? Kde je raněn?“

„Raněn? To je nesmysl, není o nic víc raněn než vy nebo já,“ řekl doktor. „Ranila ho mrtvice, jak jsem mu prorokoval. Vy, paní Hawkinsová, běžte nahoru k svému manželovi a pokud možno mu nic neříkejte. Já udělám, co je v mých silách, abych tomuhle lumpovi jeho mizerný život zachránil. A tady Jim mi přinese umývadlo.“

Než jsem se vrátil s umývadlem, vyhrnul doktor kapitánovi rukáv a obnažil jeho silnou, svalnatou paži. Byla na několika místech tetována: „Mnoho štěstí“, „Dobrý vítr“, „Billymu Bonesovi od jeho milé“ měl pěkně vytetováno na předloktí; a výš k rameni se skvěla šibenic s oběšencem – podle mého názoru velmi vtipná kresba.

„A prorocká,“ dodal doktor, dotýká se jí prstem. „A teď se, pane Billy Bonesi, či jak se jmenujete, podíváme, jakou barvu má vaše krev. Jíme,“ řekl mi, „bojíš se krve?“

„Ne, pane doktore.“

„Tak dobrá,“ řekl, „podrž mi umývadlo,“ a chopiv se skalpelu, otevřel žílu.

Museli jsme kapitánovi řádně pustit žílou, než otevřel oči a vyjeveně se rozhlédl. Nejdříve poznal doktora a výmluvně se zamračil. Potom se podíval na mne a hned se mu ulevilo. Náhle však zbledl, pokusil se vstát a zařval:

„Kde je Černý pes?“

„Žádný černý pes tu není,“ uklidňoval ho doktor, „ale jako pes můžete lehce skončit. Pil jste samý rum a teď vás ranila mrtvice,

zrovna tak, jak jsem vám to předpovídal. Byl jste už jednou nohou v hrobě a já jsem vás z něho, ač nerad, vytáhl. Teď, pane Bonesi –“

„Nejmenuji se tak,“ přerušil ho kapitán.

„To je mi jedno,“ odpověděl doktor. „Jmenuje se tak jeden známý pirát a já vás tak pokřtím prostě pro stručnost. Tak abyste věděl: jedna sklenička rumu vás nezabije, ale vypijete-li jednu, vypijete i druhou, třetí a tak dále; a vsadím se s vámi o svou paruku, že nepřestanete-li, bude to vaše smrt. Rozumíte? Smrt. A jako ten Jidáš odejdete na místo své. Tak, a teď zkuste vstát. Pomohu vám do vašeho pokoje.“

S vypětím všech sil jsme ho vytáhli do schodů a položili na postel. Hlava mu klesla na polštář, jako by užuž omdlával.

„A pamatujte si,“ řekl mu ještě doktor, „abych měl svědomí čisté – rum pro vás znamená smrt.“

Po těch slovech odešel za otcem a odvedl mě s sebou.

„Nic to není,“ řekl, sotva se za námi zavřely dveře. „Pustil jsem mu tolik krve, že dá chvilku pokoj. Měl by aspoň týden zůstat v posteli – to bude nejlepší pro něho i pro vás. Ale ještě jeden záchvat – a je s ním amen.“

KAPITOLA TŘETÍ

Černá známka

Okolo poledne jsem zašel ke kapitánovi, abych mu přinesl osvěžující nápoje a léky. Ležel ještě tak, jak jsme ho položili, jen trochu výš, a vypadal vyčerpaně a rozrušeně zároveň.

„Jime,“ povídá mi, „ty jsi jediný člověk, který tu za něco stojí. Víš dobře, že jsem na tebe byl vždycky hodný. Každý měsíc jsem ti dával stříbrnou čtyřpenci. Já jsem teď, kamaráde, se silami na dně a všichni mě opustili. Jime, chlapče, vid' že mi přineseš kapku rumu?“

„Pan doktor –“ začal jsem.

Nenechal mě však domluvit a začal proklínat doktora, slabým hlasem sice, ale od plic. „Všichni doktoři jsou hňupi,“ řekl. „A ten váš, co ten ví o námořníkovi? Byl jsem v zemích, kde bylo horko jako v pekle, kamarádi padali žlutou zimnicí jako mouchy, země se vzdouvala zemětřesením jako moře – co ví ten váš doktor o takových zemích? A mě udržel naživu jedině rum, to mi věř. Rum mi nahradil maso i vodu, kamarády i ženu. Jestli teď nedostanu rum, budu na tom hůř než starý vrak na opuštěném pobřeží a má krev padne na tvou hlavu, Jime, a na hlavu toho hňupa doktora!“ A kapitán se zase pustil do klení. „Jen se podívej, Jime, jak se mi třesou ruce,“ pokračoval prosebně. „Ne a ne je udržet v klidu. Od božího rána jsem si ani nelízl. Povídám ti, ten doktor je blázen. Jestli mi nedáš aspoň kapku rumu, Jime, zjeví se mi strašidla. Už jsem je tu viděl. Tamhle za tebou jsem viděl starého Flinta, stál tam jako živý. Mám za sebou tvrdý život, Jime, a jestli se mi zase zjeví strašidla, obrátím to tu všechno naruby. Váš doktor přece sám povídal, že mě jedna sklenka nezabije. Dám ti za pintu zlatáák, Jime!“

Rozlítil se tak, že jsem se bál, aby nevyrušil otce, jemuž se přitížilo a potřeboval klid. Upokojila mě doktorova slova, která mi teď kapitán opakoval, a nemálo mě urazilo, že mi nabídl ten úplatek.

„Nechte si své peníze,“ řekl jsem, „zaplaťte jen mému otci, co mu dlužíte. Přinesu vám tedy skleničku, ale jen jednu.“

Když jsem mu ji podával, uchopil ji nedočkavě a naráz vypil.

„Tak, tak,“ řekl, „to je ono. Poslyš, kamaráde, řekl ti snad doktor, jak dlouho mám v tomhle pelechu ležet?“

„Aspoň týden,“ odpověděl jsem.

„Hrom do toho!“ zvolal. „Týden! To není možné! Zatím by mi jistě poslali černou známku. Ti lumpi se tu někde potloukají a uvažují, jak se mi dostat na kobytku. Lumpové, kteří si nedovedou udržet to, co mají, a chtěli by se zmocnit toho, co patří jinému. Chová se takhle řádný námořník, ptám se? Ale já jsem šetrný člověk. Já jsem nikdy zbůhdarma nepromrhal své peníze, ani jsem je neprohrával. Ale teď jim je zase vyfouknu před nosem. Já se jich nebojím. Zvednu kotvy – a upláchnu jim!“

Po těchto slovech se namáhavě zvedl, opřel se o mé rameno a stiskl je tak, že jsem div nevykřikl. Pletl nohama, jako by nad nimi ztratil vládu. Jeho slova plná odvahy smutně kontrastovala s jeho slabým hlasem. Usedl na okraj postele.

„Ten doktor mi dal,“ zabručel. „Hučí mi v uších! Polož mě raději.“

Než jsem mu však mohl pomoci, svalil se naznak a chvíli tiše ležel.

„Jime,“ ozval se posléze, „viděls dnes toho námořníka?“

„Černého psa?“ zeptal jsem se.

„Tak, tak, Černého psa,“ odpověděl. „Je to lump, ale ten, kdo ho poslal, je ještě větší lotr. Poslyš, jestli odtud včas nezmizím, tak mi pošlou černou známku. Pamatuj si, že pasou po mém lodním kufru! Nasedni na koně – umíš přece jezdit – a jed’ – ano, to bude nejlepší – jed’ k tomu hňupskému doktorovi. Řekni mu, aby zalarmoval kdekoho – soudní úředníky a všechny ostatní – a ať je pochyťají u *Admirála Benbowa*, celou bandu starého Flinta, staré, mladé, všechny, kteří ještě zbyli. Já jsem byl u starého Flinta prvním kormidelníkem a jenom já o tom místě vím. Dal mi to v Savannah, když už měl na kahánku jako já teď. Ale nepodnikej nic, dokud mi nepošlou černou známku nebo dokud se tu zase neukáže Černý pes nebo ten jednonohý námořník – ten především, Jime!“

„Ale co to vlastně je – ta černá známka, kapitáne?“ zeptal jsem se.

„Obsílka, kamaráde. Řeknu ti, až mi ji pošlou. Zatím dávej dobrý pozor, Jime, a já se s tebou rozdělím napolovic, na mou čest!“

Ještě chvílku tak blábolil a hlas mu neustále slábl; dal jsem mu lék. Polkl jej jako dítě se slovy: „Jestli kdy potřeboval námořník lektvary, pak jsem to já,“ a brzy upadl do hlubokého, mdlobného spánku. Vyšel jsem z pokoje. Nevím, co bych byl udělal, kdyby bylo všechno šlo hladce. Pravděpodobně bych se byl se vším svěřil doktorovi, protože jsem se k smrti bál, aby kapitán nelitoval své sdílnosti a neodpravil mě. Ale dopadlo to jinak. Můj ubohý otec totiž navečer zemřel a tím se všechno ostatní odsunulo. Náš zármutek, návštěvy sousedů, přípravy k pohřbu a k tomu ještě práce v hostinci

– to všechno mě tak zaměstnalo, že jsem ani neměl kdy myslet na kapitána, natož se ho bát.

Druhý den ráno přišel jako obvykle dolů. Jedl sice málo, zato však vypil rozhodně víc než svou obvyklou dávku rumu. Chodil si pro něj sám do výčepu, mračil se přitom a trubil do kapesníku, a nikdo se mu neopovážil postavit do cesty. Večer před pohřbem byl notně opilý. Bylo hrůza poslouchat, jak v domě smutku vyzpěvuje tu svou ohavnou námořnickou písničku. Byl však tak zesláblý, že jsme se všichni báli, aby se neupil k smrti. A ještě ke všemu musel doktor náhle odjet k nemocnému na míle daleko a od otcovy smrti se u nás neukázal. Řekl jsem už, že kapitán byl zesláblý, a zdálo se, že místo aby nabíral nových sil, slábne víc a víc. Lezl po schodech nahoru a dolů, chodil z hostinské místnosti do nálevny a zpět, tu a tam vystrčil nos ze dveří a čichal zápach moře, ale neustále se při chůzi opíral o zdi a oddychoval těžce a rychle, jako by stoupal do příkrého kopce. Ani jednou mě přímo neoslovil a domnívám se, že úplně zapomněl na to, s čím se mi svěřil. Choval se však ještě prchlivěji a při vší slabosti ještě divoceji než dříve. Kdykoli se opil, vytáhl hrozivě svůj tesák a položil ho před sebe na stůl. Přes to všechno si však všímal lidí mnohem méně než předtím. Zdálo se, že je zahloubán do svých myšlenek a duchem nepřítomen. Jednou se například stalo, že k našemu nesmírnému údivu spustil jakousi lidovou písničku o lásce, které se jistě naučil v mládí, ještě než odešel na moře.

Tak to šlo až do dne po pohřbu. Byly tři hodiny odpoledne, táhla mlha a mrzlo a já jsem stál na prahu, zahloubán do smutných vzpomínek na otce. Tu jsem zpozoroval, jak se kdosi namáhavě vleče po silnici. Byl to zřejmě slepec, protože před sebou ťukal holí a oči i nos měl zakryty velkým zeleným stínítkem. Hrbil se, snad věkem či slabostí. Na sobě měl široký rozedraný námořnický plášť s kapuci, v němž vypadal jako mrzák. Jakživ jsem neviděl příšernější stvoření. Kousek od hospody se zastavil a podivně kňouravým hlasem promluvil do prázdna:

„Kdo řekne ubohému slepci, který přišel o zrak při statečné obraně své anglické vlasti – Bůh žehnej králi Jiřímu –, do které končiny přišel?“

„Člověče, jste u *Admirála Benbowa*, v zátoce Černého pahorku,“ řekl jsem.

„Slyším hlas – mladý hlas. Nepodal byste mi, přítelíčku milý, ruku a nezavedl mě dovnitř?“

Podal jsem mu ruku a to příšerné, slepé, kňouravé stvoření ji okamžitě sevřelo jako kleště. Hrozně jsem se polekal a chtěl jsem se mu vyškubnout, ale slepec mě jediným pohybem paže přitáhl k sobě.

„A teď mě, chlapče, zaveď ke kapitánovi,“ řekl.

„Pane,“ odpověděl jsem, „toho se neodvážím, čestné slovo!“

„Tak!“ zašklebil se. „Jen mě tam zaveď, nebo ti zlomím ruku!“

A zakroutil mi paži, až jsem vykřikl.

„Pane,“ povídám „neodvážím se k němu ne kvůli sobě, ale kvůli vám. Kapitán už není, jak býval. Sedí u stolu a má před sebou tesák. Už jeden pán –“

„Tak hybaj!“ přerušil mě, a nikdy jsem neslyšel hlas tak krutý, studený a odporový, jako byl hlas tohoto slepce. Postrašil mě víc než bolest, a tak jsem uposlechl, vešel do hostince a kráčel přímo ke

dveřím hostinské místnosti, kde seděl náš nemocný starý pirát, opilý rumem. Slepec mi šel v patách, držel mě železnou pěstí a opíral se o mne celou váhou, až mi podklesávala kolena. „Zaved' mě přímo k němu, a až budu před ním, zavolej: ‘Přišel za vámi kamarád, Bille!’ Jestli neposlechněš, uvidíš!“ a zakroutil mi rukou tak, že jsem div neomdlel. Nakonec jsem z tohoto slepého žebráka měl takový strach, že jsem zapomněl na svou hrůzu z kapitána, otevřel jsem dveře do nálevny a chvějícím se hlasem zavolal, co mi slepec nařídil.

Nešťastný kapitán zvedl oči – a rum z něho v tu chvíli vyrchal. Rázem vystřízlivěl a vytřeštil oči na příchozího. V jeho tváři se nezračila hrůza, ale spíše smrtelné mrákoty. Pokoušel se vstát, ale slabé údy mu vypověděly službu.

„Jen zůstaň sedět, Bille,“ řekl mu žebrák. „Já sice nevidím, zato však zaslechnu každé šustnutí. Co musí být, to musí být. Natáhni pravou ruku. Chlapče, chyt' ho v zápěstí a přitáhni jeho ruku k mé pravici!“

Oba jsme beze slova poslechli. Viděl jsem, jak se ze slepovy dlaně, v níž držel hůl, cosi přesunulo do ruky kapitánovy, který ji sevřel v pěst.

„Tak, hotovo!“ řekl slepec. A při těch slovech mě najednou pustil a s neuvěřitelnou hbitostí a jistotou vyklouzl z hostinské místnosti na silnici, odkud k nám ještě chvilku doléhalo t'ukání jeho hole, které sláblo a sláblo, až se ztratilo docela.

Chvíli trvalo, než jsme se s kapitánem vzpamatovali. Konečně jsem pustil jeho pravici a on se rychle podíval do dlaně.

„V deset!“ zvolal. „Zbývá mi ještě šest hodin. Však my se jim nedáme!“ a vyskočil.

Vtom se však zapotácel, sáhl si rukou na hrdlo, chvíli vrávorál a pak se s podivným zachroptěním svalil na zem.

Utíkal jsem hned k němu a volal na matku. Ale náš spěch byl zbytečný. Kapitána sklátila mrtvice. Neměl jsem toho člověka nikdy rád, třeba mi ho kposledku bylo líto, ale když jsem viděl, že zemřel, dal jsem se – jakkoli to zní neuvěřitelně – do usedavého pláče. Podruhé v životě jsem se setkal se smrtí a srdce mi ještě překypovalo zármutkem nad smrtí prvního nebožtíka.

KAPITOLA ČTVRTÁ

Lodní kufr

Neztrácel jsem ovšem čas a svěřil se matce se vším, co jsem věděl a co jsem jí snad měl říci už dávno. Bylo nám jasno, že jsme v obtížném a nebezpečném postavení. Část nebožtíkových peněz – měl-li vůbec nějaké – patřila určitě nám. Nebylo však pravděpodobné, že by druhové našeho kapitána, a zvláště ti dva, které jsem viděl, Černý pes a slepý žebrák, vydali svou kořist na zaplacení nebožtíkových dluhů. Kdybych se řídil kapitánovým rozkazem a jel za doktorem Liveseyem, zůstala by matka sama bez ochrany v domě, a na to nebylo ani pomyšlení. Oba jsme si uvědomovali, že musíme stůj co stůj odejít co nejdřív z domu. Děsil nás šramot uhlí padajícího roštem, ba i tikot hodin. Zdálo se nám, že se kolem nás ozývají blížící se kroky. Když jsem viděl mrtvého kapitána na podlaze nálevny a vzpomněl si na odporného slepce, který se jistě potlouká nablízku, naskočila mi, jak se říká, husí kůže. Museli jsme se rychle rozhodnout, co počít. Konečně nás napadlo, že bychom mohli zajít do sousední vesnice a požádat o pomoc. Rozhodnuto, vykonáno. Prostovlasí jsme vyběhli do houstnoucího šera a do sychravé mlhy.

Vesnice, ač ji od naší hospody nebylo vidět, byla vzdálena jen pár set yardů na druhé straně zátoky. Zejména mi však dodávalo odvahy, že leží na opačné straně, než odkud se objevil slepý žebrák a kam se pravděpodobně taky vrátil. Cesta nám trvala jen pár minut, a to jsme se ještě několikrát zastavili, přitiskli k sobě a naslouchali. Neslyšeli jsme však nic neobvyklého. Jenom tlumené šumění vln a krákorání vran v lese.

Když jsme dorazili do vesnice, bylo už šero. Nikdy nezapomenu, s jakou radostí jsem uvítal žluté světlo probleskující dveřmi a okny. Ukázalo se však, že žádnou pomoc od vesničanů nemůžeme očekávat. Nikdo se totiž nechtěl s námi vrátit k *Admirálu Benbowovi* – a ani se nestyděli za svou zbabělost. Čím déle jsme jim líčili své útrapy, tím méně se jim chtělo ven z útulného domova – ať to byli

muži, ženy, nebo děti. Jméno kapitána Flinta, ač mně samotnému nic neříkalo, nahánělo jim hrůzu a strach. Někteří vesničané, kteří pracovali v polích za naším hostincem, ještě si ke všemu vzpomněli, že zahlédli na silnici několik cizích lidí a že se jim raději vyhnuli, protože je pokládali za podloudníky, a jeden dokonce zpozoroval v zátoce zvané „Racčí hnízdo“ rybářskou plachetnici. A tak jim každý, kdo byl kapitánovým kamarádem, naháněl smrtelnou hrůzu. Zkrátka a dobře: několik vesničanů bylo sice ochotno jet k doktorovi Liveseymu, to jest právě opačným směrem, ale nikdo nám nechtěl pomoci bránit hospodu.

Zbabělost je prý nakažlivá, ale hádka naopak dodává odvahy. Když tedy každý řekl své, ujala se slova matka a pověděla jim od plic, co si o nich myslí. Nedopustí prý, aby přišly vniveč peníze, které náleží jejímu osiřelému chlapci, a „bojíte-li se vy,“ řekla, „my s Jimem se nebojíme. Vrátime se tam, odkud jsme přišli, a budeme si o vás myslet, že jste baby, a ne muži. Otevřeme ten kufr, kdyby nás to mělo stát život. A vy, paní Crossleyová, nám půjčte laskavě pytlík, abychom si v něm mohli odnést peníze, které nám po právu náležejí.“

Já jsem ovšem prohlásil, že půjdu s maminkou; všichni vesničané se křížovali nad tou troufalostí. Ale ani jeden se nenabídl, že půjde s námi. Dali mi jen nabitou pistoli, abychom se mohli bránit, budeme-li napadeni, a slíbili, že budou mít připraveny osedlané koně, kdyby nás snad někdo při návratu pronásledoval. Jeden mladík prý zajede k doktorovi a vyžádá si ozbrojenou posilu.

Když jsme se s matkou vydali na nebezpečnou cestu do chladné noci, měl jsem srdce až v hrdle. Měsíc v úplňku narudle vykukoval nad hořejším okrajem mlhy, což nás jen pobídlo k spěchu. Viděli jsme už, že než se dostaneme z hospody, bude jasno jako ve dne a že náš útěk bude patrný široko daleko. Plížili jsme se ve stínu živého plotu, nehlučně a rychle, a po celou cestu jsme nezahlédli ani nezaslechli nic podezřelého. Velmi se nám ulevilo, když konečně za námi zapadly dveře *Admirála Benbowa*.

Zastrčil jsem hned závoru a oba jsme chvíli stáli ve tmě a lapali po dechu, sami v celém domě s mrtvým kapitánem. Pak sehnala

maminka ve výčepu svíčku, chytila mě za ruku a společně jsme vešli do hostinské místnosti. Kapitán tam ležel, jak jsme ho nechali, na zádech, s otevřenýma očima a jednou paží rozpraženou.

„Zavři okenice, Jime,“ pošeptala mi matka, „aby sem nenakukovali oknem. A teď,“ pokračovala, když jsem vykonal, co mi nařídila, „musíme najít klíč od kufru. Ale kdo ho bude prohledávat, to ví bůh!“ Při těch slovech zavzlykala.

V té chvíli jsem klečel u kapitána. Na podlaze těsně u jeho ruky ležel kulatý papírek, na jedné straně začerněný. To je tedy ta „černá známka“! Zvedl jsem ji a tu jsem zpozoroval, že na druhé straně je úhledným rukopisem napsán tento krátký vzkaz: „Dáváme ti lhůtu do deseti večer.“

„Má lhůtu do deseti, maminko,“ chlácholil jsem ji. Ještě jsem ani nedořekl, a naše staré hodiny začaly bít. Tento nenadálý hluk nás hrozně polekal, ale jen v první chvíli: bylo totiž teprve šest.

„A teď, Jime,“ řekla maminka, „ten klíč.“

Sáhl jsem mu do jedné kapsy, potom do druhé. Našel jsem však jen několik mincí, náprstek, pár silných jehel, kousek niti, kus svinutého žvýkacího tabáku s ukousnutým koncem, jeho zavírák s křivou rukojetí, kapesní kompas a křesadlo. Začal jsem pozbývat naděje.

„Snad ho má pověšený na krku,“ dohadovala se matka.

Překonal jsem prudký odpor, roztrhl mu u krku košili, a opravdu: na nadehtovaném provázku, který jsem pak přeřízl jeho vlastním zavírákem, visel klíč. Tento nález nám dodal odvahy. Bez váhání jsme pospíchali nahoru do komůrky, v níž tak dlouho spával a v níž stál jeho kufr od chvíle, co k nám přišel.

Zvenčí vypadal jako každý jiný námořnický kufr. Na víku bylo železem vypáleno velké B a rohy byly trochu odřené a otlučené častým nešetrným zacházením.

„Dej sem ten klíč,“ řekla maminka. Ačkoli šel zámek hodně ztěžka, otočila klíčem a naráz odklopila víko.

Z kufru začpělo tabákem a dehtem, nahoře však ležely jen jedny šaty z dobré látky, pečlivě vykartáčované a složené. Maminka prohlásila, že ještě nejsou nošené. Pod nimi se skrývala směsice

nejrůznějších věcí: kvadrant, tepaná cínová konvice, několik svitků tabáku, dva páry krásných pistolí, prut stříbra, staré španělské hodinky a několik šperků, většinou cizího původu a celkem bezcenných, mosazné kružidlo a pět šest zvláštních západoindických lastur. Často uvažuji o tom, proč se asi po celý svůj bludný, zločinný život štvance od těchto lastur neodloučil.

Až dosud jsme nenašli nic cenného kromě stříbra a šperků, ale ani to, ani ono se nám nehodilo. Ještě hlouběji ležel starý námořnický plášť, do běla vylouhovaný slanou mořskou vodou. Maminka ho netrpělivě vytáhla – a před našima očima na dně kufru ležel uzlík, svázaný do voskovaného plátna, obsahující zřejmě nějaké listiny, a plátěný pytlík, v němž cinkalo zlato.

„Ukážu těm lumpům, že jsem počestná žena,“ řekla maminka. „Vezmu si, co mi patří, a ani o halř víc. Podej mi ten plátěný pytlík paní Crossleyové!“ A začala si z kapitánova pytlíku odpočítávat částku, kterou nám dlužil.

Nebyla to snadná práce, protože mince byly nejruznějšího původu a velikosti, a ještě k tomu pomíchány – dublony, luisdory, guineje a bůhvíco ještě. A guinejí, s nimiž maminka dovedla počítat, bylo nejmíň.

Když jsme probrali asi polovinu mincí, položil jsem jí náhle ruku na rameno. Z tiché mrazivé noci jsem totiž zaslechl zvuk, při němž se mi srdce zastavilo – zaslechl jsem ťukání slepcovy hole po umrzlé silnici. Blížilo se víc a více a my jsme ani nedutali. Konečně se ozval ostrý náraz hole na domovní dveře a bylo slyšet, jak slepec tiskne kliku a rachotí závorou. Pokoušel se dostat dovnitř. A pak dlouho ticho – uvnitř i venku. Konečně jsme zase zaslechli ťukání, které k naší nevýslovné radosti sláblo a sláblo, až ztichlo docela.

„Maminko,“ řekl jsem, „vezmi to všechno a pojďme pryč!“ Tušil jsem totiž, že dveře zavřené na závoru jistě vzbudily slepcovo podezření a že se na nás co nevidět sesypou jako sršni. Nikdo, kdo na vlastní oči neviděl onoho hrozného slepce, nepochopí, jak jsem byl rád, že jsem zavřel na závoru.

Ale maminka, ač strachem celá bez sebe, nechtěla odnést ani o halř víc, než jí po právu náleželo, a stejně tvrdohlavě stála na tom,

že se nespokojí s menší částkou. Není prý ještě ani sedm hodin; ona prý ví, nač má právo, a to si nedá upřít. Zatímco jsme se takto dohadovali, ozvalo se odněkud z kopce tiché hvízdnutí. To nám oběma dodalo.

„Vezmu si, co mám,“ řekla nato a vyskočila.

„A já, abych vyrovnal účet, vezmu tohle,“ dodal jsem a uchopil balíček ve voskovaném plátně.

A už jsme tápali se schodů, zanechavše svíčku u prázdného kufru. Rychle jsme otevřeli dveře a utíkali, co nám nohy stačily. A byl opravdu nejvyšší čas. Mlha valem řídla a měsíc už plně osvětloval stráně po obou stranách cesty. Jen samé dno údolí a okolí hospody bylo dosud zahaleno do hustého závoje mlhy, který skryl i první kroky našeho útěku. Ale v necelé polovině cesty do vesnice, hned za úpatím pahorku, museli jsme vyjít do plného měsíčního světla. To však nebylo ještě nejhorší. Zaslechli jsme totiž kroky několika utíkajících lidí, a když jsme se tím směrem ohlédli, spatřili jsme světélko komíhající se sem tam a rychle se přibližující k nám, což znamenalo, že jeden z nich nese lucernu.

„Synáčku,“ řekla najednou matka, „na, tu máš peníze a utíkej napřed. Na mne jdou mdloby.“

Už je po nás veta – blesklo mi hlavou. V duchu jsem proklínal zbabělost našich sousedů a vyčítal své ubohé matce její poctivost i chtivost peněz, její nedávnou šílenou odvahu i nynější nestatečnost. Naštěstí jsme došli právě na malý můstek. Pomohl jsem jí, podklesávající v kolenou, sejít na břeh. Tam však zavzdychala a klesla mi do náručí! Nevím, kde se ve mně vzalo tolik síly. Počínal jsem si bohužel dost hrubě. Podařilo se mi však dovléci ji po břehu skoro až pod můstek. Dál to nešlo, protože oblouk byl tak nízký, že jsem se mohl pod něj vplazit jen po břiše. Museli jsme tedy zůstat tam, kde jsme byli – já pod můstkem, maminka skoro celá venku –, oba na doslech od hospody.

KAPITOLA PÁTÁ

Jak skončil slepec

Do jisté míry byla má zvědavost silnější než můj strach. Nezůstal jsem totiž ve svém úkrytu, ale vplížil jsem se zase na svah, kde jsem se skryl za keř tak, abych viděl na silnici před naší hospodou. Sotva jsem se usadil, přidusalo po silnici sedm nebo osm nepřátel. Vpředu utíkal muž s lucernou. Tři z nich se drželi za ruce. Poznal jsem i v mlze, že prostřední je slepý žebrák. Jeho hlas, který se v té chvíli ozval, mě přesvědčil, že se nemýlím.

„Vyrazte dveře!“ vykřikl.

„Hned, hned, prosím,“ odpověděli dva nebo tři, a následování světloňošem, podnikli útok na *Admirála Benbowa*. Viděl jsem, jak se zastavili a potichu si cosi povídají, zřejmě překvapení, že je otevřeno. Ale neotáleli dlouho, protože slepec jim dal hned další rozkaz. Volal ještě hlasitěji a ostřeji, jakoby rozplameněn chtivostí a vztekem.

„Dovnitř, dovnitř!“ křičel a spílal jim za to, že se tak loudají.

Čtyři nebo pět jich vběhlo do domu, dva zůstali na cestě s tím strašným žebrákem. Chvíli bylo ticho, pak se z domu ozval překvapený výkřik a volání: „Bill je mrtev!“

Ale slepec jim zase vynadal, že se tolik loudají.

„Prohledejte ho, vy lotři, a ostatní nahoru pro kufr!“

Slyšel jsem, jak dupají po starých schodech, až se celý dům třese. A hned se zase ozvaly výkřiky úžasu. Okno kapitánovy komůrky se s třesknutím a řinkotem rozbitého skla rozlétlo. Ve svitu měsíce bylo vidět, jak se z něho nějaký člověk vyklonil až po pás a oslovil slepého žebráka dole na silnici.

„Poslouchej, Lavičko,“ volal, „někdo nás předešel a obrátil kufr vzhůru nohama!“

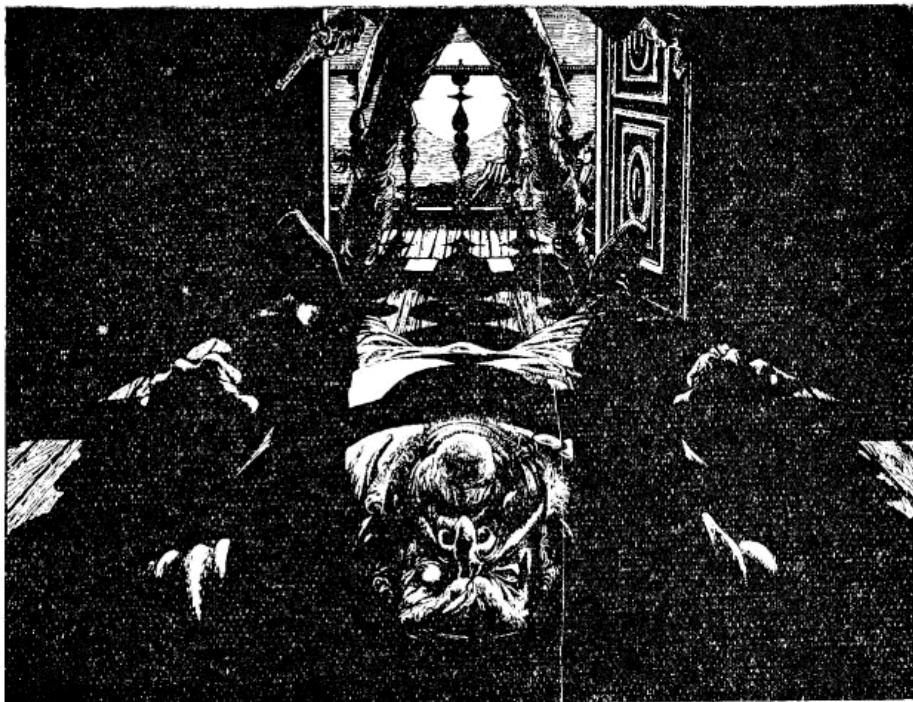
„Je to tam?“ zařval Lavička.

„Peníze tam jsou.“

Slepec hulákal, že na peníze kašle.

„Ptám se na Flintový listiny!“ křičel.

„Nemůžeme je najít,“ zněla odpověď.

„Hej, ty tam dole! Nemá je Bill u sebe?“ křičel slepec.

Chlapík, který zřejmě zůstal dole a prohledával kapitánovu mrtvolu, vyšel ze dveří. „Billa už kdosi prošacoval,“ řekl. „Nemá u sebe nic.“

„To udělali ti lidé z hospody – ten kluk! Proč jsem mu nevylopul oči!“ zuřil slepec, kterému říkali Lavička. „Před chvílkou tu ještě byli – dveře měli na zavoru, když jsem zkoušel otevřít. Rozejděte se, hoši, a hledejte je!“

„Ba, nechali tady světlo!“ ozval se muž v okně.

„Jděte a přiveďte mi je! Prošťárejte celý dům!“ zuřil Lavička a bušil holí do země.

Obrátili náš starý hostinec naruby: dupali z místnosti do místnosti, převraceli nábytek, kopali do dveří, až se to mezi skálami rozléhalo, ale pak se jeden po druhém trousili ze dveří a hlásili, že nikde není živé duše. V té chvíli se nocí jasně ozvalo hvízdnutí, které mě a maminku už dříve tak poděsilo při přepočítávání kapitánových

peněz; jenže tentokrát se dvakrát opakovalo. Myslíl jsem původně, že je to jakási slepčova polnice, vyzývající jeho tlupu k útoku. Teď jsem však zjistil, že se signál ozývá z návrší u vesnice a varuje tlupu před blížícím se nebezpečím.

„To je zase Dýka,“ řekl kdosi. „Dvakrát! Kamarádi, rychle pryč!“

„Máš strach, ty babo?“ zvolal Lavička. „Dýka byl odjakživa blázen a zbabělec – na toho nedejte! Někde tu musí být, daleko neutekli. Máte je na dosah! Běžte a hledejte je, vy psi! U sta hromů!“ vykřikl. „Kdybych měl oči!“

Jeho slova zřejmě zapůsobila, protože dva muži začali prohledávat křoví, ale jen ledabyle, bez chuti a v neustálé obavě před hrozícím nebezpečím. Každý z nich měl strach sám o sebe. Ostatní zatím stáli nerozhodně na silnici.

„Vy blázni! Máte tisíce na dosah, a otáľíte! Když ty lidi najdete, spadne vám bohatství do klína – a všichni dobře víte, že tu někde musí být. Nestůjte tu jako dřeva! Nikdo z vás se neodvážil postavit Billovi tváří v tvář – jen já, slepec! A vy mi teď všechno pokazíte! Mám zůstat ubohým, opovrhovaným žebrákem a škemrat o rum, když bych se mohl vozit v kočáře! Kdybyste měli aspoň tolik odvahy co moučný červ, chytily byste je.“

„K čertu, Lavičko! Hlavně že máme dublony,“ zamručel jeden lotr.

„Možná že ty zatracené listiny někam schovali,“ řekl jiný. „Seber zlatáky, Lavičko, a neřvi tady.“

Lavička, rozruřen těmi odmluvami, začal skutečně řvát. Konečně ztratil úplně hlavu, tloukl kolem sebe holí hlava nehlava a nejednoho rádně přetáhl.

Postižení vraceli slepému žebrákovi jeho nadávky a strašlivě mu vyhrožovali. Marně se však pokoušeli vyrvat mu hůl z ruky.

Tato hádka nás zachránila. Do jejího hluku se totiž z návrší od vesnice ozval jiný zvuk – dusot koňských kopyt. Zároveň třeskl z živého plotu výstřel z pistole a bleskl plamen, zřejmě smluvené znamení svrchovaného nebezpečí. Piráti se totiž okamžitě dali na útěk nejrůznějšími směry, jeden k zátocce, druhý přímo k návrší a tak dále, takže na silnici zůstal jen Lavička. Opustili ho, nevím, zda v

šíleném strachu, či že se mu chtěli pomstít za jeho nadávky a rány. Zůstal sám, ťukal zmateně po silnici, hmatal kolem sebe a volal své kamarády. Nakonec se pustil na nepravou stranu, běžel pár kroků ode mne směrem k vesnici a volal:

„Honzo, Černý pse, Dýko!“ a ještě jiná jména. „Přece tu nenecháte svého kamaráda – starého Lavičku!“

Zatím vyjeli jezdcí na návrší a v měsíčním světle se objevily čtyři postavy sjíždějící tryskem dolů.

Lavička poznal konečně svůj omyl, s výkřikem se otočil, vběhl přímo do příkopu a svalil se. V mžiku však byl zase na nohou a rozběhl se – teď už naprosto bezhlavě – přímo pod kopyta prvního koně.

Jezdec se mu chtěl vyhnout, ale bylo už pozdě. S výkřikem, který se v nočním tichu rozlehl daleko široko, klesl Lavička na zem. Čtyři koňská kopyta po něm zadupala a běžela dál. Pirát se zhroutil, pak tiše padl na obličej a zůstal nehybně ležet.

Vyskočil jsem a zavolal na jezdce. Ti už, poděšeni nehodou, stejně přitahovali otěže. Hned jsem poznal, kdo to je. Vzadu jel mladík ze sousední vesnice, kterého jsme vyslali za doktorem Liveseym. Ostatní byli celníci, které cestou prozíravě vzal s sebou. Dozorce Dance se už tak jako tak doslechl o plachetnici v Racčím hnízdě a ještě tu noc se vypravil směrem k naší zátocě. Tato okolnost zachránila maminku i mne před jistou smrtí.

Lavička byl mrtev, nadobro mrtev. Maminku jsme odnesli do vesnice a trochou studené vody a čpavou solí ji vzkřísili. Leknutí jí nijak neublížilo, ale neustále naříkala nad nevyrovnaným dluhem. Dozorce se zatím co nejrychleji rozjel k Racčimu hnízdě. Jeho lidé však museli slézt s koní a prodírat se do rokle pěšky. Své koně museli vést, a dokonce i na některých místech podpírat. Kromě toho se museli mít na pozoru před zákeřným přepadením. Jaký div, že plachetnice už zatím odplula, i když se ještě daleko na moře nedostala. Dozorce na ni zavolal. Něčí hlas ho vyzval, aby se držel ve stínu, jinak že mu vsolí nějakou do těla, a v tu chvíli mu kolem hlavy hvízdla kulka. Loď zdvojnásobila rychlost a zmizela. Pan Dance zůstal stát – jak sám přiznal – jako socha. Všechno, nač se

zmohl, bylo, že poslal jednoho ze svých mužů do B., aby varoval strážní člun. „Stejně to k ničemu nepovede. Prostě nám upláchlí. Jenom mě těší, že jsem tomu panu Lavičkovi šlápl na kuří oko.“ Vyprávěl jsem mu už totiž náš příběh.

Šel jsem s ním zpátky k *Admirálu Benbowovi*. V domě bylo boží dopuštění. Dokonce i naše staré hodiny vzaly za své při zuřivé honbě, kterou na nás ti lotři uspořádali. Ačkoliv se kromě kapitánova váčku s penězi a několika stříbrňáků z naší zásuvky nic neztratilo, bylo mi hned jasno, že jsme na mizině. Pan Dance jen kroutil hlavou.

„Peníze že vzali? Tak mi tedy, Hawkinsi, řekni, co ještě hledali? Ještě nějaké peníze?“

„Ba ne, pane, žádné peníze,“ odpověděl jsem. „Myslím, že co hledali, mám v náprsní kapse, a abych vám pravdu řekl, rád bych to někde v bezpečí uložil.“

„To je naprosto správné, chlapče,“ řekl. „Vezmu to k sobě, chceš-li.“

„Myslel jsem si, že snad doktor Livesey –“ začal jsem.

„Ovšem,“ přerušil mě vesele, „ovšem – doktor Livesey je rychtář a velký pán. A když tak o tom uvažuji, napadá mě, že bych k němu mohl zajet sám a podat jemu nebo zemanovi hlášení. Pan Lavička je mrtev – ne že by mi ho bylo líto, ale je mrtev a leckdo by jeho smrt třeba obrátil proti celníku Jeho Veličenstva, kdyby se mu to hodilo. Poslyš, Hawkinsi, chceš-li, vezmu tě s sebou.“

Srdečně jsem mu poděkoval za jeho nabídku. Šli jsme tedy spolu do vesnice, kde na ně čekali koně. Než jsem pověděl mamince, co chci udělat, byli už všichni v sedle.

„Doggera,“ řekl dozorce, „máš dobrého koně, vezmi chlapce za sebe.“

Vyskočil jsem na koně, chytil se Doggera za opasek, dozorce zavelel a celá hlídka se bystrým cvalem vydala na cestu k doktorovi Liveseymu.

KAPITOLA ŠESTÁ

Kapitánovy listiny

Ujížděli jsme tryskem celou cestu až k obydlí doktora Liveseyho. Před dveřmi jsme zastavili. Ve všech průčelních oknech však bylo tma.

Dozorce Dance mi řekl, abych seskočil s koně a zaklepal, a Dogger mi ihned přidržel třmen, abych mohl sesednout. Zaklepal jsem a ve dveřích se okamžitě objevila služka.

„Je pan doktor doma?“ zeptal jsem se.

Odpověděla, že není. Odpoledne se prý vrátil domů, ale navečer odjel na zámek k zemanovi na večeři. „Jedeme za ním, hoši,“ zavelel Dance.

Tentokrát jsem nenasedl, protože se nejelo daleko, ale běžel jsem vedle Doggerova koně k zámecké bráně dlouhou, bezlistou alejí, ozářenou měsícem, až do staré zahrady, v níž se zvedal bílý masív zámeckých budov. Před vchodem pan Dance seskočil, vybídl mě, abych šel s ním, a po krátké rozmluvě s vrátným byl vpuštěn do zámku.

Sluha nás vedl chodbou potaženou dlouhým, širokým kobercem a dovedl nás do velké knihovny, kolem jejíchž zdí stály police s knihami, nahoře ozdobené bystami. U plápolajícího ohně seděli a pokuřovali z dýmky zeman a doktor Livesey.

Poprvé v životě jsem viděl zemana zblízka. Měřil přes šest stop, byl ramenatý a měl široký poctivý obličej, zdrsnělý a ošlehaný dalekými cestami. Rád pohyboval černým obočím, takže se zdálo, že má prudkou povahu, ne snad špatnou, ale vznětlivou. „Pojďte dál, pane Danci,“ řekl důstojně a vlídně.

„Dobrý večer, Danci,“ pokynul mu doktor. „Vítám tě, příteli Jime! Jaký dobrý vítr vás sem zavál?“

Dozorce se postavil do pozoru a podával hlášení o tom, co se událo dnešní noci. Měli byste vidět, jak se oba pánové naklonili dopředu, pohlédli na sebe a byli tak zaujatí a užaslí, že zapomněli kouřit. Když slyšeli, jak se maminka neohroženě vydala zpět do

hostince, doktor se plácl do stehů a zeman vykřikl „Bravo!“ a přerazil svou dlouhou dýmku o mříž u krbu. Asi uprostřed Danceova vyprávění pan Trelawney (tak se totiž náš zeman jmenoval) vstal z křesla a začal se procházet po knihovně a doktor, snad aby mu neušlo ani slůvko, sňal svou napudrovanou paruku. Vypadal opravdu podivně – měl husté, černé, krátce ostříhané vlasy.

Konečně pan Dance skončil.

„Pane Danci,“ řekl mu zeman, „jste výtečný chlapík. A že jste přešel toho ohavného zlosyna, to považuji za záslužný čin – panečku, jako byste zašlápl švába. Tenhle malý Hawkins je, jak vidím, statečný hoch. Hawkinsi, zazvoň na tenhle ten zvonek! Pan Dance se musí napít piva.“

„Ty tedy, Jime,“ řekl doktor, „máš u sebe to, po čem ta banda pásla?“

„Tady je to, pane,“ odpověděl jsem a podal mu balíček ve voskovaném plátně.

Doktor jím otáčel v rukou, jako by měl sto chutí balíček otevřít. Posléze jej však klidně vsunul do kapsy u kabátu.

„Pane zeman,“ řekl, „až se Dance napije piva, musí ovšem zase do služby – slouží přece Jeho Veličenstvu. Chtěl bych však, aby Jim přespal u mne, a proto s vaším dovolením navrhuji, aby mu přinesli něco na zub – třeba studenou paštiku.“

„Ale to je samozřejmé, doktore,“ řekl zeman. „Hawkins by si zasloužil dokonce něco lepšího.“

Přinesli tedy obrovskou holubí paštiku, položili ji na malý stoleček a já jsem se dal s chutí do jídla – měl jsem totiž hlad jako vlk. Oba pánové se zatím bavili s panem Dancem, chválili ho a konečně ho propustili.

„Tak co, pane zeman,“ řekl doktor.

„Tak co, Livesey,“ ozval se zároveň zeman.

„Jeden po druhém, jeden po druhém,“ smál se doktor Livesey. „O tom Flintovi jste už jistě slyšel, že?“

„Zda jsem o něm slyšel!“ zvolal zeman. „Jak bych o něm neslyšel! Byl to nejrveřejnější pirát všech věků. Černovous byl proti němu učiněný beránek. Španělé z něho měli takový strach, že

jsem byl namouvěru někdy pyšný na to, že je Angličan. U Trinidadu jsem na vlastní oči viděl jeho vrchní plachty, ale ten zbabělec, ten ochlasta kapitán, s nímž jsem se plavil, utekl, povídám, utekl do španělského přístavu.“

„Já jsem o něm v Anglii slyšel taky,“ řekl doktor. „Jde však o to: měl peníze?“

„Peníze?“ zvolal zeman. „To je ale otázka! Po čem jiném pásli ti lumpové než po penězích? Oč jiného jim šlo než o peníze? Kvůli čemu by jinak dávali všanc svou ničemnou kůži než kvůli penězům?“

„To se hned dovíme,“ řekl doktor. „Ale vy máte tak rozpálenou hlavu, že jiného vůbec nepustíte ke slovu. Rád bych věděl jedno: dejme tomu, že mám v kapse klíč k určení místa, kde Flint zakopal svůj poklad. Jak je asi velký ten poklad?“

„Jak velký, prosím?“ zvolal zeman. „Takhle: máme-li opravdu takový klíč, koupím okamžitě v bristolském přístavu loď, naložím vás a Hawkinse a ten poklad dostaneme, kdyby to rok trvalo.“

„Tak dobře,“ řekl doktor. „A teď, Jime, nemáš-li nic proti tomu, otevřeme ten balíček,“ a položil jej před sebe na stůl.

Plátno bylo sešito nití, a tak doktor vytáhl skříňku s nástroji a přestříhl stehy lékařskými nůžkami. Balíček obsahoval dvě věci: knížku a zapečetěnou listinu.

„Nejdřív si prohlédneme knížku,“ prohlásil doktor.

Když ji otevřel, nakukoval jsem se zemanem přes rameno. Doktor Livesey mi totiž laskavě pokynul, abych přistoupil a těšil se s nimi z napínavého objevu. Na první stránce bylo jen pár čmáranic, jako když člověk škrta po papíře buď v zamyšlení, nebo zkouší pero. Četli jsme totéž, co měl kapitán vytetováno na rameni: „Billymu Bonesovi od jeho milé“, dále „Pan W. Bones, kormidelník“, „Už ani hlt rumu“, „Dostal to u Palm Key“ a ještě pár klikyháků, většinou jednotlivých nesrozumitelných slov. Vrtalo mi hlavou, kdo asi „to dostal“ a co „to“ vlastně dostal.

Patrně nůž do zad.

„Z tohotohle moc nezmozdříme,“ řekl doktor Livesey a obrátil list.

Následujících deset či dvanáct stránek bylo popsáno sloupci podivných položek. Na začátku řádku bylo datum a na konci částka, jako to bývá v účetnických knihách. Ale mezi datem a částkou byl místo vysvětlující poznámky jen různý počet křížků. Například 12. června 1745 byla zapsána suma 70 liber, ale místo vysvětlení, od koho ji dostal, bylo tam načmáráno jen šest křížků. V několika případech bylo připsáno ještě zeměpisné určení, např. „U Caracasu“, nebo pouhý záznam zeměpisné šířky a délky, jako „66° 17'20, 19° 2'40“.

Účetnictví bylo takto vedeno skoro dvacet let a výše jednotlivých položek stále stoupala. Konečný součet, vypočítaný po několika nezdařených pokusech, byl označen slovy „Bonesův podíl“.

„Nemá to hlavu ani patu,“ prohlásil doktor Livesey.

„Vždyť je to nad slunce jasné!“ zvolal zeman. „Tohle je účetní kniha toho lotra. Ty křížky znamenají jména lodí, které potopili, a měšt, která vydrancovali. Peněžní částky znamenají jeho podíl na kořisti. Tam, kde se obával nejasnosti, připsal – jak vidíte – poznámku. Tak třeba ‘U Caracasu’. Tam asi přepadli nějakou nešťastnou loď. Bůh bud milostiv kostem těch, kteří se na ní plavili – už dávno leží na dně mořském!“

„Máte pravdu,“ řekl doktor. „Potom se plavte po moři! Máte pravdu! A částky se stále zvětšují, jen se podívejte, jak postupoval v hodnotě!“

Knížka pak už obsahovala jen pár údajů o místech a tabulku k převádění francouzských, anglických a španělských peněz na stejnou hodnotu.

„Hleďme strádala!“ zvolal doktor. „Ten se nedal šidit!“

„A teď se podívejme na tu listinu,“ řekl zeman netrpělivě.

Papír byl na několika místech zapečetěn náprstkem místo pečtidla, snad tímž náprstkem, který jsem našel v kapitánově kapse. Doktor zlomil opatrně pečeti a z balíčku vypadla mapa jakéhosi ostrova s udáním zeměpisné šířky a délky, hloubky moře, se jmény pahorků, zátok a zálivů, zkrátka se všemi údaji potřebnými k tomu, aby loď mohla bezpečně přistát u pobřeží. Ostrůvek měřil asi devět mil po délce a pět mil napříč a tvarem se podobal tlustému ještěru

stojícímu na zadních tlapách. Měl dva příhodné přístavy a v střední části pahorek označený jménem „Dalekohled“. Na mapě bylo taky připsáno několik poznámek pozdějšího data. Zvláště však byly nápadné tři křížky nakreslené červeným inkoustem – dva v severní části ostrova a jeden na jihovýchodě. Vedle něho bylo tímž červeným inkoustem a drobným, úhledným rukopisem, velmi se lišícím od kapitánových kostrbatých klikyháků, připsáno: „Tady je hlavní část pokladu.“

Na zadní straně připsala tatáž ruka tyto údaje:

Vysoký strom na hřebeni Dalekohledu směrem od SSV k S.

Ostrov Kostlivců VJV a směrem k V.

Deset stop.

Stříbro v prutech je v severní skrýši. Najdete je podle svahu východního pahorku, deset sáhů na jih od Černé skály, na níž je vyryta hlava.

Zbraně najdete snadno v písčitém pahorku na severní špici severní zátoky, směrem na V a čtvrt stupně k S.

J. F.

To bylo všecko. A třeba byly tyto údaje stručné a mně nesrozumitelné, zeman a doktor Livesey jásalí.

„Livesey,“ prohlásil zeman, „vy se okamžitě vzdáte své otravné praxe. Já se zítra rozjedu do Bristolu. Za tři týdny – co to povídám! – za dva týdny – za deset dní – budeme mít, pane, nejlepší loď a nejzdatnější posádku v Anglii. Hawkins bude plavčíkem. Bude z tebe skvělý plavčík, Hawkinsi. Vy, Livesey, budete lodním lékařem, já admirálem. Vezmeme s sebou Redrutha, Joyce a Huntera. Počasí nám bude přát, poplujeme s větrem o závod, to místo najdeme jako nic a budeme se moci cpát zlatem – válet se v něm – rozhazovat oběma rukama po celý život.“

„Trelawney,“ řekl doktor, „půjdu s vámi. Vsadím se, že Jim taky a že našemu podniku bude dělat čest. Mám strach jen z jednoho člověka.“

„Z koho?“ zvolal zeman. „Jak se jmenuje ten pes?“

„Jste to vy,“ odvětil doktor, „protože nedovedete držet jazyk za zuby. Nejsme jediní lidé na světě, kteří vědí o této listině. Ti lotři, kteří dnes přepadli hospodu – a jsou to odvážní, bezohlední hrdlořezové –, a ostatní, kteří zůstali na palubě té plachetnice, a ještě mnoho jiných, kteří se tu jistě pořád potulují, ti všichni do jednoho jsou odhodláni jít přes mrtvolu, jen aby ten poklad dostali. Nikdo z nás nesmí ani na krok sám, dokud nebudeme na moři. Jim a já se od sebe neheme. Vy si vezmete do Bristolu Joyce a Huntera. A hlavně: nikdo z nás se nesmí nikomu ani slůvkem zmínit o tom, co jsme našli.“

„Máte vždycky ve všem pravdu, Livesey,“ odpověděl zeman.
„Budu mlčet jako hrob.“

DÍL DRUHÝ
LODNÍ KUCHAŘ

KAPITOLA SEDMÁ

Jedu do Bristolu

Přípravy k vyplutí trvaly však mnohem déle, než si zeman představoval, a žádný z našich původních plánů – ba ani úmysl doktora Liveseyho, abych se od něho nehnul ani na krok – nebylo lze uskutečnit tak, jak jsme zamýšleli. Doktor si musel zajet do Londýna pro lékaře, který by převzal jeho praxi, zeman měl plné ruce práce v Bristolu a já jsem bydlil v zámku pod dohledem starého šafáře Redrutha skoro jako vězeň, ale s hlavou plnou snů o moři a kouzelných představ o podivných ostrovech a dobrodružstvích. Celé hodiny jsem přemýšlel o mapě, kterou jsem si zapamatoval do všech podrobností. Sedal jsem u kuchyňského krbu zámeckého vrátného a v duchu se blížil ze všech možných stran k tajemnému ostrovu. Kousek po kousku jsem probádal jeho povrch, tisíckrát jsem se vyšplhal na onen vysoký pahorek zvaný Dalekohled a z jeho vrcholku se kochal překrásnou pestrou vyhlídkou. Jednou se ostrov jen hemžil divochy, s nimiž jsme se pustili do křížku. Podruhé nás tam proháněla dravá zvěř. Ale žádná z mých představ nebyla tak neobyčejná a tragická jako naše skutečné dobrodružství.

Tak mi plynuly týdny, až konečně jednoho krásného dne přišel dopis adresovaný doktorovi Liveseymu, s dodatkem: „Není-li adresát přítomen, ať otevře tento dopis Tom Redruth nebo mladý Hawkins.“ Uposlechli jsme tohoto rozkazu a dověděli se, či vlastně já jsem se dověděl – protože šafář dovedl číst jen tištěné písmo – tyto důležité zprávy:

Bristol, hostinec U staré kotvy, 1. března 17 –

Milý Livesey,

protože nevím, jste-li už na zámku nebo pořád ještě v Londýně, posílám tento dopis na obě místa.

Lod' jsem koupil a vybavil. Kotví v přístavu, připravena vyplout na moře. Je to rozkošný škuner – dítě by jej dovedlo řídit – o tonáži 200 tun. Jmenuje se Hispaniola.

Koupil jsem jej prostřednictvím svého starého známého Blandlyho, který mi vycházel všemožně vstříc. Dal se tělem i duší do mých služeb, jako ostatně celý Bristol, jakmile se dověděli, že naším cílem je – poklad.

„Redruthe,“ poznamenal jsem a odložil dopis, „tohle se panu doktorovi určitě nebude zamlouvat. Pan zeman přece jen nedržel jazyk za zuby.“

„Nu, a proč by ho měl držet,“ zabručel starý šafář. „To bych se na to podíval, aby náš pan zeman nesměl promluvit kvůli nějakému doktůrkovi!“

Vzdal jsem se tedy dalších poznámek a četl dál:

Blandly sám mi našel Hispaniolu a čert ví, jak to zařídil, že ji dostal za pár babek. Jistí pánové v Bristolu jsou proti Blandlymu náramně zaujatí a až do omrzení rozhlašují, že tento poctivec by se pro peníze zapsal čertu, že Hispaniola byla jeho majetkem a že mi ji prodal nesmyslně drah – a podobné průhledné pomluvy, žádný z nich se ovšem neodvází popírat přednosti naší lodi.

Až dosud šlo všechno hladce. Dělníci – lanaři a jak se jim ještě říká – pracovali sice zoufale pomalu, ale i to se časem poddalo. Měl jsem jen starosti, jak sestavím posádku.

Chtěl jsem s sebou vzít rovných dvacet mužů – pro případ, že bychom narazili na domorodce, piráty nebo na ty hnusné Francouze. Ale ať jsem dělal co chtěl, sehnal jsem jich sotva půl tuctu. A tu mi šťastná náhoda poslala do cesty muže, jakého jsem potřeboval.

Setkal jsem se s ním v přístavu a čirou náhodou jsme se dali do řeči. Zjistil jsem, že je to vysloužilý námořník, že má hospodu, zná kdejakého námořníka v Bristolu, že mu však na souši neslouží zdraví,

a proto by se rád zase vydal na moře jako lodní kuchař. Jen proto se prý ráno přibelhal do přístavu, aby se nadýchal mořského vzduchu.

Dojalo mě to – na vás by to jistě nepůsobilo jinak – a ze soucitu jsem ho na místě najal jako lodního kuchaře. Říkají mu Dlouhý Honza Silver a přišel o jednu nohu. To jsem mu však připočetl jen k dobru, protože ji ztratil ve službách vlasti pod nesmrtelným Hawkem. A nedostává penzi, Livesey! Jen si pomyslete, v jaké to žijeme příšerné době!

Myslel jsem si, že jsem našel jenom kuchaře, ale zároveň s ním se objevila celá posádka. Silver a já jsme za pár dní dali dohromady tlupu nejotužilejších mořských vlků, jaké si dovedete představit – ne sice zrovna hezkých napohled, zato však neohrožených chlapíků –, aspoň podle jejich vzezření soudíc. S těmi bychom se mohli směle postavit na odpor třeba i fregatě.

Dlouhý Honza se dokonce zbavil dvou z těch šesti či sedmi, které jsem už najal. Hravě mi dokázal, že jsou to úplní zelenáči, kteří by nám v nějaké vážné situaci byli jen na obtíž.

Daří se mi skvěle a mám dobrou náladu, jím jako vlk, spím jako pařez, a přece budu ve svém živlu, teprve až uslyším, jak moji hoši pobíhají kolem vratidla. Vzhůru na moře! Čert vem poklad! Pouhá nádhera moře mi zmátla hlavu! A vy, Livesey, přijedte co nejdříve! Chcete-li mi udělat radost, neztrácejte ani minutku.

Mladý Hawkins ať se jde v Redruthově doprovodu rozloučit s matkou a pak ať oba přijedou co nejrychleji do Bristolu.

John Trelawney

P. S. Zapomněl jsem vám napsat, že ten Blandly – který má mimochodem za námi vyslat druhou loď, kdybychom se nevrátili do konce srpna – že ten Blandly mi už taky našel kapitána, skvělého chlapíka, bohužel poněkud paličatého, ale jinak pravý poklad. Dlouhý Honza mi přivedl velmi schopného kormidelníka, jmenuje se Šíp. A vrchní lodník umí pískat na píšťálu. A tak to na palubě naší krásné Hispanioly bude vypadat jako na válečné lodi.

Silver je – mimochodem řečeno – člověk velmi zámožný. Zjistil jsem, že má běžný účet v bance a že ho ještě nikdy nepřekročil. Za

jeho nepřítomnosti povede hostinec jeho žena. A protože jeho paní je černoška, můžeme se my, staří mládenci, domnívat, že nejen zdraví, ale hlavně jeho žena vyhánějí Honzu na moře.

J. T.

P. P. S. Hawkins at' přenocuje u své matky.

Jistě si dovedete představit, jak mě tento dopis rozrušil. Byl jsem radostí bez sebe a z hloubi srdce jsem opovrhoval starým Tomem Redruthem, který se nezmohl na nic jiného než na reptavý náрек. Kterýkoli ze zemanových šafářů by s ním byl s radostí měnil, ale zeman si přál, aby ho doprovázel Tom Redruth, a zemanovo přání jim bylo rozkazem. A nikdo kromě starého Redrutha se neodvážil ani mknout.

Druhý den ráno jsme se spolu vydali pěšky k *Admirálu Benbowovi*, kde jsem našel maminku zdravou a čilou. Kapitán, který

nás tak dlouho připravoval o klid, odešel tam, kde už ani zločinci nemohou škodit. Zeman nám dal všechno opravit, vymalovat hostinské místnosti a přetřít štít a obdaroval nás taky několika kusy nábytku – mezi jinými i pohodlnou lenoškou pro maminku do výčepu. Našel jí učedníka, aby jí za mé nepřítomnosti pomáhal.

Když jsem toho hochu spatřil, uvědomil jsem si teprve, do čeho se vlastně pouštím. Až do té chvíle jsem myslel jen a jen na dobrodružství, která mě očekávají, a nikoliv na domov, který opouštím. A když jsem se teď požíval na to cizí nemehlo, které má zůstat u maminky místo mne, vedraly se mi do očí slzy. Snad jsem tomu chlapci ztrpěl život. Ještě nikdy totiž takovou práci nedělal, takže jsem měl tisíc příležitostí usazovat ho a napomínat, a toť se ví, že jsem si to nenechal ujít.

Uplynula noc a nazítří po obědě jsme se s Redruthem vydali na cestu. Rozloučil jsem se s maminkou, se zátokou, v níž jsem odmalička žil, i s drahým starým *Admirálem Benbowem* – který mi

však od té doby, co ho přemalovali, už nebyl tak milý. Jedna z mých posledních myšlenek platila kapitánovi, který se tak často potuloval po břehu se svým kloboukem na stranu, s jizvou přes obličej a starým mosazným dalekohledem pod paží. V té chvíli jsme však zahruli za roh a domov mi zmizel z očí.

Za soumraku jsme nasedli do dostavníku před hospodou *U krále Jiřího*, která stojí uprostřed vřesoviště. Vmáchl jsem se mezi Redrutha a jakéhosi zavalitého pána. Noční vzduch studil a dostavník silně kodrcal, ale já jsem hned začal podřimovat a za chvíli jsem usnul jako dřevo, zatímco jsme ujížděli dál s kopce do kopce a zastavovali ve stanicích. Konečně mě kdosi probudil štulcem do žeber. Otevřel jsem oči a shledal, že stojíme v městské ulici před jakousi velikou budovou a že je už dávno den.

„Kde to jsme?“ zeptal jsem se.

„V Bristolu,“ odpověděl Tom. „Vystup!“

Pan Trelawney se ubytoval v hospodě až u doků, aby mohl dohlížet na práci na škuneru. Šli jsme hned za ním a naše cesta tedy vedla k mé velké radosti po nábřeží, kolem lodí všech velikostí, druhů a národů. Na jedné si námořníci zpívali při práci, na druhé se šplhali v lanoví a vysoko nad našimi hlavami se přidržovali lan, která vypadala jak pavučiny. Prožil jsem celý život u moře, ale zdálo se mi, že tolik jsem se mu ještě nikdy nepřiblížil. Zápach dehtu a soli mě opájel. Viděl jsem lodi s překrásnými zobci, které přepluly oceán. A viděl jsem staré námořníky s kovovými kroužky v uších, s nakroucenými licousy a umaštěnými copánky, kteří se procházeli po přístavní hrázi kolébavým, neobratným krokem lidí uvyklých na kymácení lodi. Kdybych tam místo nich viděl třeba samé krále a arcibiskupy, nebyl bych se na ně díval s větším nadšením.

Vždyť já taky vypluji na moře. Vypluji na škuneru s lodníkem, který umí pískat na píšťalku, a s copatými námořníky, kteří si stále propěvují. Vypluji k neznámému ostrovu a půjdu hledat zakopaný poklad.

Z tohoto nádherného snění jsem se vytrhl až před velkým hostincem, v němž jsme se sešli se zemanem Trelawneym. Byl od hlavy až k patě oblečen jako námořní důstojník v krásných modrých

šatech. Vyšel nám vstříc, usmívaje se a zdařile napodobuje námořnickou chůzi.

„Tak už jste tady!“ zvolal. „Včera navečer přijel z Londýna doktor. Výborně! Lodní posádka je pohromadě.“

„Ach pane zeman!“ vykřikl jsem. „Kdy vyplujeme?“

„Kdy vyplujeme?“ opakoval. „Zítř ráno!“

KAPITOLA OSMÁ

V hospodě U dalekohledu

Sotva jsem se nasnídal, dal mi zeman lístek pro Honzu Silvera z hospody *U dalekohledu* a poučil mě, že se tam snadno dostanu, půjdu-li podél doků a budu pilně koukat po malé krčmě s velkým mosazným dalekohledem místo vývěšního štítu. Hned jsem se vydal na cestu a těšil jsem se, jak si prohlédnu lodě i námořníky. Prodíral jsem se shluky lidí, vozíků a kupami nákladu, protože v docích byl právě nejčilejší provoz. Konečně jsem došel ke krčmě.

Byla to docela hezká hospůdka. Průčelí bylo nově nalíčeno, v oknech hezké červené záclonky, podlaha čerstvě posypána pískem. Hospoda stála mezi dvěma ulicemi a dveře na obě strany byly otevřeny, takže do veliké jizby, ač byla zahalena do mraků hustého kouře, bylo zvenčí dobře vidět.

Hosté byli převážně námořníci a hovořili tak hlasitě, že jsem se zastavil na prahu a skoro se bál vystoupit.

V té chvíli vyšel z vedlejší místnosti nějaký člověk. Na první pohled jsem poznal, že je to Honza Silver. Levou nohu měl až u kyčle uříznutou a pod levou paží držel berlu, o níž se s neuvěřitelnou obratností opíral, takže poskakoval jako pták. Byl vysoké, silné postavy a tvář měl širokou jako měsíc v úplňku – nehezkou sice a bledou, ale chytrou a usměvavou. Měl zřejmě výtečnou náladu,

pohvizdoval si, cupital hbitě mezi stoly a častoval své oblíbené hosty veselým slovem a poplácáním po rameni.

Abych pravdu řekl, od chvíle, co jsem si v zemanově dopise přečetl zmínku o Dlouhém Honzovi, trnul jsem, aby to snad nebyl ten jednonohý námořník, po němž jsem pásl ve starém *Benbowovi*. Ale jediný pohled na hostinského rozptýlil mé obavy. Viděl jsem kapitána, viděl jsem Černého psa a Lavičku, myslel jsem si tedy, že vím, jak vypadá pirát – pravý opak, aspoň podle mého názoru, tohoto čist'oučkého, vlídného hostinského.

Dodal jsem si odvahy, vešel do nálevny a kráčel k hostinskému, který hovořil s nějakým zákazníkem, opřen o berlu.

„Pan Silver, prosím?“ zeptal jsem se ho a podával jsem mu dopis.

„Tak jest, hochu,“ odpověděl, „správně, tak se jmenuju. A kdopak jsi ty?“ V té chvíli padl jeho zrak na zemanův dopis a mně se zdálo, že se nápadně zarazil.

„Ach tak!“ zahlaholil a podal mi ruku, „už vím! Ty jsi jistě náš nový plavčík. Jsem rád, že tě poznávám –“

A pevně mi sevřel pravici.

V tom okamžiku se jeden host na druhém konci jizby zvedl a zamířil ke dveřím. Seděl hned u vchodu a byl v mžiku na ulici. Ale právě tím spěchem přilákal mou pozornost. Poznal jsem ho na první pohled. Byl to ten člověk voskově žluté tváře s dvěma chybějícími prsty, který tenkrát přišel k *Admirálu Benbowovi*.

„Zadržte ho!“ vykřikl jsem. „Zadržte ho! Je to Černý pes!“

„Houby mi záleží na tom, kdo to je,“ zvolal Silver, „ale ten lump nezaplatil účet. Harry, utíkej za ním!“

Jeden host, sedící u dveří, vyskočil a vyběhl ven.

„A kdyby to byl i sám admirál Hawke, zaplatit musí.“ A pak pustil mou ruku a zeptal se: „Kdože je to? Černý –“

„Pes, prosím,“ doplnil jsem. „Nevyprávěl vám pan Trelawney o těch pirátech? A Černý pes je jeden z nich.“

„Cože?“ vykřikl Silver. „Pirát v mé hospodě? Bene, pomoz Harrymu. Tak on patří taky k těm lumpům! Tys s ním pil, Morgane? Pojď sem!“

Muž, jež takto oslovil – starý, šedovlasý, do bronzova opálený námořník –, vstal a poslušně k nám přistoupil, přežvykuje žvanec tabáku.

„Poslyš, Morgane,“ řekl přísně Dlouhý Honza, „tys toho – toho Černého psa viděl poprvé v životě, že?“

„Ano, prosím,“ řekl Morgan a uklonil se. „Nevíš ani, jak se jmenuje?“

„Ne, prosím.“

„U všech d'asů, Morgane, to je tvé štěstí!“ zvolal hostinský. „Kdybys měl s takovými lidmi spolky, už nikdy bys nepřestoupil práh mé hospody, na to můžeš vsadit krk! A co ti povídal?“

„Vlastně ani nevím,“ odpověděl Morgan.

„Nosíš na ramenu hlavu, nebo tykev?“ rozhovořil se Dlouhý Honza. „On vlastně ani neví! Snad už ani vlastně nevíš, s kým jsi to žvanil? Tak o čem mluvil – o plavbách, kapitánech, lodích? Ven s tím! Co povídal?“

„Povídali jsme si, jak se trestají námořníci potápěním pod kýl,“ odpověděl Morgan.

„O tom jste se tedy bavili? To je namouvěru zrovna pro vás náramný námět rozhovoru. Táhni na své místo, ty lumpe!“ odsekl Silver.

A zatímco se Morgan kolébal k svému stolu, Silver mi sdělil důvěrným šepotem, který mi polichotil:

„Poctivec od kosti, tenhle Tom Morgan, ale hloupý až běda.“ A nahlas pokračoval: „Počkejme – Černý pes. Ne, to jméno neznám. A přece se mi pořád zdá, že jsem toho chlapa už viděl. Ba, už si vzpomínám, chodíval sem s jakýmsi slepým žebrákem!“

„Ano, ano,“ zvolal jsem. „Toho slepce jsem taky znal. Jmenoval se Lavička.“

„Máš pravdu!“ vykřikl rozčileně Silver. „Lavička! Ano, tak mu říkali. A vypadal jako šejdíf. Jestli toho Černého psa chytíme, to bude mít kapitán Trelawney radost! Ben utíká jako chrt, málokterý námořník ho předběhne. Ten ho chytí jedna dvě – určitě. O máchání námořníků že mluvil? Však já ho vymáchám.“

Zatímco vyštěkával tyto věty, hopkoval na své berle po výčepu, bouchal pěstí do stolů a projevoval tak spravedlivé rozhořčení, že by byl o své nevinnosti přesvědčil i vyšetřujícího soudce či ostříleného policistu. Když jsem se setkal *U dalekohledu* s Černým psem, mé podezření se zase probudilo, a proto jsem dával na kuchaře dobrý pozor. Byl však na mne příliš mazaný, příliš pohotový a pokrytecký. Když se oni dva námořníci celí udýchaní vrátili se zprávou, že se jim Černý pes ztratil v davu, vyspílal jim Dlouhý Honza tak, že bych byl na jeho nevinnost vzal jed.

„Tak vidíš, Hawkinsi,“ obrátil se pak ke mně, „teď jsem v pěkné kaši. Co si jen pomyslí kapitán Trelawney? Ten lump si sedí v mé vlastní hospodě a pije můj rum, ty přijdeš a všechno mi vyklopíš a já ho před svými vlastníma očima nechám upláchnout! Poslyš, Hawkinsi, musíš mě před kapitánem ospravedlnit. Jsi sice jen chlapec, ale máš filipa. Poznal jsem to na první pohled. Jen se podívej: co nadělám s tímhle klackem, s nímž se tu belhám? Jo, dokud jsem býval vrchním lodníkem, to by mi byl takový lump neutekl. Byl bych s ním jaksepatří zatočil. Ale teď –“

Najednou se zarazil a čelist mu poklesla, jako by si v té chvíli na něco vzpomněl.

„Jeho útrata!“ vybuchl. „Tři pinty rumu! Ať mě čert vezme – docela jsem zapomněl na jeho útratu.“

Dosedl na lavici a pustil se do takového smíchu, že mu až tekly slzy po tvářích. Musel jsem se smát s ním. A za chvíli se smíchem otřásala celá hospoda.

„Jsem to ale hloupý starý tuleň!“ řekl konečně a utřel si slzy. „My dva, Hawkinsi, musíme táhnout za jeden provaz! Vždyť já bych měl jít vlastně k tobě do učení, aby to kat spral! Ale co teď? Kamaráde, povinnost je povinnost! Narazím si svůj starý kokrhel, půjdu s tebou ke kapitánu Trelawneymu a povím mu, co se tu zběhlo. Věc je vážná, Hawkinsi, a ani ty, ani já jsme se nezachovali právě nejmoudřeji. Ba věru, ani ty ses zrovna moc neukázal. Ale, u všech d'asů, za tu švandu s útratou to stálo!“

A dal se do smíchu tak srdečného, že jsem se musel smát s ním, ač jsem ani nechápal, čemu se vlastně chechtá.

Na zpáteční cestě kolem doků mi byl zábavným společníkem. Vyprávěl mi o různých druzích lodí, kolem nichž jsme šli, o jejich stavbě, tonáži a národnosti, vysvětloval mi postup práce, jak z jedné vyloďují zboží, na druhou je nakládají a třetí připravují k vyplutí. Tu a tam vpletl do svého líčení krátkou anekdotu o lodích nebo námořnících nebo mi opakoval různé námořnické obraty, až jsem si je dobře zapamatoval. Začínal jsem věřit, že jsem se setkal s opravdu znamenitým kamarádem.

Když jsme šli do hostince, seděl zeman s doktorem Liveseyem nad korbelem piva a topinkami.

Posilňovali se právě před cestou na *Hispaniolu*, kterou si chtěli důkladně prohlédnout.

Dlouhý Honza jim vtipně, ale naprosto pravdivě vylíčil, co se událo v jeho krčmě. „Že to tak bylo, Hawkinsi?“ dovolával se chvílemi mého svědectví a já jsem mu vždycky musel dát za pravdu.

Oba pánové litovali, že se Černému psovi podařilo utéci. Všichni jsme se však shodli na tom, že se už nedá nic dělat. Nakonec Dlouhého Honzu ještě pochválili a on si vzal berlu a odbelhal se.

„Dnes odpoledne ve čtyři, nezapomeňte, ať je všechno mužstvo na palubě,“ zavolal za ním ještě zeman.

„Rozkaz, pane!“ odpověděl kuchař a zmizel.

„Poslyšte, pane zemane,“ řekl doktor Livesey, „já nemám zpravidla ve vaše objevy velkou důvěru, ale tenhle Dlouhý Honza je podle mého gusta.“

„Je to skvělý chlapík!“ prohlásil zeman.

„Jim může jít s námi na loď, ne?“ zeptal se doktor.

„Zajisté,“ souhlasil zeman. „Hawkinsi, vezmi si klobouk, půjdeme si prohlédnout loď.“

KAPITOLA DEVÁTÁ

Prach a zbraně

Hispaniola kotvila kousek od břehu. Pluli jsme pod zobci a záděmi mnoha lodí, jejichž lana někdy drhla o dno našeho člunu a jindy se nám houpala nad hlavami. Konečně jsme dorazili k naší lodi. Na palubě nás přivítal kormidelník Šíp, osmahlý, šilhavý starý námořník s náušnicemi v uších. Se zemanem se k sobě chovali jako dva dobří staří kamarádi. Brzy jsem si však všiml, že mezi panem Trelawneym a kapitánem vládne docela jiný poměr.

Kapitán byl muž přísného pohledu, který vypadal, jako by ho všechno na palubě zlobilo. A brzy jsme se od něho dověděli proč. Sotva jsme sešli do kabiny, objevil se jeden námořník.

„Pan kapitán Smollett by s vámi rád mluvil, pane.“

„Jsem mu vždy k službám. Ať vejde!“ odpověděl zeman.

Kapitán, který přišel v patách za poslem, vstoupil a zavřel za sebou dveře.

„Nu, co máte na srdci, kapitáne Smollette? Doufám, že je na lodi všechno v pořádku?“

„Pane,“ odpověděl kapitán, „mám vždycky na jazyku to, co na srdci, třeba to někdy leckoho urazí. Nelíbí se mi tato plavba, nelíbí se mi posádka, nelíbí se mi můj důstojník. To je všechno.“

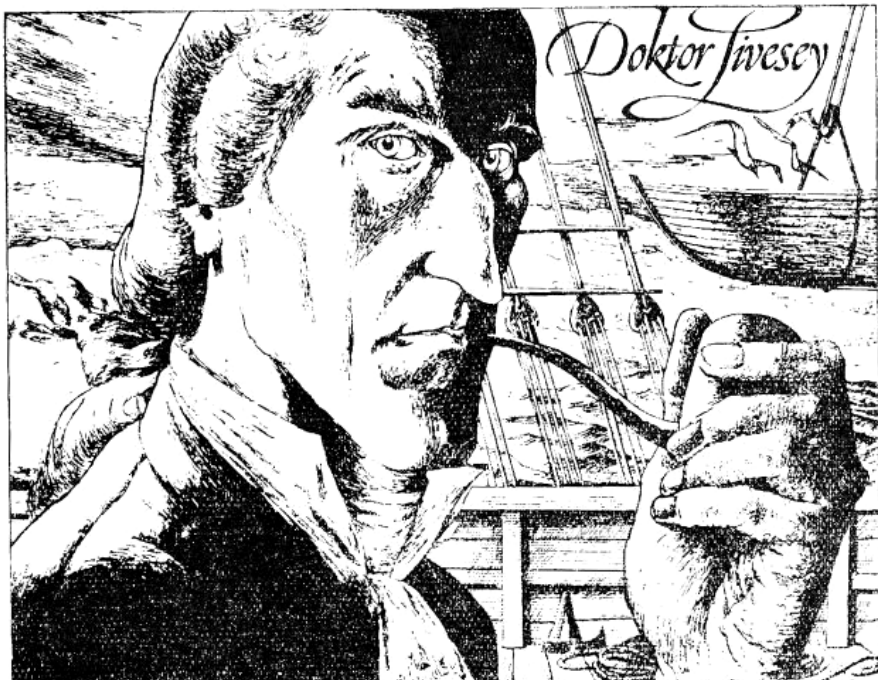
„Snad se vám, pane, nelíbí ani loď?“ zeptal se popuzeně zeman.

„To nemohu říci, dokud jsem ji nevyzkoušel, pane,“ odpověděl kapitán. „Napohled nevypadá špatně. Víc vám o ní zatím říci nemohu.“

„Možná, pane, že se vám tedy nelíbí váš zaměstnavatel?“ zeptal se zeman.

Tu se však do toho vložil doktor Livesey.

„Počkejte,“ řekl, „ne tak zhurta. Takovéhle otázky nejsou k ničemu, dělají jen zlou krev. Tady kapitán řekl buď příliš mnoho, nebo příliš málo, a já ho prosím, aby nám svá slova vysvětlil. Říkáte, že se vám tato výprava nelíbí. Proč?“

„Byl jsem najat, jak se říká, se zapečetěnými rozkazy, abych tomuto pánovi řídil loď tam, kam poručí,“ řekl kapitán. „Proč ne? Ale zjistil jsem, že i nejposlednější námořník ví víc než já. To není správné – aspoň podle mého názoru.“

„Máte úplnou pravdu,“ řekl doktor Livesey.

„Dále,“ pokračoval kapitán, „doslechl jsem se, že jedeme za jakýmsi pokladem – doslechl jsem se to prosím od svého vlastního mužstva. Cesta za pokladem je ožehavá věc a naprosto ne podle mého gusta. A už vůbec se mi nelíbí, že má být tajemstvím, a zatím o ní – pan Trelawney mi odpustí – žvatlá každý papoušek.“

„Silverův papoušek?“ zeptal se zeman.

„Neberte to doslova,“ řekl kapitán. „Chci jen říci, že o ní žvaní kdekdo. Mám takový dojem, pánové, že ani jeden z vás neví, co je v sázce. Ale já vám řeknu, co si o tom myslím – bude to hra na život a na smrt a bůhví, vyvázneme-li se zdravou kůží!“

„To jsou jasná a vskutku pravdivá slova,“ řekl doktor. „Bereme toto nebezpečí na sebe. Nejsme však tak nevědomí, jak si myslíte.“

Prohlásil jste dále, že se vám nelíbí posádka. Nejsou to snad dobří námořníci?“

„Prostě se mi nelíbí, pane,“ opakoval kapitán Smollett. „A když už o tom mluvíme, mám za to, že jsem si měl posádku vybírat sám.“

„To je možné,“ odpověděl doktor. „Můj přítel se s vámi měl aspoň poradit. Ale jestli se vás tím nějak dotkl, pak jistě ne ze zlého úmyslu. A váš důstojník se vám taky nelíbí?“

„Nelíbí, pane. Je to snad dobrý námořník, ale nemůže být dobrým důstojníkem, protože si nedovede zjednat u mužstva určitý odstup. Kormidelník by měl na sebe držet, a ne si poťukávat s obyčejnými lodníky.“

„Chcete snad říci, že pije?“ zvolal zeman.

„To ne, pane,“ odvětil kapitán, „ale bratříčkuje se s nimi.“

„Krátce a dobře, kapitáne,“ řekl doktor, „co vlastně máte na srdci?“

„Vy jste tedy, pánové, rozhodnutí tuto plavbu podniknout?“

„Skálopevně,“ odpověděl zeman.

„Dobrá,“ řekl kapitán. „A když už tak dlouho posloucháte, jak vám povídám věci, které nemohu doložit důkazy, dovolte mi, abych vám řekl ještě pár slov. Mužstvo nakládá prach a zbraně do předního lodního prostoru. Pod vaší kajutou je však taky docela hezké skladiště – proč je neuložit tam? To za prvé. A za druhé: berete s sebou čtyři své vlastní lidi a ti prý mají být ubytováni na přídi. Proč jim nedáte lůžka vedle své kabiny?“

„Ještě něco?“ zeptal se pan Trelawney.

„Ještě tohle,“ řekl kapitán. „Beztoho se už nadělalo mnoho zbytečných řečí.“

„Víc než dost,“ souhlasil doktor.

„Povím vám, co jsem sám slyšel,“ pokračoval kapitán. „Máte prý mapu jakéhosi ostrova a na té mapě jsou křížky označující místo, kde je zakopán poklad. A ten ostrov leží –“ a udal přesně délku i šířku.

„Ani živé duši jsem to neprozradil!“ vykřikl zeman.

„Celá posádka to ví, pane,“ odvětil kapitán.

„Vy jste to řekl, Livesey, nebo tuhle Hawkins!“ horlil zeman.

„Nezáleží na tom, kdo to řekl,“ odsekl doktor a bylo vidět, že on ani kapitán nevěří ani za mák zemanově obhajobě. Já jsem mu taky nevěřil: zeman si totiž nikdy nedával pozor na jazyk. Dnes však věřím, že tentokrát opravdu nevyzradil polohu ostrova.

„Nevím, pánové,“ pokračoval kapitán, „kdo má tu mapu. Ale vyhrazuji si, že zůstane v tajnosti přede mnou i naším kormidelníkem. Jinak bych byl nucen vás požádat, abyste přijali mou výpověď.“

„Rozumím vám,“ řekl doktor. „Chcete, abychom udrželi náš plán v tajnosti a vybudovali na zádi jakousi pevnost, střeženou věrnými služebníky mého přítele a vyzbrojenou veškerými zbraněmi a prachem na lodi. Jinými slovy: obáváte se vzpoury.“

„Pane,“ řekl kapitán Smollett, „neberu to jako urážku, ale protestuji proti tomu, abyste mým slovům dával tento smysl. Žádný kapitán nesmí vyplout na moře, když má závažný důvod k takové domněnce. Věřím, že náš kormidelník je poctivec a stejně někteří lodníci. Kdoví, třeba jsou všichni poctivci. Odpovídám však za bezpečnost lodi a život každého, kdo je na palubě. Zdá se mi jen, že tu leccos není v pořádku. Proto vás prosím, abyste učinili určitá opatření, anebo mi dovolili, abych se vzdal svého místa. To je všechno.“

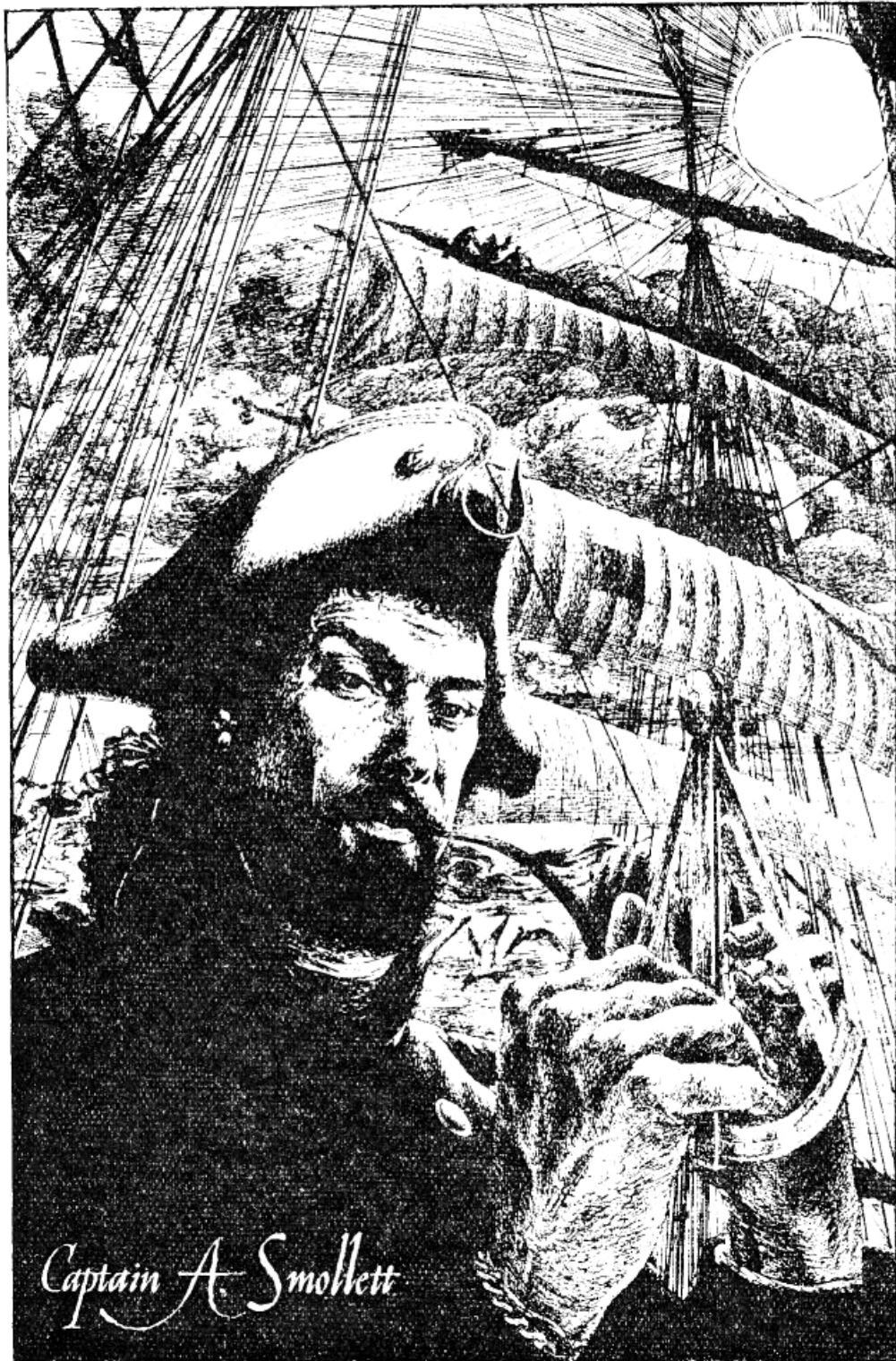
„Kapitáne Smollette,“ začal doktor s úsměvem, „slyšel jste někdy bajku o myši a hoře? Vy mi, s prominutím, připomínáte toto podobenství. Vsadím se s vámi o svou paruku, že jste měl za lubem cosi jiného, když jste sem vešel.“

„Vy jste liška, pane doktore!“ zvolal kapitán. „Když jsem sem šel, byl jsem rozhodnut požádat o propuštění. Myslel jsem, že mě pan Trelawney vůbec nepustí k slovu.“

„To jsem taky měl v úmyslu!“ rozkřikl se zeman. „Kdyby tu nebyl Livesey, byl bych vás poslal ke všem čertům. Tak jsem však byl nucen vás vyslechnout. Uposlechnu vás, ale mám o vás ne zrovna pěkné mínění.“

„Jak je vám libo, pane,“ řekl kapitán. „Přesvědčíte se, že konám svou povinnost.“

Po těchto slovech kapitán odešel.

Captain A. Smollett

„Trelawney,“ řekl doktor, „proti mému očekávání se vám podařilo dostat na palubu dva poutivce – kapitána a Dlouhého Honzu.“

„Že je Honza poutivec, s tím souhlasím,“ zvolal zeman. „Ale chování toho nesnesitelného tlachala považuji za nemůžné, nenámořnické a veskrze neanglické!“

„Nu,“ řekl doktor, „uvidíme.“

Když jsme přišli na palubu, zjistili jsme, že se námořníci s veselým zpěvem pustili do překládání zbraní a prachu na zád'. Kapitán a kormidelník dohlíželi na práci.

Toto nové opatření se mi líbilo. Na škuneru se dály pronikavé změny. V zadní kabině, spojené s přídí a kuchyní jen nepoužívanou chodbou, stálo šest lůžek. Původně bylo stanoveno, že se v ní ubytuje kapitán, kormidelník, Hunter, Joyce, doktor a zeman. Teď však jsem měl na jednom spát já a na druhém Redruth, zatímco kapitán a kormidelník přešli do kumbálku nad schody, rozšířeného po obou stranách tak, že se skoro podobal strážnímu domku. Byl sice velmi nízký, ale přece se tam dala pověsit dvě visutá lůžka. Zdálo se, že i kormidelník je tímto uspořádáním potěšen. Možná že i on měl o posádce své pochybnosti, ale toho se můžeme jen dohadovat. Uslyšíte totiž ještě, že nám nebylo dlouho dopřáno, aby byl svým míněním nějak platný.

Všichni jsme byli v plné práci a pilně přenášeli prach a lůžka, když v přístavním člunu dorazil Dlouhý Honza a s ním pár zbývajících členů posádky.

Kuchař vyšplhal na loď hbitě jako opice, a jakmile uviděl, co se děje, zvolal: „Hej hola, kamarádi, copak to děláte?“

„Přenášíme prach, Honzo,“ odpověděl jsem.

„U všech ďasů,“ vykřikl kuchař, „takhle promeškáme ranní příliv!“

„Dal jsem k tomu rozkaz,“ řekl kapitán stroze. „A vy, kuchaři, jděte dolů, ať nemusí mužstvo čekat na večeri.“

„Rozkaz, pane,“ odpověděl kuchař, zasalutoval a zmizel v kuchyni.

„To je řádný chlapík, kapitáne,“ řekl doktor.

„Možná, pane,“ odvětil kapitán Smollett. „Pomalů, hoši, opatrně!“ napomínal námořníky přenášeující bedny s prachem. Vtom padl jeho zrak na mne, jak si prohlížím dlouhé devítiliberní dělo, stojící uprostřed lodi. „Hej, mládenče,“ zavolal na mne, „jdi od toho! Už ať jsi dole v kuchyni a ať ti dá kuchař nějakou práci!“

Když jsem běžel po schůdkách dolů, zaslechl jsem ještě, jak říká nahlas doktorovi:

„Tyhle protekční děti nepatří na loď.“

Ujišťuji vás, že jsem v té chvíli zcela dával za pravdu zemanovi a nenáviděl kapitána z hloubi srdce.

KAPITOLA DESÁTÁ

Plavba

Měli jsme celou noc co dělat, abychom uskladnili náklad. Zemanovi přátelé, pan Blandly a jiní, připlouvali v člunech, aby mu popřáli šťastnou cestu a bezpečný návrat. *U admirála Benbowa* jsem nikdy neměl ani zpola tolik práce, a proto jsem byl utahán jako pes. A tu krátce před svítáním zahvízdal dělmistr na písťalu a všechno mužstvo se shromáždilo u vratidla. Ale ani kdybych byl unavený ještě dvakrát víc, nebyl bych odešel z paluby. Všechno, co se tam dělo, bylo pro mne nové a zajímavé – stručné povely, ostrý zvuk písťaly, mužstvo, hrnouce se v záti lodních lamp na svá místa.

„Hej, Rožni, zanotuj nám nějakou!“ ozval se kdosi.

„Tu naši starou!“ volal jiný.

„Hned, hned, hoši,“ řekl Dlouhý Honza, který stál s berlou pod paží poblíž, a zanotoval nápěv a slova, která jsem tak dobře znal:

Na černé rakvi patnáct chlapů popíjí –

A celá posádka se připojila a zpívala refrén:

Jo – ho – ho, ať teče rum!

Při třetím „ho!“ se vši silou opřeli do kotevního rumpálu.

I v tomto vzrušujícím okamžiku jsem si vzpomněl na *Admirála Benbowa* a zdálo se mi, že se ve sboru, zpívajícím refrén, ozývá kapitánův hlas. Za chvíli vyzdvihli kotvu, a jak visela po boku lodi, voda z ní jen crčela. Plachty se začaly nadouvat a břeh s přístavištěm se ztrácel za námi. A než jsem se uložil k hodince odpočinku, nastoupila už *Hispaniola* svou plavbu za ostrovem Pokladů.

Nemám v úmyslu vypisovat naši plavbu do všech podrobností. Byla celkem klidná, *Hispaniola* se osvědčila jako dobrá loď, posádka se skládala ze samých zkušených námořníků a kapitán rozuměl svému řemeslu. Než jsme však dopluli k ostrovu s pokladem, přihodilo se dvě tři věci, které vám musím vylíčit.

Především: s naším kormidelníkem Šípem to dopadlo hůř, než se kapitán obával. Nedovedl si udržet kázeň a mužstvo si s ním dělalo, co jen mu bylo libo. To však ještě nebylo nejhorší. Po dvoudenní plavbě se objevil na palubě s kalnýma očima, zrudlými tvářemi, neohebným jazykem a vůbec jevil známky opilosti. Čas od času ho kapitán poslal z trestu dolů. Několikrát upadl a natloukl se. Jindy zase proležel celý den ve svém kumbálku, přiléhajícím k místnosti pro mužstvo. A někdy zase byl den dva střízlivý a vykonával jakžtakž svou práci.

Nemohli jsme za žádnou cenu zjistit, odkud bere alkohol. To bylo lodní tajemství. Ať jsme po něm pásli sebevíc, nemohli jsme tomuto tajemství přijít na kloub. A když jsme se ho zeptali přímo, dal se do smíchu, byl-li opilý, nebo – byl-li právě střízlivý – se nám dušoval, že nikdy nepije nic jiného než vodu.

Nejenže nebyl k ničemu jako důstojník, ale ještě měl špatný vliv na mužstvo. Bylo taky jasné, že tento způsob života dlouho nevydrží. Nikoho tedy příliš nepřekvapilo, když jednou za bouřlivé noci zmizel a už se neobjevil. A nikdo ho ani příliš nelitoval.

„Spadl přes palubu,“ prohlásil kapitán. „Aspoň ho, pánové, nemusíme dávat do želez!“

Zůstali jsme však na širém moři bez kormidelníka. Bylo tedy nutno vyhledat mezi mužstvem jeho zástupce. Stal se jím dělmistr Job Anderson, který si sice podržel svůj starý titul, ale vykonával do jisté míry práci kormidelníka. Pan Trelawney, který taky nebyl na moři poprvé, byl nám svými znalostmi velmi prospěšný a často sám převzal hlídku, bylo-li klidné povětří. A lodník Izrael Hands byl opatrný, mazaný, zkušený starý námořník, kterému jsme mohli svěřit skoro každý úkol.

Izrael byl důvěrným přítelem Dlouhého Honzy. Při této příležitosti bych se také rád zmínil o našem lodním kuchaři či – jak mu přezdívalo mužstvo – Rožni.

Na lodi nosil berlu zavěšenou na řemenu okolo krku, aby měl pokud možno obě ruce volné. Bylo na něho radost pohledět, jak si zaklíní berlu do pažení, a opíraje se o ni a vyvažuje tělem houpání lodi, vykonává všechny kuchyňské práce, jako by stál na pevné zemi. Ještě lepší podívaná byla na něho, když za bouře přecházel přes

palubu. Natáhl si na nejnebezpečnějších místech přes palubu lana – říkalo se jim „smyčky Dlouhého Honzy“ – a po těch ručkoval z místa na místo. Přitom se buď opíral o berlu, nebo ji vlekl na provaze za sebou a pohyboval se tak rychle jako zdravý člověk. A přece ho někteří z jeho bývalých druhů litovali, že je tak zubožený.

„To není jen tak obyčejný člověk, ten náš Rožeň,“ řekl mi jednou Izrael. „Zamlada chodil do dobré školy a dovede mluvit jako kniha, dá-li si záležet. A jak je statečný – kdekdo se před ním musí schovat! Na vlastní oči jsem viděl, jak chytil za límec čtyři chlapy a otloukal jim hlavy o sebe – a sám vůbec neměl zbraň...“

Celá posádka si ho vážila a poslouchala ho. S každým dovedl promluvit a zavázat si ho nějakou službičkou. Ke mně se stále choval velmi laskavě a vždycky mě radostně uvítal v kuchyni, v níž bylo čisto jako v klícce. Po stěnách visely vyleštěné mísy a v koutě klec s papouškem.

„Jen pojď dál, Hawkinsi,“ říkával. „Jen pojď a popovídej si se starým Honzou! Nikoho tu nevidím raději než tebe, synku. Posad' se. Tuhle *kapitán Flint* – pojmenoval jsem svého papouška po tom slavném pirátovi – tuhle *kapitán Flint* prorokuje, že naše výprava bude mít úspěch. Vid, kapitáne?“

A papoušek začal repetit: „Samé zlaťáky, samé zlaťáky!“ a žvatlal, až mu došel dech nebo až Honza zakryl klec kapesníkem.

„Tenhle pták,“ říkával kuchař, „je už snad dvě stě let starý, papoušci totiž vydrží bůhvíjak dlouho. A jen ďábel byl svědkem více zločinů než on. Plavil se s Englandem, velkým pirátským kapitánem Englandem. Byl na Madagaskaru, v Malabaru, Surinamu, Providenci a Portobellu. Byl při vytahování zlata z potopených lodí v ústí Ria de la Plata. Tam se naučil křičet ‘Samé zlaťáky’, a není to žádný div – vždyť jich tam bylo tři sta padesát tisíc, Hawkinsi! Tenhle pták byl taky při tom, když u břehů Goy potopili loď, která se jmenovala *Indický místokrál*. A když se na něho podíváš, řekl bys, že je to učiněné neviňátko. Ale ty, kapitáne, víš, jak páchne střelný prach – vid’?“

„To je vono!“ zaskřehotal papoušek.

„Ó, to je liška podšitá,“ řekl kuchař a vytáhl z kapsy kousek cukru. Papoušek začal klovat do drátů klece a klel tak pustě, že bylo až hrůza poslouchat. „To víš,“ dodával Honza, „kdo se smůlou zachází, ten se jistě umaže, Hawkinsi. Tenhle ubohý nevinný starý pták kleje, až se země třese, a přitom vůbec neví, co povídá. Na to dám krk! Kdyby před ním stál, jak se říká, sám pan farář, klel by zrovna tak!“ A Honza si uhladil kšticí tak důstojně, že budil dojem člověka z gruntu poctivého.

Poměr mezi zemanem a kapitánem Smollettem se zatím nijak nelepšil. Zeman se nijak netajil tím, že kapitánem pohrdá. Kapitán se zase nikdy sám nepouštěl do hovoru, a odpovídal-li na otázky, pak co nejstručněji, aby nepromarnil ani slova. Když byl dohnán do úzkých, uznal, že se snad v názoru na posádku mýlil, že někteří si vedou velmi čile a všichni se chovají opravdu slušně. A loď si přímo zamiloval. „Dá se ovládat lépe než nejposlušnější manželka na světě,

pane. Ale,“ dodával, „ještě nejsme doma a tahle výprava se mi nelíbí.“

Po těchto slovech se k němu zeman vždy obrátil zády a procházel se po palubě s nosem vzhůru.

„Kdybych ho poslouchal ještě chvilku,“ říkával pak, „vylítl bych z kůže!“

Několik dní bylo bouřlivé počasí, při němž se znovu osvědčily dobré vlastnosti naší *Hispanioly*. Celé osazenstvo bylo zřejmě spokojeno, a není divu, vždyť podle mého názoru se od dob archy Noemovy žádné posádce nevedlo tak dobře jako naší. Při každé příležitosti dostávali dvojitou porci grogu a o slavnostních dnech, když se například zeman dozvěděl, že má některý námořník narozeniny, konala se malá hostina. Na palubě stála bečka s jablky a každý si mohl brát podle libosti.

„Z tohoto nevezje nic dobrého,“ řekl kapitán doktorovi. „Zkazíte-li takhle mužstvo, naděláte z nich hotové d'ábly, věřte tomu.“

Ale z bečky s jablky nám přece jen vzešlo něco dobrého, jak hned uslyšíte. Nebýt jí, byli bychom možná nic netušíce padli za oběť zradě.

Stalo se to takto:

Propluli jsme napříč pasáty, abychom dostali do plachet vítr, který nás měl zahnat k našemu ostrovu – přesněji se nesmím vyjádřit –, a teď jsme se k němu hnali ve dne v noci. Bylo to – podle našich odhadů – posledního dne cesty. Snad během noci nebo nejdéle nazítří dopoledne jsme měli spatřit ostrov Pokladů. Směřovali jsme na jihojihozápad za mírného větru, vanoucího kolmo na loď, a klidného moře. *Hispaniola* plula klidně a jen občas se ponořila předí do zpěněné vlny. Všechno šlo jako na drátku a mužstvo bylo v nejlepší náladě, protože jsme se blížili ke konci první části našeho dobrodružství.

Bylo po západu slunce, když jsem dokončil svou práci. Cestou do kajuty mě napadlo, že bych si mohl vzít jablko. Běžel jsem na palubu. Všechny hlídky stály na přídi a pátraly po ostrově. Muž u kormidla pozoroval plachty a tiše si pohvizdoval. A kromě jeho

hvízdání a šumění vln tříštících se o kýl a boky *Hispanioly* bylo na lodi naprosté ticho.

Vlezl jsem do sudu a shledal, že tam zůstalo pramálo jablíček. Skrčil jsem se tam do tmy, a ukolébán šploucháním vln a houpáním lodi, užuž jsem usínal. Najednou mě probudil praskot prken, jak v mé blízkosti jakýsi námořník dosedl ztěžka na palubu.

Bečka se zakymácela, když se o ni opřel zády, a já jsem už chtěl vyskočit, když ten člověk začal hovořit. Byl to Silverův hlas, a sotva pronesl pár slov, nebyl bych se už za nic ukázal. Krčil jsem se v bečce a naslouchal, chvěje se strachem i zvědavostí. Z těch několika slov jsem totiž vyrozuměl, že život nebo smrt všech poctivých mužů na palubě závisí jen a jen na mně.

KAPITOLA JEDENÁCTÁ

Co jsem slyšel v bečce od jablek

„Flint, a ne já,“ povídal Silver, „Flint byl kapitánem, já jsem byl jenom jeho lodním mistrem, protože mám dřevěnou nohu. Na tom lodním boku, kde jsem ztratil nohu, přišel Lavička o zrak. Amputoval mi ji opravdový chirurg, školený, latinu měl v malíčku. A stejně ho i s ostatními pověsili jako psa v Corso Castle a slunce mu vysušilo kosti. To byli Robertsovi lidé – ti třeba změnili z ničeho nic jméno lodi na *Královský poklad* a tak všelijak. Ale já říkám, že loď se má jmenovat tak, jak ji pokřtíli. Tak to bylo s *Kassandrou*, která nás všechny odvezla do bezpečí z Malabaru, když se England zmocnil *Indického místokrále*. A tak to bylo i se starým *Mrožem*, lodí kapitána Flinta, kterou jsem viděl zbrcenou krví a naloženou zlatem tak, že se div nepotápěla.“

„Panečku!“ zvolal s obdivem druhý hlas, který patřil nejmladšímu členu naší posádky. „Flint byl přece jen největší pašák ze všech kapitánů!“

„Nu, Davis byl taky správný chlap,“ řekl Silver. „Já jsem s ním ovšem neplul. Byl jsem nejdříve u Englanda a potom s Flintem, to je celá historie. A tady jsem tak říkajíc na svůj vlastní účet. Uložil jsem si asi devět set za Englanda a dva tisíce za Flinta. To přece není tak zlé na obyčejného námořníka, jako jsem já. Všechno mám hezky v bezpečí v bance. Nejde o to, kolik vyděláš, ale jak umíš šetřit, to mi věř! Kam se poděli všichni Englandovi hoši? Nevím. A Flintovi? Většinou jsou tady na palubě a jde jim hlavně o to, aby měli do čeho kousnout, vždyť doposavad chodili někteří z nich po žebrotě. Starý Lavička, ten, co ztratil zrak, mohl přece mít rozum. Ale kdepak, on utrácel ročně dvanáct set liber a žil si jako lord. Kdeže je? Pod drnem. Ještě před dvěma roky umíral hlady. Žebрал, kradl, podřezával lidem hrdla, a přece divže nepošel hlady, ať mě čert vezme!“

„Tak to tedy přece jen za moc nestojí,“ řekl mladý muž.

„Bláznu to za moc nestojí, brachu, tomu nestojí nic za to!“ zvolal Silver. „Podívej se: jsi sice mladý, ale máš filipa. Na první pohled jsem to poznal. A budu s tebou mluvit přímo jako muž s mužem.“

Jistě si domyslíte, jak mi bylo, když jsem slyšel, že ten starý lotr lichotí jinému přesně týmiž slovy, jimiž si získával mne. Kdyby to bylo v mé moci, byl bych ho zabil skrze tu bečku. Silver však zatím hovořil dále, netuše, že ho někdo poslouchá.

„S rytíři Štěstěny to máš takhle: mají tvrdý život, smyčka jim neustále visí nad hlavou, ale jedí a pijí jako páni a po zdařilé výpravě si nacpou kapsy stovkami liber místo halířů. Většinou to propijí a prohýří a pak jim nezbývá než se zase hezky vrátit na moře. Ale já to dělám jinak. Ukládám, trochu sem, trochu tam, ale nikam tolik, aby to vzbudilo podezření. Dnes je mi padesát. A až se vrátím z téhle výpravy, usadím se někde jako pán. Však už je načase, řekneš si. Ano, ale já jsem si vždycky žil hezky pohodlně. Dopřával jsem si, čeho se mi zachtělo, spal jsem na měkké posteli a jedl, co hrdlo ráčilo, pokud jsem ovšem nebyl na moři. A jak jsem začínal? Jako obyčejný námořník, právě tak jako ty!“

„No dobře,“ namítal druhý, „ale teď přijdeš o ostatní peníze, ne? Po téhle cestě se přece nebudeš smět v Bristolu ani ukázat.“

„A co myslíš, kde mám ty peníze?“ zeptal se posměšně Silver.

„No přece v Bristolu, v bance, ne?“ odpověděl jeho společník.

„Tam jsem je měl,“ řekl kuchař, „dokud jsme nezvedli kotvu. Teď však už je má moje stará. A *Dalekohled* je prodán – s nájemní smlouvou, se zařízením a se vším všudy. A moje stará na mne čeká. Řekl bych ti kde, protože ti věřím, ale nechci vzbudit mezi ostatními kamarády žárlivost.“

„A ty své ženě věříš?“ zeptal se mladík.

„Rytíři Štěstěny si zpravidla vzájemně nedůvěřují a můžeš vzít jed na to, že právem,“ odvětil kuchař. „Ale já na to jdu takhle: pokusí-li se některý kamarád zahrnout – některý z těch, kteří mě znají –, nezůstane dlouho na témž světě jako starý Honza. Někteří se báli Lavičky, někteří Flinta; ale Flint sám se bál mě. Bál se mě, ač byl jinak pyšný jako čert. Měl nejneurvalejší posádku, jaká se kdy plavila po moři. Sám ďábel by se bál vstoupit na jeho loď. Já se

nerad chvástám a je možno se mnou vyjít, jak sám vidíš, ale když jsem byl u starého Flinta lodním mistrem, nechovali se tam námořníci zrovna jako jehňata. Na lodi starého Honzy se nemusíš ničeho bát.“

„Tak já ti něco povím,“ odvětil mladík. „Nechtělo se mi do toho, dokud jsem si s tebou nepohovořil, Honzo. Ale teď si můžeme plácnout.“

„Jsi statečný a chytrý chlapík,“ odpověděl Silver, potřásaje mu pravicí tak srdečně, až se celý sud kymácel. „A figuru máš na rytíře Štěstěny jako dělanou.“

Začínal jsem chápat, o čem vlastně hovoří. „Rytířem Štěstěny“ mínili prostě praobyčejného piráta a rozmluva, již jsem právě vyslechl, znamenala poslední jednání ve svádění jednoho z poctivých námořníků – snad posledního. Brzy jsem však byl vyveden z omylu. Silver totiž hvízdal a ke společnosti přisedl třetí muž.

„Dick jde s námi,“ řekl Silver.

„Vždyť jsem věděl, že Dick má rozum,“ ozval se hlas lodníka Izraela Handse. „Ten není na hlavu padlý!“ Obrátil jazykem žvanec tabáku a odplivl si. „Poslyš, Rožni,“ pokračoval, „rád bych věděl tohle: jak dlouho se máme ještě plahočit? Mám už kapitána Smolletta až po krk. Dost se mě už, u všech ďasů, natrápil. Chtěl bych se rozvalovat v jejich kabině, nacpávat se jejich dobrotami a nalívat vínem!“

„Izraeli,“ řekl Silver, „tvůj mozek nikdy za moc nestál. Ale doufám, že aspoň uši máš v pořádku – velké jsou dost. Tak poslouchej: budeš bydlet na přídi, budeš pracovat, držet hubu a nebudeš chlastat, dokud ti neřeknu. Tak to bude, chlapče!“

„Nu, vždyť já neříkám, že nebudu,“ zamručel lodník. „Já se jen ptám: kdy? A nic víc.“

„Kdy? U všech ďasů!“ rozkřikl se Silver. „Tak já ti tedy povím kdy. Co nejpozději, abys věděl! Kapitán Smollett, prvotřídní námořník, nám řídí tuhle zatracenou loď. Ten zeman a doktor mají mapu, ale já nevím kde. A ty to taky nevíš. Tak ať nám ten poklad najdou, pomohou nám jej naložit na palubu – a pak uvidíme. Kdybych se mohl na vás, vy psí synové, spolehnout, nechal bych

kapitána Smolletta, aby nás dovezl na půl cesty zpět, a teprve pak bych na ně se vší rozhodností udeřil.“

„Jsme tu přece na palubě samí námořníci,“ namítl Dick.

„Totiž samí obyčejní námořníci,“ vyštěkl Silver. „Dovedeme kormidlovat, ale kdo nám dá směr? Na tom byste si jeden vedle druhého zlomili vaz. Kdyby bylo po mém, počkal bych aspoň, až by nás kapitán Smollett provezl pasáty. Pak bychom už nemohli zabloudit. Ale já vás, vy bando, znám! Skončujeme to s nimi na ostrově, jakmile bude poklad na lodi, ale je to velká škoda. Vy jste spokojení, jen když jste opilí jako zvířata. A s takovouhle sebrankou se já mám plavit!“

„Jen se nerozčiluj, Dlouhý Honzo,“ mírnil ho Izrael. „Co tě to posedlo?“

„Copak jsem viděl málo parádních lodí, jak klesají ke dnu, a málo parádních chlapů, jak se suší na slunci na šibenici?“ zvolal Silver. „A to všechno jen pro ten váš věčný spěch a spěch! Slyšíš? Já nejsem na moři poprvé! Kdybyste si dovedli určit směr a držet se ho, mohli byste jezdit v kočáře. Ale to vy nedovedete! Já vás znám jako své boty. Nachlastáte se rumu a pak ať vás třeba oběsí!“

„Každý ví, že umíš kázat jako farář, Honzo, ale jiní se taky vyznali v tlačenci,“ řekl Izrael. „Rádi si zadováděli, což o to. Nebyli to takoví suší patroni jako ty, ale zato rozuměli legraci.“

„Tak?“ zeptal se Silver. „A kdepak jsou dnes? Takový byl Lavička, a umřel jako žebrák. Takový byl Flint, a upil se v Savannah rumem. Ba, byli to správní chlapi, ale jak to s nimi dopadlo?“

„Ale co s nimi vlastně uděláme, až se jim dostaneme na kobytku?“ zeptal se Dick.

„Dick je můj člověk!“ zvolal kuchař nadšeně. „Tohle je věčná řeč! Co bys navrhoval? Mám je vysadit někde na pustém ostrově? Tak by byl jednal England. Nebo je zapíchnout jako prasata? To byl způsob kapitána Flinta nebo Billyho Bonese.“

„Billy by s nimi zatočil,“ řekl Izrael. „Mrtví nekoušou, říkával. Co naplat, je už taky na onom světě a ví, na čem je. Přistál jim tam ve věčném přístavu pěkný hrdlořez!“

„To máš pravdu,“ přisvědčil Silver. „Ten se nikdy dlouho nerozmýšlel. Ale k věci: já jsem mírný člověk – docela slušný pán. Ale věc je vážná. Povinnost je povinnost, kamarádi. Já hlasuji pro smrt. Až budu poslancem a budu jezdit v kočáře, nebylo by mi příjemné, kdyby se některý z těch chlapů zčistajasna objevil v mém domě. Počkejte, radím vám. Ale až přijde vhodná chvíle, tak jen do nich!“

„Honzo,“ zvolal lodník, „ty jsi přece jen náramný chlapík!“

„Dočkej času – a potom mluv!“ řekl Silver. „Jenom jedno si vymíňuji – s Trelawneym si to vyřídím sám. Vlastníma rukama mu zakroutím krkem! Dicku,“ přerušil se, „skoč, chlapče, a podej mi jablko, vyschlo mi jaksí v hrdle!“

Div jsem neomdlel hrůzou! Chtěl jsem vyskočit ven a utéci, ale nohy mi vypověděly službu a srdce se mi sevřelo. Slyšel jsem, jak se Dick zvedá, ale tu ho kdosi zřejmě zadržel a ozval se Handsův hlas:

„Dej pokoj s jablky! Přece nebudeš cucat šťávu z jablek, Honzo! Přihňeme si raději rumu!“

„Důvěřuji ti, Dicku,“ řekl Silver. „Ale pamatuj si, že mám na soudku znaménko. Tadyhle máš klíč. Nalej do džbánku a přines to sem!“

Ač jsem byl strachem bez sebe, přece jsem si uvědomil, že z tohoto pramene čerpal náš kormidelník alkohol, který ho nakonec zahubil.

Dick odběhl a Izrael pošeptal kuchaři cosi do ucha. Zachytil jsem jen dvě tři slůvka, ale i z těch jsem si domyslnil důležitou zprávu. Kromě několika úryvků jsem totiž zaslechl celou poslední větu: „Z těch ostatních se k nám nechce přidat už ani jeden.“ Jsou tedy na palubě ještě námořníci, kteří nám přes všechny vyhrůžky a sliby zůstali věrní!

Když se Dick vrátil, přihnuli si jeden po druhém ze džbánku a připili „Na šťastný výsledek“, „Na zdraví starého Flinty!“ a Silver pronesl přípitek na způsob jakéhosi popěvku: „Ať ve zdraví nepřátelům jejich plány zmatem, ať se dobře pomějeme a nacpeme kapsy zlatem!“

V té chvíli se v bečce rozjasnilo, a když jsem se podíval na oblohu, viděl jsem, že už vyšel měsíc a postříbřil vrcholek stěžně a návětrnou stranu přední plachty. A zároveň se ze strážního koše ozval hlas:

„Země! Země!“

KAPITOLA DVANÁCTÁ

Válečná porada

Na palubě zazněl dusot mnoha nohou. Slyšel jsem, jak vybíhají z kajuty i z místnosti pro mužstvo. V mžiku jsem vyklouzl z bečky, podlezl pod přední plachtou a objevil se na zádi právě včas, abych se připojil k Hunterovi a k doktoru Liveseymu, kteří běželi na před'

Tam se už zatím shromáždila celá posádka. S východem měsíce se zvedl pás mlhy a na jihozápadě se objevily dva nízké pahorky vzdálené od sebe několik mil. Za nimi se tyčil třetí, vyšší kopec, jehož vrcholek byl ještě zahalen závojem mlhy. Všechny tři byly zřejmě srázné a kuželovitého tvaru.

To všechno jsem vnímal jako ve snu, protože jsem se ještě nezbavil hrůzy z toho, co jsem před chvílí slyšel. Tu jsem zaslechl, jak kapitán Smollett dává mužstvu rozkazy. *Hispaniola* se otočila trochu víc po větru a zamířila přímo k východní straně ostrova.

„Hej hola, hoši!“ zvolal kapitán, když námořníci vykonali jeho rozkazy, „je mezi vámi někdo, kdo tento ostrov už někdy viděl?“

„Já, pane,“ přihlásil se Silver. „Kupecká loď, na níž jsem byl kuchařem, tu nabírala vodu.“

„Kotviště je myslím na jihu, za jakýmsi ostrůvkem,“ řekl kapitán.

„Ano, pane. Říkají mu ostrov Kostlivců. Tady bývala kdysi hlavní pirátská základna a jeden námořník z naší lodi věděl, jak to tu všechno pojmenovali. Tomu pahorku na severu říkají Přední stěžně. Jsou tu celkem tři kopce v řadě, probíhají od severu k jihu: Přední, Střední a Zadní stěžně. Tomu prostřednímu – to je ten, který má ještě mlžnou

čepici – říkají zpravidla Dalekohled, protože na něm stávala hlídka, kdykoli se v kotvišti čistilo. Tady totiž čistívali, s vaším dovolením, pane, své lodi.“

„Podívejte se na tuhle mapu,“ řekl kapitán Smollett. „Poznáváte na ní toto místo?“

Když Dlouhý Honza sahal po mapě, zajiskřily mu oči, ale já jsem hned viděl, že bude zklamán. Kapitán mu totiž nepodal mapu, kterou jsme našli v kufru Billyho Bonese, ale její dokonalou kopii, přesnou do všech podrobností – se všemi jmény, výškami i hloubkami – ale bez červených křížků a připsaných poznámek. Silver měl sice zlost, ale nedal to na sobě znát ani mrknutím.

„Ano, pane,“ řekl, „je to tento ostrov, a opravdu moc hezky nakreslený! Kdo to asi kreslil? Piráti by to myslím nedokázali. Vida, tady to máte: Kotviště kapitána Kidda. Zrovna tak tomu říkal můj kamarád. Podél jižního pobřeží běží silný proud a pak se otáčí na sever k západnímu pobřeží. Dobře jste udělal, pane, že jste obrátil loď po větru a držíte se návětrné strany ostrova, máte-li totiž v úmyslu zarejdrovat a přistát tady. Lepší přístav nenajdete široko daleko.“

„Děkuji vám, příteli,“ řekl kapitán Smollett. „Ještě vás požádám, abyste nám byl nápomocen. Zatím můžete jít.“

Chladnokrevnost, s níž Honza doznal, že ostrov zná, mě překvapila. A přiznám se, že mi nebylo volno u srdce, když se ke mně přiblížil. Nevěděl ovšem, že jsem byl svědkem oné rozmluvy, ale mne pojala taková hrůza z jeho krutosti, falešnosti a vychytralosti, že jsem se až zachvěl, když mi položil ruku na rameno.

„Poslyš,“ povídá mi, „tenhle ostrov je rozkošné místečko, a hlavně pro chlapce, který si chce protáhnout údy na pevné zemi. Můžeš se tam koupat, lézt na stromy a honit divoké kozy. A po těch horách můžeš lézt sám hbitě jako koza. Jako bych se vracel do svého mládí! Divže jsem nezapomněl na svou dřevěnou nohu. Není nad to, když je člověk mladý a má na nohou deset prstů, to mi věř. Až se ti zachce vydat se na výzkumy, jen řekni starému Honzovi a on ti dá s sebou něco k snědku.“

Poklepal mi co nej přátelštěji na rameno a odhopkoval do kuchyně.

Kapitán Smollett, zeman a doktor Livesey rokovali na zadní palubě a já jsem se je neodvážil jen tak vyrušit, ač bych jim byl chtěl vyklopit svou novinku co nejrychleji. Zatímco jsem se snažil vymyslet nějakou záminku, abych je mohl oslovit, zavolal mě doktor Livesey k sobě. Zapomněl si totiž dýmku v kajutě, a protože byl náruživý kuřák, chtěl mě pro ni poslat. Jakmile jsem se však k němu přiblížil a nehrozilo nebezpečí, že má slova zachytí nepovolané ucho, vyhrkl jsem: „Pane doktore, musím vám něco říci. Jděte s panem zemanem a panem kapitánem do kajuty a potom pro mne pod nějakou záminkou pošlete. Mám pro vás strašné zprávy.“

Doktor se zarazil, ale v mžiku se zase ovládl.

„Děkuji ti, Jime, to jsem chtěl vědět,“ řekl hodně hlasitě, jako bych mu byl právě odpověděl na nějakou otázku.

S těmito slovy se ke mně otočil a připojil se ke svým druhům. Chvilku ještě hovořili, a ačkoliv se ani jeden z nich nezarazil, nezvýšil hlas, ba ani nehvzdil, věděl jsem, že je doktor zpravil o mé žádosti. Za okamžik jsem totiž zaslechl, jak kapitán dává Jobovi Andersonovi rozkaz, aby zahvízdáním svolal celou posádku na palubu.

„Hoši,“ mluvil kapitán Smollett, „rád bych vám něco řekl. Ostrov, který leží před námi, je cílem naší cesty. Pan Trelawney, který je vám všem znám jako pán velmi štědrý, se mne na vás právě ptal a já jsem rád sdělil, že jste jeden jako druhý konali svou povinnost tak, jak se sluší a patří. A teď půjdeme s ním a s doktorem dolů do kajuty a tam vám připijeme na zdraví a štěstí a vy dostanete grog, abyste mohli připít na zdraví a štěstí zase nám. To je od pana Trelawneyho opravdu hezké jednání, aspoň já si to myslím. A souhlasíte-li se mnou, provoláte tomuto pánovi třikrát sláva.“

Ozvalo se samozřejmě provolávání slávy. Znělo tak nadšeně a upřímně, že se mi opravdu nechtělo věřit, že by nám tito lidé ukládali o život.

„A teď provolejme slávu kapitánu Smollettovi,“ zvolal Dlouhý Honza, když první volání utichlo.

I tentokrát námořníci ochotně uposlechli.

Všichni tři pánové se pak odebrali do kajuty a za chvíli přišel vzkaz, že se tam má dostavit i Jim Hawkins.

Seděli u stolu s lahví španělského vína a miskou hroznů před sebou. Doktor dýmal jako komín a paruka mu ležela na klíně, tedy znamená, že je rozčilen. Okénko na zád' bylo otevřené – noc byla totiž velmi teplá a měsíc ozařoval zpěněnou vodu za lodí.

„Tak spust', Hawkinsi,“ povídá zeman. „Co máš na srdci?“

Uposlechl jsem a co možná krátce jim vylíčil rozmluvu, jíž jsem byl svědkem. Nikdo mě nepřerušil, nikdo se ani nepohnul, ale žádný z nich ze mne nespustil oka.

„Sedni si, Jime,“ řekl pak doktor.

Usadili mě u stolu vedle sebe, nalili mi sklenku vína, naložili mi hroznů a jeden po druhém mi s úklonou připili na zdraví a blahopřáli mi k mému štěstí a odvaze.

„Kapitáne,“ řekl zeman, „vy jste měl pravdu, a já se mýlil. Přiznávám se, že jsem byl osel, a očekávám vaše rozkazy.“

„Nebyl jste větší osel než já, pane,“ odvětil kapitán. „Nikdy v životě jsem neslyšel o posádce, která by měla vzpouru za lubem a nijak se neprozradila. Každý, kdo má oči v hlavě, obyčejně vidí, oč jde, a učiní příslušná opatření. Ale tahle posádka,“ dodal, „na mne vyzrála.“

„Promiňte, kapitáne,“ vmísil se do hovoru doktor, „tím čertovým kopytkem je tu Silver. Znameníť chlapík!“

„Kdyby se houpal na ráhně, vypadal by ještě znamenitěji,“ opáčil kapitán. „Ale tohle jsou jen plané řeči – a skutek utek! Mám na srdci tři čtyři věci a rád bych o nich, dovolí-li pan Trelawney, pohovořil.“

„Vy jste, pane, kapitánem a je na vás, abyste mluvil,“ řekl zeman velkomyslně.

„Tak tedy za prvé,“ začal kapitán. „Musíme kupředu, protože zpět nemůžeme. Kdybych dal povel k návratu, měli bychom rázem vzpouru na krku. Za druhé: dokud nenajdeme poklad, nic proti nám nepodniknou. A konečně: na palubě je ještě pár námořníků, kteří nám zůstali věrni. Dříve nebo později to jistě praskne a já navrhuji, abychom dočkali času jako husa klasu a jednoho krásného dne, kdy

to budou nejméně očekávat, na ně uhodili. Na vaše sluhy se snad můžeme spolehnout, pane Trelawney?“

„Jako na mne samého,“ prohlásil zeman.

„To jsou tři,“ počítal kapitán, „my tadyhle s Hawkinsem jsme čtyři, dohromady sedm. A kolik je asi poctivců mezi posádkou?“

„Pravděpodobně ti, které vybíral Trelawney, dokud se nesetkal se Silverem,“ řekl doktor.

„Ba ne,“ odporoval zeman. „Handse jsem taky najal sám.“

„Myslel jsem, že na Handse je spolehnoutí,“ dodal kapitán.

„A když si pomyslíte, že jsou to Angličané!“ vybuchl zeman.

„Pane, měl bych sto chutí vyhodit loď do povětří!“

„Pánové,“ ujal se zase slova kapitán, „to by snad bylo všecko. Musíme se obrnit trpělivostí a vyčkávat. Já vím, že to bude pro nás těžká zkouška. Člověk by se do nich nejraději pustil hned na místě. Nejdříve však musíme zjistit, kdo jde s námi. Čekat na příhodný vítr – to je moje rada.“

„Jim nám teď může prospět víc než kdo jiný,“ řekl doktor.

„Mužstvo se před ním neostýchá a Jim je dobrý pozorovatel.“

„Hawkinsi, skládám do tebe všechny naděje,“ dodal zeman.

Byl jsem touto důvěrou víc zmaten než potěšen, protože jsem si připadal úplně bezmocný! A přece se události vyvinuly tak, že já jsem jim přinesl záchranu. Ať jsme však počítali jak chtěli, bylo nás spolehlivých ze šestadvaceti pořád jenom sedm. A mezi těmito sedmi byl jeden chlapec, takže poměr dospělých byl šest proti devatenácti.

DÍL TŘETÍ
MÉ DOBRODRUŽSTVÍ NA OSTROVĚ

KAPITOLA TŘINÁCTÁ

Začátek mého dobrodružství na ostrově

Když jsem vyšel druhý den ráno na palubu, vypadal ostrov docela jinak než předešlého večera. Ačkoli se vítr úplně utišil, ujeli jsme v noci hezký kus cesty a trčeli teď asi půl míle na jihovýchod od nízkého východního pobřeží, které bylo z větší části porostlé šedavými lesy. Toto jednotvárné zbarvení přerušovaly jen žluté pruhy písčín v nížinách a vysoké sosnovité stromy, které se tyčily nad ostatní les – některé jednotlivě, jiné ve skupinách. Ale převládající barva ostrova byla jednotvárná a smutná. Nad lesy vyčnívaly nahé skalní útesy. Všechny kopce měly prazvláštní tvar, ale Dalekohled, který je všechny přečníval až o tři sta stop, je svou pitvorností předčil. Spadal totiž na všech stranách strmě dolů a nahoře byl useknutý, takže vypadal jako podstavec pod sochou.

Hispaniola se houpala ponořena až po okraj do vln. Ráhna se třela o kladky, kormidlo se zmítalo sem tam a celá loď sténala a skřípěla na všech stranách. Chytil jsem se zábradlí pevně jako klíště a celý svět se mi opile motal před očima. Snadno jsem snášel kymácení lodi, dokud byla v pohybu, ale houpala-li se na místě a zmítala se jako skořápka v příboji, dělávalo se mi vždycky špatně od žaludku, zvláště hned po ránu, na lačný žaludek.

Snad to způsobila má nevolnost či vzhled ostrova, pokrytého truchlivě šedými lesy a divokými skalními útesy omývanými divokým příbojem, jenž ječel a pěnil se u srázného pobřeží – prostě ačkoli slunce hrálo a kolem poletovali a štěbetali rybařící ostrovní ptáci, takže by se snad každý zaradoval, že konečně ucítí pevnou půdu pod nohama – přece ve mně byla, jak se říká, malá dušička. A od tohoto prvního pohledu jsem nenáviděl i pouhé jméno ostrova Pokladů.

Čekala nás perná práce. Po větru ani potuchy, a tak bylo nutno pustit čluny a odvléci loď tři čtyři míle za špicí ostrova a potom úžinou ke kotvišti za ostrovem Kostlivců. Přihlásil jsem se dobrovolně do jednoho člunu, kde jsem ovšem neměl nic na práci.

Bylo úmorné vedro a mužstvo při práci nespokojeně reptalo. Mému člunu velel Anderson, který reptal hlasitěji než ostatní, místo aby hleděl udržet mezi posádkou kázeň.

„Nu nechť!“ řekl, „však to nepotrvá věčně,“ a zaklel jako pohan.

Napadlo mě, že je to špatné znamení. Až dosud konalo totiž mužstvo svou práci opravdu hbitě a ochotně, ale už při pouhém spatření ostrova se kázeň uvolnila.

Dlouhý Honza stál celou cestu u kormidelníka a radil mu. Vyznal se v úžině jako na své dlani. Ačkoliv námořník s měřidlem nacházel všude větší hloubku, než byla udána na mapce, Honza se tím nedal zmást.

„Při odlivu je tu silný proud,“ řekl, „a ten tuto úžinu vyhloubil, jako by ji vybral lopatou.“

Zakotvili jsme přesně tam, kde bylo v mapce vyznačeno kotviště, třetinu míle od obou břehů, náš ostrov na jedné straně a ostrov Kostlivců na druhé. Na dně byl čistý písek. Když kotva naší lodi žbluňkla do vody, vznesla se do vzduchu mračna ptáků a se štěbetáním se rozléta. Ale za chvíli se zase usadili a nad ostrovem zavládlo opět ticho.

Kotviště bylo dokonale chráněno a pohřbeno v pobřežních lesích, jejichž stromy sestupovaly až k čáře přílivu. Břeh byl celkem plochý a v pozadí se jako v amfiteátru zvedaly pahorky. Do tohoto rybníka, jak by se mohlo toto kotviště nazývat, ústily dvě říčky, či vlastně dva močály. A listoví na onom úseku břehu mělo jakési jedovaté zbarvení. Z lodi nebylo vidět opevněný srub zakreslený na mapě, protože nám jej úplně zakrývalo stromoví. A nebýt oné mapy v kabině, mohli jsme si klidně myslet, že jsme první loď, která tu zakotvila od dob, kdy se tento ostrov zvedl z moře.

Panovalo úplné bezvětrí a jediným zvukem byl jakot příboje narážejícího asi půl míle od nás na pobřeží a tříštícího se o skaliska. Nad kotvištěm se vznášel zvláštní hnilobný pach – zápach

zahnívajícího listí a trouchnivějících kmenů. Povšiml jsem si, že doktor krčí nos, jako by čichal ke zkaženému vejci.

„Je-li tu poklad, nevím,“ prohodil, „ale že je tu zimmnice, na to vsadím svou paruku.“

Tvářilo-li se mužstvo ve člunu zneklidněně, chovalo se po návratu na loď přímo hrozivě. Povalovali se po palubě a hlasitě reptali. Na každý sebenevinnější rozkaz odpovídali zamračením a uposlechli jen loudavě a nedbale. I poctiví námořníci se nakazili od ostatních a ani se nepokoušeli přiložit ruku k dílu. Bylo zřejmé, že vzpoura nad námi visí jako černý mrak.

Toto nebezpečí jsme však nevyčítali jen my, obyvatelé kajuty. Dlouhý Honza chodil neúnavně od skupiny ke skupině, rozdával vpravo vlevo rady a sám předcházal dobrým příkladem. Přímo se překonával samou ochotou a úslužností a usmíval se na všechny strany. Zazněl-li nějaký rozkaz, v mžiku se přibelhal a vyplnil jej s nejbujarejším: „Rozkaz, pane!“ A neměl-li nic jiného na práci, zpíval písničku za písničkou, jako by chtěl zamaskovat nespokojenost ostatních.

Ze všech zlověstných jevů onoho zlověstného odpoledne působila tato zřejmá snaha Dlouhého Honzy nejtísňivěji.

Zasedli jsme v kabině k poradě.

„Pane,“ prohlásil kapitán, „odvážím-li se dát ještě jeden rozkaz, máme v okamžiku celou posádku na krku. Vždyť to sám vidíte, pane. Dám rozkaz, dostanu sprostou odpověď. Oplatím-li jim stejnou mincí, vytáhnou rázem zbraně. A budu-li mlčet, Silver vytuší, že za tím něco vězí, a máme po plánech. Ted' můžeme spoléhat jen na jediného člověka.“

„Na kohopak?“ zeptal se zeman.

„Na Silvera, pane,“ odvětil kapitán. „Je stejně v jeho zájmu jako v našem, aby zatím k ničemu nedošlo. V mužstvu to vě, ale Honza by jim to snadno rozmluvil, kdyby měl příležitost. Já tedy navrhuji, abychom mu tuto příležitost poskytl. Pusťme dnes odpoledne mužstvo na břeh. Odejdou-li všichni, obsadíme loď. Nepůjde-li ani jeden, uhájíme kajutu a pánbůh nás neopustí. A odplují-li na ostrov

aspoň někteří, pak vám, pane, ručím za to, že Silver je přivede zpět krotké jako jehňátka.“

Dali jsme mu za pravdu. Všichni věrní dostali po nabití pistoli. Zasvětili jsme Huntera, Joyce a Redrutha, kteří přijali naše zlé zprávy kupodivu klidně a srdnatě. Potom vyšel kapitán na palubu a promluvil k posádce.

„Hoši,“ řekl jim, „máme za sebou perný den a všichni jsme unavení a nejsme ve své kůži. Vyjíždka na pobřeží jistě nikomu neublíží – čluny leží ještě na vodě. Můžete si vzít lehčí veslice a zajet si na celé odpoledne na ostrov. Půl hodiny před západem slunce dám vám výstřelem z děla znamení k návratu.“

Ti pošetílci se asi domnívali, že zakopnou o poklad, jakmile se jen dostanou na ostrov. Všichni se totiž rázem probrali ze špatné nálady a dali se do takového provolávání slávy, že jim znělo celé kotviště a z lesů na ostrově zase vyletěli štěbetající ptáci.

Kapitán se moudře ztratil a vyklidil půdu Silverovi, aby mohl výlet na ostrov v klidu uspořádat. Myslím, že kapitán jednal správně. Kdyby byl zůstal na palubě, nemohl by už předstírat, že nechápe situaci. Bylo nad slunce jasnější, že skutečným kapitánem je Silver a velí posádce velmi buřičské. Poctiví námořníci – a zanedlouho jsem se přesvědčil, že i takoví jsou na lodi – byli buď hlupáci, nebo spíše je nakazil příklad štváčů, některé více, jiné méně. A jen pár z gruntu dobrých chlapů se nedalo po dobrém ani po zlém přimět, aby překročili meze. Něco docela jiného je lenošit a reptat, něco jiného zase zmocnit se lodi a zavraždit hromadu nevinných lidí.

Konečně se námořníci rozhodli. Šest jich zůstane na lodi a zbývajících třináct i se Silverem popluje na ostrov.

A právě v té chvíli mi bleskl hlavou první z těch ztřeštěných nápadů, které později značně přispěly k záchraně našich životů. Nechal-li Silver na lodi šest mužů, pak se jí naše parta tak jako tak nemůže zmocnit a udržet ji, a – uvažoval jsem dále – pak se ovšem naši beze mne zatím jistě obejdou. Napadlo mě totiž, abych se podíval na břeh. V mžiku jsem sklouzl z boku lodi do nejbližšího člunu a schoulil se mezi plachtami – a v tu chvíli jsme odrazili.

Nikdo mi nevěnoval pozornost, jen jeden z veslařů mi řekl: „To jsi ty, Jime? Schovej hlavu!“ Z druhého člunu se však ozval Silver a zeptal se, jsem-li to já. A od té chvíle jsem toho začal litovat.

Mužstvo veslovalo o závod ke břehu; protože však náš člun měl před ostatními od počátku náskok, byl lehčí a nesl menší zatížení, předjel brzy všechny ostatní. Jakmile zajel kýlem mezi stromy, chytil jsem se větve, vyhoupl se na břeh a zmizel v nejbližší houštině, kdežto Silver a ostatní lidé byli ještě nějakých sto yardů od pobřeží.

„Jime, Jime!“ volal za mnou.

Ale já jsem, toť se ví, nedbal. Běžel jsem, kam mě nohy nesly, přeskakoval, podlézal a prodíral se vpřed, dokud mi nedošel dech.

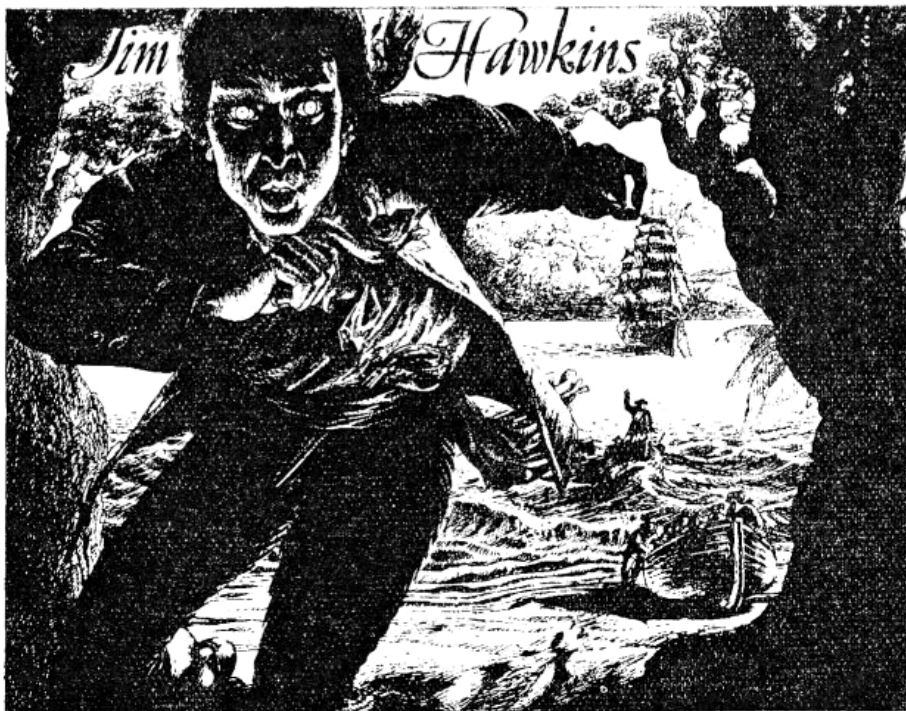
KAPITOLA ČTRNÁCTÁ

První rána

Byl jsem tak rád, že jsem upláchl Dlouhému Honzovi, že mě to začalo docela bavit, a s velkým zájmem jsem si prohlížel podivné prostředí, v němž jsem se octl.

Proběhl jsem bažinami porostlými vrbami, sítinami a zvláštními cizokrajnými stromy, jaké rostou jen v močálech, a vyšel konečně na volné prostranství. Předě mnou se prostírala mírně zvlněná písčitá pláň, asi míli dlouhá, porostlá tu a tam borovicemi a shluky pokřivených stromů, růstem dosti podobných dubům, ale světlým listím zase připomínajících spíše vrby. Na protějščí straně této planiny se tyčil jeden z pahorků, vrcholící dvěma podivnými rozeklanými skalnatými útesy, které ve slunci jiskřily.

Pocítil jsem poprvé rozkoš z objevování. Ostrov byl zřejmě neobydlený, námořníci zůstali daleko za mnou a před sebou jsem neměl nic jiného než němou zvěř a ptactvo. Pobíhal jsem mezi stromy a obdivoval se kvetoucím rostlinám, které jsem viděl poprvé v životě. Tu a tam se mihl had a jeden stočený na skalisku dokonce zvedl hlavu a vydal podivný zvuk, podobající se trochu vrčení

kolovratu. Kdež by mi napadlo, že mám před sebou smrtelného nepřítele a onen zvuk že je smutně proslulé chřestění!

Posléze jsem došel k dlouhé houštině oněch dubovitých stromů – později jsem slyšel, že jim říkají duby vrbáče –, které se plazily po písku jako ostružiní, s větvemi pitvorně propletenými a listovým hustým jako došky na střeše. Houština se táhla z vrcholku písčitého kopce, rozšiřovala se, nabývala na výšce, až dosáhla okraje širokého, rákosím zarostlého močálu, kudy prosakoval k moři první potok. Močál se pařil v prudkém slunečním žáru a obrysy Dalekohledu se chvěly v mlze.

Najednou se ozval v sítinách jakýsi praskot. Se zakejháním vzlétla divoká kachna, za ní druhá, třetí a ve chvílce kroužil nad celým povrchem močálu hustý mrak kejhajícího vodního ptactva. Napadlo mě, že se po břehu blíží moji druhové z lodi. A opravdu: zanedlouho jsem zaslechl z dálky tichý zvuk lidského hlasu, který se blížil a zesiloval.

Dostal jsem hrozný strach a co nejrychleji se vsoukal pod příkrov nejbližšího dubu. Tam jsem se přikrčil a tichý jako myška jsem natahoval uši.

Ozval se jiný hlas. Pak se slova ujal zase první – Silverův, jak jsem už poznal – a dlouho hovořil, jen tu a tam přerušován druhým. Soudě podle zvuku hlasů hovořili vážně, ba až vášnivě, ale z celé jejich řeči jsem nepochytil ani slůvko.

Konečně oba zmlkli a patrně si sedli na zem, protože se už ke mně nepřibližovali. I ptáci se začali uklidňovat a slétli se zase do močálu.

Napadlo mě, že vlastně zanedbávám svou povinnost. Když jsem byl už tak ztřeštěný a vyplul s těmito zločinci na ostrov, měl bych se aspoň pokusit zjistit, co zamýšlejí. Bylo mi nad slunce jasnější, že se musím chtít nechtět co nejvíce k nim připlížit a využít k tomu hustého křoví.

Místo, kde se Silver se svým společníkem usadil, jsem mohl určit nejen podle zvuku jejich hlasů, ale i podle chování několika ptáků, kteří ještě neklidně kroužili nad hlavami rušitelů.

Pomalou, ale jistě jsem se po čtyřech plížil směrem k nim. Konečně jsem zvedl hlavu a spatřil mezi listím malou úžlabinu vedle močálu, hustě porostlou stromy, a tam stál Dlouhý Honza s jedním námořníkem a horlivě spolu rokovali.

Slunce na ně pražilo. Silver odhodil klobouk na zem a zvedal svou velkou, hladkou bledou tvář, lesknoucí se potem, k svému druhovi, jako by ho o něco důtklivě žádal.

„Kamaráde,“ zaslechl jsem jeho hlas, „říkám ti to proto, že si tě vážím jako ryzího zlata, na to můžeš vzít jed. Kdyby ses mi nebyl tak zalíbil, myslíš, že bych tu s tebou stál a varoval tě? Všechno je smluveno – nedá se nic dělat. Říkám ti to jen proto, abych ti zachránil krk, a kdyby to věděl některý z těch našich zuřivců, jak by to se mnou dopadlo, Tome, co myslíš?“

„Silvere,“ řekl ten druhý a já jsem zpozoroval, že je nejen rudý v obličeji, ale že mluví krákoravým hlasem chvějícím se jako napjaté lano; „Silvere, jsi starý a jsi poctivec, nebo se to aspoň o tobě říká! Máš peníze, tolik peněz, že se o tom ubohému námořníkovu ani nezdá. A jistě se nemýlím, když řeknu, že jsi statečný. A ty mi chceš

namluvit, že se dáš strhnout tou smečkou lotrů? Nevěřím tomu, jakože je bůh nade mnou! Raději bych přišel o pravou ruku! Jestli se zpronevřím své povinnosti –“

Nedořekl, protože ho přerušil jakýsi hluk. Objevil jsem poctivého námořníka a hle, v téže chvíli jsem se dověděl o druhém. Kdesi daleko v močále se ozval výkřik, patrně výkřik hněvu, hned za ním druhý, a pak strašlivé, protáhlé zaječení, které se s mnohonásobnou ozvěnou odrazilo od skalisk Dalekohledu. Z močálu se opět zvedlo celé mračno ptactva a zaclonilo oblohu. Onen smrtelný výkřik mi zněl v uších, když už dlouho vládlo ticho a jen štěbetání snášejících se ptáků a hukot vzdáleného příboje rušily mrtvý klid odpoledne.

Tom vyskočil, jako když je kůň bodnut ostruhami, ale Silver ani nemrkl okem. Stál na místě, opíraje se o berlu, a pozoroval svého společníka jako had připravující se k útoku.

„Honzo!“ řekl námořník a vztáhl k němu ruku.

„Ruce pryč!“ zařval Silver a odskočil o yard dozadu s rychlostí a jistotou, která by dělala čest sportovci.

„Jak chceš, Honzo,“ řekl námořník. „Ale máš asi špatné svědomí, že se mě tak bojíš. Jen mi proboha řekni, co to bylo?“

„Co to bylo?“ opáčil Silver s ošklivým úsměvem, při němž se mu oči v širokém obličejí zúžily ve dvě štěrbiniky blýskající jako střepiny ve slunci. „Pravděpodobně Alan.“

Ubohý Tom vzplanul jako pravý hrdina.

„Alan!“ zvolal. „Bůh dej odpočinutí duši dobrého námořníka! A ty, Honzo Silvere, tys byl dlouho mým kamarádem, ale už jím nejsi... Kdybych měl zemřít jako pes, zemřu při vykonávání své povinnosti. Zabíli jste Alana, zabte si i mě. Uvidíme, kdo s koho!“

S těmito slovy se statečný Tom obrátil ke kuchaři zády a kráčel k pobřeží. Ale nedošel daleko. Dlouhý Honza zařval, chytil se větve, uchopil berlu do pravice a mrštil touto podivnou zbraní za odcházejícím námořníkem. Zasáhla ho neuvěřitelně prudce špicí přímo mezi lopatky. Tom rozpráhl ruce, zasténal a klesl. Těžko říci, byl-li zraněn těžce či jen lehce. Podle toho zvuku mu však berla rázem přerazila páteř. Neměl ani čas, aby se vzpamatoval. Silver, i bez nohy a berly mrštný jako opice, se na něho v mžiku vrhl a

dvakrát zabořil nůž až po střenku do jeho bezvládného těla. Až ke mně bylo slyšet, jak při každé ráně zasupěl.

Nevím, co znamená omdlít, ale pamatuji se, že se mi chvilku motal svět před očima v jakési vířící mlze. Silver a ptáci a vrcholek Dalekohledu mi dělali před očima kotrmelce a v uších mi zněly zvony a pokřik jakýchsi vzdálených hlasů.

Když jsem se zase vzpamatoval, stál už ten netvor s berlou pod paží a s kloboukem na hlavě. Na palouku u jeho nohou ležel nehybně Tom, ale vrah si ho vůbec nevšímal a čistil si zakrvácený nůž o hrst trávy. Jinak se kolem nic nezměnilo, slunce nelítostně pražilo do vypařujícího se močálu a na vysoké kužele kopců. Stěží jsem uvěřil, že se tu skutečně udál zločin a že před malou chvílí byl před mým zrakem krutě utracen lidský život.

Silver vytáhl z kapsy přišťalu a zahvízdal na ni jakýsi přerývaný signál, který se rozlehl široko daleko rozpáleným vzduchem. Nevěděl jsem ovšem, co ten signál znamená, ale hned jsem dostal

strach. Možná že se tu sejdou všichni námořníci. Co kdyby mě tu našli? Zavraždili už dva z našich věrných námořníků, proč by nemohlo po Alanovi a Tomovi dojít také na mne?

Plazil jsem se z houštiny tak rychle a nehlukně, jak jen to šlo, a hleděl jsem se co nejdříve dostat do řidšího lesa. Přitom jsem slyšel, jak starý pirát se svými druhy na sebe halekají. Nebezpečí mi propůjčilo křídla. Jakmile jsem se vypletl z houští, vzal jsem nohy na ramena a utíkal jsem přímo za nosem, ale pořád dál a dál od těch vrahů. Můj strach byl čím dál tím větší, až nakonec vyvrcholil v jakési šílenství.

Mohl být někdo v horší bryndě než já? Až zazní výstřel z děla, jak se odvážím vstoupit do člunu s těmito zločinci, na jejichž rukou dosud lpí krev jejich obětí? Co kdyby mi první z nich, který mě spatří, zakroutil krkem? Nebude jim již má nepřítomnost důkazem mého strachu, a tedy i toho, že vím všechno? Je všemu konec, myslel jsem si. Sbohem, *Hispaniolo*, sbohem, pane zemane, doktore a kapitáne! Nezbyvá mi než zemřít hlady nebo rukou vzbouřenců. Běžel jsem bez dechu, kam mě nohy nesly, až jsem se dostal na úpatí pahorku s rozeklaným vrcholem. V této části ostrova rostl řidší les a duby se tu podobaly co do rozměrů a růstu více našim lesním stromům. K nim se družilo několik borovic, asi padesát až sedmdesát stop vysokých. Vzduch voněl svěžeji než dole u močálu. A právě na tomto místě jsem zůstal stát s bušícím srdcem, až k smrti vylekán novým zjevením.

KAPITOLA PATNÁCTÁ

Muž na ostrově

Po příkrém kamenitém úbočí pahorku se náhle skutálel šterk a s hlukem zapadl dolů mezi stromy. Instinktivně jsem se podíval tím směrem a zahlédl jsem postavu, která se však střelhbitě schovala za kmen borovice. Nepoznal jsem, je-li to medvěd, člověk, nebo snad

opice. Zahlédl jsem jen, že je tmavá a huňatá. Ale hrůza z tohoto zjevení mě na místě zmrazila.

Zdálo se mi, že mám teď ústup odříznut na obou stranách: za mnou ti vrahové, přede mnou jakási číhající nestvůra. Rázem jsem se rozhodl, že si ze dvou zel vyberu menší a budu čelit raději nebezpečí, které znám, než nebezpečí, jež neznám. Proti lesnímu netvoru mi už ani Silver nepřipadal tak strašlivý. Otočil jsem se na podpatku, a ohlížeje se v běhu přes rameno, zamířil jsem směrem ke člunům.

Ta postava se opět objevila a začala mi velkým obloukem nadbíhat. Byl jsem ovšem unaven, ale ani kdybych byl býval svěží jako zrána, nebyl bych mohl v rychlosti soutěžit se svým protivníkem. Ten záhadný tvor skákal od kmene ke kmeni jako srnec. Utíkal sice po dvou jako člověk, přesto však člověku naprosto nepodoben. Předkláněl se totiž při běhu skoro až k zemi. A přece to byl člověk, o tom už nebylo pochyb.

Myslí mi probleskovaly všechny povídačky o lidožroutech. Už už jsem chtěl volat o pomoc, ale skutečnost, že je to člověk, třeba i divoch, mě poněkud uklidnila, a znovu se zase ve mně vzrůstal strach ze Silvera. Zastavil jsem se tedy a uvažoval, co počít. Tu jsem si vzpomněl na svou pistoli. Tato myšlenka mi dodala odvahy, i pustil jsem se odhodlaně k tomuto muži z ostrova a kráčel mu rázně vstříc.

Skrýval se právě za stromem, ale zřejmě ze mne nespouštěl oči. Když jsem totiž vykročil směrem k němu, vyšel z lesa a pokročil mi vstříc. Pak zaváhal, ucouvl, popošel pak přece a konečně se k mému svrchovanému úžasu vrhl na kolena a prosebně ke mně vztáhl sepaté ruce.

Zastavil jsem se.

„Kdo jste?“ zeptal jsem se.

„Ben Gunn,“ odpověděl bázlivě a jeho hlas skřípal jako starý zámek. „Jsem ubohý Ben Gunn a už tři roky jsem nemluvil s živou duší.“

Viděl jsem, že je právě tak běloch jako já a že má docela příjemné rysy. Jeho pleť vystavená slunci zhnědla, rty dokonce zčernaly a z této tváře hleděly děsivé jasné oči. Byl rozedranější než všichni

žebráci dohromady, co jsem jich kdy viděl ve skutečnosti či ve svých představách. Měl na sobě pozůstatky starých lodních plachet a námořnických šatů a tato nesourodá slátanina držela pohromadě soustavou nejrozmanitějších spon, bronzových knoflíků, větviček a odřezků nadehtovaného provázku. Opásán byl starým řemenem s ozdobným mosazným kováním, a to byla jediná slušná věc na celém jeho ústroji.

„Tři roky!“ zvolal jsem. „Jste snad trosečník?“

„Ach ne, kamaráde,“ odpověděl. „Já jsem vysazenec.“

Neslyšel jsem toto slovo poprvé a věděl jsem už, že označuje strašlivý trest, mezi piráty ostatně dost obvyklý. Odsouzenec, vybaveného jen troškou prachu a nábojů, vysadí na břeh nějakého opuštěného, odlehlého ostrova a tam ho ponechají jeho osudu.

„Vysadili mě před třemi roky,“ pokračoval, „od té doby se živím jen kozím masem, bobulemi a ústřicemi. Já říkám, že správný muž se musí umět o sebe postarat, ať se octne kdekoliv. Ale kamaráde, dal bych nevímco za kus pořádného jídla. Nemáš u sebe náhodou kousek sýra? Nemáš? Panečku, kolik nocí se mi zdálo jen a jen o sýru – nejvíc o pečeném – a ráno jsem se probudil a neměl zase nic.“

„Když se mi podaří dostat zpátky na loď,“ řekl jsem, „dostanete sýra, kolik sníte.“

Ben Gunn mi neustále ohmatával kazajku, hladil mi ruce, prohlížel boty a zřejmě projevoval dětinskou radost ze setkání s člověkem. Při mých posledních slovech však nastražil uši a zatvářil se chytrácky.

„Jestli se dostaneš zpátky na loď, říkáš?“ opakoval. „A kdo by ti v tom mohl zabránit?“

„Vy jistě ne, to vím,“ odvětil jsem.

„To máš pravdu!“ zvolal. „Ale jak se vlastně jmenuješ, kamaráde?“

„Jim,“ řekl jsem mu.

„Jim, Jim,“ opakoval si spokojeně. „Poslyš, Jime! Mám za sebou tak neurvalý život, že bych se ti styděl o tom vyprávět. Uvěřil bys třeba, že jsem měl zbožnou maminku – když se na mne podíváš?“

„Nu, myslím, že sotva,“ přiznal jsem se.

„Tak vidíš,“ řekl, „a přece je to pravda – byla to žena opravdu zbožná a já jsem byl slušný, zbožný hoch a katechismus jsem ti odhrkával, jako když bičem mrská. Jen se podívej, Jime, kam až to se mnou došlo! A všechno začalo tím, že jsem hrával hlava-orel na posvěcených náhrobních kamenech! Tak to začalo a pak už to šlo se mnou z kopce. Však mi to maminka prorokovala a varovala mě, ta zbožná žena! Až pak jsem se řízením osudu octl na tomhle pustém ostrově. Všechno jsem si tu promyslel a dal jsem se zase na zbožnost. K rumu si už ani nečichnu, jen tak náprsteček na zdraví do sebe obrátím, až se k němu dostanu. Chci se polepšit a vím taky, jak na to. A Jime –“ rozhlédl se na všechny strany a ztlumil hlas do šepotu, „já jsem bohatý!“ Napadlo mě, že se ten chudák ve své samotě určitě pomátl, a toto přesvědčení se mi zřejmě zračilo ve tváři, protože Ben důrazně opakoval:

„Jsem bohatý, bohatý, povídám! A ještě tohle ti řeknu: udělám z tebe boháče, Jime! Ach Jime, budeš ještě žehnat své šťastné hvězdě, že jsi byl první, kdo mě našel!“

Náhle se jeho tvář zasmušila, sevřel mi pevně ruku a výhružně mi zamával ukazovákem před nosem.

„A teď, Jime, s pravdou ven: není to Flintova loď?“

Hlavou mi bleskl šťastný nápad. Zadoufal jsem, že jsem našel spojence, a ihned jsem mu odpověděl:

„Není to Flintova loď a Flint je už mrtev. Ale povím vám celou pravdu: máme na palubě bohužel několik Flintových mužů.“

„Není mezi nimi jednohý námořník?“ vyjekl.

„Silver?“ zeptal jsem se.

„Ano, Silver,“ odpověděl, „tak se jmenuje.“

„Je u nás kuchařem a k tomu vůdcem celé bandy.“

Držel mě stále ještě za ruku a při těchto slovech mi zuřivě zakroutil zápěstím.

„Jestli tě poslal Dlouhý Honza,“ řekl, „je se mnou konec, to vím. Ale jak to asi dopadne s tebou, co myslíš?“

V okamžiku jsem se rozhodl a místo odpovědi mu vyprávěl celou historii naší plavby a pověděl jsem mu i o zoufalém postavení, v němž jsme se octli. Vyslechl mě s opravdovým zájmem, a když jsem domluvil, pohládl mě po hlavě.

„Jsi hodný hoch, Jime,“ řekl. „Tak vy jste teď v bryndě, že? Jen se spolehněte na Bena Gunna, Ben Gunn vás z ní vytáhne. Myslíš, že by se váš zeman ukázal, kdybych ho dostal z bryndy, v níž přece – jak říkáš – je?“

Řekl jsem mu, že zeman je nejtědřejší člověk na světě.

„To je možné,“ opáčil Ben Gunn, „ale já, rozumíš, nechci, aby mě navlékl do livreje a postavil k bráně nebo tak. To by nebylo podle mého gusta. Já bych chtěl vědět, jestli by byl ochoten dát mi tak tisíc liber z těch peněz, které jsou už vlastně moje?“

„Ale zajisté!“ zvolal jsem. „Každý námořník měl dostat svůj podíl.“

„A vzal by mě s sebou domů?“ zeptal se Ben s chytráckým pohledem.

„Pan zeman je velmi slušný pán!“ zvolal jsem. „A když se zbavíme vzbouřenců, přijde nám na zpáteční cestě každý pomocník vhod.“

„Hm,“ řekl, „to je pravda.“ A bylo vidět, že se mu velice ulevilo.

„A teď ti něco povím,“ pokračoval, „ale ani o slovo víc. Byl jsem na Flintově lodi, když připlul k tomuto ostrovu, aby tu zakopal svůj poklad. Pomáhalo mu šest silných námořníků. Celý týden zůstali na ostrově a my jsme se zatím se starým *Mrožem* courali kolem. Jednoho krásného dne se ozve signál a v malém člunku k nám přijíždí Flint, sám, s hlavou ovázanou modrou šerpou. Slunce právě vycházelo a Flint vypadal bledý jako smrt. Ale vrátil se a těch šest zůstalo na ostrově – šest stop pod zemí. Jak to dokázal, to nikdo z nás na lodi neuhodl. Prali se asi, vraždili, číhali na sebe – on sám proti šesti. Billy Bones byl tehdy kormidelníkem a Dlouhý Honza lodním mistrem. Ptali se ho, kde je poklad. ‘Jděte na ostrov, chce-li se vám,’ řekl jim, ‘ale loď se, u všech d’asů, vydá za novou kořistí!’ Víc jim nepověděl.

Před třemi roky jsem připlul na jiné lodi zase k tomuto ostrovu. ‘Kamarádi,’ povídám, ‘tady zakopal Flint svůj poklad. Přistaňme a podívejme se po něm.’ Kapitánovi se to nelíbilo, ale kamarádi se mnou souhlasili a přirazili jsme ke břehu. Dvanáct dní jsme hledali a den ze dne se na mne kamarádi víc mračili, až konečně jednoho krásného rána se všichni sebrali a šli na loď. ‘A ty, Bene Gunne,’ povídají, ‘tady máš mušketu, rýč a sekyru. Můžeš tady zůstat a shrábnout všechny Flintovy peníze sám!’ To mi řekli.

Tak vidíš, Jime, už tři léta vězím na tomhle zatraceném ostrově a po celou tu dobu jsem neměl v ústech ani jedno pořádné sousto. A teď se na mne, chlapče, podívej! Dobře se podívej! Vypadám jako obyčejný námořník? Ne, říkáš. Však jsem jím taky nebyl, to ti říkám zase já.“

A po těch slovech na mne zamrkal a řádně mě štípl.

„Vyřid’ to vašemu zemanovi, Jime,“ pokračoval, „a řekni mu: však on taky nebyl obyčejný námořník. Tři roky žil na ostrově, ve dne v noci, v zimě v létě. Někdy ho možná napadlo, že by se měl pomodlit – to mu řekni, a někdy si možná zase vzpomněl na svou

starou matku, jestli je ještě naživu – to mu taky řekni. Ale většinou se tenhle Ben Gunn – na to nezapomeň! – zabýval docela jinou věcí. A štípní ho tak jako já tebe!“

A zase mě přátelsky štípl.

„A potom,“ pokračoval, „mu ještě řekneš tohle: Gunn je správný chlapík a věří stokrát víc – pamatuj si, stokrát víc – urozenému rytíři než těm rytířům Štěstěny, protože na vlastní kůži poznal, co jsou zač.“

„Nerozumím z celé vaší řeči ani slovo,“ řekl jsem, „ale na tom teď vlastně ani nesejde. Hlavní je, jak se dostanu na loď.“

„Pravda,“ řekl, „to bude potíž. Ale což. Mám člun, který jsem si vyrobil holýma rukama. Schoval jsem si ho tamhle pod Bílou skálu. Přinejhorším bychom to na něm mohli zkusit, až se setmí. Hej! Co to je?“

V tom okamžiku se totiž celý ostrov rozezněl hromovou ranou z děla, ač do západu slunce bylo jistě ještě dvě hodiny.

„Boj začal!“ zvolal jsem. „Pojďte se mnou!“

Rázem jsem zapomněl na svůj strach a běžel, co mi nohy stačily, směrem ke kotvišti. Po mém boku hbitě a lehounce klusal vysazenec.

„Vlevo, vlevo,“ radil mi, „drž se víc vlevo, kamaráde Jime! A teď pod stromy! Tady jsem zabil svou první kozu. Teď už se sem dolů neodvažují, stáhly se do hor, protože mají strach z Benjaminu Gunna. A tadyhle je pohřebiště,“ – chtěl asi říci pohřebiště. „Vidíš ty kopečky? Chodím se sem někdy modlit, když si myslím, že by mohla být neděle. Není to sice jako v kostele, ale přece jen se mi to tu zdá jaksi slavnostnější. A potom, kamaráde, Ben Gunn tu třel bídu, neměl kněze, bibli, ba ani vlajku!“

Tak neúnavně tlachal, zatímco já jsem utíkal a neodpovídal mu, a on, jak se zdálo, ani nečekal na odpověď.

Od výstřelu z děla uběhla hezká chvíle, když se ozvala salva z pušek.

Pak zase chvíli ticho – a vtom jsem necelé čtvrt míle před sebou spatřil britskou vlajku třepetající se nad korunami stromů.

DÍL ČTVRTÝ

SRUB

KAPITOLA ŠESTNÁCTÁ – DÁLE VYPRAVUJE DOKTOR

Jak byla opuštěna loď

Asi o půl šesté – „třetí zvonění“ v námořnické hantýrce – odrazily oba čluny od *Hispanioly* k ostrovu. Kapitán, zeman a já jsme rokovali v kajutě. Kdyby byl vanul sebeslabší vítr, byli bychom udeřili na těch šest vzbouřenců, kteří zůstali na lodi, přeřízli lano a ujeli na širé moře. Ale po větru ani potuchy; a ke všemu přišel ještě Hunter se zprávou, že Jim Hawkins vklouzl potají do člunu a odjel i s ostatními na ostrov.

O Jimu Hawkinsovi nikdo z nás ani na okamžik nezapochyboval, ale měli jsme obavy o jeho bezpečnost. Mužstvo bylo v takové náladě, že jsme pochybovali, že toho chlapce ještě kdy uvidíme. Vyběhli jsme na palubu. Smůla ve štěrbinách trámů se doslova vařila a z odporného zápachu, který tam bylo cítit, se mi dělalo nevolno. Cítil-li jsem kdy ve vzduchu zimnici a úplavici, pak to bylo na onom příšerném kotvišti. Šest lotrů sedělo pod plachtou na přídi a na cosi mezi sebou bručeli. Na ostrově u ústí potoka byly zakotveny čluny. Na straně k potoku seděl v každém člunu námořník. Jeden z nich si pohvizdoval písničku *Lillibullero*.

Čekání nám šlo na nervy. Rozhodli jsme se, že odjedu s Hunterem v jole na ostrov a zjistím, co se děje.

Čluny se cestou odchýlily poněkud doprava, ale my jsme veslovali přímo, co nejkratší cestou k místu, kde měl stát podle mapy srub. Dva námořníky, kteří hlídali čluny, náš výlet poplašil. *Lillibullero* zmlklo a oba strážcové se zřejmě domlouvali, co počít. Kdyby byli šli za Silverem a řekli mu to, všechno by bylo dopadlo jinak. Ale jejich rozkaz zřejmě zněl: nevzdálit se od člunu! A proto si zase klidně sedli a začali hvízdát *Lillibullero*.

Břeh tvořil na jednom místě mělký záhyb a já jsem kormidloval tak, aby se vsunul mezi nás a piráty, takže jsme se jim ztratili z očí, ještě než jsme přistáli. Vyskočil jsem na břeh, a pokud mi to šlo, dal se do klusu. Pod klobouk jsem si strčil kapesník, abych se trochu ochladil, a v ruku jsem třímal pro všechny případy dvě nabitě pistole.

Neuběhl jsem ani sto yardů, když jsem narazil na srub.

Vypadal takto: přímo pod vrcholkem kopce tryskal ze země pramen čisté vody. Na tomto kopci vystavěli okolo pramene srub pro nějakých čtyřicet lidí, ze všech stran opatřený střílnami. Kolem dokola vysekali mýtinu a srub ohradili kolovým plotem šest stop vysokým, bez dveří a vchodu, tak pevným, že se nedal jen tak snadno strhnout, a zase tak řídkým, že neposkytoval obláhatelům ochranu. Držitelé srubu byli tedy pány situace: ze svého úkrytu mohli ostřelovat protivníky jako panáky na střelnici. Potřebovali jen dobré hlídky a dostatek jídla, a pak se mohli udržet ve srubu třeba proti celému pluku.

Ze všeho nejvíce se mi však zamlouval pramen. Naše kajuta na *Hispaniole* nebyla sice taky špatná a bylo ji možné ubránit, protože jsme byli pány nad jídlem, zbraněmi a střelivem, ale na jednu věc jsme zapomněli – neměli jsme vodu. Právě když jsem o tom uvažoval, rozlehl se ostrovem výkřik umírajícího člověka. Násilná smrt mi nebyla novinkou – vždyť jsem sloužil pod Jeho královskou Výsostí, vévodou z Gumberlandu, a sám utrpěl zranění u Fontenoy – ale teď mi srdce vynechalo. Je po Jimu Hawkinsovi, hned mě napadlo.

Je dobré být starým vojákem, ale ještě lepší je být lékařem. V našem povolání nemáme kdy na dlouhé okolkování. I nyní jsem se v mžiku rozhodl. Vrátil jsem se bez váhání na pobřeží a skočil do joly.

Hunter byl naštěstí vytrvalý veslař. Letěli jsme po vodě jako šíp a zanedlouho jsme dorazili ke škuneru a vyšplhali se na palubu.

Všichni byli pochopitelně rozrušeni. Zeman, bledý jako stěna, se choulil na židli a vyčítal si, ta dobrá duše, do jakého neštěstí nás zavedl. A jeden z námořníků na přídi na tom nebyl o mnoho lépe.

„Tenhle muž,“ řekl kapitán Smollett, ukazuje na něho, „je v pirátském povolání úplným nováčkem. Divže neomdlel, doktore, když ten výkřik zaslechl. Ještě trochu zarejdovat, a je náš!“

Pověděl jsem kapitánovi o svém plánu a spolu jsme pak do nejmenších podrobností dojednali, jak jej provedeme.

Do chodby mezi kajutou a přídí jsme postavili starého Redrutha a dali jsme mu tři čtyři nabitě muškety a slamník, aby se za ním mohl krýt. Hunter zajel s jolou k lodní zádi a já s Joycem jsem do ní začal nakládat soudky s prachem, muškety, pytlíky sucharů, nádoby s vepřovým, sud koňaku a konečně svou drahocennou lékárníčku.

Na palubě zůstal kapitán se zemanem, který zavolal na lodníka, vůdce těch, kteří zůstali na palubě.

„Pane Handsi,“ řekl, „každý z nás dvou má pár pistolí. Dá-li některý z vás jakýkoli signál, je synem smrti.“

Vzbouřenci se zarazili, ale po chvíli se začali jeden za druhým trousit do svého kumbálku. Bezpochyby nám chtěli vpadnout do zad. Když však zjistili, že v zabarikádované chodbičce číhá Redruth, vrátili se. Za chvíli se znovu vynořila jedna hlava nad palubu.

„Dolů, pse!“ zvolal kapitán.

Hlava střelhibtě zmizela a na nějakou dobu jsme pak měli od těch šesti zbabělců pokoj.

Zatím jsme ve spěchu naházeli do joly tolik zboží, kolik ho jen unesla. Joyce a já jsme prolezli okénkem na zádi a zamířili ke břehu, veslujíce ze všech sil.

Tentokrát jsme ovšem vzbudili nemalé podezření hlídačů člunů. Lillibullero zase umlklo, a než jsme zajeli za malý výběžek, zahlédli jsme, jak jeden z nich vyskočil na břeh a zmizel v lese. Měl jsem sto chutí změnit směr a zničit jim čluny, ale obával jsem se, že snad Silver s ostatními je nedaleko a že bychom tím odvážným kouskem mohli přijít o všechno.

Přistáli jsme u ostrova na témž místě jako prve a začali hned přenášet zásoby do srubu. První cestu jsme vykonali všichni tři s těžkým břemenem, které jsme prostě jen přehodili přes ohradu. Potom jsme tam nechali na strážci Huntera – samotného sice, ale s pultuctem nabitých mušket – a vrátili se s Joycem k jole a nabrali si

další náklad. Oba sluhové pak zůstali jako stráž u zásob a já jsem vesloval ze všech sil k *Hispaniole*.

Že jsme se odvážili ještě jedné plavby s nákladem, vypadá na první pohled nebezpečnější, než to ve skutečnosti bylo. Převyšovali nás ovšem počtem, ale my jsme zase měli zbraně. Ani jeden muž na ostrově nebyl vyzbrojen mušketou a my jsme se utěšovali, že bychom jich aspoň polovici sprovodili ze světa, než by se k nám přiblížili na dostřel pistole.

U okénka na zádi mě už očekával zeman, kterého zatím přešla sklíčenost. Uchopil lano, přivázal loďku ke škuneru a hned jsme se o překot pustili do nakládání zásob. Naložili jsme do člunu vepřové maso, střelný prach a suchary a přidali pro každého jednu mušketu a jeden dlouhý nůž. Zbytek prachu a ostatní zbraně jsme hodili přes palubu, a protože tam bylo jen půl třetího sáhu hluboko, viděli jsme, jak se na písčitém dně třpytí ve sluneční záři jasná ocel.

Zatím už začínal odliv a loď se začala povážlivě houpat. Od obou člunů na ostrově se ozývaly hlasy. Bylo to pro nás sice znamení, že Joyce a Hunter jsou na východě v bezpečí, ale i výstraha, abychom co nejrychleji vyklidili pole.

Redruth ustoupil ze své pozice v chodbičce a vlezl do člunu, s nímž jsme potom zajeli k výboku, aby mohl co nejpohodlněji nastoupit i kapitán Smollett.

„Hej, námořníci, slyšíte mě?“ zavolal kapitán.

Z přídě se neozvala žádná odpověď.

„Mluvím k tobě, Abrahame Grayi.“

Zase žádná odpověď.

„Grayi,“ zvýšil kapitán hlas, „opouštím tuto loď a jako tvůj kapitán ti nařizuji, abys šel se mnou. Víím, že jsi vlastně dobrý chlap, a vůbec si myslím, že i leckterý z vás ostatních není tak špatný, jak se dělá. Mám v ruce hodinky. Dávám ti třicet vteřin, abys přišel za mnou!“

Ticho.

„Jen pojď, chlapče,“ pokračoval kapitán, „a nezdržuj nás. Každá vteřina může mě i tyto pány stát život.“

Ozval se hluk rvačky a ran, až konečně z podpalubí vyběhl Abraham Gray se sečnou ranou přes tvář a běžel rovnou ke kapitánovi jako pes na zahvízdnutí.

„Jdu s vámi, pane!“ řekl.

V příštím okamžiku se i s kapitánem vhoupl do joly. Odrazili jsme od lodi a zamířili k ostrovu.

Loď jsme tedy měli za sebou, ale ostrov se srubem byl ještě daleko.

KAPITOLA SEDMNÁCTÁ – DOKTOR POKRAČUJE

Poslední plavba v jole

Tato pátá plavba byla jiná než všechny předchozí. Naše kocábka byla silně přetížena. Pět dospělých mužů, z nichž tři – Trelawney, Redruth a kapitán – měřili přes šest stop, bylo už víc, než mohla loďka unést. A k tomu si připočítejte váhu prachu, vepřového a pytlíků s chlebem. Zád' se nám div nepotápěla pod vodu, ba tu a tam jsme jí i trochu nabrali, a než jsme urazili sto yardů, měl jsem kalhoty i šosy kabátu do niti promočené.

Kapitán nás přiměl k tomu, abychom rozložili zatížení trochu pravidelněji, takže loďka měla lepší rovnováhu. Ale přesto jsme se stěží odvážili dýchat.

Kromě toho se zvedl odliv – silný, dravý proud, směřující zátokou na západ a pak k moři na jih úžinou, jíž jsme ráno připluli. Už pouhé vlnky znamenaly pro náš přetížený člunek značné nebezpečí a kromě toho nás proud odchytil z našeho původního směru a odnášel nás od toho místa za útesem, kde jsme chtěli přistát. Necháme-li se nést proudem, připlujeme právě k těm dvěma člunům, u nichž se už každou chvíli objeví piráti.

„Nemohu udržet směr ke srubu, pane,“ řekl jsem kapitánovi. Já jsem totiž kormidloval a kapitán s Redruthem veslovali, protože byli odpočatí. „Proud ji pořád strhuje. Nemohli byste se trochu víc opřít do vesel?“

„Překotili bychom člun,“ řekl. „Musíme vytrvat, pane! Vytrvejte, prosím, pokud neuvídíte, že máme vyhráno.“

Zkusil jsem to a zanedlouho jsme poznal, že nás proud stále strhuje na západ. Nezbylo mi než obrátit jolu špicí rovnou k východu, tedy zrovna kolmo na směr, jímž jsme měli plout.

„Takhle se vůbec nedostaneme na břeh,“ řekl jsem.

„Nemůžeme-li plout jiným směrem, pane, musíme se držet tohoto,“ odvětil kapitán. „Musíme veslovat proti proudu. Vidíte, pane,“ pokračoval, „strhne-li nás proud na závětrnou stranu od místa, kde bychom měli přistát, kdoví kam nás zanese. Možná že přímo do spárů těm dvěma nepřátelským člunům. Kdežto budeme-li se držet toho směru, musí proud za chvíli zeslábnout a pak se pomalu vrátíme zpět podél pobřeží.“

„Proud je už trochu slabší, pane,“ řekl námořník Gray, sedící na přídi. „Můžete trochu povolit.“

„Děkuji, kamaráde,“ řekl jsem, jako by se nic nebylo stalo. Všichni jsme se totiž mlčky shodli na tom, že s ním budeme jednat, jako by byl jedním z nás.

Náhle se ozval kapitánův hlas, jaksi podivně přiškrcený.

„Dělo!“ zvolal.

„Taky jsem na to myslel,“ řekl jsem, neboť mě napadlo, že se obává ostřelování pevnůstky. „Na břeh je nedopraví, a kdyby se jim to i podařilo, uvíznou s ním v lese.“

„Ohlédněte se, pane doktore!“ odvětil kapitán.

Docela jsme zapomněli na naši dlouhou devítiliberku a teď jsme se jen bezmocně dívali, jak se kolem ní hemží pět lotrů a stahují z ní kabát, jak nazývali silný nadehtovaný příkrov, jenž ji během plavby chránil. A nejen to: v téže chvíli mi blesklo hlavou, že jsme nechali na palubě dělové koule i prach a že stačí jediná rána sekýrou a všechno se octne v rukou oněch pěti lotrů na palubě.

„Izrael býval Flintovým dělostřelcem,“ řekl Gray chraplavě.

Nedbajíce nebezpečí, zamířili jsme s loďkou přímo ke břehu. Dostali jsme se už do takové vzdálenosti od proudu, že jsme mohli udržet směr i při slabém veslování. Kormidloval jsem přímo k cíli. Nejhorší však bylo, že jsme se tak obrátili k *Hispaniole* místo zádí celým bokem, takže se do nás mohli strefovat jako do vrat od stodoly.

Viděl jsem, jak ten ničemný ochlasta Izrael Hands pustil dělovou kouli na palubu, až to zadunělo.

„Kdo z vás je nejlepší střelec?“ zeptal se kapitán. „Rozhodně pan Trelawney,“ řekli jsme.

„Pane Trelawney, vzal byste si laskavě na mušku jednoho z těch chlapů, pokud možno Handse?“ zeptal se kapitán.

Trelawney zůstal chladný jako ocel a jen se podíval na pánvičku své pušky.

„Pane,“ zvolal kapitán, „opatrně s tou puškou, ať nepřevrhnete člun! Až zalící, udržujte všichni rovnováhu!“

Zeman zvedl pušku, my jsme přestali veslovat a nahnuli se na druhou stranu loďky, abychom lépe vyrovnali náraz. Podařilo se nám to tak dokonale, že jsme nenabrali ani kapku vody.

Piráti zatím otočili dělo nad podstavci a Hands, který stál s nabíjákem u hlavně, byl tak nejvíc na ráně. Měli jsme však smůlu. Právě když Trelawney vypálil, Hands se shýbl, kulka mu hvízdla nad hlavou a zasáhla jednoho z ostatních.

Jeho výkřik opakovali nejen piráti na lodi, ale i sbor hlasů na břehu, a když jsme se ohlédlí tím směrem, viděli jsme, jak se ostatní vzbouřenci hrnou z lesa a naskakují do člunů.

„Čluny se rozjíždějí, pane!“ řekl jsem.

„Tedy kupředu!“ zvolal kapitán. „Teď už nesmíme dbát o trošku vody! Nedostaneme-li se včas na břeh, je po nás veta.“

„Obsadili jenom jeden člun, pane!“ dodal jsem. „Posádka druhého běží pravděpodobně po břehu a pokouší se nás odříznout.“

„Ti se hezky zpotí,“ ozval se kapitán. „Námořník na souši, však to znáte! Z těch si nic nedělám! Horší je dělová koule. To se jim bude střílet! Ani naše posluhovačka by se neminula. Zemane, až uvidíte doutnák, řekněte nám, a pak se ukáže, co vydržíme.“

Zatím jsme urazili hezký kus cesty, uvážíme-li, jak byl náš člun přetížen, a nabrali jsme až dosud jenom málo vody. Byli jsme už skoro u břehu – třicet čtyřicet zabrání vesly, a přistaneme na úzkém pruhu písku, který odkryl odliv pod pobřežní houštinou. Z pirátských člunů jsme už neměli strach, výběžek nás kryl před jejich zraky. Odliv, který nás tak tvrdošíjně zdržoval, teď zase bránil v postupu našim nepřátelům. Jediným nebezpečím bylo dělo.

„Kdyby to šlo,“ řekl kapitán, „zastavil bych a vzal si na mušku ještě jednoho.“

Ale piráti se už zřejmě rozhodli vypálit stůj co stůj. Na svého padlého kamaráda se ani nepodívali. Byl stejně jenom zraněn a sám se odplazil z dohledu.

„Hotovo!“ zvolal zeman.

„Stát!“ zavelel kapitán jako ozvěna.

On i Redruth strhli člun nazpět tak mohutným zabráním, že se zád potopila pod vodu.

V tom okamžiku zahřměl výstřel. Byla to ona první rána, již Jim zaslechl, protože zemanův výstřel k němu nedolehl. Kam koule zapadla, nevěděl žádný z nás. Patrně nám však přeletěla nad hlavami a vítr, který způsobila, přispěl asi k naší pohromě.

Člun se totiž zvolna ponořil tři stopy pod vodu a jen já a kapitán jsme zůstali stát vedle sebe. Ostatní tři udělali kotrmelce a celí zmáchaní se vynořili z vody.

Nedopadlo to s námi tedy tak zle, nikdo nepřišel o život a všichni jsme se mohli klidně přebrodit na břeh. Ale všechny naše zásoby ležely pod vodou a jen dvě z našich pěti pušek byly ještě k užitku. Já jsem totiž bezděky chytil pušku, kterou jsem měl ležet v klíně, a zvedl ji nad hlavu. A kapitán ji měl pověšenou na rameni, hlavní nahoru, jak se na moudrého muže sluší a patří. Ostatní tři pušky odpočívaly i se člunem na dně.

Ke všemu jsme ještě zaslechli hlasy blížící se k nám pobřežními houštinami. Hrozilo nám nebezpečí, že nás v našem zuboženém stavu odříznou od srubu, a kromě toho jsme trnuli strachem, zda Hunter a Joyce neztratí hlavu a postaví se na odpor půl tuctu pirátů, budou-li napadeni. Na Huntera je spolehnutí, to jsme věděli, ale s

Joycem to bylo pochybné – příjemný, zdvořilý človíček, hodící se výborně na komorníka a ke kartáčování šatů, méně však za válečníka.

Pamětlivi toho přebrodili jsme se co nejrychleji na břeh a tak jsme opustili ubohou jolu a s ní dobrou polovinu zásob a prachu.

KAPITOLA OSMNÁCTÁ – DOKTOR VYPRAVUJE DÁL

Jak skončil první den bojů

Úprkem jsme proběhli pruh lesa dělící nás od srubu. Při každém kroku jsme slyšeli, jak se hlasy pirátů blíží. A už jsme zaslechli i dusot jejich nohou a praskot větví, jak se prodírali houštinou.

Uvědomil jsem si, že půjde do tuhého, a prohlédl si raději předem pánvičku své pušky.

„Kapitáne,“ řekl jsem, „Trelawney je ve střelení mistr nad mistry. Dejte mu svou pušku, jeho není k ničemu.“

Vyměnili si tedy pušky a Trelawney, mlčenlivý a chladnokrevný od počátku poplachu, zastavil se na chvíli a díval se, je-li puška v pořádku. V té chvíli jsem zpozoroval, že Gray nemá žádnou zbraň. Podal jsem mu tedy svůj tesák. S uspokojením jsme se dívali, jak si plivl do dlaně, svraštil obočí a máchl tesákem, až ostří zasvištělo vzduchem. Z každého jeho pohybu bylo zřejmo, že náš nový spojenec si zaslouží chleba, který sní...

Asi po čtyřiceti krocích jsme se octli na kraji lesa a uviděli před sebou pevnůstku. Doběhli jsme k ohradě asi uprostřed jižní strany a v témž okamžiku se v jihozápadním rohu objevilo sedm povykujících vzbouřenců v čele s lodníkem Jobem Andersonem.

Když nás spatřili, na chvíli se zarazili, a než se vzpamatovali, vypálil nejen zeman a já, ale i Hunter a Joyce ze srubu. Výstřely zarachotily v nespořádanou salvu, ale vykonaly své dílo: jeden z

našich nepřátel padl a ostatní se bez dlouhého rozmyšlení obrátili a zmizeli mezi stromy.

Nabili jsme si znovu muškety a kráčeli podél vnější strany ohrady k padlému nepříteli. Byl mrtev, kulka mu prolétla srdcem.

Začali jsme se radovat ze svého úspěchu, vtom se však v křoví ozval výstřel z pistole, kolem ucha mi zahvízdla kulka a chudák Tom Redruth zavrával a svalil se jak široký tak dlouhý na zem. Zeman i já jsme vystřelili směrem, odkud se rána ozvala, ale protože jsme neměli určitý cíl, promrhali jsme asi jen zbytečně prach. Nabili jsme zase zbraně a obrátili pozornost k Tomovi Redruthovi.

Kapitán a Gray ho už prohlíželi, a já jsem hned viděl, že je s ním konec.

Pohotovost, s jakou jsme odpověděli na výstřel z pistole, vzbouřence asi zastrašila, protože jsme bez vyrušení přepravili starého šafáře přes ohradu a odnesli ho, krvácejícího a sténajícího, do srubu.

Chudák staroch! Od počátku vzpoury až do chvíle, kdy jsme ho ukládali ve srubu, nepřešlo přes jeho rty jediné slůvko překvapení, výčitek, strachu, ale ani souhlasu. Jako statečný Trójan obhajoval svůj slavník v chodbičce na lodi. Plnil všechny rozkazy mlčky, ochotně a správně. Byl skoro o dvacet let starší než nejstarší člen naší společnosti. A teď měl tento starý, zamlklý, věrný sluha umřít!

Zeman klesl vedle něho na kolena, líbal mu ruce a plakal přitom jako dítě.

„Musím jít, pane doktore?“ zeptal se šafář. „Tome, kamaráde,“ řekl jsem, „půjdeš domů.“

„Škoda že jsem jim napřed nedal na pamětnou,“ odvětil.

„Tome,“ zavzlykal zeman, „řekni, že mi odpouštíš, prosím!“

„Copak se to sluší, abych já vám odpouštěl?“ zněla odpověď. „Ale když chcete, budiž – amen.“

Po chvíli mlčení řekl, že by snad někdo mohl přečíst modlitbu. „Je to už takový zvyk, pane,“ dodal na omluvu. A za chvíli beze slova zesnul.

Kapitán, který byl podivně oteklý v prsou a u kapes, vytáhl zatím spoustu nejrůznějších věcí – britskou vlajku, bibli, klubko pevného

motouzu, péro, inkoust, lodní knihu a několik liber tabáku. V ohradě našel dost dlouhou poraženou a otesanou jedličku a s Hunterovou pomocí ji vztyčil u rohu srubu, kde se trámy spojovaly a křížily. Pak vylezl na střechu a vlastní rukou vztyčil vlajku.

Zdálo se, že se mu znatelně ulevilo. Vrátil se do srubu a dal se do prohlížení zásob, jako by mu na ničem jiném nezáleželo. Přesto však neustále pokukoval po Tomovi, a jakmile vydechl naposled, vytáhl druhou vlajku a s úctou jí pokryl mrtvolu.

„Netrapte se, pane,“ řekl a stiskl zemanovi pravici. „Je mu už dobře. Žádný strach o muže, který padl ve službách svého kapitána a velitele. Možná že to neříkám dost opravdově, ale už je to tak.“

Potom si mě odvedl stranou.

„Doktore Livesey,“ zeptal se mě, „za kolik týdnů má přijet záchranná výprava?“

Řekl jsem mu, že nejde o týdny, ale o měsíce. Blandly má za námi poslat loď, nevrátíme-li se do konce srpna, a ani o den dříve. „Tak si to vypočtete sám,“ dodal jsem.

„Hm, hm,“ poškrábal se kapitán za uchem. „Zaplat'pánbů za to, co máme, ale stejně jsme v pěkné bryndě.“

„Jak to?“ zeptal jsem se.

„Velká škoda, pane, že jsme přišli o ten druhý náklad,“ prohlásil kapitán. „S prachem a střelivem vystačíme. Ale jídla máme málo, doktore, tak málo, že nám bude možná lépe bez toho jednoho krku.“

A ukázal na mrtvolu pod vlajkou.

V té chvíli zahřměla rána z děla, koule nám se zahvízdnutím přeletěla nad střechem a zapadla do lesa daleko za srubem.

„Oho!“ uchechtl se kapitán, „jen si palte! Však už taky nemáte prachu nazbyt, holenkové!“

Při druhém pokusu mířili už lépe a koule dopadla do ohrady, rozprášila písek, ale jinak nezpůsobila žádnou škodu.

„Kapitáne,“ řekl zeman, „srub není z lodi vidět. Ti lumpové míří zřejmě na vlajku. Nebylo by moudřejší ji stáhnout?“

„Stáhnout vlajku?“ zvolal kapitán. „Ne, pane, nikdy!“ A sotva dořekl, hned jsme si všichni uvědomili, že s ním souhlasíme. Nešlo

tu totiž jen o námořnickou hrdost, ale i chytrost: dávali jsme totiž našim nepřátelům najevo, že jejich kanonádou pohrdáme.

Pálili po nás celý večer. Koule za koulí dopadala do lesa, před srub či za něj, nebo rozprašovala písek v ohradě. Museli však mířit tak vysoko, že koule dopadaly bez účinku a zarývaly se do měkkého písku. Ani odražených kulí jsme se nemuseli bát. Ačkoli jedna prorazila střechu a zabořila se do podlahy, brzy jsme si na tyto šprýmy zvykli a nevěnovali jim větší pozornost než obyčejným míčkům.

„Něco dobrého na tom přece jen je,“ řekl kapitán. „Les před námi je patrně čistý. Odliv už asi hodně klesl a zásoby jsou na souši. Kdo se dobrovolně přihlásí, že půjde pro vepřovou?“

Nabídl se Hunter a Gray. Ozbrojili se a vyplížili z ohrady. Ale namáhali se nadarmo. Vzbouřenci byli odváznější, než jsme se domnívali, anebo spoléhali na Izraelovu kanonádu. Čtyři nebo pět se jich už hemžilo kolem našich zásob a přenášeli je do jednoho z člunků, ležícího opodál na vodě. Občas zabrali veslem, aby ho proud neodnesl. Silver stál na zádi a velel. A všichni do jednoho byli vyzbrojeni mušketami, které zřejmě vytáhli ze svého tajného skladiště.

Kapitán si sedl k lodní knize a začal psát.

„Alexandr Smollett, kapitán;

David Livesey, lodní lékař;

Abraham Gray, druhý tesař;

John Trelawney, majitel;

John Hunter a Richard Joyce, jeho sluhové, venkovani –

to jsou všichni, kteří nám z lodní posádky zůstali věrni. Při skromných porcích máme zásob na deset dní, vylodili jsme se dnes a vztyčili vlajku na srubu na ostrově Pokladů. Tomáš Redruth, majitelův sluha, venkovan, byl vzbouřenci zastřelen; Jim Hawkins, plavčík –“

Uvažoval jsem, co se asi stalo s chudákem Jimem Hawkinsem. Vtom se z nitra ostrova ozvalo volání.

Tom Redruth

„Někdo na nás volá,“ řekl Hunter, který stál na stráží.

„Pane doktore, zemaně, kapitáne, Huntere, jste to vy?“ volal kdosi.

Utíkal jsem ke dveřím a spatřil Jima Hawkinse, jak živ a zdrav přelézá přes ohradu.

KAPITOLA DEVATENÁCTÁ – JIM HAWKINS SE ZASE UJÍMÁ VYPRÁVĚNÍ

Posádka ve srubu

Jakmile Ben Gunn spatřil vlajku, zastavil se, chytil mě za ruku a usedl na zem.

„Tak vidíš,“ řekl, „tamhle jsou jistě tvoji přátelé.“

„Spíš vzbouřenci,“ odpověděl jsem.

„Cože?“ zvolal. „Na takovémhle místě, kam kromě rytířů Štěstěny nezavítá živá duše, by Silver jistě vztyčil černou pirátskou vlajku, to je víc než jisté! Kdepak, to jsou tvoji přátelé. Bylo sice slyšet rány, ale doufám, že se z toho dostali se zdravou kůží a teď jsou v bezpečí ve starém srubu, který před mnoha lety zbudoval Flint. Copak Flint, to byla liška podšitá! Na Flinta byl každý krátký, jen rum ho zdolal. Nebál se nikoho na světě, jen Silvera – Silver byl pašák.“

„Doufám,“ řekl jsem, „že je to tak, jak povídáte. Musíme co nejrychleji k nim!“

„Ba ne, kamaráde,“ řekl Ben Gunn, „to bys přece neudělal. Jsi hodný chlapec, nebo bych se v tobě musel mýlit! Ale jsi koneckonců jenom chlapec a Ben Gunn hned tak někomu nenalítne. Ani za sud rumu bych nešel tam, kam máš namířeno ty – ani za sud rumu, dokud si nepromluví s tím tvým panem zemanem a nedostanu jeho čestné slovo. A ty nezapomeň, co máš vyřídit. ‘Moc důvěřujte Benovi, moc a moc’ – tak mu to řekni a přitom ho štípní.“

A s chytráckým výrazem mě štípl potřetí.

„Až budete Bena Gunna potřebovat, však víš, Jime, kde ho najdeš. Na tom místě jako dnes. Ten, kdo pro mne půjde, ať má v ruce bílý šátek a ať přijde sám. Ano, a ještě nezapomeň říci tohle: Ben Gunn má k tomu své důvody.“

„Tak dobře,“ řekl jsem, „myslím, že teď vám už jasně rozumím. Máte za lubem nějaký návrh a chcete s ním vyrukovat jen před zemanem nebo doktorem. A najdu vás tam, kde jsem se s vámi setkal dnes. Je to tak?“

„A kdy? – ptáš se snad,“ dodal Ben. „Řekněme mezi polednem a šestým zvoněním.“

„Dobrá,“ řekl jsem, „a teď už mohu jít?“

„A nezapomeneš na nic?“ ptal se úzkostlivě. „Moc a moc mu důvěřujte – a má své důvody, tak to vyříd'. Své důvody, to je to hlavní, jak se mezi muži sluší a patří. A teď, myslím,“ pokračoval, drže mě neustále za ruku, „můžeš jít. Jime, kdyby ses sešel se Silverem, vid' že bys starého Bena Gunna nezradil, že by ti to tajemství nevyrvál ani párem divokých koní? Říkáš, že ne. A kdyby se piráti utábořili na břehu, co bys tomu řekl, kdyby bylo ráno na světě o pár vdov víc?“

V té chvíli se ozval výstřel, korunami stromů s praskotem prolétla dělová koule a zaryla se do písku necelých sto yardů od místa, kde jsme seděli. Rázem jsme vzali oba nohy na ramena a utíkali každý jiným směrem.

Celou hodinu pak ostrovem otrásaly dělové rány a do lesa zapadaly koule. Plížil jsem se z jednoho úkrytu do druhého a ustavičně se mi zdálo, že mě ty strašlivé střely pronásledují. Ale ke konci kanonády jsem začal nabývat odvahy, třebaže jsem si ještě netroufal plížit se směrem ke srubu, kam dopadaly koule nejčastěji. Udělal jsem velikou okliku k východu a vplazil se do pobřežní houštiny.

Slunce právě zapadlo, vánek od moře šuměl v korunách stromů a čeřil šedou hladinu kotviště. Odliv postoupil tak, že obnažil veliké plochy písčín. Po parném dni nastal chladný večer a studený vzduch mi nepříjemně profukoval kazajku.

Hispaniola byla stále tam, kde zakotvila, ale na stěžni vlála opravdu černá pirátská vlajka. V té chvíli to nad lodí rudě zablýsklo, ozvala se rána a za ní nekonečná ozvěna. Vzduchem hvízdla koule. Pro ten den byl konec kanonády.

Chvíli jsem ležel v úkrytu a pozoroval čilý život na pobřeží. Nedaleko srubu rozbíjelo mužstvo cosi sekýrami – naši ubohou jolu, jak jsem později zjistil. O kus dále, při ústí potoka, planula mezi stromy velická hranice; mezi ní a lodí se neustále pohyboval člun a mužstvo, dříve vždy zasmušilé, povykovalo u vesel jako houf dětí. Ale jejich hlasy prozrazovaly, že si už řádně přihnuli rumu.

Konečně se mi zdálo, že bych se mohl vydat ke srubu. Byl jsem od něho hezky daleko na plochém písčitém výběžku, který uzavírá na východě kotviště a souvisí při odlivu s ostrovem Kostlivců. Když jsem vstal, spatřil jsem dále na výběžku dost vysokou osamělou skálu nápadně bílé barvy, vyčnívající nad křoviska. Napadlo mě, že je to asi ona Bílá skála, o níž se zmiňoval Ben Gunn, a že už budu vědět, kam se obrátit, bude-li nám jednoho dne zapotřebí člunu.

Pak jsem běžel lesem, až jsem se dostal k zadní straně srubu, obrácené ke břehu, a byl jsem srdečně uvítán svými přáteli.

Vyprávěl jsem jim, co jsem zažil, a začal se pak rozhlížet kolem sebe. Srub byl zbudován z neotesaných sosnových kmenů – střecha, podlaha i stěny. Podlaha ležela stopu, místy až půldruhého nad písčitou zemí. U dveří byl výstupek a zpod něho vytékal pramének vody do umělé nádržky podivného tvaru – tvořil ji totiž velký lodní kotel s vyraženým dnem zapaštěný do písku až po okraj.

Vnitřek srubu byl celkem prázdný, jen v jednom koutě byla zasazena kamenná deska na způsob krbu a starý, zrezavělý železný košík na oheň.

Svahy pahorku i prostor za ohradou byly beze stromů, piráti je kdysi vykáceli a postavili z nich srub. Podle pařezů bylo vidět, že tam kdysi rostl krásný vysoký les. Prst' byla většinou spláchnuta nebo zanesena pískem, když ji už stromy nepřidržovaly. Jen v místech, kde z nádržky vytékal pramének vody, se zelenal hustý koberec mechu, trsy kapradin a několik zakrslých keřů. Docela blízko za ohradou – prý až příliš blízko pro obranu – bujel hustý

vysoký les, směrem do nitra ostrova čistě jehličnatý, ale na straně k moři promíšený listnáči.

Chladný večerní větřík, o němž jsem se už zmínil, profukoval všemi škvírami hrubě sroubeného domu a stříkal nám na podlahu hustý déšť jemného písku. Měli jsme písek v očích, v zubech, skřípal nám v jídle a tančil v prameni na dně kotle, jako když začíná vřít kaše. Místo komínu jsme měli čtverhranný otvor ve střeše, jímž ucházela jen nepatrná část kouře; ostatní se plazil po srubu, dráždil nás ke kašli a štípal do očí.

K tomu všemu měl Gray, náš nový spojenec, tvář zafačovanou po ráně, kterou utřžil, když se odtrhl od pirátů. A chudáka Toma Redrutha jsme ještě ani nemohli pohřbít. Ležel ztuhlý u zdi, přikrytý britskou vlajkou.

Kdyby nám byl kapitán Smollett dovolil, abychom nečinně posedávali po srubu, byli bychom určitě propadli trudnomyslnosti. Ale kdež! Zavolal si nás a rozdělil hlídky. Doktor, Gray a já jsme byli první; zeman, Hunter a Joyce druhá. Ač jsme byli všichni umořeni, poslal dva z nás sbírat palivo, dva kopat hrob pro Redrutha, doktora jmenoval kuchařem, mne postavil ke dveřím na stráž a sám chodil od jednoho k druhému, udržuje dobrou náladu a přikládaje ruku k dílu všude, kde toho bylo zapotřebí.

Chvillemi chodil doktor ke dveřím, aby nabral do plic čerstvého vzduchu a ulevil očím, které mu kouř div nevyštípál z hlavy. A pokaždé měl pro mne milé slovo.

„Tenhle Smollett,“ řekl, „je lepší chlap než já – a to už je co říci, Jime.“

Když přišel podruhé, byl chvilku zticha. Pak naklonil hlavu na stranu a po očku se na mne podíval.

„Je ten Ben Gunn pořádný chlap?“ zeptal se.

„To nevím, pane,“ odpověděl jsem. „Nejsem si tak jist, má-li všech pět pohromadě.“

„Ale jistě,“ řekl doktor. „Člověk, který si tři roky okusoval nehty na pustém ostrově, se ani nemůže chovat tak normálně jako já nebo ty. To by bylo proti lidské přirozenosti. Říkals, že měl chuť na sýr?“

„Ano, prosím, na sýr,“ odpověděl jsem.

„Vidíš, Jime,“ pokračoval doktor, „jak je někdy dobré, když je člověk labužník. Viděls mou tabatěrku, vid’? A všiml sis jistě také, že jsem si z ní nikdy nešňupl. To proto, že v ní mám kus parmezánu – italského sýra, velmi výživného. To bude něco pro Bena Gunna!“

Před večerí jsme pohřbili Toma v písku a postáli chvíli s odkrytými hlavami u jeho hrobu. Snesli jsme také zásobu paliva, kterou však kapitán neuznal za dostačující. Vrtěl nad ní hlavou a řekl nám, že se do toho musíme zítra pustit trochu čiperněji. Když jsme pak snědli vepřovou a zapili ji pořádným douškem silného grogu, sesedli se naši tři velitelé v jednom koutě, aby porokovali o našich vyhlídkách.

Zdálo se, že jsou s rozumem v koncích, protože zásoby byly tak nepatrné, že nás piráti mohli vyhladovět, než nám přijde pomoc. Došli k názoru, že nám nezbývá než odstřelovat piráty jednoho po druhém, dokud buď nestáhnou vlajku, nebo nevezmou s *Hispaniolou* do zaječích. Zbývalo jich z devatenácti už jen patnáct, dva další byli

zranění a jeden – muž zasažený u děla – buď těžce zraněn, nebo dokonce mrtev. Při každé srážce si budeme muset počínat co nejopatrněji, abychom nevydávali všanc své životy. A co hlavního: máme dva spojence – rum a podnebí.

Co se rumu týče, byli jsme sice na půl míle daleko, ale přesto jsme dlouho do noci slyšeli, jak hulákají a vyzpěvují. A pokud jde o podnebí, sázel doktor svou paruku, že do týdne jich polovina bude vzhůru bradou, protože táboří uprostřed bažiny a nemají žádné léky.

„A tak,“ dodal, „nepostřílejí-li nás dříve do jednoho, ještě rádi vezmou na tom svém škuneru nohy na ramena. Škuner není k zahození a mohou se na něm vydat za svým pirátským řemeslem.“

„První loď, kterou jsem kdy ztratil,“ řekl kapitán.

Byl jsem pochopitelně unavený až k smrti, a když jsem po dlouhém převalování konečně usnul, spal jsem jako dřevo.

Ostatní už dávno vstali, nasnídali se a zvětšili o polovinu naši zásobu paliva, když jsem se konečně probudil, vytržen ze spánku lomozem a výkřiky.

„Vlajka příměří!“ volal kdosi, a pak překvapeně dodal: „To je sám Silver!“

V mžiku jsem byl na nohou, a protíraje si oči, běžel se podívat k jedné střílně.

KAPITOLA DVACÁTÁ

Silverovo poselství

Vskutku, před ohradou stáli dva muži a jeden z nich mával bílým šátkem. Druhý, nikdo jiný než sám Silver, stál klidně vedle něho.

Bylo ještě časně zrána a myslím, že sychravější jitra jsem jakživ nezažil. Zima mi pronikala až do morku kostí. Obloha byla jasná, bez mráčku, a vrcholky stromů zružověly vycházejícím sluncem. Ale místo, kde stál Silver se svým pobočníkem, bylo ještě ponořeno do stínu a oba se po kolena brodili v bílé mlze, která přes noc vystoupila

z močálu. Chlad a mlha dávaly ostrovu špatné vysvědčení. Bylo zřejmé, že je to vlhké, nezdravé místo, semeniště zimnice.

„Zůstaňte uvnitř,“ kázal nám kapitán. „Sázím deset proti jedné, že je to léčka!“

Potom zavolal na piráty:

„Kdo tam? Stát, nebo střelím!“

„Vyjednáváci!“ ozval se Silver.

Kapitán stál ve výstupku u dveří a dával si dobrý pozor, aby se snad nestal terčem nějaké zákeřné kulky. Obrátil se k nám a řekl:

„Doktorova hlídka na svá místa, doktor Livesey na severní stranu, Jim na východní a Gray na západní. Druhá hlídka ať nabíjí pušky. Rychle, hoši, a opatrně!“

Pak se obrátil znovu k pirátům.

„A o čempak chcete vyjednávat?“ zavolal na ně.

Tentokrát odpověděl druhý pirát:

„Kapitán Silver chce s vámi sjednat podmínky, pane!“

„Kapitán Silver? Toho neznám! Kdo je to?“ zavolal kapitán. A my jsme slyšeli, jak sám pro sebe dodal: „Kapitán, hleďme! To je panečku rychlý postup!“

Potom se ozval sám Dlouhý Honza:

„To jsem já, pane! Ti chudáci hoši si mě zvolili za kapitána, když vy, pane, jste dezertoval –“ a položil zvláštní důraz na slovo „dezertoval“. „Když se dohodneme na podmínkách, jsme ochotni se podrobit – a basta! Žádám jen, abyste mě živého a zdravého nechali odejít z tohoto srubu a počkali jednu minutu, než vypálíte první ránu.“

„Nemám nejmenší chuť s vámi hovořit, milý pane,“ odpověděl kapitán. „Chcete-li vy mluvit se mnou, můžete přijít. Hotovo! Má-li kdo jaký zrádný úmysl, jste to jistě jen vy – ale pak bůh s vámi!“

„To stačí, kapitáne,“ zavolal Silver vesele. „Vaše slovo nám stačí. Já vím, co je to čestný muž, na to můžete vzít jed!“

Viděli jsme, jak se ten chlap s bílou vlajkou pokouší Silvera zadržet. A nebylo také divu po kapitánově zpupné odpovědi. Ale Silver se mu vysmál a plácl ho po rameni, jako by mu jeho starost připadala nesmyslná. Potom přikročil k ohradě, přehodil přes ni

berlu, vytáhl na ni svou jedinou nohu, s velkou silou a obratností přešel plot a dostal se bezpečně na druhou stranu.

Přiznám se, že jsem tím byl příliš zaujat a jako hlídka jsem nebyl nic platný. Nakonec jsem docela opustil svou východní střílnu a přišoural se za kapitána, který si sedl na práh, podepřel hlavu dlaněmi a oči upřel na pramének vody vytékající ze starého kotle do písku. Pohvizdoval si písničku „Pojďte, chlapani a děvčata!“.

Silverovi dalo hodně práce, než se vyšplhal na svah. Návrší bylo příkré, plné pařezů a měkkého písku, takže se Silverovi a jeho berle vedlo jako lodi v bezvětrí. Ale přestál to statečně a mlčky jako muž a konečně přece dorazil ke kapitánovi a zdvořile ho pozdravil. Měl na sobě své nejlepší šaty. Široký modrý plášť pošitý mosaznými knoflíky mu visel až ke kolenům a v týle měl naražen krásně oprýmkovaný klobouk.

„Tak už jste tady,“ řekl kapitán a zvedl hlavu. „Nu, posaďte se.“

„Nepozvete mě dovnitř, kapitáne?“ zeptal se Dlouhý Honza. „Dnes ráno je tak chladno, že se mi tu zrovna nechce sedět na písku.“

„Podívejte se, Silvere,“ odpověděl kapitán, „kdybyste ráčil být poctivý člověk, mohl jste teď hezky sedět v teple ve své kuchyni. Máte, co jste chtěl. Buď jste můj lodní kuchař – a pak se s vámi bude zacházet slušně –, nebo kapitán Silver, sprostý vzbouřenec a pirát – a potom můžete jít k čertu.“

„Nu, vždyť už mlčím, kapitáne,“ řekl náš bývalý kuchař, sedaje si na zem, „ale budete mi muset podat ruku, abych mohl zase vstát. Máte to tu hezké, jen co je pravda! A hleďme, Jim. Dobré jitro, milý Jime! Služebník, pane doktore! Vida, vida, jste tu všichni pohromadě, jako šťastná rodinka, jak se říká!“

„Máte-li nám co říci, člověče, ven s tím!“ řekl kapitán.

„Máte úplnou pravdu, kapitáne Smollette,“ odpověděl Silver. „Povinnost je povinnost, to je jisté. Tak tedy poslyšte! Včera jste nám zahráli hezký kousek, jen co je pravda. Někdo z vás zřejmě umí zacházet dobře s kyjem! Nezapírám, že někteří z našich lidí dostali strach – možná že všichni. Snad i já jsem se polekal. Možná že právě proto jsem zde a nabízím vám dohodu. Ale vězte mi, kapitáne, že podruhé se vám to – u všech d'asů – nepovede! Rozestavíme strážu a

popřejeme si trošku méně rumu. Myslíte si snad, že jsme byli všichni namol. Ale já vám povídám, že jsem byl úplně střízlivý, jen utahaný jako pes. A kdybych se byl probudil o minutku dříve, byl bych vás přistihl při činu. Nebyl ještě ani mrtev, když jsem k němu přišel!“

„Nu a co víc?“ řekl kapitán Smollett úplně chladnokrevně.

Všechno, co Silver povídal, bylo mu naprostou hádankou, ale na hlase to nedal nijak znát. Mně začínalo pomalu svítat. Vzpomněl jsem si totiž na poslední slova Bena Gunna. Domýšlel jsem se, že navštívil opilé piráty, rozložené kolem ohně, a s radostí jsem počítal, že máme co dělat už jen se čtrnácti nepřáteli.

„Tohle,“ odpověděl Silver. „My chceme ten poklad a dostaneme jej – to je naše podmínka. Vy zase si jistě chcete zachránit aspoň život – a to je vaše podmínka. Máte u sebe jistou mapu, jestli se nemýlím.“

„Dost možná,“ odtušil kapitán.

„Já vím, že ji máte,“ řekl Dlouhý Honza. „Nemusíte mi tak odsekávat, nic vám to nepomůže, věřte mi! Zkrátka a dobře: my chceme vaši mapu. Já osobně jsem proti vám nikdy nic neměl a nemám.“

„Nevěste nám bulíky na nos,“ přerušil ho kapitán. „Víme nachlup, jaké jste s námi měl úmysly, a je nám to úplně jedno, protože jste v koncích.“

A kapitán na něho klidně pohlédl a začal si nacpávat dýmku.

„Jestli Abe Gray –“ vybuchl Silver.

„Mlčte!“ vykřikl kapitán Smollett. „Gray mi nic neprozradil, a já jsem se ho taky na nic neptal. A abych vám řekl pravdu, byl bych nejraději, kdyby celý tenhle ostrov i s vámi a s Grayem vyletěl do povětří. Tak, teď aspoň víte, co si o tom myslím.“

Zdálo se, že kapitánův výbuch Silvera poněkud zchladil. Jeho dřívější popudlivost byla rázem tatam.

„No dobrá,“ řekl. „Nebudu se s pány přít o to, co považují za vhodné a co ne. A protože vidím, kapitáne, že si míníte zakouřit, dovolím si vás napodobit.“

Nacpal si dýmku a zapálil si. Oba seděli chvíli mlčky, pokušovali, chvílemi se po očku pozorovali, chvílemi mačkali tabák v dýmkách

nebo si odplivovali. Díval jsem se na ně a připadal jsem si jako v divadle.

„Tak aby bylo jasno,“ ujal se řeči Silver. „Vy nám dáte mapu, abychom podle ní našli poklad, a přestanete střílet ubohé námořníky a roztloukat jim hlavy, když spí. My vám dáme za to na vybranou. Bud' půjdete s námi na palubu, až nalodíme poklad, a já vám na svou čest slibuji, že vás někde v bezpečí vysadím na břeh. Když se vám to nelíbí – protože někteří z mých lidí jsou hrubci a vy u nich máte staré vroubky, že jste je proháněl –, můžete zůstat, kde jste. Rozdělíme se s vámi o zásoby podle počtu hlav a já se vám zaručím, že pro vás pošlu první loď, kterou potkáme. Tohle je přece rozumná řeč, to musíte uznat. Nic lepšího nemůžete očekávat, to je vám snad jasné. Doufám,“ zvýšil hlas, „že všichni v tomhle srubu budou o mých slovech uvažovat, protože co tu povídám jednomu, platí pro všechny.“

Kapitán Smollett se zvedl a vyklepal si popel z dýmky do levé ruky.

„To je všechno?“ zeptal se.

„To je mé poslední slovo, u sta hromů!“ odpověděl Silver. „Jestli můj návrh odmítáte, viděli jste mě naposled. Příště už budou hovořit jen kulky z našich mušket.“

„Dobrá,“ řekl kapitán, „a teď zase poslyšte, co vám řeknu já. Přijdete-li sem jeden po druhém neozbrojeni, zavazuji se vám, že vás všechny dám do želez a zavezu do Anglie a postavím před řádný soud. Nepřijdete-li, víte, že se jmenuji Alexandr Smollett, vyvěsil jsem vlajku svého panovníka a pošlu vás všechny k čertu, kam taky patříte. Poklad nenajdete. S lodí neodplujete, protože mezi vámi není ani jeden, kdo by ji dovedl řídit. Nepřemůžete nás – tamhle Gray setřásl ze sebe pět vašich mužů. Vaše loď je zakotvena, vážený pane, na závětrné straně – nehnete se. Tady stojím a říkám vám to. Tohle jsou poslední vlídná slova, která ode mne slyšíte, protože až se s vámi příště setkám, přísámbůh, proženu vám hlavu kulí. A teď hybaj, kamarádíčku! Pakujte se odtud, už ať vás tu nevidím!“

Silverův obličej stál v té chvíli za podívanou. Oči mu vztekem div nevypadly z důlků. Vyklepal oheň z dýmky na zem.

„Pomozte mi vstát!“ zvolal.

„Ani mě nenapadne!“ odpověděl kapitán.

„Kdo mi pomůže vstát?“ zařval Silver.

Nikdo z nás se ani nehnul. Chrle ze sebe nejhnusnější kletby, plazil se Silver po písku až ke srubu, chytil se zdi a pomocí berly se zase vzpřímil. Potom nám plivl do pramene.

„Tak,“ zvolal, „abyste věděli, co si o vás myslím. Než uplyne hodina, zapálím vám ten váš srub jako bečku od rumu. Jen se chechtejte, u všech ďasů, jen se chechtejte! Za hodinu se budete smát na onom světě! A ti, kteří zemřou, budou na tom ještě nejlíp!“

S rouhavým klením se belhal pískem k ohradě a několikrát se marně pokusil ji přelézt, až mu konečně přišel na pomoc námořník s bílým šátkem. Za okamžik zmizeli oba mezi stromy.

KAPITOLA DVACÁTÁ PRVNÍ

Útok

Jakmile Silver zmizel, obrátil se kapitán, který ho neustále pozorně sledoval zrakem, dovnitř srubu a viděl, že kromě Graye není ani jeden z nás u své střílny. Tehdy jsme ho poprvé viděli rozhněvaného.

„Na svá místa!“ zařval. A když jsme se všichni vrhli k opuštěným střílnám, obrátil se ke Grayovi. „Grayi,“ řekl mu, „zapíši vaše jméno do lodní knihy! Konal jste svou povinnost jako pravý námořník. Pane Trelawney, to jsem od vás neočekával. A vy, doktore, jste tuším nosil vojenský kabátec. Jestliže jste takto sloužil u Fontenoy, měl jste raději zůstat v kanafasu.“

Doktorova hlídka stála už u svých střílen a ostatní nabíjeli ostošest muškety. Všichni jsme byli rudí jako raci a nejraději bychom se byli propadli hanbou, jak se říká.

Kapitán se na nás chvilku mlčky díval a potom řekl:

„Mládenci, Silver se nezná vzteky. Rozehřál jsem ho tak úmyslně. A než uplyne hodina, jak řekl, podniknou na nás útok. Nemusím vám říkat, že jsme počtem slabší, ale zato bojujeme v úkrytu – a ještě před minutou bych byl řekl: naprosto ukázněně. Nepochybuji, že je porazíme na hlavu, jen budete-li chtít.“

Potom obešel strážce a prohlásil, že je všechno v pořádku.

V obou kratších stěnách srubu, východní a západní, bylo jen po dvou střelných, v jižní stěně, prolomené dveřmi, také dvě a v severní pět. Měli jsme všichni dohromady dvacet ručnic. Palivové dřevo jsme uprostřed každé stěny naskládali do čtyř hranic podobných stolům a na každý z těchto stolů jsme připravili zásobu střeliva a čtyři nabitě muškety, aby je obránci měli po ruce. Uprostřed každého stolu ležely tesáky.

„Uhaste oheň!“ velel kapitán. „Zima už není a kouř by nám zbytečně dráždil oči.“

Sám pan Trelawney neohroženě vynesl železný košík před srub a udusil žhavé uhlí pískem.

„Hawkins ještě nesnídal. Hawkinsi, vezmi si jídlo a hajdy zpátky ke své střelně,“ pokračoval kapitán Smollett. „Hni sebou, hochu, budeš to potřebovat. Huntere, nalejte každému skleničku pálenky.“

Zatímco jsme plnili jeho rozkazy, dokončil kapitán v duchu náš obranný plán.

„Doktore, vy si vezmete na starost dveře,“ ujal se slova. „Postavte se tak, abyste sám viděl ven a přitom se nevystavoval nebezpečí, že vás zasáhnou. Držte se uvnitř a palte z přístavku. Hunter obsadí východní stranu, Joyce západní. Pane Trelawney, vy jste náš nejlepší střelec – vy si s Grayem vezmete dlouhou severní stěnu s pěti střelnami; odtud nám hrozí největší nebezpečí. Dostanou-li se až k ní a budou na nás pálit našimi vlastními střelnami, bude to s námi velmi zlé. Hawkinsi, ty a já jsme sváteční střelci. Budeme tedy nabíjet pušky a pomáhat, kde se dá.“

Ranní chlad už opravdu pominul, jak řekl kapitán. Slunce se vyhouplo nad vrcholky stromů, ozářilo plně mýtinu a jedním douškem vysušilo všechnu mlhu. Za chvíli už písek žhavěl a z trámů, z nichž byl srub postaven, prýštila pryskyřice. Odhazovali

jsme pláště i kabáty, rozpínali košile u krku a vyhrnovali rukávy. Každý stál na svém místě rozpálen vedrem a úzkostí.

Uplynula hodina.

„K čertu s nimi!“ řekl kapitán. „Tohle čekání je už k nevydržení. Grayi, zahvízdejte, ať nám zavane vítr do plachet!“

V tom okamžiku se ohlásily první známky útoku.

„Promiňte, pane,“ ozval se Joyce, „když někoho uvidím, smím po něm střelit?“

„Vždyť jsem vám to už řekl!“ odsekl kapitán.

„Děkuji, pane,“ řekl Joyce s neochvějnou zdvořilostí.

Chvilí bylo ticho. Ale Joyceův dotaz nás všechny dokonale probudil, takže jsme napínali oči i uši – střelci vážili v rukou zbraně a kapitán stál uprostřed srubu se zamračenou tváří a pevně sevřenými ústy.

Uplynulo několik vteřin. Náhle Joyce přiložil pušku k líci a vypálil. Rána ještě ani nedozněla, když se zvenčí ze všech stran ozvala salva, jeden výstřel za druhým, jako když jdou husy řadou. Několik kulek se zarylo do srubu, ale ani jedna nepronikla dovnitř. A když se kouř rozptýlil, byly ohrada i okolní les prázdné a tiché jako dřív. Ani větev se nepohnula, ani zalesknutí ručnice neprozradilo přítomnost našich nepřátel.

„Trefil jste?“ zeptal se kapitán.

„Ne, pane,“ odvětil Joyce. „Aspoň myslím, že ne.“

„Lépe říci pravdu než nic,“ zamručel kapitán Smollett.

„Nabij mu pušku, Hawkinsi. Kolik je jich asi na vaší straně, doktore?“

„To vám mohu říci přesně,“ odpověděl doktor Livesey. „Na téhle straně padly tři rány. Viděl jsem tři záblesky – dva těsně vedle sebe, třetí poněkud dále k západu.“

„Tedy tři!“ opakoval kapitán. „A u vás, pane Trelawney?“

Zde nebyla odpověď tak snadná. Na severní straně padlo totiž mnoho výstřelů – podle zemanova odhadu sedm, podle Grayova osm až devět. Z východu a západu se ozval jen jediný výstřel. Bylo tedy zřejmé, že se útok rozvine od severu a na ostatních třech stranách že nás jen chtějí znepokojovat předstíranými výpady. Ale kapitán

Smollett nezměnil svůj plán. Uvažoval takto: kdyby se pirátům podařilo ztéci ohradu, obsadili by všechny nechráněné střílny a postříleli nás v našem úkrytu jako krysy.

Nezbylo nám ostatně mnoho času na uvažování. Z lesa na severní straně se totiž s hlasitým pokřikem vynořil hlouček pirátů a hnal se přímo k ohradě. V témž okamžiku se na všech stranách rozpoutala opět střelba. Dveřmi hvízdla kulka a rozbila doktorovu mušketu na kusy.

Útočníci šplhali na ohradu jako opice. Zeman a Gray do nich pálili ostošest. Tři muži padli, jeden do ohrady, dva na vnější stranu, ale jeden z nich byl spíš postrašený než zraněný, protože byl zase v mžiku na nohou a bleskurychle zmizel v lese.

Dva tedy zůstali ležet, jeden vzal do zaječích a čtyřem se podařilo vniknout do naší ohrady. Z okolního lesa udržovalo prudkou, ale bezvýslednou palbu na srub sedm či osm mužů, z nichž každý byl zřejmě vyzbrojen několika puškami.

Čtyři útočníci zamířili s hulákáním přímo ke srubu a ostatní je pokřikem povzbuzovali. Padlo několik výstřelů z naší strany, ale střelci pálili tak ukvapeně, že ani jeden nezasáhl cíl. V mžiku vyběhli čtyři piráti po svahu a už jsme je měli na krku.

V prostřední střílně se objevila hlava lodníka Joba Andersona. „Na ně, všichni na ně!“ zařval hromovým hlasem.

V tom okamžiku jiný pirát chytil Hunterovu mušketu za hlaveň, vykroutil mu ji z ruky, prostrčil ji střílnou a jedinou mocnou ranou srazil nebožáka na zem. A třetí, kterému se podařilo oběhnout celý srub, se zčistajasna objevil ve dveřích a se zabijákem v ruce napadl doktora.

Naše postavení se rázem změnilo. Ještě před několika okamžiky jsme z úkrytu pálili na nekrytého nepřítele – a teď jsme byli sami bezmocně vystaveni jeho ranám, které jsme ani nemohli opětovat.

Vnitřek srubu byl zahalen kouřem a jen jemu jsme vděčili za poměrně bezpečí. V uších mi zněly zmatené výkřiky, rány z pistolí a hlasité sténání.

„Ven, hoši, a napadněte je venku! Na nože!“ volal kapitán.

Chytil jsem z hromady jeden tesák; vtom mě kdosi sekl svým tesákem přes kotníky, ale já jsem si toho ani nevšiml. Vyběhl jsem ze dveří na sluncem ozářenou paseku. Kdosi mi byl v patách, ale kdo, to nevím. Zrovna přede mnou pronásledoval doktor svého soupeře z kopce dolů – a v té chvíli srazil toho piráta, poznamenaného velikou ranou přes obličej, na zem.

„Okolo domu, hoši, okolo domu!“ volal kapitán; i v tom zmatku jsem si všiml, že jeho hlas zní jaksi jinak.

Bezděky jsem poslechl, zabočil na východ a s nožem připraveným k ráně běžel okolo domu. Vtom jsem se octl tvář v tvář Jobovi Andersonovi. Zařval a jeho zabiják se zaleskl ve slunci, jak se jím rozpráhl až nad hlavu. Neměl jsem vlastně ani kdy se leknout, ale než rána dopadla, uskočil jsem stranou, uklouzl v měkkém písku a už jsem se kutálel ze svahu.

Když jsem prve vyběhl ze dveří, drali se už vzbouřenci na ohradu, aby s námi skoncovali. Jeden, chlap v červené noční čepici a s nožem v zubech, se na ni už dokonce vyšplhal a přehodil si přes ni jednu nohu. Uplynula jen kratičká doba mezi tímto okamžikem a chvílí, kdy jsem se skutálel ze svahu, a když jsem se zase postavil na nohy, vypadala situace navlas stejně; chlap s červenou noční čepicí seděl na ohradě, jeho kamarád nad ni vystrkoval hlavu. A přece tento zlomek vteřiny rozhodl o našem vítězství.

Gray, který běžel za mnou, srazil obrovského lodníka, dříve než se vzpamatoval ze své nezdařené rány. Jiný útočník padl u střílny zneškodněn ve chvíli, když pálil do srubu, a ležel teď v posledním tažení s kouřící pistolí v ruce. S třetím zúčtoval doktor, jak jsem sám viděl. Ze čtyř útočníků, kteří přelezli ohradu, unikl jen jeden a tesák nechal ležet na bojišti. Strachem celý bez sebe lezl právě ven z ohrady.

„Palte – palte z domu!“ zvolal doktor. „A vy, hoši, zpátky do úkrytu!“

Ale jeho slov si už nikdo nevšiml. Nevyšla už ani rána a poslední útočník se zdravou kůží zmizel i s ostatními v lese. Než bys do tří napočítal, zbylo z celé tlupy útočníků jen pět padlých: čtyři v ohradě a jeden před ní.

Doktor, Gray a já jsme utíkali co nejrychleji do úkrytu. Piráti, kteří zůstali naživu, budou jistě co nevidět u svých mušket a palba se rozpoutá nanovo.

Kouř z vnitřku srubu už zatím poněkud vyprchal, takže jsme na první pohled viděli, za jakou cenu jsme si vykoupili vítězství. Hunter ležel omráčen u své střílny, Joyce u své s prostřelenou hlavou. Uprostřed srubu podpíral zeman kapitána, a těžko říci, který byl bledší.

„Kapitán je raněn,“ řekl pan Trelawney.

„Utekli?“ zeptal se Smollett.

„Jen ti, co mohli – na to můžete vzít jed,“ odpověděl doktor, „ale pět se jich už nikdy nepostaví na nohy.“

„Pět!“ zvolal kapitán. „Nu, to se mi líbí! Pět padlých na jejich straně, tři u nás. To znamená tedy čtyři proti devíti. Jsme na tom líp než na začátku. Tehdy nás bylo, jestli jsme dobře počítali, sedm proti devatenácti. A tak si vlastně nemůžeme vůbec stěžovat.“*

* Pirátů však už bylo jen osm, protože muž, kterého střelil pan Trelawney na palubě škuneru, podlehl ještě téhož večera svému zranění. To se ovšem strana věrných dověděla až později.

DÍL PÁTÝ
MÉ DOBRODRUŽSTVÍ NA MOŘI

KAPITOLA DVACÁTÁ DRUHÁ

Jak začalo mé dobrodružství na moři

Po pirátech jako by se byla zem slehla – z lesa se neozval ani výstřel. „Dostali svou denní porci,“ jak se vyjádřil kapitán, takže jsme se mohli klidně věnovat raněným a připravit si oběd. Vařil jsem jej se zemanem před srubem, a stejně nám všechno padalo z rukou, protože i tam k nám doléhalo hlasité sténání doktorových pacientů.

Z osmi mužů, kteří padli při útoku, dýchali už jen tři – pirát, kterého jsme postřelili u střílny, Hunter a kapitán Smollett. A oba první už měli taky na kahaníku: pirát zemřel doktorovi pod nožem a Huntera se nám nepodařilo přivést k sobě. Celý den zápasil se smrtí a dýchal tak ztěžka jako ten starý pirát u nás doma, když ho ranila mrtvice. Rána pažbou rozdrtila Hunterovi hrudní koš a pádem si rozrazil lebku; ještě té noci bez jediného hlesu či pohybu klidně zesnul.

Kapitánovo zranění bylo sice vážné, ale ne smrtelné. Žádný orgán nebyl nebezpečně zasažen. Andersonova kulka – Job na něho první vystřelil – prolétla mu lopatkou a zachytila plíce – ovšem zcela povrchně; druhá mu roztrhla a porouchala svaly na lýtku. Doktor prohlásil, že se kapitán určitě uzdraví, ale nesmí pár týdnů chodit a pohybovat paží ani zbytečně mluvit.

Moje náhodné poranění na ruce bylo jen jako bleší štípnutí. Doktor Livesey mi je zalepil náplastí, a ještě mě vytahal za uši.

Po obědě si zeman a doktor sedli na chvíli ke kapitánovi a konali válečnou poradou. A když se řádně vymluvili, sebral doktor klobouk a pistole, opásal se tesákem, zastrčil mapku do kapsy a s mušketou přes rameno přešel přes ohradu a bystře vykročil mezi stromy.

Gray a já jsme seděli v druhém koutě srubu, abychom byli z doslechu, když se naši velitelé radí. Doktorův odchod Graye tak překvapil, že vytáhl dýmku z úst a dočista zapomněl kouřit.

„U všech d'asů,“ řekl, „což se doktor Livesey zbláznil?“

„Ale kdež!“ povídám. „Ten má všech pět pohromadě dokonale, to mi věř!“

„Nu dobře, kamaráde,“ rozhorlil se zase Gray, „ale jestli není blázen on, pak jsem se jistě zbláznil já!“

„Myslím,“ odpověděl jsem, „že doktor má nějaký plán. A nemýlím-li se, jde právě navštívit Bena Gunna.“

Opravdu jsem se nemýlil, jak se ukázalo později. Zatím se mi však v hlavě uhnízдила jiná myšlenka, která naprosto nebyla správná. Ve srubu bylo totiž horko až k zalknutí a úzký pruh písku uvnitř ohrady zrovna žhnul od poledního slunce. Začal jsem závidět doktorovi, že si tak vykračuje chladivým stínem lesa, naslouchá cvrlikání ptactva a čichá příjemnou vůni borovic, zatímco já se peku na slunci, šaty se mi lepí k roztavené pryskyřici, všude plno krve a spousta zohavených mrtvol. Nakonec se mi to okolí tak zprotivilo, že má nechuť byla skoro tak silná jako můj strach.

Zatímco jsem umýval srub a pak nádobí od oběda, má nechuť a závist neustále rostla a sílila, až konečně když jsem se octl u pytle s chlebem a nikdo se na mne nedíval, udělal jsem první krok k svému bláznivému kousku a nacpal si obě kapsy u kabátu suchary.

Můžete si myslit, že jsem se zbláznil; to, k čemu jsem se odhodlal, byl jistě bláznivý, nesmyslný kousek, ale rozhodl jsem se, že jej provedu s nasazením všech svých sil. Kdyby se mi něco přihodilo, zachrání mě ty suchary aspoň do zítřka před smrtí hladem.

Zmocnil jsem se ještě dvou pistolí. Roh s prachem a kulky jsem už měl, a tak se mi zdálo, že jsem náležitě vyzbrojen.

Plán, který jsem měl v hlavě, nebyl sám o sobě špatný. Chtěl jsem zajít na onen písčité výběžek oddělující východní stranu kotviště od moře, vyhledat Bílou skálu, které jsem si minulého večera všiml, a přesvědčit se, má-li tam Ben Gunn opravdu ukrytý svůj člunek. Ještě dnes jsem přesvědčen, že to byl docela dobrý nápad. Protože jsem si však byl jist, že by mě moji přátelé nepustili, rozhodl jsem se, že

zmizím po anglicku – až se nebude nikdo dívat. Vím, že jsem to nakonec provedl z gruntu špatně, ale byl jsem tehdy ještě hoch a posedlý svým odvážným plánem.

Ke všemu se mi ještě naskytla jedinečná příležitost k nepozorovanému zmizení. Zeman a Gray obvazovali kapitána – vzduch byl tedy čistý. Přelezl jsem ohradu a zmizel v houštině, a než si ve srubu všimli mé nepřítomnosti, byl jsem v prachu.

To byl můj druhý hloupý kousek, mnohem horší než první. Vždyť po mém útěku zbyli na obranu srubu jen dva zdraví muži! Přece však obě tyto moje pošetilosti přispěly k záchraně našich životů.

Pustil jsem se přímo k východnímu pobřeží ostrova, rozhodnut, že půjdu po námořní straně výběžku, aby mě snad z kotviště nezahledli. Bylo už pozdě odpoledne, ale slunce ještě hezky hrálo. Když jsem si vykračoval vysokým lesem, slyšel jsem nejen zdáli monotónní hučení příboje, ale i zvláštní šelestění listí a skřípění větví, které znamená, že od moře vane silnější vítr než obvykle. Brzy mě ovanuly studené proudy vzduchu, a když jsem se po několika krocích vynořil z lesa, leželo přede mnou až daleko na obzor modré, sluncem zatopené moře, jehož vlny se vzdouvaly a pěnily podél pobřežních útesů.

Nikdy jsem neviděl moře kolem ostrova Pokladů v klidu. Když slunce pražilo a vzduch byl už mrtvý, byla jeho hladina klidná a modrá, ale podél vnějšího pobřeží se převalovaly obrovské vlny a burácely ve dne v noci. Pochybuji, že by se na celém ostrově našlo místo, kde by nebylo slyšet jejich hukot.

Kráčel jsem vesele po pobřeží podél příboje, a když jsem se domníval, že už jsem došel dost daleko na jih, uchýlil jsem se pod ochranu hustého křoví a lezl opatrně až na hřeben onoho výběžku.

Za mnou leželo moře, přede mnou kotviště. Mořský vítr, jako by se byl svou neobvyklou vytrvalostí vyčerpal, pomalu tichl. Místo něho zavály slabé, proměnlivé vánky z jihu a jihovýchodu a hnaly s sebou mračna mlhy. Kotviště na závětrné straně ostrova Kostlivců bylo klidné a ocelově šedé, jako když jsme tam pluli. V tomto hladkém zrcadle se odrážel obraz *Hispanioly* od čáry ponoru až po špičku stěžně, na němž vlála černá pirátská vlajka.

Vedle *Hispanioly* se houpal člun. Na zádi seděl Silver – Dlouhého Honzu bych poznal vždy a všude – a přes zábradlí se naklánělo několik pirátů. Jeden z nich měl na hlavě červenou čapku, byl to tedy ten lotr, který před několika hodinami užuž přelézal naši ohradu. Zřejmě se vespolek bavili a smáli, ale na tak velikou vzdálenost – bylo to jistě přes míli – jsem samozřejmě neslyšel ani slovo. Najednou se ozvalo strašlivé, nelidské ječení, které mě hrozně vyděsilo. Hned jsem si však uvědomil, že je to hlas *kapitána Flinta*, a docela se mi zdálo, že vidím pestře opeřeného ptáka, jak sedí svému pánu na ruce.

Za chvílku člun odrazil od lodi a zamířil k ostrovu. Chlap s červenou čapkou a jeho kamarád sestoupili do kajuty.

Slunce zapadlo za Dalekohled, začala stoupat mlha a valem se stmívalo. Viděl jsem, že nesmím marnit čas, chci-li najít člun ještě ten večer.

Bílá skála tyčící se nad křoviskem byla asi osminu míle daleko a řádně jsem se zpotil, než jsem k ní křovím po čtyřech dolezl. Byla už skoro noc, když jsem konečně nahmatal její drsné stěny. Přímo pod skálou byla maličká úžlabina zarostlá zelenou trávou a skrytá mezi břehy a hustým porostem sahajícím až po kolena. Uprostřed ní stál malý stan z kozích kůží, podobný stanům, jaké s sebou nosí cikáni v Anglii.

Seskočil jsem do úžlabiny, zdvihl jeden cíp stanu a spatřil Benův člunek – ruční, domácí výtvar v pravém smyslu. Měl šikmé, hrubě přitesané stěny z tvrdého dřeva potažené kozími kůžemi s chlupy dovnitř. Bylo to plavidlo tak malinké i pro mne, že jsem si nedovedl představit, jak by uneslo dospělého muže. V člunku byla malá lavička připevněná co nejnižší, na přídí jakási laťka pro nohy a dvojité veslo.

Neviděl jsem předtím člunky, jaké si pletli staří Britové, ale od té doby jsem si jich pár prohlédl a mohu vám nyní Benův člun popsat jako blížence prvního, nejhoršího plavidla, jaké kdy lidská ruka zrobila. Jistě však měl největší výhodu oněch starých člunků: byl totiž neobyčejně lehký a snadno přenosný.

Pomyslíte si snad, že jsem měl napoprvé dost toulání, když jsem našel člun. Ale chyba lávky! Bleskl mi hlavou ještě jiný nápad, který se mi tak zalíbil, že bych jej byl namouvěru provedl třeba před nosem kapitána Smolletta. Napadlo mě, abych se potmě přiblížil k *Hispaniole*, přeřízl kotevní lano – a ať si přistane kde chce! Domníval jsem se, že se piráti po svém ranním neúspěchu budou hledět dostat co nejrychleji na širé moře, a v tom právě jsem jim chtěl zabránit. A když jsem ještě ke všemu viděl, že hlídkám na lodi nenechali ani jeden člun, byl jsem přesvědčen, že můj plán se dá lehce provést.

Posadil jsem se na zem a čekal, až se úplně setmí. Zatím jsem se s chutí krmil suchary. Noc byla pro můj plán jako stvořená.

Celé nebe se zahalilo mlhou. Poslední záblesky světla slábly a slábly, až zmizely docela, a ostrov Pokladů tonul v naprosté temnotě. Když jsem si konečně naložil člunek na rameno a vyklopýtal z úžlabiny, v níž jsem večeřel, bylo z celého kotviště vidět jen dva body.

Jeden byl veliký oheň na břehu, kolem něhož popíjeli poražení piráti. Druhé mdlé světýlko označovalo polohu kotvící lodi. Odliv ji pootočil tak, že teď ležela předí ke mně, a ono světlo vycházelo z kabiny. Viděl jsem v mlze vlastně jen rozplizlý odraz jeho paprsků vycházejících z okna na zádi.

Odliv už nějakou chvílku trval a já jsem se musel brodit širokým pruhem bažinatého písku, do něhož jsem často zapadal až nad kotníky, než jsem se dostal k vodě. Brodil jsem se ještě několik kroků vodou a konečně jsem s vynaložením vši síly a obratnosti postavil člunek kýlem na vodu.

KAPITOLA DVACÁTÁ TŘETÍ

Odliv

Člunek – jak jsem se sdostatek přesvědčil, než jsem se s ním rozloučil – byl jako stvořený pro člověka mé výšky a váhy: plul lehce a rychle. Jinak to však byl nejrozmarnější člunek, v jakém jsem kdy seděl. Dělej co dělej, vždycky se obracel na stranu závětrnou a ze všeho nejvíc se mu líbilo otáčet se dokolečka. Sám Ben Gunn připustil, že „s tím člunkem člověk nic nespraví, dokud ho neprokoukne“.

Já jsem ho tenkrát ještě neprokoukl. Obracel se všemi směry, jen ne tím, kterým jsem chtěl já. Většinou jsme byli bokem k *Hispaniole*, a byl bych se k ní nikdy nedostal, kdyby nebylo odlivu, který mě k ní hnál, ať jsem vesloval jak jsem chtěl. Loď byla zakotvena tak, že jsem ji prostě nemohl minout.

Zpočátku se přede mnou točila jako černá hmota, ještě černější než noc, potom se však přede mnou začal rýsovat její trup a ráhna, a než jsem se nadál (čím víc jsem se vzdaloval od břehu, tím byl odliv prudší), octl jsem se u kotevního lana a zachytil se za ně.

Lano bylo napjaté jako tětiva – tak silně trhala loď kotvou. Ve tmě kolem lodního trupu bublal a šplouchal zpěněný proud jako horská bystřina. Jediný řez mým námořnickým nožem, a *Hispaniola* by se stala hříčkou odlivu.

Nu dobrá, napadlo mě, ale napjaté lano, přeřízneš-li je rázem, je nebezpečné jako splašený kuň. Vsadil bych deset proti jedné, že by mě bylo i s mou kocábkou vymrštilo do vzduchu, kdybych byl ztřeštěně *Hispaniolu* odřízl.

Zarazil jsem se, a kdyby mi zase nebylo štěstí přálo, byl bych od svého záměru upustil. Ale lehký vánek, který začal vanout od jihu a jihovýchodu, se po setmění obrátil a vál od jihozápadu. Zatímco jsem takto uvažoval, náraz větru postrčil *Hispaniolu* kousek proti proudu. K své nesmírné radosti jsem ucítil, jak napjaté lano povolilo, a ruka, v níž jsem je svíral, se na okamžik ponořila do vody.

Rázem jsem se rozhodl, vytáhl zavírák, otevřel jej zuby a přeřezával jeden pramen lana po druhém, až loď držela jen na dvou. Pak jsem jen čekal, až nový náraz větru uvolní lano tak, abych mohl přeříznout i poslední dva prameny.

Celý ten čas ke mně doléhaly z kabiny hlučné hlasy, ale byl jsem tak zaujat svým úkolem, že jsem si jich ani nevšiml. Teprve teď, když jsem neměl nic jiného na práci, začal jsem jim věnovat pozornost.

Jeden hlas patřil Izraelu Handsovi, který býval kdysi Flintovým dělostřelcem. Druhý byl hlas našeho nepřítele s červenou čepicí. Oba byli zřejmě namol a ještě si přihýbali. Právě v té chvíli jeden z nich otevřel s opilým hulákáním okénko a vyhodil něco ven – patrně prázdnou láhev. Byli však nejen opilí, ale zřejmě i hrozně rozzuřeni. Kletby tam jen létaly a každou chvíli se ozval takový řev, že jsem se obával, aby nedošlo k rvačce. Pokaždé však hádka utichla a chvíli se ozývalo jen mručení, dokud nedošlo opět k nové šarvátce, která ovšem zase minula bez následků.

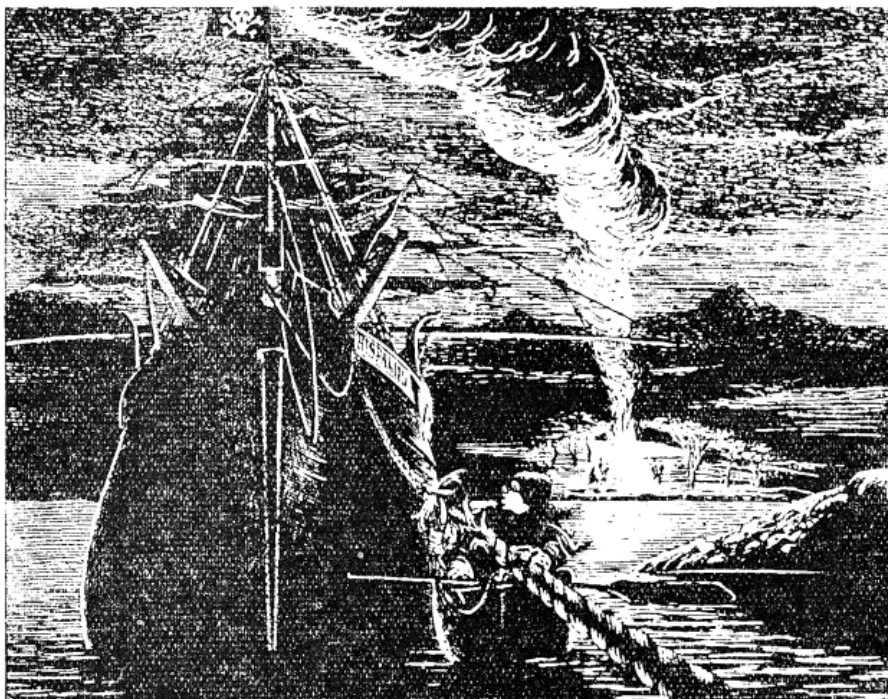
Mezi řídkými stromy na břehu teple zářil velký táborový oheň. Kdosi monotónně zpíval starou námořnickou písničku, jejíž každý verš končil zvláštním tremolem a která se zřejmě dala zpívat, dokud zpěváka nepřešla trpělivost. Slyšel jsem ji nejednou během naší plavby a zapamatoval si tato slova:

*Na moře jich vyplulo sedmdesát pět,
však jen jeden z posádky navrátil se zpět.*

Napadlo mě, že se tato písnička znamenitě hodí pro tlupu, kterou ráno postihla tak krutá rána. Ale věděl jsem už, že piráti jsou zrovna tak bezcitní jako moře, po němž se plaví.

Konečně zavanul větřík. Škuner se naklonil a připlul ke mně blíž. Cítil jsem, jak lano povoluje, a jediným rázným řezem jsem přesekl poslední dva prameny.

Na můj člunek vítr skoro ani nepůsobil, a tak jsem se rázem octl u boku *Hispanioly*. Zároveň se škuner začal otáčet kolem své osy po proudu.

Vesloval jsem jako pominutý, protože jsem si myslel, že mi proud každou chvíli převrhne loďku. A protože jsem už věděl, že se mi nepodaří odrazit člunek od *Hispanioly* přímo, vesloval jsem k zádi. Konečně jsem se zbavil svého nebezpečného souseda. Ale když jsem chtěl zabrat veslem naposled, nahmátl jsem provaz, který visel ze zábradlí na lodní zádi. Ihned jsem jej uchopil.

Nevím vlastně, proč jsem to udělal. Byl to zprvu počín zcela bezděčný, ale když už jsem provaz držel a zjistil, že je pevný, začala se ve mně vzmáhat zvědavost, až jsem se konečně rozhodl, že nahlédnu okénkem do kajuty.

Přítáhl jsem se skoro až k lodi, a když jsem usoudil, že už jsem dost blízko, napolo jsem povstal, nedbaje nebezpečí, a tak jsem měl možnost přehlédnout strop a část kabiny.

To už škuner i s mým člunkem brázdily hladinu slušnou rychlostí. Byli jsme skoro v jedné čáře s táborovým ohněm na břehu. Loď hlasitě hovořila, jak říkají námořníci, rozrážejíc nesčetné vlny s

halasným šploucháním a šuměním. Sotva jsem nakoukl oknem do kajuty, pochopil jsem, proč hlídka nic nepozorovala. Kratičký pohled mi stačil, na víc jsem se ve svém vratkém plavidle ani neodvážil. Spatřil jsem Handse a jeho společníka v zápase na život a na smrt. Jak jeden drží druhého pod krkem.

Rychle jsem si sedl do lodičky, a byl už taky nejvyšší čas; divže jsem se nepřevrhl. Chvilí jsem neviděl nic jiného než ty dva rozzuřené, zbrunátnělé obličejе mužů rvoucích se pod čadící lampou. Zavřel jsem oči, aby zase přivykly temnotě.

Nekonečná balada u ohně přece jen skončila a prořídla pirátská tlupa zanotovala sbor, který jsem tak často slýchal:

*Na černé rakvi patnáct chlapů popíjí,
jo-ho-ho, ať teče rum.*

Přemýšlel jsem o tom, jakou spoušť právě natropil rum spolčený s ďáblem v kajutě na *Hispaniole*. Najednou pode mnou člunek škulb, zakolísal se a změnil směr. Zároveň se podezřele zvětšila jeho rychlost.

Otevřel jsem oči. Kolem dokola se s ostrým sykotem převalovaly fosforeskující vlnky. I *Hispaniola*, která mě až dosud vlekla s sebou, jako by se najednou zhoupla a její ráhnoví se otřáslo. A když jsem se na ni lépe podíval, zjistil jsem, že i ji unáší proud k jihu.

Ohlédl jsem se a srdce mi prudce zabušilo. Přímo za mými zády byla zář ohně. Proud se obrátil v pravém úhlu, smetl s sebou veliký škuner i vratkou lodičku, hnal se stále rychleji. Vlny se vzpínaly výš a výš, dunění vod bylo čím dál silnější a my jsme se úžinou řtili na širé moře.

Škuner přede mnou se pojednou prudce otočil asi o dvacet stupňů a současně se z paluby ozvaly výkřiky. Slyšel jsem dupot nohou vybíhajících po žebříku z kabiny pro mužstvo a poznal jsem, že ti dva opilci konečně nechali hádky a uvědomili si, jaká jim hrozí pohroma.

Natáhl jsem se na dno své bídné kocábky a poručil duši bohu. Nepochyboval jsem, že se – jakmile propluje úžinou – octneme

zrovna uprostřed divokých vln příboje, které udělají mému trápení rychlý konec. Snad bych byl dokázal umřít, ale nedokázal jsem se dívat na neúprosně se přibližující konec.

Ležel jsem v té kocábce bůhvíkolik hodin, zmítán vlnami sem tam, zmáčen co chvíli sprškami vody, a čekal při každém ponoření na smrt. Konečně mě začala přemáhat únava. Ze vši té hrůzy se mě najednou zmocnila strnulost a otupělost. A nakonec přišel i spánek, a tak jsem ležel ve své nešťastné kocábce a snil o domově a starém *Admirálu Benbowovi*.

KAPITOLA DVACÁTÁ ČTVRTÁ

Bloudění v člunku

Byl už bílý den, když jsem se probudil a shledal, že vlny zanesly můj člunek k jihozápadnímu cípu ostrova Pokladů. Slunce už vyšlo, ale schovalo se mi za obrovský masív Dalekohledu, který na této straně sestupoval rozeklanými útesy skoro až k moři.

Nalevo ležel Plavčkův mys a Zadní stěžeň. Ten byl lysý a tmavý, vroubený útesy vysokými čtyřicet až padesát stop a spoustou sesypaných balvanů. Nebyl jsem ani čtvrt míle od břehu, a tak mě hned napadlo, abych k němu dovesloval a přistál.

Ale brzy jsem se toho úmyslu vzdal. Mezi útesy se vzdouval a burácel divoký příboj, obrovské vlny se jedna za druhou zvedaly a rozstříkovaly a s hlasitou ozvěnou zase padaly dolů. Viděl jsem, že bych si roztříštil lebku o skalnaté pobřeží, kdybych se odvážil blíže, nebo že bych darmo plýtvat silami při pokusu vyšplhat se na převislé balvany.

Ale to ještě nebylo nejhorší. Spatřil jsem totiž na břehu obrovské slizké obludy, které buď lezly po plochých balvanech, nebo s hlasitým šploucháním skákaly do moře. Podobaly se nestvůrně velikým plžům a bylo jich tam čtyřicet nebo šedesát. Skály se rozléhaly jejich štekotem.

Dnes už vím, že to byli neškodní lvouni. Tehdy však mě pohled na ně, spojený s neschůdností pobřeží a divokým příbojem, rázem odradil od úmyslu tam přistát. Raději bych byl zemřel hladem na moři, než čelil tomuto nebezpečí.

Zatím se mi však nabízela lepší příležitost, jak jsem se domníval. Severně od Plavčíkova mysu vybíhá do moře dlouhý pruh země, z něhož při odlivu vystupuje žlutý pás písku. A na sever od něho je další mys – na naší mapě zaznamenaný jako Lesní mys – porostlý vysokými borovicemi, které tu sestupují až k okraji moře.

Vzpomněl jsem si, co říkal Silver o proudu, který běží kolem celého západního pobřeží ostrova Pokladů k severu. Vida, že jsem už pod vlivem tohoto proudu, rozhodl jsem se, že raději nechám Plavčíkův mys za sebou a budu si šetřit síly, abych se mohl pokusit přistát u Lesního mysu, který vypadal přívětivěji.

Moře se vzdouvalo velkými, klidnými vlnami. Vanul mírný jižní vítr, který měl týž směr jako proud, a vlny se zvedaly a klesaly, aniž je vítr lámal.

Jinak bylo po mně už dávno veta. Zatím však plul můj malý lehký člunek kupodivu snadno a bezpečně. Ležel jsem na dně lodičky a jen chvílemi po očku vykukoval nad její okraj. Viděl jsem, jak se přímo nade mnou vztyčují obrovské hřebeny modrých vln, ale loďka vždycky poskočila, zatančila jako na pérech a sklouzla po vlně lehce jako pták.

Po chvílce jsem dostal kuráž, sedl si a zkoušel, jak to půjde s veslováním. Ale i tato nepatrná změna v rozložení váhy měla neblahý vliv na chování malého člunku. Sotva jsem se hnul, lodička rázem nechala svého tančivého pohybu a sjela střemhlav po tak obrovské vlně, že se mi až zatočila hlava, a hned se zabořila špicí do vlny následující, až voda vysoko vyšpláchla.

Polekaný a promoklý až na kůži jsem se rázem položil na dno; člunek se ihned vzpamatoval a jako dříve mě bezpečně nesl mezi vlnami. Zřejmě si nepřál, abych se mu pletl do řemesla a řídil jeho směr. Jak jsem tedy mohl doufat, že se kdy dostanu ke břehu?

Dostal jsem hrozný strach, ale hlavu jsem neztrácel. Nejdřív jsem co nejopatrněji vybral čapkou vodu z člunku. Potom jsem se trochu

nadzvedl a snažil se zjistit, jak to, že člunek lehce klouže mezi obrovskými vlnami.

Shledal jsem, že vlna není vlastně veliký hladký a lesklý kopec, jak se jeví z břehu nebo z paluby, ale že se spíše podobá pohoří složenému z horských vrcholků, plošin a údolí. Když jsem ponechal člunku vůli, točil jsem se sem a tam, proplétal se takřka nížinami a vyhýbal se příkrým svahům a srázným vrcholkům vln.

„Vida,“ řekl jsem si, „je zřejmé, že musím klidně ležet a nerušit rovnováhu. Ale je taky zřejmé, že mohu vysunout veslo přes okraj člunku a na klidných místech jej jednou dvakrát popostrčit ke břehu.“ Rozhodnuto vykonáno. Opřel jsem se vleže o loket a v této nepohodlné poloze čas od času zabíral veslem, abych loďku pootočil bokem ke břehu.

Byla to práce vsutku namáhavá, ale přece jen se mi dařila. Když jsem se blížil k Lesnímu mysu, viděl jsem sice, že ho zcela určitě minu, ale aspoň jsem byl o několik set yardů blíž ke břehu. Měl jsem už vlastně břeh takřka na dosah ruky. Viděl jsem, jak se zelené koruny stromů kolébají ve vánku, a byl jsem si jist, že příští mys už neminu.

Byl už také nejvyšší čas, protože mě začala mučit žízeň. Slunce mi pražilo na hlavu, odrážejíc se tisícero násobně od vln, mořská voda mě co chvíli zmáčela a pak usychala, potahujíc mi rty speklou solí – z toho všeho mi vyschlo v hrdle a hučelo v hlavě. Když jsem uviděl zblízka ty stinné stromy, prahl jsem touhou po nich, ale proud mě unášel kolem mysu. A když se přede mnou otevřel výhled na širé moře, naskytl se mi podívaná, která mé myšlenky obrátila jiným směrem.

Asi na půl míle přede mnou plula totiž *Hispaniola* s napjatými plachtami. Viděl jsem, že mě polapí, ale byl jsem už žízni tak zoufalý, že jsem ani nevěděl, mám-li z toho mít radost nebo se bát. A než jsem se rozhodl, zmocnil se mě takový úžas, že jsem zapomněl na všechno a jen jsem třeštil oči na loď.

Hispaniola plula pod hlavní plachtou a dvěma čelními. Bílé plátno zářilo v slunci jako sníh či stříbro. Když jsem ji spatřil, měla napjaty všechny plachty a mířila přibližně k severozápadu. Dohadoval jsem

se, že chtějí objet ostrov a vrátit se do kotviště. Zčistajasna se však loď začala otáčet víc a víc k západu, takže jsem už myslel, že mě zočili a chtějí se pustit za mnou. Nakonec však se obrátila přímo proti větru a zůstala se zplihlými plachtami stát.

„Nešikové,“ řekl jsem si, „jsou určitě opilí.“ A představil jsem si, jak nemilosrdně by s nimi zatočil kapitán Smollett.

Zatím se škuner pomalu otočil, plul chvilku rychle jako šíp a zůstal zase mrtvě stát proti větru. To se opakovalo ještě několikrát. *Hispaniola* poskakovala všemi možnými směry, na sever, jih, východ, západ, a každý pokus skončil tak, jak začal: zplihlými plachtami. To už mi bylo jasné, že loď nikdo neřídí. Ale kdepak jsou ti chlapi? Buď jsou opilí do němoty, nebo utekli z lodi, napadlo mě, a kdybych se dostal na palubu, mohl bych ji třeba vrátit jejímu kapitánovi.

Proud nesl člunek i škuner stejnou rychlostí k jihu. A *Hispaniola* plula tak divoce a nepravidelně a každou chvíli se zastavovala na takovou dobu, že mi rozhodně neujížděla, spíše se opožďovala. Kdybych se odvážil sednout si a veslovat, jistě bych ji snadno dohonil. Můj nápad zaváněl dobrodružstvím, které mi dodávalo odvahy, a pomyšlení na vědro vody u kajuty pro mužstvo ji jistě zdvojnásobilo.

Zvedl jsem se – a hned mě přivítala vodní sprška. Ale tentokrát jsem nepovolil a vší silou opatrně vesloval k níkým neřízené *Hispaniole*. Jednou jsem nabral tolik vody, že jsem s bušícím srdcem musel zastavit a vylévat ji. Brzy jsem si však zvykl a proplouval s člunkem mezi vlnami, které už jenom tu a tam narážely na jeho boky a stříkaly mi pěnu do tváře.

Zatím jsem rychle škuner doháněl. Už jsem viděl, jak se leskne mosaz na kormidle, zmítajícím se sem a tam. A na palubě ani živá duše! Všechno nasvědčovalo tomu, že ji všichni opustili. A leží-li námořníci opilí v podpalubí, možná že je tam budu moci zavít na závoru a dělat si s lodí, co si zámánu.

Loď zůstala dlouho stát, a to bylo pro mne nejhorší. Stála přídí skorem k jihu a ustavičně se kolíbala. Pokaždé když sebou škulba, plachty se částečně nadmuly a pootočily ji zase po větru. Řekl jsem

už, že právě to bylo pro mne nejhorší. Vypadala sice v této situaci bezmocně, uvolněné plachtové praskalo ve větru jako rány z děla a špalky na palubě se převalovaly sem tam, ale přitom se mi neustále vzdalovala nejen rychlostí proudu, ale i celou tíhou své závětrné odchylky, a ta nebyla malá.

Ale nakonec přece jen přišla má chvíle. Vítr se na okamžik skoro utišíl a proud otáčel *Hispaniolu* kolem její osy, až se ke mně obrátila zádí, v níž bylo ono otevřené okénko. Nad stolem svítila lampa, ač byl bílý den. Hlavní plachta visela zplihle jako prapor. Loď se ani nehýbala, jen proud ji unášel.

V poslední chvíli jsem zůstal trochu pozadu, ale teď jsem zabral ze všech sil a začal s *Hispaniolou* závodit.

Už jsem byl necelých sto yardů od ní, když přišel nový poryv větru. Levá plachta se nadmula a *Hispaniola* se dala do pohybu, houpajíc se a klouzajíc po vodě jako vlaštovka.

V prvním okamžiku jsem si div nezoufal, ale hned jsem se zase rozveselil. Loď se totiž půlkruhem vracela, až byla bokem obrácena ke mně, a stále se blížila. Ve chvíli urazila polovinu, dvě třetiny a pak tři čtvrtiny vzdálenosti, která nás původně dělila. Viděl jsem, jak se jí pod kýlem pění vlny. *Hispaniola* mi z mé kocábky připadala vysoká jako hora.

Najednou mě něco napadlo. Neměl jsem věru kdy to domyslet – jen taktak jsem měl kdy jednat a zachránit si život. Byl jsem právě na hřebenu jedné vlny, když se škuner přehoupl přes druhou. Čelní plachetní bidlo jsem měl právě nad hlavou. Vyskočil jsem a odrazil se od člunku. Rázem se ponořil. Jednou rukou jsem se chytil čnělky, nohu si zapřel mezi stěhlo a lano. Visel jsem tam a lapal po dechu, když se ozvala tupá rána, která mi zvěstovala, že škuner najel na mou kocábku a potopil ji. Byl jsem tedy na *Hispaniole*, zbaven jediného prostředku k úniku.

KAPITOLA DVACÁTÁ PÁTÁ

Strhnu pirátskou vlajku

Sotva jsem se jakžtakž usadil na bidle, schlíplá kosatka ještě více zplihla a nabrala vítr na druhé straně, přičemž se ozvala rána jako z děla. Škuner se otřásl až po kýl, ale v příštím okamžiku kosatka zase zplihla a visela volně, kdežto ostatní ještě nabíraly vítr.

Tento otřes mě div nesrazil do moře. Raději jsem už neztrácel čas, sešplhal po bidle a skulil se střemhlav na palubu.

Byl jsem na závětrné straně přídě a hlavní plachta, větrem ještě napjatá, mi zakrývala část zádi. Nikde nebylo ani živé duše. Podlaha, kterou si vzbouřenci jistě ani jednou nevydrhli, byla plná šlápot. Mezi odtokovými žlábkami se jako nějaká živá bytost převalovala prázdná láhev s uraženým hrdlem.

Náhle se *Hispaniola* dostala rovnou do větru. Kosatka zapraskala, kormidlo se začalo zmítat, celá loď se zakymácela a otřásla. Pak se ráhno hlavní plachty prohnulo, lana v kladkách zasténala a přede mnou se otevřel výhled na záď.

A tam, div divoucí, byli oba strážcové. Chlapík s červenou čepicí ležel na zádech, ztuhlý jako poleno, ruce rozpřaženy do kříže a mezi pootevřenými rty mu probleskovaly zuby. Izrael Hands seděl opřen o zábradlí, hlavu měl skloněnou až na prsa, ruce mu bezvládně ležely na palubě. Jeho osmahlý obličej byl bledý jako vosk.

Loď chvíli střečkovala a vyhazovala jako jankovitý kůň, plachty se nadouvaly hned na tu, hned na onu stranu a ráhno se zmítalo sem tam, až stěžeň hlasitě sténal. Každou chvíli přelítla přes zábradlí sprška kapek a lodní bok narazil na vlnu. Tato veliká, pevná loď vzdorovala vlnám mnohem tíž než můj neuměle vyrobený člunek se šikmými stěnami, který teď už jistě ležel někde na mořském dně.

Při každém zhoupnutí lodi se chlap s červenou čepicí smýkal ze strany na stranu. Nejstrašnější na tom bylo, že se tím cloumáním nikterak neměnila jeho poloha ani strnulý pošklebek vyceněných zubů. Hands se rovněž neustále hroutil do sebe a pokládal se na palubu, nohy se mu rozjížděly, tělo se naklánělo směrem k zádi, až

jsem nakonec neviděl z jeho tváře nic než ucho a konec opelichaných licousů.

Zároveň jsem si taky všiml, že paluba kolem nich se černá kalužemi krve, a napadlo mě, že se oba opilci v záchvatu zuřivosti navzájem zabili.

Zatímco se mi tyto úvahy míhaly hlavou, loď se poněkud uklidnila, Izrael Hands se pootočil a s tichým zasténáním se valil zase do polohy, v níž jsem ho objevil. Zasténání, prozrazující bolest a smrtelnou slabost, i ochable visící dolní čelist mě dojímaly. Ale když jsem si vzpomněl na hovor, který jsem vyslechl v bečce od jablek, lítost mě rázem přešla.

Pořádkem jsem až k hlavnímu stěžni.

„Hlásím příchod na loď, pane Handsi,“ řekl jsem ironicky.

Zakoulel po mně těžce očima, ale byl tak zesláblý, že ani nedal najevo překvapení. Zmohl se jen na tiché zasténání: „Kořalku!“

Uvědomil jsem si, že nesmím ztrácet čas. Vyhnul jsem se ráhnu, které zase přehradilo palubu, proklouzl na zád' a seběhl po schůdkách do kajuty.

Tam bylo boží dopuštění. Vypáčili všechny zámky, jak pátrali po mapce. Na podlaze byla tlustá vrstva bláta, které lotři nanесли z močálů kolem tábora, když se přišli na loď napít nebo poradit. Stěny nalíčené bílou barvou a kolem dokola ozdobené zlatou obrubou byly zamazané od otisků špinavých rukou. V koutech se povalovaly tucty prázdných lahví, které řinčely do taktu s kolísáním lodi. Jedna z doktorových lékařských knih ležela na stole. Polovičku listů z ní vytrhali, jak si s nimi zapalovali dýmky. A na to všechno vrhala lampa svou čadivou záři, matnou a šedavou jako popel.

Šel jsem do sklepa. Všechny sudy byly ty tam a neuvěřitelné množství lahví bylo vypito a rozházeno. Od počátku vzpoury nebyl snad jediný z těch lotrů ani chvilku střízlivý.

Po dlouhém hledání jsem našel pro Handse láhev s trochou pálenky. Pro sebe jsem vyhrabal pár sucharů a trochu zavařeného ovoce, velký svazek hroznů a kousek sýra. Vrátil jsem se se svou kořistí na palubu, schoval ji za kormidlo, aby mi na ni Hands

nepřišel, a šel jsem ke kádi s vodou a zhluboka se napil. A potom, teprve potom jsem dal Handsovi pálenku.

Dal si pořádných pár doušků, než odtrhl láhev od úst.

„U sta hromů,“ řekl, „to jsem potřeboval!“

Usadil jsem se zatím ve svém koutku a pustil se s chutí do jídla.

„Jste vážně zraněn?“ zeptal jsem se ho.

Hands cosi zabručel, či spíše zavrčel jako pes.

„Kdyby tu byl ten doktor,“ řekl, „byl bych za pár dnů zase na nohou. Ale já nemám žádné štěstí, chlapče, odjakživa! S tímhle hňupem,“ ukázal na muže s čepicí, „je amen. Nebyl to žádný pořádný námořník! A odkud ses tu vlastně vzal?“

„Přišel jsem převzít tuhle loď do svého vlastnictví,“ odpověděl jsem. „Považujte mě prosím nadále za svého kapitána, pane Handsi.“

Div mě neprobodl očima, ale mlčel. Do tváří se mu pomalu vracela barva, ale vypadal pořád ještě zuboženě a při kymácení lodi se stále bezmocně zmítal sem a tam.

„Abych nezapomněl,“ pokračoval jsem, „tahle vlajka se mi nelíbí, a proto ji s vaším dovolením stáhnu. Lepší vlajka žádná než takováhle.“

Obešel jsem ráhno, běžel k vlajkovému provazu, stáhl prokletou vlajku a hodil ji do moře.

„Ať žije král!“ zvolal jsem a zamával čapkou. „Tohle je konec kapitána Silvera!“

Hands mě lišácky pozoroval, ale dolní čelist mu pořád padala na prsa.

„Počítám,“ začal konečně, „počítám, kapitáne Hawkinsi, že teď budete hledět, jak byste se dostal ke břehu. Což kdybychom si o tom pohovořili?“

„Proč by ne, pane Handsi. Jen mluvte!“ na to já a chutě jsem pokračoval ve své hostině.

„Ten chlap,“ začal a kývl chabě na mrtvého, „O’Brien se jmenoval a byl to mizerný Ir – tak ten chlap a já jsme napjali plachty a chtěli se vrátit na kotviště. O’Brien je mrtvý jako špalek a já bych rád věděl, kdo bude loď řídit? Ty jistě ne, když ti neporadím, jak na to. Tak se podívej: ty mi dáš jídlo, pití a kus hadru, abych si mohl

zavázat ránu – a já ti zase poradím, jak řídit loď. To je docela slušný návrh, ne?“

„Poslyšte,“ řekl jsem, „já naprosto nemám v úmyslu vrátit se ke kotvišti kapitána Kidda. Chci veplout do Severní zátoky a tam hezky zakotvit.“

„No to se rozumí,“ zvolal Hands. „Vždyť já taky nejsem na hlavu padlý! Víím co a jak! Zkusil jsem své štěstí a prohrál – teď jsi na řadě zase ty. Severní zátoka? Proč ne, to už je jen a jen tvoje věc. Pomohl bych ti ji řídit třeba až pod šibenici, u sta hromů!“

Zdálo se mi, že je to celkem rozumná řeč, a tak jsme hned na místě uzavřeli smlouvu. Za tři minuty už *Hispaniola* lehce plula po větru podél pobřeží ostrova Pokladů. Doufal jsem, že ještě před polednem obeplujeme nejsevernější bod ostrova, a dřív než nastane příliv, veplujeme šťastně do Severní zátoky. Tam potom klidně vyčkáme, až nám příliv pomůže přistát.

Přivázal jsem pevně kormidlo, sešel do kajuty a vyhrabal ze svého kufru měkký hedvábný kapesník, který jsem dostal od maminky. Pomohl jsem jím Handsovi ovázat velkou krvácející bodnou ránu ve stehně. Když jsem mu potom dal najíst a když si dvakrát třikrát lokl z láhve, začal očividně přicházet k sobě. Seděl rovněji, mluvil hlasitěji a zřetelněji a vůbec začal ožívat.

Vítr vanul přímo do plachet. Letěli jsme po vlnách jako pták, pobřeží ostrova se kolem nás jen míhalo a krajina se měnila každou minutu. Minuli jsme hornatou část ostrova a pluli kolem nízkého písčitého pobřeží, jen tu a tam porostlého zakrslými borovicemi. Brzo jsme měli i to za sebou a objížděli skalnatý pahorek, který se tyčí na nejsevernějším výběžku ostrova.

Má nová velitelská funkce mě naplňovala nezřízenou hrdostí a slunečné počasí a proměnlivá vyhlídka na pobřeží se mi nesmírně líbily. Měl jsem jídla a pití, co hrdlo ráčilo. Svědomí, které mi vyčítalo, že jsem tak zrádně dezertoval, se po mém dobovatelském úspěchu docela uklidnilo. Nic by mi nebylo chybělo k naprosté spokojenosti, nebýt výsměšných očí Handsových, které mě neustále sledovaly, a podivného úsměvu, který mu tkvěl na obličejí. Tento úsměv vyjadřoval bolest i slabost – byl to úsměv zuboženého starého

muže. A měl v sobě nádech výsměchu a stín zrady a jeho oči mě sledovaly, ať jsem se při práci hnul kamkoli.

KAPITOLA DVACÁTÁ ŠESTÁ

Izrael Hands

Vítr, který nám neustále vanul přímo do plachet, se obrátil k východu, takže nás hnál od severního cípu ostrova rovnou do Severní zátoky. Neměli jsme však kotvu a neodvažovali se najet na břeh, dokud příliv co nejvíce nepostoupí, a tak jsme měli času nazbyt. Hands mi radil, jak svinout plachty, což se mi konečně po několika pokusech taky podařilo. Potom jsme se mlčky dali zase do jídla.

„Kapitáne,“ řekl Hands konečně s týmž nepříjemným úsměvem, „co uděláme tuhle s mým starým kamarádem O’Brienem? Nechtěl byste ho hodit přes palubu? Já sice nejsem žádná citlivka, ani mě nehryže svědomí, že jsem ho vyřídil, ale dělá nám tu malou parádu, nemyslíte?“

„Sám bych ho nezvedl a ani se mi do toho nechce,“ řekl jsem. „Pro mne za mne, ať si tu leží.“

„Tahle *Hispaniola*, Jime, to je ti smolařská loď!“ pokračoval Izrael, mžouraje na mne očima. „Na té přišla o život hezká řádka chlapíků – spoustu dobrých námořníků na ní pobili, co jsme vypluli z Bristolu. Nešťastná loď! Tak se podívej třeba na O’Briena – byl tady, a už je po něm! Víš, já jsem obyčejný námořník, ale ty umíš číst a počítat. Tak mi tedy řekni: myslíš, že mrtvý člověk je mrtvý nadobro – nebo že zase obživne?“

„Tělo můžete zabít, pane Handsi, ale duši nikoli, to přece víte,“ odpověděl jsem, „O’Brien je na onom světě a třeba se na nás zrovna dívá!“

„Tak!“ řekl. „To je ale smůla – jak to tak vypadá, je to jenom ztráta času, když chce člověk někomu zakroutit krkem. Ale to nevadí! Podle mého si s duchem nemusíš lámat hlavu. Já bych s ním

zatočil, to bys koukal, Jime! A teď, když jsme si tak hezky popovídali, buď tak hodný a skoč mi do kabiny pro – pro – u všech d'asů! Jak se to jen jmenuje – aha! Přines mi láhev vína, Jime, tahle kořalka je pro mne moc silná.“

Handsovo koktání mi bylo podezřelé. A už vůbec jsem nevěřil tomu, že by dal přednost vínu před pálenkou. Měl za lubem zřejmě něco jiného. Chtěl, abych zmizel z paluby – to mi bylo jasné. Ale proč? Nedokázal se mi dívat přímo do očí, těkal zrakem sem tam, nahoru dolů, hned se díval k nebi, hned zase sjel pohledem po O'Brienově mrtvole. Neustále se usmíval a vyplazoval špičku jazyka tak provinile a rozpačitě, že by i dítě z jeho chování vyčtlo zrádné úmysly. Pospíšil jsem si s odpovědí, protože jsem nepochyboval, že před tímto zoufale tupým mozkiem budu moci skrýt své podezření až do konce.

„Láhev vína?“ řekl jsem. „Ale ovšem! Chcete bílé, nebo červené?“

„To je mi namouduši načisto jedno, kamaráde,“ odpověděl. „Hlavně, aby bylo silné a aby ho bylo dost.“

„Tak dobře,“ řekl jsem. „Přinesu vám portské, pane Handsi. Ale bude to chvilku trvat, než je vyšťárám.“

Po těchto slovech jsem co nejhlučněji seběhl po schůdcích do podpalubí, vyzul si střevice, tichounce jako myška proběhl chodbou, vylezl po žebříku na před a vystrčil hlavu z přední kabiny. Věděl jsem, že Hands ani netuší, kde jsem, ale přesto jsem si počínal co nejopatrněji. A ukázalo se, že mé nejčernější předtuchy byly oprávněné.

Hands se zatím zvedl na ruce a na kolena. Ačkoli ho zraněná noha při pohybu zřejmě strašlivě bolela – slyšel jsem, jak potlačuje sténání –, vlekl se přes palubu dosti rychle a mrštně. V půl minutě se doplazil k odtokovým žlábkům a vyhrabal tam z kotouče lana dlouhý nůž, či spíše krátkou dýku zbrocenou až po rukojeť krví. Chvilí se na ni díval, vysunul čelist kupředu, pak zkusil rukou ostří, rychle ji schoval do záhradří a odplížil se na své původní místo u zábradlí.

Víc jsem nepotřeboval vědět. Izrael se tedy může pohybovat a je ozbrojen. Dá-li si tolik práce, aby mě dostal z paluby, měl jsem být

zřejmě já jeho obětí. Nemohl jsem však uhodnout, co chce dělat potom – zda se plazit od Severní zátoky přes celý ostrov až do tábora v močálech, nebo vypálit ránu z Dlouhého Toma a čekat, až mu kamarádi přijdou na pomoc.

Cítil jsem však, že v jednom bodě mu mohu důvěřovat, protože v něm se naše zájmy stýkají, a to v řízení lodi. Oba jsme chtěli bezpečně přirazit ke břehu na nějakém chráněném místě, abychom mohli za odlivu zase vyplout, a to s nejmenší možnou námahou a nebezpečím. Proto jsem byl přesvědčen, že se nemusím obávat o svůj život, dokud nepřistaneme.

Zatímco se mi v mozku honily tyto úvahy, mé tělo nezahálelo. Vplížil jsem se do kajuty, obul si zase střevice, uchopil nazdařbůh láhev vína a objevil se s ní na palubě.

Hands ležel u zábradlí, schoulený v klubíčko, se zavřenýma očima, jako by už ani nesnesl světlo. Když jsem se k němu blížil, otevřel oči, urazil hrdlo láhve jako člověk, který v tom má cvik, a se svým oblíbeným přípitkem „Mnoho štěstí!“ si řádně přihnul. Chvilí zůstal nehybně ležet, pak vytáhl smotek tabáku a požádal mě, abych mu kus uřízl.

„Ukroj mi žvanec,“ řekl, „já nemám nůž, a i kdybych jej měl, jsem slabý jako moucha. Jime, Jime, jde to se mnou z kopce! Ukroj mi žvanec, chlapče, beztoho to bude poslední! Se mnou je amen, to mi věř!“

„Což o to,“ odpověděl jsem, „já vám ho uříznu. Ale na vašem místě bych se místo žvýkání raději modlil jako dobrý křesťan.“

„A nač?“ zeptal se. „Řekni mi nač?“

„Nač?“ zvolal jsem. „Před chvilkou jsme mluvili o smrti. Jednal jste proti příkázání, žil jste ve hříchu, lži a krvi. U nohou vám leží člověk, kterého jste zabil. A vy se mě ptáte, proč byste se měl modlit! Aby se bůh nad vámi smiloval, pane Handsi!“

Dostal jsem se do ráže, protože jsem myslel na zakrvavenou dýku, kterou si schoval na prsou a kterou mě chtěl sprovodit ze světa.

Hands si řádně přihnul a neobyčejně vážně promluvil: „Už třicet let se plavím po moři, prožil jsem dobré i zlé, slunečno i nepohodu, hlad, rvačky a čertvíco ještě. Ale aby dobré pošlo z dobrého, to jsem

ještě neviděl. Udeř první, to je mé heslo. A mrtví nekoušou – to je můj životní názor, amen! Ale teď už dost těch šplechtů,“ dodal jiným tónem. „Příliv postoupil už dost daleko. Jen se hezky řiďte mými rozkazy, kapitáne Hawkinsi, a jsme u břehu jedna dvě.“

Byli jsme necelé dvě míle od břehu, ale plavba tu byla opravdu obtížná. Vstup k severnímu kotvišti byl totiž nejen velmi úzký a mělký, ale ke všemu ještě položený směrem východozápadním, takže nám dalo hodně práce, než jsme škuner dostali do zátoky. Myslím, že jsem tehdy byl dobrým, pohotovým lodníkem, a Hands se zcela určitě osvědčil jako výtečný lodivod. Proplouvali jsme mezi mělčinami tak jistě a ladně, že bylo radost se dívat.

Propluli jsme vjezdem a octli se v zátoce. Její břehy byly stejně hustě zalesněny jako pobřeží jižního kotviště. Ale zátoka sama byla protáhlejší a užší a podobala se ústí řeky, jímž taky ve skutečnosti byla. V jižním cípu, přímo proti nám, se povaloval téměř nadobro rozpadlý lodní vrak. Bývala to zřejmě veliká loď o třech stěžních, ale nepohoda na ni už tak dlouho dorážela, že celá obrostla spleť mořského rostlinstva. Na palubě zapustilo kořeny pobřežní křoví, které bylo právě v nejbujnějším květu. Byl to smutný pohled, ale i důkaz, že kotviště je klidné.

„Podívej se,“ řekl Hands. „Tady je hezké místečko k přistání. Plochý, písčitý břeh, nikde ani živáčka, všude kolem stromy a na té staré lodi celá rozkvetlá zahrada.“

„A až najedeme na břeh,“ dotazoval jsem se, „jak s ní pak zase odrazíme?“

„To je docela snadné,“ odpověděl. „Až bude nízká voda, vezmeš lano na břeh a otočíš je tamhle okolo té borovice. Druhý konec otočíme kolem vratidla a počkáme na příliv. Až voda stoupne, zatáhne celé mužstvo za lano – a loď pojede jako na másle. A teď, chlapče, pozor! Hned budeme na místě a loď pluje až moc rychle. Trochu vpravo – tak, zvolna – ještě víc vpravo – teď nalevo – zvolna – opatrně – pozor – zvolna – zvolna!“

Hands velel a já jen bez dechu plnil jeho rozkazy. Konečně vykřikl: „Teď, můj milý, po větru!“ Otočil jsem prudce kormidlem, *Hispaniola* se rychle obrátila a najela na nízký lesnatý břeh.

Toto manévrování mě tak zaujalo, že jsem pozapomněl na ostražitost, s jakou jsem až dosud hlídal Handse. Čekal jsem tak napjatě, až se loď dotkne břehu, že jsem úplně pustil z hlavy hrozící nebezpečí, vyklonil se přes zábradlí a pozoroval vlnky čeřící se pod bokem lodi. Byl bych padl bez boje, kdyby se mě nebyl zmocnil náhlý neklid, který mi velel otočit hlavu. Možná že zaskřípělo prkno, snad jsem koutkem oka zahlédl Handsův pohyb nebo se ve mně probudil jakýsi kočičí instinkt. Ohlédl jsem se a spatřil Handse, jak s dýkou v pravici míří přímo ke mně.

Když se naše pohledy setkaly, oba jsme vykřikli. Já jsem zajčel hrůzou, Hands zařval vzteky jako rozzuřený býk. V tom okamžiku se vrhl kupředu a já jsem uskočil stranou k boku lodi. Přitom jsem pustil kormidlo, které se prudce otočilo k závětrné straně – a to mi zachránilo život. Udeřilo totiž celou silou Handse do prsou a na chvíli ho omráčilo.

Než se vzpamatoval, vyklouzl jsem z kouta, do něhož mě zahnal, a měl jsem před sebou celou palubu. Pod hlavním stěžněm jsem se zastavil, vytáhl z kapsy pistoli, chladnokrevně zamířil, ačkoliv Hands se už zase blížil ke mně, a stiskl spoušť. Ozvalo se cvaknutí, ale rána nevyšla. Mořská voda promáčela prach na pánvičce. Proklínal jsem svou nedbalost. Proč jsem si pistoli už dávno neprohlédl a znovu ji nenabil? Ted' bych tu nestál jako ubohé jehně před řezníkem.

Hands se přes své zranění pohyboval neobyčejně rychle. Rozcuchané šedé vlasy mu padaly do obličeje, zrudlého vztekem i námahou. Neměl jsem čas ani chuť vyzkoušet svou druhou pistoli, protože jsem stejně věděl, že ani ta nebude k ničemu. Jedno mi však bylo jasné: nesmím před Handsem pořád jen ustupovat, nebo mě zažene do pasti na výboku jako před chvílkou na zádi. Podaří-li se mu to, poslední, co na tomto světě ucítím, bude osm či deset palců zakrvavené dýky. Opřel jsem se dlaněmi o hlavní stěžeň, jenž byl hezky silný, a s nervy napjatými čekal, co bude dál.

Když Hands viděl, že kličkuji, zůstal stát. Chvilku jsme se snažili vyvrát jeden na druhého všelijakými úskoky. Podobalo se to hře, kterou jsem často hrával doma, za skalisky v zátocě Černého vrchu. Ale ujišťuji vás, že nikdy mi při ní srdce nebušilo tak divoce jako tenkrát na lodi. A přece to byla jen chlapecká hra, v níž jsem měl, jak jsem si myslel, proti tomu starému námořníkovi se zraněnou nohou naprostou převahu. Moje odvaha vzrostla tak, že jsem se dokonce odvážil pomyslet na to, jak tahle záležitost skončí. Viděl jsem sice, že ji budu moci hodně dlouho protahovat, ale naděje na únik mi nekynula odnikud.

V té chvíli sebou *Hispaniola* náhle trhla, zakolísala, zaryla se do písku a střelohbitě se překotila na levý bok, takže se paluba zvedla do výše v úhlu pětáctýřiceti stupňů. Odtokovými rourami se vyhnula záplava vody, která se rozlila v obrovskou kaluž mezi palubou a zábradlím.

Oba jsme se svalili a skutáleli takřka jeden přes druhého ke žlábkům. Chlap s červenou čepicí se s rozpřaženýma rukama strnule valil za námi. Byli jsme tak v jednom klubku, že jsem bradou narazil o Handsovu botu, až mi zuby zacvakaly. Rázem jsem byl na nohou.

Hands se zatím nějak zamotal s mrtvolou. Na zešíkmené palubě už nešlo hrát si na honičku. Musel jsem si tedy najít nový způsob úniku, a to co nejrychleji, protože můj nepřítel byl jen krok ode mne. Bleskurychle jsem se vyšvihl na stěžňové záporny a ručkoval po nich vzhůru, až jsem se dostal na příčný trám.

Má rychlost mě zachránila. Handsova dýka mě minula ani ne o půl stopy, když jsem šplhal nahoru. A pod stěžněm stál Hands a s otevřenými ústy na mne poučil oči – dokonalý obraz úžasu a zklamání.

Když jsem teď měl chvilku čas, vyměnil jsem rychle náboj v pistoli. A když jsem s tím byl hotov, pojistil jsem se ještě tak, že jsem vytáhl starý náboj i z druhé a znovu ji důkladně nabil.

Hands zůstal stát všecek ochromen. Začínal chápat, že se osud obrací proti němu. Chvilí váhal a pak se těžce vytáhl do lanoví a s dýkou v zubech začal pomalu a namáhavě lézt vzhůru. Stálo ho to hodně času a bolesti, protože musel svou zraněnou nohu vléci za sebou. Klidně jsem dokončil nabíjení druhé pistole, a Hands ještě neurazil ani třetinu cesty. Potom jsem uchopil do každé ruky jednu pistoli a řekl jsem mu:

„Ještě jeden krok, pane Handsi, a vyrazím vám mozek z hlavy! Mrtví nekoušou, jak víte,“ dodal jsem posměšně.

Hands se rázem zastavil. Podle toho, jak se šklebil, jsem viděl, že přemýšlí, a šlo mu to tak těžko a pomalu, že jsem se ve svém bezpečném úkrytu dal do smíchu. Konečně několikrát polkl a začal mluvit, ale přitom mu z tváře nezmizel výraz nesmírného zmatku. Aby mohl mluvit, musel vyndat dýku z úst, ale jinak se ani nepohnul.

„Jime,“ řekl, „jsme oba v pěkné kaši, ty i já, a tak se budeme muset domluvit. Kdyby se loď nebyla překotila, byl bych tě dostal. Ale já mám odjakživa smůlu! A tak se mi zdá, že budu muset přiznat porážku, já, starý námořník, tobě, Jime, zelenému plavčíkovi.“

Hltal jsem jeho slova, usmíval se a nafukoval jako kohout na smetišti, když tu najednou se Hands rozmáchl a cosi zasvištělo vzduchem. Náraz, ostrá bolest, a Handsova dýka mi připíchlá rameno ke stěžni. Samým překvapením a bolestí – nemohu říci, že úmyslně, protože se to stalo určitě bez zásahu mé vůle – jsem stiskl kohoutky,

ozvaly se dva výstřely a obě pistole mi vyklouzly z rukou. A zároveň se i Hands pustil lan a s přidušeným výkřikem se střemhlav zřítíl do vody.

KAPITOLA DVACÁTÁ SEDMÁ

Samé zlatáky

Protože se loď překotila, trčela stěžněm vysoko nad vodu, takže jsem pod sebou neměl nic než hladinu zátoky. Hands, který se nevyšplhal tak vysoko jako já, spadl do vody mezi mnou a zábradlím. Hned zase v chuchvalcích krvavé pěny vyplul na povrch a pak se opět ponořil, tentokrát už nadobro. Když se rozvlněná voda uklidnila, bylo ho vidět, jak leží schoulený na čistém světle žlutém písku ve stínu lodního trupu. Sem tam se kolem jeho těla mihla rybka a chvílemi se voda zčeřila tak, že to vypadalo, jako by se pokoušel vstát. Ale Hands byl nadobro mrtev, zastřelen a ještě utopen, a sám teď sloužil za potravu rybám právě na tom místě, kde mě chtěl odpravit.

Sotva jsem si to uvědomil, zatočila se mi hlava, udělalo se mi mdlo a dostal jsem strach. Horká krev mi stékala po zádech i hrudi. Dýka, kterou mi Hands přibodl rameno ke stěžni, páčila jako žhavé železo. Ale tyto skutečné bolesti jsem ani tak nepocíťoval, ba zdálo se mi, že je snesu bez jediného zasténání. Největší hrůzu jsem měl z toho, že se na příčném trámu neudržím a spadnu do klidné, nazelenalé vody vedle Handsovy mrtvoly.

Chytil jsem se oběma rukama stěžně, až mě nehty bolely, a zavřel jsem oči, abych neviděl hrozící nebezpečí. Pomalu jsem zase přicházel k sobě, puls se mi uklidňoval a vracela se mi rozvaha.

Nejdřív mě napadlo, abych se pokusil vytáhnout dýku, ale buď vězela ve stěžni příliš pevně, nebo mi selhaly nervy – musel jsem svého pokusu nechat. Přitom jsem sebou silně škulbl a toto škulnutí kupodivu pomohlo! Dýka totiž taktak že mě neminula. Projela mi

jenom kůží, která se teď šubnutím utrhla. Krev se mi začala z rány řinout ještě rychleji, ale byl jsem volný a už jen kabát a košili jsem měl přibity ke stěžni.

Rázným šubnutím jsem přetrhl i tato pouta a sešplhal po lanech na pravém boku na palubu. Ani za nic na světě bych se byl neodvážil lézt po lanech na levé straně, z nichž spadl Izrael Hands, ačkoli právě tam byl sestup mnohem snadnější.

Šel jsem do kajuty a ošetřil si ránu, jak jsem nejlépe dovedl. Bolela až běda a silně krvácela. Nebyla však hluboká ani nebezpečná a nepřekážela mi, když jsem pohyboval rukou. Potom jsem se rozhlédl po lodi, jejímž pánem jsem se vlastně stal, a začal uvažovat, jak bych se zbavil posledního cestujícího – mrtvého O'Briena.

Jak jsem už řekl, skutálel se O'Brien k zábradlí a ležel tam jako nějaký strašný, nehybný panák, v životní velikosti sice, ale bez barvy a života. V této poloze jsem s ním neměl těžkou práci a tragický sběh okolností otupil můj strach z mrtvých tak, že jsem ho klidně uchopil kolem pasu jako pytel otrub, rozmáchl se a hodil ho přes palubu. Voda se rozstříkla na všechny strany, červená čepice odlítla a zůstala plavat na hladině. Když se vlny uklidnily, bylo vidět, jak O'Brien leží svorně vedle Handse a oba se zachvívají vlnivým pohybem vody. O'Brien, ač ještě mladý, měl hlavu plešatou jako koleno. A jeho plešatá lebka ležela teď klidně na kolenou muže, který ho zavraždil, a rybky se nad nimi jen míhaly.

Zůstal jsem na lodi sám. Nastával odliv. Slunce stálo už tak nízko nad obzorem, že stíny borovic na západním pobřeží se kladly přes celé kotviště a kreslily na palubě pestré obrazce. Zvedl se večerní vánek, který slabě rozezvučel lanoví a zplihlé plachty, ačkoliv nás předtím od východu chránil pahorek s rozeklaným vrcholkem.

Viděl jsem, že lodi hrozí nebezpečí. Rychle jsem skasal kosatky a spustil je na palubu. Ale s hlavní plachtou jsem si nevěděl rady. Když se škuner překotil, ponořilo se ráhno hlavicí pod vodu a s ním asi tak na dvě stopy i plachta. To se mi zdálo ještě nebezpečnější, ale plachta byla tak napjatá, že jsem se jí skoro bál dotknout. Nakonec jsem vytáhl nůž a přeřízl aspoň plachetní lano. Plachta ihned zplihla a plula po hladině jako měchýř. A tím jsem taky skončil. Tahal jsem

sice ještě za hlavní lano, ale marně. Ostatek musí *Hispaniola* spoléhat na šťastnou náhodu jako já sám. Celé kotviště už leželo ve stínu. Poslední sluneční paprsky na ně dopadly jakousi mýtinou a třpytily se jako drahokamy na květinové okrase vraku. Ochladilo se. Odliv rychle postupoval a loď se nakláněla víc a víc na bok.

Vyškrábal jsem se na příď a rozhlédl se kolem. Voda byla napohled mělká, chytil jsem se tedy pro jistotu oběma rukama přeříznutého lana a pomalu se spustil. Voda mi sahala sotva po pás, písek byl pevný a jen mírně zbrzděný vlnami. Vesele jsem se brodil ke břehu. Za mnou ležela na boku *Hispaniola* a hlavní plachtu měla celou plochou roztaženou po hladině. Slunce zašlo za obzor a do soumraku tiše hvízdal vítr, který se proháněl mezi kolébajícími se borovicemi.

Konečně jsem tedy zase stál na pevné zemi a nevracel jsem se s prázdnou! Měl jsem škuner, očištěný od pirátů a připravený pro naše lidi, aby s ním zase vypluli na moře. Teď už jsem toužil jen po tom, abych se co nejrychleji dostal do srubu a mohl se pochlubit svými hrdinskými kousky. Snad jsem si zasloužil pokárání za svůj útěk, ale znovudobytí *Hispanioly* bude mou pádnou odpovědí. Doufal jsem, že i kapitán Smollett uzná, že jsem zbytečně nemařil čas.

V znamenité náladě jsem se vydal na cestu ke srubu k svým druhům. Vzpomněl jsem si, že východnější z obou říček ústících do kotviště kapitána Kidda pramení na rozeklaném pahorku po mé levici. Namířil jsem si to tak, abych mohl bystřinu překročit v místech, kde je ještě úzká. Okolní les nebyl hustý. Obešel jsem úpatí pahorku a za chvíli se už brodil až po lýtka vodním proudem.

Tak jsem se octl blízko místa, kde jsem se setkal s vysazeným pirátem Benem Gunnem. Od té chvíle jsem postupoval opatrněji, rozhlížeje se na všechny strany. Šero už zatím houstlo. Náhle jsem rozsedlinou mezi dvěma vrcholy pahorku spatřil na obloze mihotavou záři a napadlo mě, že si tam asi ten ostrovan vaří nad ohněm večeři. Bylo mi však divné, že si počíná tak neopatrně. Vidím-li záři já, může ji zahlédnout i Silver, tábořící na břehu uprostřed močálu!

Noc byla čím dál tím temnější a já jsem se mohl jen zhruba držet původního směru. Rozeklaný kopec za mnou a Dalekohled po pravici se mi rýsovaly mlhavěji a mlhavěji. Hvězd bylo málo a svítily velmi slabě. Bloudil jsem úžinou, klopytal o křoví a co chvíli se kutálel do písčitých jam.

Najednou se kolem rozjasnilo. Podíval jsem se na oblohu. Vrcholek Dalekohledu byl ozářen bledým světlem a za chvíli se mezi stromy vsunulo cosi stříbritého: vyšel měsíc.

Bylo lépe vidět, a tak jsem rychle urazil zbytek cesty. Chvílemi jsem šel, chvílemi běžel; už jsem se nemohl dočkat, až budu u srubu. A když jsem se proplétal mezi stromy rostoucími kolem srubu, zpomalil jsem moudře chůzi a napínal obezřele sluch i zrak. Byl by to špatný konec dobrodružství, kdyby mě moji lidé nakonec omylem zastřelili!

Měsíc stoupal na obloze výš a výš a jeho záře dopadala proudem na lesní mýtinu. Najednou se zrovna přede mnou mezi stromy objevilo jiné světlo žhavě červeného zbarvení, které chvílemi utuchalo – jako by to byly uhlíky z dohasínající hranice.

Za živý svět jsem nemohl uhodnout, co to asi je.

Konečně jsem došel až na kraj mýtiny. Západní cíp se už koupal v měsíční záři, ostatek i se srubem tonul ještě ve stínu, přeřatém dlouhými stříbrnými pruhy měsíčního světla. Na druhé straně srubu dohořívala obrovská hranice a její mírná, narudlá záře ostře kontrastovala s bledým svitem měsíce. Nikde se nepohnula ani živá duše, jen vánek šuměl v korunách stromů.

Zastavil jsem se všecek užaslý a trochu i poděšený. Neměli jsme přece ve zvyku zapalovat velké ohně, ba podle kapitánova rozkazu jsme měli palivem co nejvíce šetřit. Přepadl mě strach, že se tu za mé nepřítomnosti přihodilo něco zlého.

Doplížil jsem se k východní straně ohrady, vyhledal si vhodné místo, kde bylo temněji, a přelezl ji.

Pak jsem pro jistotu lezl po čtyřech tichounce ke srubu. Jak jsem se k němu blížil, spadl mi náhle kámen ze srdce. Chrápání není zrovna nejpříjemnější zvuk, a já jsem si na ně dříve často stěžoval, ale v té chvíli mi hlasité, poklidné chrápání mých spících přátel znělo

jako libá hudba. Volání hlídky na moři, ono krásné „Všechno v pořádku!“ mi nikdy neznělo konejšivěji.

O jedné věci však nebylo pochyby: hlídky měli moji přátelé prašpatné. Kdyby se k nim teď místo mne plížil Silver se svou bandou, ani jediný by se nedožil dne. Tak to vypadá, řekl jsem si, když je kapitán zraněn. A znovu jsem si trpce vyčítal, že jsem je opustil v nebezpečí, když jich bylo tak málo na hlídání srubu.

Doplazil jsem se ke dveřím a vztyčil se. Uvnitř bylo tma jako v pytli, takže jsem pouhým okem nic nerozeznával. K uchu mi doléhalo chrčení chrápajících mužů a chvílemi jakési škrábání či ťukání, které jsem si nedovedl vysvětlit.

S rukama nataženýma před sebe jsem šel dovnitř. Lehnu si na své staré místo, řekl jsem si, chechtaje se pod kůží – a ráno budu mít legraci z toho, jak se budou tvářit, až mě najdou.

Zakopl jsem o cosi poddajného – byla to noha jednoho spáče. Obrátil se na druhý bok, zamručel, ale nevzbudil se.

Najednou se však ze tmy ozval pronikavý hlas:

„Samé zlaťáky – samé zlaťáky – samé zlaťáky!“ repetil neúnavně, jako když klope mlýnek.

Kapitán Flint, Silverův zelený papoušek! To on kloval do kůry! On bděl na stráži bedlivěji než lidé a svou jednotvárnou písničkou ohlásil můj příchod.

Neměl jsem ani kdy, abych se vzpamatoval. Ostrý výkřik papouškův probudil rázem všechny spáče. Ozval se hlas Honzy Silvera, který se s pustým zaklením rozkřikl:

„Kdo tam?“

Obrátil jsem se na útěk, prudce do kohosi vrazil, odskočil jsem a vběhl přímo do náruče druhému, a ten mě pevně objal.

„Přines louč, Dicku,“ rozkázal Silver, když jsem byl pevně chycen.

Jeden muž vyběhl ze srubu a hned se vrátil s hořící loučí.

DÍL ŠESTÝ
KAPITÁN SILVER

KAPITOLA DVACÁTÁ OSMÁ

V táboře nepřátel

Rudý svit louče ozářil vnitřek srubu a potvrdil mé nejhorší obavy. Piráti se zmocnili domu i zásob; byl tam soudek koňaku, vepřové, chleba, zkrátka všechno. A má hrůza se zesateronásobila, když jsem nikde nezahlédl ani stopy po nějakých zajatcích. Dohadoval jsem se tedy, že všichni zahynuli, a srdce mě bolelo, že jsem raději nezahynul s nimi.

Bylo tam všeho všudy šest pirátů, jinak nikdo nezůstal naživu. Pět jich stálo kolem mne, byli zarudlí a opuchlí, jak je papouškův pokřik náhle probudil, když vyspávali opici. Šestý se opíral vleže o loket. Byl smrtelně bledý a zakrvácený obvaz na hlavě svědčil tom, že utrpěl nedávno zranění a že ho kdosi ošetřil. Vzpomněl jsem si na muže postřeleného při velkém útoku, který potom utekl do lesa, a nepochyboval jsem, že je to on.

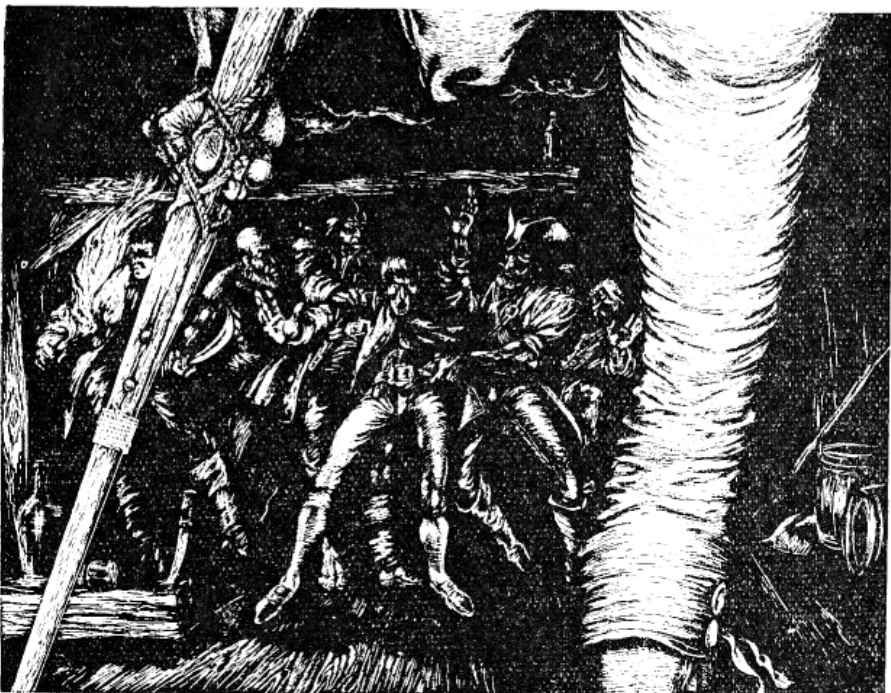
Papoušek seděl Dlouhému Honzovi na rameni a čechral si peří.

Silver jaksi pobledl a zhubeněl. Měl na sobě tytéž pěkné soukenné šaty, v nichž k nám přišel se svým poselstvím, ale strašlivě pomačkané, polepené jídlem a potřhané ostrými trny křovisek.

„Hled' me!“ řekl, „Jim Hawkins k nám přišel na návštěvu. To se na to podívejme! No, je to od tebe moc hezké, že sis na nás vzpomněl!“

A sedl si obkročmo na soudek s koňakem a nácápával si dýmku.

„Dej mi oheň, Dicku!“ řekl, a když si zapálil, dodal: „To stačí, kamaráde. Zastrč louč do hranice dříví a vy, pánové, si udělejte pohodlí! Před panem Hawkinsem nemusíte stát. Ten vám to jistě promine, na to můžete vzít jed! Tak ty ses na nás přišel podívat, Jime,“ obrátil se ke mně a přitlačil si palcem tabák v dýmce. „Tos udělal chudákovi starému Honzovi velikou radost. Jak jsem tě ponejprv uviděl, hned jsem věděl, že máš filipa! Ale tentokrát jsi mě doběhl, jen co je pravda!“

Mlčel jsem jako hrob. Opřel jsem se zády o zeď a díval se Silverovi přímo do očí. Doufám, že jsem vypadal statečně, ale srdce jsem měl plné černého zoufalství.

Silver několikrát s největším klidem zabafal a pak pokračoval:

„Když už jsi tady, Jime,“ řekl, „povím ti své mínění. Měl jsem tě vždycky rád a považoval jsem tě za chytrého mládence. Jako bys mi z oka vypadl, ovšem dokud jsem byl ještě mladý a hezký. Vždycky jsem chtěl, aby ses k nám přidal, dostal svůj podíl a zemřel jednou jako velký pán. A teď, holoubku, ti ani nic jiného nezbyvá. Kapitán Smollett je skvělý námořník, to mu přiznám kdykoli a kdekoli, ale moc drží kázeň. ‘Povinnost je povinnost,’ říká a má úplnou pravdu. Od kapitána se drž raději dál. A doktor tě má taky plné zuby, spílá ti ‘nevděčných klacků’! Krátce a dobře: ke svým se vrátit nemůžeš, protože tě nechtějí. A jestli si nechceš utvořit vlastní stranu, která by se skládala z tebe samotného, musíš se přidat ke kapitánovi Silverovi.“

Oddychl jsem si. Moji přátelé jsou tedy naživu. Věřil jsem sice Silverovu tvrzení, že se na mne hněvají pro můj útěk, ale přesto mě jeho slova spíše uklidnila, než zarmoutila.

„Nezmiňuji se o tom, že tě máme v hrsti,“ pokračoval Silver, „sám vidíš, že to s tebou vypadá bledě, na to můžeš vzít jed. Já jsem vždycky pro dohodu po dobrém, z vyhrožování ještě nikdy nepošlo nic dobrého. Když chceš, přidej se k nám. Jestli se ti to nelíbí, řekni klidně ne – úplně klidně, kamarádíčku. No, uznej sám, není to žádný návrh, jak se sluší na námořníka?“

„Mám vám tedy odpovědět?“ zeptal jsem se rozechvěle. Ze Silverovy posměšné řeči jsem cítil, že mi smrt visí nad hlavou. Tváře mi hořely a srdce se mi bolestně svíralo v prsou.

„Nikdo tě k ničemu nenutí, chlapče,“ odvětil Silver. „Jen si dej načas, vždyť na tebe nikdo nepospíchá. Vidíš přece, jak nám čas v tvé milé společnosti příjemně utíká.“

„Tak dobře,“ dodal jsem si odvahy, „mám-li volit, prohlašuji, že mám právo vědět, jak se věci mají, proč jste vy ve srubu a kde jsou moji přátelé.“

„Jak se věci mají?“ zavrčel jeden z pirátů. „Jo, to bychom všichni rádi věděli!“

„Drž jazyk za zuby, člověče, nikdo se tě na nic neptá,“ odsekl mu Silver podrážděně. A pak se zase sladce obrátil ke mně: „Včera ráno za svítání, pane Hawkinsi, k nám přišel doktor Livesey s bílou vlajkou. ‘Kapitáne Silvere,’ povídá, ‘jste na holičkách. Loď je v prachu.’ Možná že jsme si večer trochu přihnuli a zaspívali si, aby nám bylo veseleji, neříkám, že ne. Nikdo z nás se prostě nestaral, co se děje kolem. Poulíme oči na moře a – u všech d’asů – kde nic tu nic! Loď pryč. Koukali jsme jako telata na nová vrata, já nejvíc. ‘Víte co,’ povídá doktor, ‘dohodneme se.’ A dohodli jsme se, on a já. My jsme dostali zásoby, kořalku, srub, palivo, které jste nám tam laskavě nařezali, prostě celou tuhle zatracenou barabiznu od špičky až po dno, jak se říká. Nechali nám všechno tady a odtáhli. A kde jsou teď, nevím.“

A zase klidně zabafal z dýmky.

„A aby sis snad nemyslel, že se ta smlouva vztahovala i na tebe,“ pokračoval, „zopakuj ti jeho poslední slova. ‘Kolik vás odejde ze srubu?’ zeptal jsem se ho. ‘Čtyři,’ odpověděl mi, ‘čtyři a z toho jeden raněný. Kam se poděl ten klacek, nevím, a je mi to jedno,’ povídá. ‘Máme ho až po krk.’ To jsou jeho vlastní slova.“

„Ještě něco?“ zeptal jsem se.

„Víc ode mne, synku, neuslyšíš,“ odpověděl mi.

„A teď si mám vybrat?“

„Tak, tak, musíš si vybrat, na to můžeš vzít jed,“ řekl Silver.

„Tak poslouvejte,“ začal jsem. „Nejsem hlupák a vím až moc dobře, co mě čeká. Ale ať! Od té doby, co jsem s vámi, viděl jsem umírat už hodně lidí! Ale nejdřív bych vám rád něco řekl,“ pokračoval jsem vzrušeně. „Tak za prvé: jste v kaši, loď pryč, poklad pryč, posádka pryč. Vaše plány vám nevyšly. A chcete-li vědět, kdo je překazil, řeknu vám to. Já, ano, já! Ten večer, kdy jsme spatřili ostrov, seděl jsem v bečce od jablek a slyšel vás, Honzo, a vás, Dicku Johnstone, a Handse, který teď leží na dně mořském. Než se hodina s hodinou sešla, věděli už všichni moji přátelé o každém vašem slově. Já jsem odřízl škuner od kotvy, já jsem zabil lidi, kteří zůstali na palubě, a já jsem s ním odplul někam, kde ho jakživi nenajdete! Já se tedy mohu smát, protože jsem na vás vyvrál. A nemám z vás větší strach než z blechy! Zabijte si mě nebo ne, ale to vám ještě chci říci, a pak už ani slovo: necháte-li mě naživu, zapomeneme na to, co se stalo, a až budete stát před soudem pro pirátství, zachráním, koho budu moci. A teď si vyberte. Buď přidáte k řadě vražd ještě jednu, která vám nijak neprospěje, nebo mi darujete život a budete mít svědka, který vás zachrání před šibenicí!“

Skončil jsem, sotva popadaje dech. K mému úžasu se žádný z mužů ani nepohnul, všichni na mne jen mlčky třeštili oči jako stádo ovcí. A tak jsem ještě dodal:

„Myslím, pane Silvere, že jste o trochu lepší než ostatní, a proto vás prosím – dojde-li k nejhoršímu –, abyste oznámil doktorovi, jak jsem se zachoval.“

„Budu na to pamatovat,“ odpověděl Silver s přízvukem tak zvláštním, že jsem za živý svět nemohl uhodnout, vysmívá-li se mi, nebo je mile překvapen mou odvahou.

„Já bych ještě něco dodal,“ zvolal starý námořník s mahagonově snědou tváří – jmenoval se Morgan a viděl jsem ho v Honzově hospodě u bristolských doků. „To on poznal Černého psa!“

„Počkejte,“ vmísil se do řeči náš bývalý kuchař. „To ještě není všecko! Tenhle kluk štípl Billymu Bonesovi mapku. Zkrátka a dobře, Jim Hawkins se nám pořád plete do cesty!“

„Tak si to teď odskáče!“ vykřikl Morgan a zaklel.

Pak vyskočil mrštně jako mladík a sáhl po noži.

„Zadrž!“ zařval Silver. „Kdopak ty jsi, Tome Morgane? Tváříš se, jako bys tu byl kapitánem. Ale já tě, u všech d'asů, naučím! Opozav se mi odporovat, a já tě pošlu tam, kam za posledních třicet let odešlo hezkých pár chlapů – někteří na ráhno, někteří přes palubu, a všechny je už žerou ryby. Kdo se na mne křivě podívá, nedočká se rána, Tome Morgane, na to můžeš vzít jed.“

Morgan se zarazil, ale ostatní začali chraptivě mručet. „Tom má pravdu,“ řekl jeden.

„Dost se nás nahonil kapitán,“ dodal druhý. „Ať visím, jestli se nechám honit ještě od tebe, Honzo Silvere.“

„Má snad někdo z pánů něco proti mně?“ zařval Silver a nahnul se na svém soudku kupředu. V pravici mu hořela dýmka. „Tak ven s tím, co vlastně chcete? Vždyť nejste němí! Má někdo z vás nějaké přání? Já mu posloužím! Nějaký ochlasta mi bude předpisovat, co mám dělat! No tak, vždyť víte, jak se to dělá. Říkáte si přece rytíři Štěstěny! Čekám! Ať se někdo odváží sáhnout po tesáku, a já se mu i s tou svou berlou podívám na vnitřnosti, než by řekl popel.“

Nikdo se ani nepohnul, nikdo neodpověděl.

„Tohle jsou ty vaše moresy, co?“ pokračoval Silver a strčil si dýmku zase do úst. „Pěkná sebranka, namouvěru, nestojíte ani za to, aby si člověk s vámi špinil ruce! Rozumíte vůbec anglicky? Tak poslouchejte: zvolili jste si mě za kapitána. Jsem vaším kapitánem, protože široko daleko byste nenašli lepšího námořníka. Nechcete se bít, jak se na rytíře Štěstěny sluší a patří. Ale poslouchat budete, u

všech d'asů, na to můžete vzít jed! Toho chlapce mám rád, abyste věděli, je to dobrý hoch, lepší než vy, krysy, všichni dohromady. A to vám povídám, ať se mu někdo opovází zkřivit vlas na hlavě – ať se jen opovází!“

Dlouho bylo ticho. Opíral jsem se o stěnu, srdce mi tlouklo jako kladivo, ale svítal mi aspoň paprsek naděje. Silver se opřel zády o zeď, ruce zkřížil na prsou a klidně si pokuřoval, jako by se nic nestalo. Ale oči mu rejdlily a úkosem pozoroval svoji vzpurnou tlupu. Námořníci pomaloučku couvali do druhého kouta srubu a jejich sykový šepot mi doléhal k sluchu jako šumění bystřiny. Chvillemi některý zvedl hlavu a rudé světlo louče ozářilo na vteřinku nervózní obličej. Nedívali se však na mne, ale na Silvera.

„Zdá se, že máte něco na srdci,“ poznamenal Silver a odplivl si. „Tak ven s tím, ať to slyším, nebo držet zobáky!“

„Promiňte, pane,“ ozval se jeden, „vykládáte si pravidla, jak se vám to zrovna hodí, ale snad se laskavě podrobíte aspoň některým. Mužstvo je nespokojené, mužstvo nesnese, aby je někdo vodil za nos, tohle mužstvo má stejná práva jako každé jiné, dovoluji si podotknout. A myslím, že podle všech pravidel se můžeme vespolek poradit. Promiňte, pane, já vás zatím uznávám za kapitána, ale trvám na svém právu a jdu se ven poradit.“

Mluvčí – vysoký, ošklivý, asi pětatřicetiletý chlap se žlutýma očima – Silvera přesně po námořnicku pozdravil, potom kráčel klidně ke dveřím a vyšel ze srubu. Ostatní následovali jeden po druhém jeho příkladu. Každý při odchodu pozdravil a pronesl nějakou omluvu. „Všechno podle pravidel,“ poznamenal jeden. „Porada mužstva,“ řekl Morgan. Jeden řekl to, druhý ono, a tak se vytráceli, až zůstal ve srubu jen Silver a já a hořící pochodeň.

Lodní kuchař vyndal okamžitě dýmku z úst.

„A teď poslouchej, Jime Hawkinsi,“ oslovil mě sotva slyšitelným šepotem. „Máš na kahánku, a co horšího, možná že tě budou mučit. Myslím, že mě sesadí, ale pamatuj si, že jsem tě do poslední chvíle neopustil. Vlastně jsem se tě nechtěl zastávat, dokud jsi nezačal mluvit. Už jsem si div nezoufal, že nejen přijdu o poklad, ale nakonec ještě skončím na šibenici. Ale ty jsi můj člověk! Řekl jsem

si: pomůžeš Hawkinsovi a Hawkins pomůže tobě. Jsi jeho poslední trumf, Honzo, a on je zas tvůj trumf. Něco za něco, řekl jsem si. Ty si zachrániš svědka a on ti zachráni život.“

Začínalo mi svítat.

„Je tedy všechno ztraceno?“ zeptal jsem se.

„Ano, u všech d'asů!“ odpověděl. „Lod' v čertech, krk v čertech – tak je to! Když jsem se tak díval na zátoku, a po škuneru ani stopy – víš, já se hned tak něčeho neleknu, ale tentokrát jsem nad tím udělal kříž. Mužstvo i se svou poradou nám může vlézt na záda, je to stádo bláznů a zbabělců. Zachráním ti život – když to půjde, a ty zase, Jime, zachrániš Dlouhého Honzu před šibenicí. Něco za něco!“

Byl jsem na vážkách. Žádal ode mne věc napohled úplně vyloučenou – on, starý pirát, ke všemu vůdce vzbouřenců.

„Udělám, co bude v mé moci,“ řekl jsem.

„Ujednáno!“ zvolal Dlouhý Honza. „Přimluvíš se za mne, a u sta hromů, snad z toho vyjdu!“

Odbelhal se k louči zapíchnuté do hranice dřeva a zapálil si dýmku.

„Abys mi rozuměl, Jime,“ řekl mi, když se vrátil. „Nemám v hlavě piliny a jsem teď duší tělem se zemanem. Víím, že jsi tu loď odvezl někam do bezpečí. Čertví jak se ti to podařilo, ale hlavně že je v bezpečí. Hands a O'Brien se k vám asi přidali. Já jsem jim stejně nikdy nevěřil. Poslouchej: nebudu se tě na nic ptát a nedovolím to ani ostatním. Dovedu přiznat porážku a ocenit správného chlapce. Ba, ba, jsi opravdu chlapík – my bychom se spolu ve světě neztratili!“

Načepoval si ze soudku do cínové konvice trochu koňaku.

„Nechceš si líznout, kamaráde?“ zeptal se mě, a když jsem odmítl, dodal: „Zavdám si tedy sám! Potřebuji se trochu posilnit, čeká na nás pořádná robota! A když už tak mluvíme, nevíš, proč mi doktor dal tu mapku?“

Můj obličej vyjadřoval tak nelíčený úžas, že Honza hned poznal, že je zbytečné, aby se mě na něco ptal.

„Už ano,“ řekl, „dal mi ji. Za tím něco vězí, to je jisté – za tím určitě něco vězí, Jime – dobrého nebo špatného!“

Znovu si zavdal koňaku a zavrtěl svou velkou plavou hlavou jako člověk, který ví, že ho nečeká nic dobrého.

KAPITOLA DVACÁTÁ DEVÁTÁ

A zase černá známka

Piráti chvíli rokovali. Potom se jeden vrátil do srubu, opakoval onen obřadný pozdrav, který měl v mých očích ironické zabarvení, a požádal Silvera, aby jim na chvíli půjčil louč. Silver stroze svolil a vyslanec odešel. Zůstali jsme sami v úplné tmě.

„Už začíná foukat, Jime,“ řekl Silver, který si znovu osvojil docela přátelský, ba důvěrný tón.

Obrátil jsem se k nejbližší střílně a vykoukl ven. Velká hranice dohořela a uhlíky vydávaly záři tak nepatrnou, že jsem hned pochopil, nač spiklenci potřebovali louč. Stáli ve skupince asi uprostřed mezi srubem a ohradou. Jeden držel louč, druhý klečel uprostřed skupiny a v ruce mu střídavou barvou blýskal nůž, jak na něj dopadalo měsíční světlo i zář louče. Ostatní se nad ním skláněli, jako by pozorně sledovali jeho počínání. Rozeznal jsem ještě, že drží nejen nůž, ale i jakousi knihu. Ještě jsem se nepřestal divit, jak se jim taková věc dostala do rukou, když se klečící zvedl a celá smečka vykročila ke srubu.

„Už jdou!“ řekl jsem a vrátil se na své původní místo, protože se mi zdálo nedůstojné, aby mě přistihli, jak za nimi úkradem slídím.

„Jen ať přijdou, chlapče – ať přijdou,“ ozval se vedle Silver. „Mám v ruce ještě jeden trumf.“

Dveře se otevřely a všech pět pirátů se vhrnulo dovnitř. Zůstali stát v klubku hned za prahem a popostrčili jednoho kamaráda kupředu. Za jiných okolností by mě bylo rozesmálo, jak se krok za krokem štrachá k Silverovi, při každém kroku se rozmýšlí a drží před sebou sevřenou pěst.

„Jen pojď, člověče,“ zvolal Silver. „Vždyť já tě nesním. Dej to sem, ty hlupáku! Znáám přece pravidla a neublížím deputaci!“

Piráta si dodal odvahy, udělal zčerstva pár kroků, vstřčil Silverovi cosi do dlaně a co nejrychleji se vrátil mezi své druhy.

Starý lodní kuchař se podíval na to, co mu dali.

„Černá známka! Vždyť jsem si to myslel!“ poznamenal. „Kde jste jen sebrali papír? Ale, ale, podívejme se, to je chyba! Vy jste si prostě vyřízli stránku z bible. Kterýpak blázen rozřezal bibli?“

„Aha!“ řekl Morgan, „už je to tady! Neříkal jsem vám to? Z tohohle nepojde nic dobrého, dejte na má slova.“

„No, teď jste si to pěkně nadrobili,“ pokračoval Silver. „Teď už vás nic nezachrání před šibenicí. Kterýpak hňup měl bibli?“

„Dick,“ ozvalo se.

„Dick? Tak s Dickem je amen,“ řekl Silver. „Chudák Dick, ten se má na co těšit, na to můžete vzít jed!“

Tu se však do rozmluvy vložil vysoký chlap se žlutýma očima.

„Nech těch žvástů, Honzo Silvere,“ řekl. „Naše mužstvo ti přisoudilo černou známku, jak bylo jeho povinností. A ty ji hezky obrať na druhou stranu a podívej se, co je tam napsáno, jak je zase tvojí povinností. A pak můžeš mluvit.“

„Pěkně ti děkuji, Jíro,“ odvětil kuchař. „Tys byl odjakživa rázný chlapík a pravidla znáš, jak vidím, z paměti. Tak co to tu vlastně máme? Podívejme se! ‘Sesazen!’ – je to tak? Moc hezké písmo, namouduši jako malované. Tos psal ty, Jíro? Vida, vida, tak ty ses stal vůdcem posádky! Nic bych se nedivil, kdyby si tě po mně zvolili za kapitána. A teď mi, prosím tě, dej tu louč, vyhasla mi dýmka.“

„Koukej, Honzo,“ začal Jíra, „nevod’ nás pořád za nos. Umíš dělat legraci, to se ti musí přiznat, ale tentokrát jsi prohrál. Slez s toho sudu a pojď se zúčastnit nové volby.“

„Prohlašovali jste, tuším, že znáte pravidla,“ opáčil Silver pohrdavě. „Když je neznáte vy, budu se podle nich řídit aspoň já a zůstanu, kde jsem. Pořád ještě jsem vaším kapitánem, pamatujte si to – dokud mi nepřednesete svou stížnost a já vám neodpovím. Zatím stojí vaše černá známka za zlámanou grešli.“

„Jen se neboj,“ řekl zase Jíra, „my táhneme všichni za jeden provaz. Tak za prvé: zpackal jsi tuhle výpravu – tak drzý jistě nejsi, abys to chtěl popřít. Za druhé: pustil jsi nepřítele pro nic za nic z pasti. Proč se chtěli dostat ven, nevím, ale chtěli ven – to je nad slunce jasnější. Za třetí: nedovolil jsi nám, abychom jim vyprášili kožichy, když odtud odcházeli. Nemysli si, Honzo Silvere, že do tebe nevidíme! Sedíš na dvou židlích, to je ono. A za čtvrté: je tady ten kluk.“

„To je všechno?“ zeptal se Silver.

„Je ti to málo?“ opáčil Jíra. „Zbřídil jsi to tak, že nás všechny do jednoho přivedeš na šibenici.“

„Tak teda poslouvejte, odpovím vám na ty vaše čtyři body. Vezmeme si je hezky po pořádku. Ze jsem zpackal tuhle výpravu, říkáte? Všichni dobře víte, co jsem měl za lubem. A stejně dobře

víte, že kdyby bylo po mém, seděli jsme teď hezky v suchu na *Hispaniole* v plném počtu, nACPávali si panděra a ve skladišti měli celý poklad – aby to d'as! Kdo mi to všechno zkazil, co? Kdo mi chtěl rozkazovat, mně, zákonitému kapitánovi? Kdo mi poslal černou známku ještě ten den, kdy jsme přistáli a začal tenhle tanec? Hezký tanec je to, jen co je pravda, v tom s vámi souhlasím – jenomže se nepříjemně podobá skočné na konci provazu na londýnském popravišti. A kdo to všechno spískal? Anderson, Hands a ty, Jíro Merry! Ted' zbýváš z té drzé cházky už jen ty. A ještě jsi tak po čertech drzý, že se chceš místo mne stát kapitánem – ty, kterýs nás všechny dostal do téhle bryndy! U všech d'asů! Tahle drzost už přesahuje všechny meze.“

Silver se na chvílku odmlčel. Na tváři Jírově a jeho kamarádů bylo vidět, že se Silverova slova strefila přímo do černého.

„To by bylo za prvé,“ křičel Silver, stíraje si pot s čela; hovořil totiž tak zprudka, až se celý srub otřásal. „Je mi nanic, když s vámi mluvím, mé čestné slovo! Není ve vás špetka rozumu, nic si nepamatujete, a já jen nechápu, jak vás vaše matky mohly poslat na moře! Moře! Rytíři Štěstěny – na krejčovinu jste se měli dát!“

„Tak dál, Honzo,“ přerušil ho Morgan. „Mluv o ostatních bodech.“

„O ostatních bodech?“ zvolal Silver. „Jeden je chytřejší než druhý, jen co je pravda! Že je tahle výprava zpackaná? To se ví, že je, a jak, to byste ani nevěřili! Máme na šibenici tak blízko, že už cítím, jak mi dřevění jazyk, sotva na ni pomyslím. Snad jste je už viděli, jak se houpají v okovech na oprátce, ptáci na ně sedají a námořníci si na ně ukazují. ‘Kdopak to je?’ zeptá se jeden. ‘Ale Honza Silver, já jsem ho znal,’ odpoví druhý. A celou cestu od jedné takovéhle boje k druhé slyšíte řinčení okovů. To nás tedy čeká, všechny do jednoho, a poděkovat můžeme tomuhle ťulpasovi, Handsovi a Andersonovi a všem těm ostatním hňupům! A číslo čtyři, tenhle hoch. U všech d'asů, což to není skvělý rukojmí? A máme se o něho připravit? Ani za nic, možná že právě on nám pomůže z bryndy, já bych se tomu aspoň vůbec nedivil. Zabít ho? Ani nápad, kamarádi! A číslo tři? O třetím bodě bych mohl řečnit celou hodinu.“

Možná že nepovažujete za nic, ošetřuje-li nás každý den skutečný studovaný doktor – tebe, Janku, s rozbitou hlavou – či tebe, Jíro Merry, který ses před necelými šesti hodinami třásl v zimnici? Ještě teď máš oči žluté jako citrónová kůra! Možná taky, že ani nevíte o záchranné výpravě, která sem pro ně připluje? A nebude to ani trvat dlouho, a pak teprve nám přijde náš rukojmí vhod. A konečně číslo dvě: proč jsem s nimi uzavřel smlouvu? Na kolenou jste mě prosili, abych se s nimi domluvil, na kolenou, schlíplí jako psi, a byli byste posli hladem, kdybych to nebyl udělal – ale o to mi nešlo! Dobře se podívejte – tohle je odpověď na vaše proč!“

A hodil jim k nohám papír, který jsem rázem poznal. Byla to zažloutlá mapka s červenými křížky, kterou jsem našel v balíčku z voskovaného plátna na dně kapitánova lodního kufru. Nemohl jsem ovšem pochopit, proč mu ji doktor vydal.

Taky piráti nechtěli věřit svým očím. Vrhli se na mapku jako kočka na myš. Podávali si ji z ruky do ruky, div se o ni nepopráli. Podle jejich kleteb, výkřiků a dětinského smíchu byste soudili, že se už nejen hrabou v samém zlatě, ale jsou s ním v bezpečí kdesi na širém moři.

„Ano,“ prohlásil jeden, „je to určitě Flintova mapa. J. F. a pod tím čára s háčkem, tak se vždycky podepisoval.“

„To je všechno hezké,“ ozval se Jíra, „ale jak se s tím zlatem dostaneme odtud, když nemáme loď?“

Silver vyskočil, podepřel se rukou o zeď a vybuchl: „Ale teď už toho mám doopravdy dost, Jíro! Ještě slovo, a vyrazím ti duši z těla. Jak se odtud dostaneme? Mne se ptáš? To bys nám měl povědět ty a tvoji kumpáni, kteří jste do všeho strkali frňák a připravili mě o škuner! Ale kde, teď mlčíš! Nemáš ani tolik fantazie jako vrabec. A trochu zdvořileji bys mohl mluvit, Jíro, a taky budeš, o to se už postarám, hrom do toho!“

„Správná řeč!“ ozval se Morgan.

„To si myslím,“ řekl kuchař. „Vy jste mě připravili o loď, já jsem našel poklad. Srovnejte si to! A teď se, u všech d'asů, vzdávám svého úřadu! Zvolte si za kapitána, koho chcete, já na vás kašlu!“

„Chceme Silvera!“ volali piráti. „Ať žije Rožeň! Ať je Rožeň kapitánem!“

„Aha, už zpíváte jinou,“ zvolal kuchař. „Jíro, budeš si muset ještě chvilku počkat, kamaráde. A buď rád, že nestojím o pomstu. Nemám ve zvyku se mstít. A co s černou známkou, kamarádi? Ta už teď není k ničemu, vidíte? Dick si nadarmo zkazil štěstí a rozstříhal bibli!“

„Co kdybych ji políbil, myslíš, že by to nepomohlo?“ zabručel Dick, který zřejmě trpce litoval, že na sebe přivolal kletbu.

„Rozstříhanou bibli?“ zvolal pohrdavě Silver. „Kdepak! Ta teď nemá větší cenu než knížka s jarmarečními písničkami.“

„Že ne?“ řekl Dick. „Co naplat, budu ji nosit tak, jak je.“

„Tady máš něco na památku, Jime,“ obrátil se Silver ke mně a hodil mi kousek papíru.

Byl to kotouč veliký asi jako koruna. Po jedné straně byl bílý, protože jej vyřízli z posledního listu. Na druhé bylo několik veršů ze Zjevení – mezi jiným slova, která na mne silně zapůsobila: „Venku pak jsou psi a vražedníci.“ Potištěnou stranu začernili dřevěným popelem, který už začínal opadávat a ulpíval mi na prstech. Na čisté straně bylo popelem napsáno jediné slovo „Sesazen“. Mám tuto památku ještě dnes, ale po písmu na ní už není ani stopy. Je tam znatelná už jen jakási rýha, jakoby škrábnutí nehtem.

Tak skončilo moje noční dobrodružství. Všichni si přitukli a uložili se k spánku. Silver se Jírovi pomstil aspoň tím, že ho postavil před srub na stráž a pohrozil mu smrtí, hne-li se ze svého místa.

Dlouho trvalo, než jsem zavřel oči, a bůh ví, že jsem měl o čem uvažovat. Myslel jsem na muže, kterého jsem odpoledne zabil, na své ožehavé postavení, a především na podivnou hru, do níž se Silver pustil; jednou rukou držel na uzdě piráty a druhou se chytal všech možných a nemožných prostředků k záchraně svého bídneho života. Dlouhý Honza zatím klidně spal a hlasitě chrápal. Třeba byl ničema, přece jen jsem ho litoval, když jsem si představil, jak strašné nebezpečí ho obklopuje a jaká potupná šibenice ho nakonec očekává.

KAPITOLA TŘICÁTÁ

Na čestné slovo

Jadrný a zvučný hlas, který se ozýval z lesa, mě probudil a vytrhl ze spánku i ostatní. Trhla sebou i hlídka, která dřímala opřená o veřeje.

„Hej hola, vy tam ve srubu,“ znělo to z lesa. „Tady je doktor!“

A byl to opravdu on. Byl jsem sice rád, že ho slyším, ale hned mi ta radost zhořkla, když jsem si vzpomněl na své neukázněné, tajnůstkářské chování. A když jsem viděl, kam mě přivedlo, mezi jakou společnost a do jakého nebezpečí, styděl jsem se mu podívat do očí.

Doktor vstal zřejmě ještě za tmy, protože se teprve rozednívalo. Utíkal jsem ke střílně, vykoukl a viděl, že stojí až po kolena v přízemní mlze jako kdysi Silver.

„To jste vy, doktore? Dobré jitro, pane!“ volal Silver, který se rázem probral a zářil dobrou náladou. „Přivstal jste si, jen co je pravda. Inu, ranní ptáče dál doskáče, jak praví přísloví. Jíro, člověče, hoď sebou a pomoz doktorovi na palubu. Našim pacientům se daří dobře – všichni jsou čilí a veselí.“

A neúnavně brebentil dál. Berlu držel v podpaží a rukou se opíral o srub – řečí, způsoby i zjevem zase náš starý kuchař.

„A jaké překvapení tu pro vás máme, pane!“ pokračoval. „Máme tu nováčka – hehe! nového nocležníka a strážníka, chlapce jako ze škatulky. Spal jako dřevo, hezky vedle starého Honzy – jako dva bratři.“

Doktor Livesey už přelezl ohradu a blížil se ke kuchaři. Slyšel jsem, jak se zadržlým hlasem ptá:

„Snad to není Jim?“

„A kdo jiný?“ řekl Silver.

Doktor se zarazil, jako když do něho uhodí, ale neřekl ani slovo. Teprve za chvíli se zmohl na další krok.

„Vida, vida,“ řekl, „ale nejdřív práce, potom zábava, jak vy říkáte, Silvere. Podíváme se na ty vaše pacienty.“

Vstoupil do srubu, mrzutě na mne kývl hlavou a věnoval se nemocným. Vypadal, jako by neměl vůbec strach, ačkoli si jistě uvědomoval, že jeho život visí mezi těmito zrádnými lotry na vlásku. Baval se se svými pacienty, jako by byl na docela obyčejné lékařské návštěvě u klidné anglické rodiny. Jeho chování působilo zřejmě i na piráty, kteří se chovali, jako by se nic nebylo stalo – jako by byl pořád ještě lodním lékařem a oni řádnými námořníky.

„Lepší se to, kamaráde,“ řekl muži s ovázanou hlavou, „ale řeknu vám, že jste měl namále. Máte palici jako ze železa. A co vy, Jíro, jakpak se vám daří? Vy vypadáte! Máte jistě ledviny naruby! Bral jste ten lék?“ zeptal se doktor ostatních.

„Ano, ano, pane, bral,“ odpověděl Morgan.

„Jsem teď lékařem vzbouřenců – chci říci, že lékařem vězňů,“ řekl doktor Livesey s medovým úsměvem, „a proto považuji za věc své cti, abych zachoval co nejvíce mužů pro krále Jiřího – bůh mu žehnej! – a pro šibenici.“

Lotři se na sebe podívali, ale spolkli toto šlehnutí bez poznámky.

„Dickovi není dobře,“ řekl kdosi.

„Není mu dobře?“ odvětil doktor. „Pojďte sem, Dicku, podíváme se vám na jazyk. No pravda, váš jazyk, Dicku, by polekal i Francouze. Už zase zimnice.“

„To má z toho,“ řekl Morgan, „že načisto pokazil bibli.“

„To má z toho, že jste hrozní oslové,“ odsekl doktor, „a že nemáte tolik rozumu, abyste rozeznali zdravý vzduch od jedovatého a suchou zemi od morového močálu. Tak si myslím – to je ovšem jen můj soukromý názor –, že se všichni ještě trochu potrápíte, než si vyženete malárii z těla! Tábor uprostřed močálu, kdo to jakživ slyšel! Vám, Silvere, se dívím. Jste z těch bláznů ještě tak nejchytřejší, ale zřejmě ani vy neznáte nejzákladnější zdravotní pravidla!“

„Tak,“ řekl, když dal každému lék – a všichni pacienti ho poslouchali s pokorou opravdu směšnou, spíš jako děti ze sirotčince než krvežízniví piráti a hrdlořezové – „tak, pro dnešek dost. A teď bych si rád pohovořil s tím chlapcem.“

A ledabyle kývl směrem k místu, kde jsem stál.

Jíra Merry stál u dveří a plival a prskal tam nad jakousi nechutnou medicínou. Jakmile však zaslechl doktorova slova, celý rudý se otočil na patě, zaklel a vykřikl: „To zase ne!“

Silver uhodil dlaní do soudku.

„Ticho!“ zařval a rozhlédl se kolem sebe jako lev. „Doktore,“ pokračoval potom svým obyčejným hlasem, „sám jsem už na to myslel, protože vím, že máte toho chlapce rád. Jsme vám zavázáni za vaši laskavost a důvěřujeme vám, jak vidíte, a polykáme vaše lektvary, jako by to byl grog. A vymyslel jsem už taky způsob, který bude vyhovovat všem. Hawkinsi, dáš mi čestné slovo jako slušný panáček – protože panáček jsi, třeba z chudé rodiny –, dáš mi své čestné slovo, že nevezmeš do zaječích?“ Bez váhání jsem se k tomu zavázal.

„Tak tedy, pane doktore,“ řekl Silver, „přelezte na druhou stranu ohrady a já vám k ní přivedu Jima. Můžete pak nerušeně hovořit. Na shledanou, pane, a vyřídíte naše poručení panu zemanovi a kapitánovi.“

Jakmile doktor vyšel ze srubu, vypukla bouře nespokojenosti, kterou Silver až dosud udržoval na uzdě hrozivými pohledy. Obviňovali ho, že hraje obojakou hru, že chce sám pro sebe uzavřít separátní mír, že obětuje svým cílům zájmy spolčenců a obětí – krátce obviňovali ho právě z toho, co opravdu dělal. Jeho dvojakost byla tak očividná, že jsem si nedovedl představit, jak odvrátí jejich hněv. Ale Silver věděl, že mu žádný z nich nesahá ani po kotníky, a po svém včerejším vítězství je držel v hrsti mnohem pevněji. Vynadal jim bláznů a hňupů, prohlásil, že je naprosto nutné, abych si promluvil s doktorem, mával jim mapou před nosem a ptal se jich, chtějí-li porušit smlouvu právě dnes, kdy se mají vydat za pokladem.

„Ne, u sta hromů!“ zvolal, „porušíme smlouvu, ale až se nám to bude hodit! Do té doby budu doktora vodit za nos, kdybych mu měl třebaš i mazat boty kořalkou.“

Potom jim poručil, aby rozdělali oheň, a vybelhal se s berlou pod ramenem ven, opíraje se jednou rukou o mé rameno. Piráti mlčeli, zmateni, ne však přesvědčeni jeho výmluvností.

„Pomalů, chlapče, jen pomalů,“ řekl Silver. „Když uvidí, že máme naspěch, skočí nám na krk.“

Kráčeli jsme tedy co noha nohu mine po písčitém svahu k ohradě, za níž nás už očekával doktor. Jakmile jsme byli dost blízko, abychom se s ním mohli domluvit, Silver se zastavil.

„Tohle mi taky připište k dobru, pane doktore!“ řekl. „Jim vám poví, jak jsem mu zachránil život a jak mě proto i sesadili. Doktore, ztratíte dobré slůvko pro člověka, který kormidluje neustále proti větru a dává neustále život v sázku? Pamatujte, prosím, že nejde jen o můj život, ale i o život tohoto chlapce. Prosím vás, doktore, ustrňte se nade mnou a dejte mi aspoň slůvko naděje!“

Jakmile Silver vyšel ze srubu a obrátil se zády k svým druhům, úplně se změnil. Tváře měl vpadlé, hlas se mu třásl a mluvil smrtelně vážně.

„Copak, Honzo, snad nemáte nahnáno?“ zeptal se doktor Livesey.

„Nejsem zbabělec, doktore, ani co by se za nehet vešlo!“ a luskl prsty. „Kdybych se bál, to bych s vámi nemluvil. Ale přiznám se upřímně, že mi při pomýšlení na šibenici běží mráz po zádech. Vy jste dobrý, spravedlivý člověk, nejlepší na světě! A zapamatujte si, co jsem udělal dobrého – aspoň tak dobře, jako co jsem nadělal zlého. A teď ustoupím stranou – vidíte – a nechám vás s Jimem o samotě. A připište mi to taky k dobru, protože dál už ani zajít nemohu.“

S těmito slovy poodešel stranou, až byl z doslechu, pak si sedl na pařez a dal se do hvízdání. Chvillemi vrhal pohledy na nás i na vzpurné lotry, přecházející mezi ohněm, který horlivě rozdělávali, a srubem, z něhož vynášeli vepřovou a chleba k snídani.

„Tak vidíš, Jime,“ řekl smutně doktor, „kam jsi to dopracoval. Jak si usteleš, tak si lehneš, chlapče. Bůhví že nemám to srdce, abych ti to vyčítal, ale jedno ti přece jen řeknu: dokud byl kapitán Smollett chlapík, neodvážil ses vzít do zaječích, a když byl nemocný a nemohl proti tomu nic dělat – Jime, to bylo zbabělé!“

Přiznám se, že jsem se dal do pláče. „Pane doktore,“ řekl jsem, „prosím vás, neříkejte mi to. Já sám jsem si toho už navyčítal až běda. Je se mnou stejně amen, už teď bych nedýchal, kdyby se mě

nebyl Silver zastal. Věřte mi, pane doktore, umřít se nebojím – nic jiného si ani nezasloužím –, ale mám strach z mučení. Budou-li mě mučit –“

„Jime,“ přerušil mě doktor hlasem, který jsem nepoznával, „Jime, tohle nesnesu. Přeskoč ohradu a poběžíme s větrem o závod.“

„Pane doktore,“ připomněl jsem mu, „dal jsem čestné slovo!“

„Já vím, já vím!“ zvolal doktor. „Na tom teď nezáleží, Jime. Všechno vezmu na sebe, chlapče, všechnu hanbu, ale tady tě nenechám! Skoč, Jime, jediný skok, a jsi venku! A pak poletíme jako antilopy!“

„Ne,“ odpověděl jsem, „vždyť víte, že vy sám byste to taky neudělal, vy, zeman ani kapitán. A já nebudu jednat jinak. Silver mi uvěřil, a já jsem mu dal čestné slovo. Vrátím se do srubu. Ale vy jste mě přerušil, pane doktore. Budou-li mě mučit, mohl bych prozradit, kam jsem ukryl loď. Já jsem se totiž zmocnil *Hispanioly*, jednak že mi přálo štěstí, a pak že jsem se nebál. Je v Severní zátoce, na jižním břehu, zrovna pod čarou přílivu. Při odlivu je jistě úplně na suchu.“

„Loď?“ zvolal doktor.

Vylíčil jsem mu v rychlosti, co jsem zažil, a doktor mlčky naslouchal.

„To už je asi osud,“ poznamenal potom. „Na každém kroku nám zachraňuješ život. A ty si myslíš, že bychom tě nechali umřít? To by byl od nás prašpatný vděk, chlapče. Ty jsi odhalil spiknutí, ty jsi našel Bena Gunna – nejzáslušnější čin, jaký jsi kdy vykonal, i kdyby ses dožil třeba devadesátky! Když tak mluvím o Benovi – propánakrále, to je čertovský chlapík. Silvere!“ zvolal, „Silvere! Dám vám přátelskou radu,“ pokračoval, když se k nám kuchař přiblížil. „Na vašem místě bych s hledáním pokladu nespíchal.“

„Dělám, co mohu, pane, ale tohle nepůjde,“ řekl Silver. „Život svůj i tohotohle chlapce zachráním jen tehdy, když se co nejdříve vydáme za pokladem, věřte mi.“

„Když je to takhle, Silvere,“ řekl doktor, „poradím vám ještě něco: až jej najdete, těšte se na hromy a blesky.“

„Pane,“ odpověděl Silver, „mluvíte se mnou jako rovný s rovným, ale říkáte příliš mnoho a zároveň příliš málo. Co máte za lubem, proč

jste odešli ze srubu, proč jste mi vydal tu mapku? Nevím. Slepě jsem udělal všechno, co jste na mně žádal, a nedostal oplátkou ani slůvko naděje! Ale dál už nepůjdu! Když mi zkrátka a dobře nechcete říct, co máte za lubem, pustím kormidlo.“

„Ne,“ řekl doktor zamyšleně, „víc říci nesmím. Není to moje tajemství, Silvere, jinak bych vám je, mé čestné slovo, hned vyklopil. Ale řeknu vám, co říci smím, a ještě o slůvko víc; kdyby se to dověděl kapitán, ten by mi pocuchal paruku! Nejdřív vám dám aspoň malou naději: Silvere, dostaneme-li se oba z téhle pasti živi a zdraví, udělám, co budu moci, abych vás zachránil – nebudu-li muset křivě přísahat.“

Silver se rozzářil: „Nic lepšího jste mi nemohl říct, pane, ani kdybyste byl mou vlastní matkou.“

„To by tedy byl můj první ústupek,“ pokračoval doktor. „A jako druhý přijměte mou radu: držte si Jima hezky u sebe, a kdybyste byli v úzkých, zavolejte. Jdu vám hned teď pro pomoc, a už z toho vidíte, že jsem nemluvil naplano. Na shledanou, Jime!“

Doktor Livesey mi podal skrz plot ruku, kývl na Silvera a bystře vykročil k lesu.

KAPITOLA TŘICÁTÁ PRVNÍ

Hledání pokladu – Flintův kompas

„Jime,“ řekl mi Silver, když jsme zůstali sami, „já jsem zachránil život tobě a ty mně, a to ti nikdy nezapomenu. Vždyť já jsem si všiml, jak na tebe doktor kývá, abys utekl, a stejně dobře jsem viděl, jak jsi odmítl. Jime, to ti slouží ke cti. Poprvé od chvíle, co náš útok ztroskotal, mi svítlá naděje – tvou zásluhou, Jime. A teď nám nezbývá než vydat se za pokladem, Jime, a co horšího, se zapečetěnými rozkazy, a to se mi vůbec nelíbí. Musíme si vzájemně krýt záda, Jime, a vyvázneme se zdravou kůží, i kdyby hrom bil.“

Vtom na nás od ohně zavolali, že je prostřeno k snídani. Posedali jsme si na písek a pustili se do sucharů a soleného masa. Piráti rozdělali oheň, na kterém by klidně upekli celého vola, a šlo z něho takové horko, že se k němu mohli přiblížit jenom po větru, a to ještě velmi opatrně. Stejně hýřili zásobami a uvařili k snídani víc jídla, než jsme mohli sníst. Zbytky hodil jeden z nich se smíchem do ohně, který při tom nezvyklém přiložení vysoko vzplanul a vesele zapraskal. Piráti vůbec nemysleli na to, co bude zítra, žili – jak se říká – z ruky do úst. A když jsem si k tomu připočítal, jak mrhají jídlem a spí na hlídkách, viděl jsem, že jsou sice dost smělí pro krátkou rvačku na život a na smrt, ale pro delší válečnou výpravu že se naprosto nehodí.

A Silver, který seděl s papouškem *kapitánem Flintem* na rameni a cpal se ostošest, je ani slůvkem nepokáral za jejich lehkomyšlnost. Překvapovalo mě to, protože jinak, zdálo se mi, si počínal velmi mazaně.

„Ba, kamarádi,“ řekl jim, „máte skutečně velké štěstí, že za vás Rožeň myslí. Dostal jsem od nich všechno, co jsem chtěl, namouduši! Mají sice loď, to je pravda, a já zatím nevím, kam ji schovali. Ale až dostaneme poklad, rozběhneme se a najdeme ji jako nic. A potom, kamarádi, my máme čluny, a jsme tedy ve výhodě!“

Žvanil s ústy plnými horké šunky, aby dodal odvahy své tlupě, a hlavně – jak jsem ho podezříval – sobě.

„Co se našeho rukojmího týče,“ pokračoval, „myslím, že tohle byla jeho poslední beseda s těmi, jež má tak rád. Dověděl jsem se, díky jemu, leccos nového, ale tím je to odbyto. Až se vydáme za pokladem, uvážu si ho na provaz, protože si ho zatím musíme pro všechny případy chránit jako oko v hlavě. Jakmile však dostaneme poklad na loď a vyrazíme vesele na širé moře, pak si ještě o panu Hawkinsovi pohovoříme a zaplatíme mu za jeho služby.“

Jaký div, že měli piráti skvělou náladu. Zato já jsem byl hrozně sklíčen. Kdyby se Silverův plán podařil, jistě by se ten dvojnásobný zrádce nerozpakoval provést jej do všech důsledků. Stál ještě každou nohou v jiném táboře a jistě by dal přednost bohatství a volnosti s

piráty před námi, kteří jsme mu mohli v nejlepším případě zachránit jen holý život.

Ba i kdyby se situace vyvinula tak, že by Silver musel stát doktorovi v slově, hrozilo nám veliké nebezpečí. Co si počneme, až se podezření Silverových druhů změní v jistotu a až budeme muset bojovat na život a na smrt – on, mrzák, a já, pouhý chlapec – proti pěti silným, hbitým námořníkům!

K této dvojí obavě si přimyslete tajemství, které zahalovalo chování mých přátel, jejich nevysvětlitelné vyklizení srubu a vydání mapky, a konečně tajuplnou výstrahu doktorovu Silverovi – „až jej najdete, těšte se na hromy a blesky“ – a snadno mi uvěříte, že mi snídaně vážla v hrdle a že jsem se jen s velmi těžkým srdcem vydával se svými vězňáky na honbu za pokladem.

Bylo to podivné procesí – kdyby se na nás byl někdo cizí díval. Všichni byli oblečeni do špinavých námořnických šatů a ozbrojeni až po zuby, ovšem kromě mne. Silver si nesl dvě pušky – jednu na prsou, druhou na zádech –, u pasu měl tesák a z každé kapsy šosáku mu čouhalo po pistoli. A jako koruna všeho mu na rameni seděl papoušek *kapitán Flint*, který páté přes deváté pletl nesmyslné námořnické řeči. Já jsem poslušně krácel za lodním kuchařem, uvázan kolem pasu za provaz, jehož druhý konec držel Silver buď v ruce, nebo v zubech. Vedl si mě, zkrátka a dobře, jako cvičeného medvěda.

Ostatní námořníci si naložili na záda různá břemena. Jedni nesli rýče a lopaty – ty si odnesli z *Hispanioly* nejdřív –, druzí maso, chléb a kořalku k obědu. Všechny potraviny pocházely, jak jsem si všiml, z našich zásob ve srubu a viděl jsem, že Silver mluvil minulého večera pravdu. Kdyby nebyl s doktorem uzavřel smlouvu, byli by se on i jeho vzbouřenci museli živit čistou vodou a tím, co by ulovili, protože neměli loď. Voda by jim asi moc nevoněla a pochybuji, že by některý námořník byl dobrým střelcem. A měli-li tak málo potravin, pochyboval jsem, že by se zrovna topili v střelném prachu.

Takto vyzbrojeni jsme se vydali na cestu – i ten chlapík s rozbitou hlavou, který by byl udělal líp, kdyby byl zůstal hezky ve stínu – a vlekli se jeden za druhým ke břehu, kde nás očekávaly oba čluny. I

na nich byly stopy opilého řádění pirátů; jeden měl totiž rozbitou lavičku a oba byly plné bláta a vody. Pro jistotu jsme je museli vzít oba s sebou. Rozsadili jsme se tedy do člunů a pluli přes zátoku.

Cestou se rokovalo o mapě. Červený křížek byl tak velký, že nám pochopitelně nemohl být vodítkem. A poznámky na rubu se daly, jak jistě uznáte, vykládat tak i onak. Jak si snad čtenář pamatuje, zněly takto:

Vysoký strom na hřebeni Dalekohledu směrem od SSV k S.

Ostrov Kostlivců VJV a směrem k V.

Deset stop.

Hlavní značkou byl tedy vysoký strom. Kotviště bylo ohraničeno náhorní plošinou vysokou asi dvě až tři sta stop, z níž se na severu zvedal jižní hřbet Dalekohledu a na jihu skalnatý, rozeklaný pahorek zvaný Zadní stěžeň. Plošina byla hustě porostlá různě vysokými borovicemi, z nichž některé převyšovaly své okolí až o padesát stop. Jen na místě samotném a podle kompasu bylo lze určit, která z nich je ten „vysoký strom“ kapitána Flinta.

Ale ještě než jsme urazili polovinu cesty, každý muž v obou člunech si už vybral svůj vysoký strom. Dlouhý Honza jen krčil rameny a odkazoval je, aby počkali, až budou na místě.

Veslovali jsme zvolna, jak nám Silver rozkázal, abychom si zbytečně neunavovali ruce. Trvalo nám to hezky dlouho, než jsme přistáli u ústí druhého potoka, toho, který stéká zalesněnou úžlabinou Dalekohledu. Tam jsme zahrnuli vlevo a začali vystupovat na náhorní plošinu.

Zpočátku nás zdržovala mazlavá, bahnitá půda a popínavé bahenní rostlinstvo, ale čím výše jsme stoupali, tím kamenitější byly svahy pahorku a tím řidší les. Blížili jsme se k nejhezčí části ostrova. Místo trávy se objevil porost voňavých kručinek a kvetoucích keřů. Z houštin zeleného muškátového ořeší se zvedaly rudé pně stinných sosen a kořená vůně houští se mísila s pryskyřičnými výdechy jehličí. Vzduch byl ostrý a osvěžující, což nám v tom palčivém žáru velmi lahodilo.

Piráti se vějířovitě rozptýlili, pobíhali sem tam a rozjařeně pokřikovali. Asi uprostřed, ale hodně vzadu, se vlekl Silver, klouzal po šterku a lapal po dechu, a za ním já, smýkán na provaze. Chvillemi jsem ho musel i podpírat, jinak by byl ztratil rovnováhu a skutálel se z pahorku.

Ušli jsme už asi půl míle a blížili se k okraji plošiny, když se muž na levém křídle dal do zděšeného křiku. Křičel jako šílený a ostatní se hned rozběhli k němu.

„Přece nemohl najít ještě poklad,“ řekl starý Morgan, když kolem nás běžel, „ten je jistě až nahoře.“

Opravdu, když jsme i my k němu došli, přesvědčili jsme se, že je to něco jiného. Pod krásnou velkou borovicí ležela lidská kostra propletená plazivými rostlinami, které už trochu vychýlily menší kůstky ze správné polohy, a přikrytá několika cáry. Myslím, že nám všem naskočila husí kůže.

„Byl to námořník,“ řekl Jíra Merry, který se odvážil blíž než ostatní a prohlížel si pozůstatky oděvu. „Měl na sobě šaty z pořádného námořnického sukna.“

„No a co?“ zeptal se Silver, „snad bys tu nechtěl najít biskupa? Ale jářku, jakpak to ta kostra leží? To přece není přirozená poloha!“

Bližší prozkoumání nás přesvědčilo, že má Silver pravdu. Až na menší odchylky (patrně dílo ptáků, kteří se těmi pozůstatky živili, nebo plazivých rostlin, které je zvolna oplétaly) ležela kostra docela rovně – nohy ukazovaly jedním směrem a ruce, zdvižené jako u potápějícího se člověka, na stranu opačnou.

„Už mi v mé staré kotrbě svítá,“ poznamenal Silver. „Tuhle je kompas, tamhle nejvyšší bod ostrova Kostlivců, který trčí jako zub. A teď stanovte směr téhle kostry.“

Ukázalo se, že tělo leží přesně ve směru ostrova, a střelka na kompasu označovala čáru VJV směrem k V.

„Vždyť jsem si to myslel,“ zvolal kuchař. „Tohle je Flintův kompas. Přímo vzhůru odtud jde čára k Polárce a k našim tolárkům! Ale mráz mi běží po zádech, když pomyslím na Flinta. U všech d'asů! Tohle je jistě jeden z jeho žertíků! Byl tu tenkrát sám s šesti a pozabíjel je všechny do jednoho. Tohohle přivlekl až sem a položil ho podle kompasu! Ať mě čert vezme! Kostí měl dlouhé a vlasy žluté. Hm, to by mohl být Allardyce. Pamatuješ se na Allardyce, Morgane?“

„Jakpak by ne,“ odvětil Morgan, „abych se na něho nepamatoval. Zůstal mi dlužen, a ještě si vzal na ostrov můj nůž.“

„Vida, nůž,“ ozval se jeden námořník, „kdepak má Allardyce nůž? Flint mu přece neprohledával kapsy, a co by s ním dělali ptáci?“

„U všech d'asů, to je pravda!“ vykřikl Silver.

„Všechno v čertech,“ řekl Merry, šťáraje mezi kostmi, „nezůstal tu ani halěř, ani tabatěrka. To není jen tak!“

„To opravdu není, namouduši!“ souhlasil Silver. „Kamarádi, mně se to nelíbí. Kdyby tak Flint žil, páčila by nás tu všechny zatracené půda pod nohama. Bylo jich šest – nás je taky šest. A teď jsou z nich už jen bílé kosti.“

„Na vlastní oči jsem viděl jeho mrtvolu,“ ozval se Morgan. „Bill mi ho ukázal. Ležel a na každém oku měl penny.“

„Umřel a čert ho vzal, to je jisté,“ vmísil se do hovoru chlapík s ovázanou hlavou. „Ale jestli kdo chodí po smrti strašit, tak je to Flint. Panečku, ten měl těžkou smrt!“

„Máš pravdu,“ poznamenal jiný. „Hned zuřil, hned řval, aby mu dali rum, a hned se zas dával do zpěvu. ‘Patnáct chlapů’, to byla jeho písnička. A říkám ti, dodnes ji nerad slyším. Bylo tenkrát horko jako v pekle, okno měl otevřené a slyšel jsem tu zatracenou písničku slovo za slovem – a to už měl smrt na jazyku!“

„Držte zobáky,“ řekl Silver. „Umřel a je šest stop pod zemí, to všichni víme. A nestraší, aspoň ne ve dne, na to můžete vzít jed. Kdo se bojí, nesmí do lesa. Pojďme si pro zlatáky!“

Dali se tedy na cestu. Slunce zářilo, byl bílý den, piráti však už nepobíhali po lese a nepovykovali, ale drželi se hezky v hromádce a div nešeptali. Strach z mrtvého piráta padl na jejich dobrou náladu jako temný stín.

KAPITOLA TŘICÁTÁ DRUHÁ

Hledání pokladu – Hlas z lesa

Když společnost vystoupila na planinu, sedla si na chvíli, jednak aby si Silver a nemocní mohli odpočinout, jednak aby se všichni vzpamatovali ze své hrůzy.

Náhorní plošina se poněkud svažovala k západu, takže z místa, na němž jsme odpočívali, byl rozhled široko daleko na obě strany. Přes koruny stromů jsme viděli Lesní mys, lemovaný pěnou příboje, a za ním se rýsovalo nejen kotviště a ostrov Kostlivců, ale přímo přes výběžek a východní nížinu jsme měli vyhlídku na širokou mořskou pláň. Za námi se příkře tyčil Dalekohled, sem tam porostlý borovicemi a zející černými propastmi. Bylo naprosté ticho, jen z

dálky hučel příboj dorážející na ostrov a v křovinách bzučel nesčetný hmyz. Na moři ani živé duše; širošírá vyhlídka jen zvyšovala pocit samoty.

Silver otáčel kompasem.

„Celkem tři stromy jsou skoro v přímé linii s ostrovem Kostlivců. Hřeben Dalekohledu je zřejmě tamhleten nižší bod. Poklad by už teď našlo každé dítě. Skoro bych radil, abychom se nejprve naobědvali.“

„Nejsem jaksi při chuti,“ zabručel Morgan. „Jak si vzpomenu na Flinta, je mi nanic.“

„Ba, člověče, ty můžeš být opravdu rád, že umřel,“ řekl Silver.

„Byl to ale hnusný chlap!“ zvolal třetí pirát a otřásl se. „Celý modrý ve tváři!“

„To měl z chlastu,“ dodal Merry. „Modrý, to si myslím, že byl modrý, a jak!“

Od té chvíle, co našli kostru a začali takto uvažovat, hovořili piráti čím dál tím tišeji, až nakonec div nešeptali, takže zvuk jejich hlasů nerušil lesní ticho. Náhle se z lesa před námi ozval tenký, vysoký, třaslavý hlas notující dobře známou písničku:

*Na černé rakvi patnáct chlapů popíjí,
jo – ho – ho, ať teče rum!*

Piráti byli zděšením celí zkoprnělí. Rázem všichni zbledli jako stěna. Jedni vyskočili, druzí se chytali kamarádů a Morgan se svíjel na zemi.

„To je Flint, u všech –“ zvolal Merry.

Písnička umlkla právě tak náhle, jak začala, uprostřed noty, jako by kdosi přikryl zpěvákovi ústa rukou. Mně zněla vesele a příjemně v tom prosluněném vzduchu nad zelenými korunami stromů, a tím víc mě udivovalo počínání mých společníků.

„Poslyšte,“ vypravil Silver namáhavě ze svých popelavých rtů, „tohle není jen tak. Začíná to špatně. Nevím, čím je to hlas, ale někdo si z nás zcela určitě dělá blázny – někdo z masa a krve, na to můžete vzít jed!“

Zatím se mu už taky vrátila odvaha a s ní i trochu červeně do tváří. I ostatní se jeho povzbuzováním poněkud vzpamatovali, když tu se onen hlas ozval znovu – tentokrát však nezpíval, ale volal odkudsi z dálky, až to doznívalo několikerou slabší a slabší ozvěnou mezi útesy Dalekohledu.

„Darby M’Graw!“ kvílel hlas – neboť toto slovo nejlépe vystihuje onen zvuk –, „Darby M’Graw! Darby M’Graw!“ několikrát za sebou. Potom poněkud hlasitěji a se zaklením, které vynechávám: „Dej sem rum, Darby!“

Piráti stáli jako přikovaní a oči jim div nevypadly z důlků. Hlas už dávno umlkl, a oni ještě mlčky třeštili oči jeden na druhého.

„Tak už je to jisté!“ vyjekl jeden. „Jdeme pryč!“

„To byla jeho poslední slova,“ sténal Morgan, „jeho poslední slova na tomto světě!“

Dick honem vytáhl bibli a mlel modlitby. Dostalo se mu zřejmě dobrého vychování, než se vydal na moře a zapadl do špatné společnosti.

Silver se však pořád ještě držel. Zuby mu cvakaly, až se to kolem rozléhalo, ale nevzdával se.

„Nikdo na tomhle ostrově o Darbym jakživ neslyšel,“ mumlal. „Nikdo kromě nás šesti.“ A potom s velkým přemáháním vykřikl: „Kamarádi! Přišel jsem pro poklad a žádný člověk ani d’ábel mě od mého úmyslu neodvrátí. Nebál jsem se Flinta, dokud byl živý, a postavím se mu, u všech čertů, třeba i mrtvému! Ani ne čtvrt míle před námi leží sedm set tisíc liber. Odkdypak se rytíři Štěstěny obracejí k takovému bohatství zády, a to jen kvůli jakémusi ochlastovi s modrou tlamou a k tomu ještě mrtvému?“

V ostatních se neprobudila odvaha. Naopak, hrozili se jeho rouhačských slov.

„Dej si pokoj, Honzo!“ řekl Merry. „S duchem si radši nic nezačínat!“

A ostatní se ani nezmohli na odpověď. Byli by už dávno utekli, ale báli se; jen strach je držel pohromadě a u Honzy, jako by jim jeho odvaha byla co platná. Honza už zatím přemohl svou chvilkovou slabost.

„S duchem? Hm, možná,“ řekl, „ale vysvětlete mi jednu věc. Slyšeli jste přece ozvěnu? Nikdo ještě neviděl, aby měl duch stín, jak by tedy mohl mít ozvěnu, to bych rád věděl! To se přece, jářku, nesrovnává s přírodou?“

Tento argument mi připadal dost chabý, ale člověk nikdy neví, čeho se pověřiví lidé chytí. Jírovi se hned ulevilo.

„Vida, na to jsem nepřišel,“ řekl. „Že máš, Honzo, v hlavě mozek, a ne piliny, to se ti teda musí přiznat. Kupředu, kamarádi! Zdá se mi, že tohle mužstvo pluje špatným směrem. A abych pravdu řekl, znělo to sice jako Flintův hlas, ale ne tak docela. Spíš jako by se to podobalo hlasu – hlasu –“

„Hlasu Bena Gunna, u všech d'asů!“ zařval Silver.

„Namouduši!“ zvolal Morgan a zvedl se. „Byl to Ben Gunn!“

„No a jaký je v tom rozdíl?“ zeptal se Dick. „Ben Gunn je právě tak nebožtík jako Flint.“

Ale ostatní se mu vysmáli.

„Z Bena Gunna, ať je živý či mrtvý, si nikdo nic nedělá!“ zvolal Merry.

Dobrá nálada se jim rázem vrátila a s ní i červeň do tváří. Začali zase brebentit, jako by se nic nestalo, jenom chvílemi umlkali a nastavovali uši. A když se už nic neozývalo, naložili si lopaty na ramena a vydali se znovu na cestu. V čele kráčel Merry se Silverovým kompasem, aby šli v jedné linii s ostrovem Kostlivců. Měl pravdu: z Bena Gunna, živého či mrtvého, si nikdo nic nedělal.

Jen Dick třímal ještě v ruce bibli a při chůzi vrhal kolem bázlivé pohledy. Ale nikdo ho nelitoval a Silver se jeho opatrnosti jen posmíval.

„Neříkal jsem ti to?“ povídal mu. „Zkazil jsi bibli! A když už na ni nemůžeš přísahat, co myslíš, že na ni dá duch? Ani tohle!“ A luskl mu prsty před nosem, podepřev se na chvíli o berlu.

Ale Dick se nedal utěšit. Bylo na něm vidět, že ochuravěl. Horečku, kterou mu doktor Livesey tak jako tak předpověděl, ještě uspíšilo vedro, vyčerpanost a úlek.

Nahoře na planině se nám šlo hezky pohodlně, trošku z kopečka, protože se náhorní plošina k západu maličko svažovala, jak jsem

ostatně už řekl. Velké i malé borovice rostly daleko od sebe a mezi houštinami muškátového ořeší a azalek probleskovaly mýtiny potopené do žhavé sluneční záře. Mířili jsme napříč ostrovem směrem severozápadním, takže jsme se na jedné straně dostali až ke svahům Dalekohledu a na druhé měli široký rozhled na Západní zátoku, kde jsem se nedávno zmítal a třásl v té kocábce.

Dorazili jsme k prvnímu vysokému stromu a podle kompasu jsme zjistili, že to není ten pravý. Stejně jsme pochodili u druhého. Třetí se tyčil skoro dvě stě stop nad podrost. Byl to obr mezi stromy, s načervenalým kmenem, do něhož by se vešla celá chatrč, a jeho koruna vrhala stín tak široký, že by v něm mohla cvičit celá setnina vojáků. Bylo ho vidět už zdaleka, jak ze západu, tak z východu, a mohl být klidně zakreslen na mapě jako námořnická značka.

Na moje společníky však nezapůsobila mohutnost stromu, ale vědomí, že kdesi v jeho rozložitém stínu je zakopáno sedm set tisíc ve zlatě. Čím víc se k němu blížili, tím víc v nich bledla vzpomínka na prožitý strach. Oči jim jenjen svítily, nohy kráčely rychleji a lehčeji, nedychtili už po ničem jiném než po bohatství, které jim všem zaručí život bujného hýření.

Silver se belhal za nimi a jen supěl. Široce rozevřené nozdry se mu chvěly a klel jako pohan, když mu mouchy sedaly na obličej, lesknoucí se potem. Zuřivě trhal provazem, na němž mě vedl, a co chvíli po mně vrhal zlověstné pohledy. Už se ani nepokoušel skrývat své myšlenky a já jsem mu četl v duši jako v otevřené knize. V bezprostřední blízkosti zlata zapomněl na všechny své sliby a doktorova výstraha patřila minulosti. Nepochyboval jsem, že se chce zmocnit pokladu, v noci najít a obsadit *Hispaniolu*, pozabíjet všechny poctivé lidi na ostrově a odplout na moře, jak původně zamýšlel, obtížen zločiny a bohatstvím.

Tyto obavy mě tak rozrušovaly, že jsem sotva stačil chvátajícím hledačům pokladu. Co chvíli jsem zakopl a tu škubal Silver za provaz a vrhal na mne vražedné pohledy. Dick, který nám tvořil zadní voj, mumlal střídavě modlitby a kletby, jak jeho horečka stoupala. Tím se ovšem moje sklíčenost nijak nezmenšila a na dovršení hrůzy nešla mi z hlavy tragédie, která se na této planině

kdysi odehrála, při níž bezbožný pirát s modrým obličejem – který potom zemřel v Savannah, hulákaje odrhovačky a volaje po rumu – zavraždil vlastní rukou šest svých spolčenců. Tento les, dnes tak tichý, se jistě rozléhal jejich výkřiky – a div se mi nezdálo, že je doopravdy slyším. Zatím jsme už došli k okraji houštiny.

„Hej, kamarádi, všichni pohromadě!“ zavolal Merry a první se už dali do běhu.

Sotva však uběhli deset yardů, už se zastavili. Ozvaly se tlumené výkřiky. Silver zrychlil krok, odrážeje se berlou jako posedlý. Za okamžik jsme se i my dva zastavili jako přibití.

Před námi byla veliká jáma, zřejmě už staršího data, protože okraje se propadly a na dně rostla tráva. V ní ležel zlomený topor rýče a několik rozházených desek z beden. Na jedné z nich bylo žhavým železem vypáleno slovo *Mrož* – jméno Flintovy lodi.

Všechno bylo jasné jako na dlani. Skryš kdosi našel a vydrancoval; sedm set tisíc liber bylo totam!

KAPITOLA TŘICÁTÁ TŘETÍ

Náčelníkův pád

Takové zklamání snad ještě svět neviděl. Všichni piráti stáli jako opaření. Ale Silver se okamžitě vzpamatoval. Každou svou myšlenkou až dosud směřoval jako závodník jen a jen k pokladu. Na vteřinku zůstal sice jako omráčený, ale než si ostatní plně uvědomili zklamání, přišel k sobě, ovládl se a už zase změnil plán.

„Jíme,“ pošeptal mi, „tu máš a dávej pozor!“

A podal mi dvouhlavňovou pistoli.

Pak klidně, jakoby nic, několika kroky obešel jámu na severní stranu, takže zůstala mezi námi a ostatními pěti. Podíval se na mne a pokývl hlavou, jako by říkal: „Jsme to ale v pěkné kaši!“ V duchu jsem s ním souhlasil. Tvářil se teď zase přátelsky a jeho

chameleonství mě tak pobuřovalo, že jsem si neodpustil tlumenou poznámku: „Tak už jste zase změnil barvy!“

Silver už neměl kdy na odpověď. Piráti poskákali s kletbami a křikem do jámy a začali přehrabovat hlínu prsty a odhazovat prkna. Morgan našel zlatý peníz a zvedl jej s přívalem kleteb. Byla to dvouguinea a kolovala jistě čtvrt minuty z ruky do ruky.

„Dvouguinea!“ zařval Merry, hroze jí Silverovi. „To je těch tvých sedm set tisíc liber, co? Ty se vyznáš, jen co je pravda? Tys ještě nikdy nic nezapackal, co, ty hňupe zabeđený!“

„Jen kopejte, hoškové,“ řekl Silver s chladnokrevnou drzostí. „Jen kopejte, možná že najdete aspoň nějaké ořechy bulvušky.“

„Ořechy!“ zaječel Merry. „Kamarádi, slyšíte ho? Říkám vám, že ten chlap to už dávno věděl. Jen se mu podívejte do tváře, má to tam napsáno.“

„Hleďme, Merry,“ poznamenal Silver, „ty už zase kandiduješ na kapitána? Snaživý hoch, jen co je pravda.“

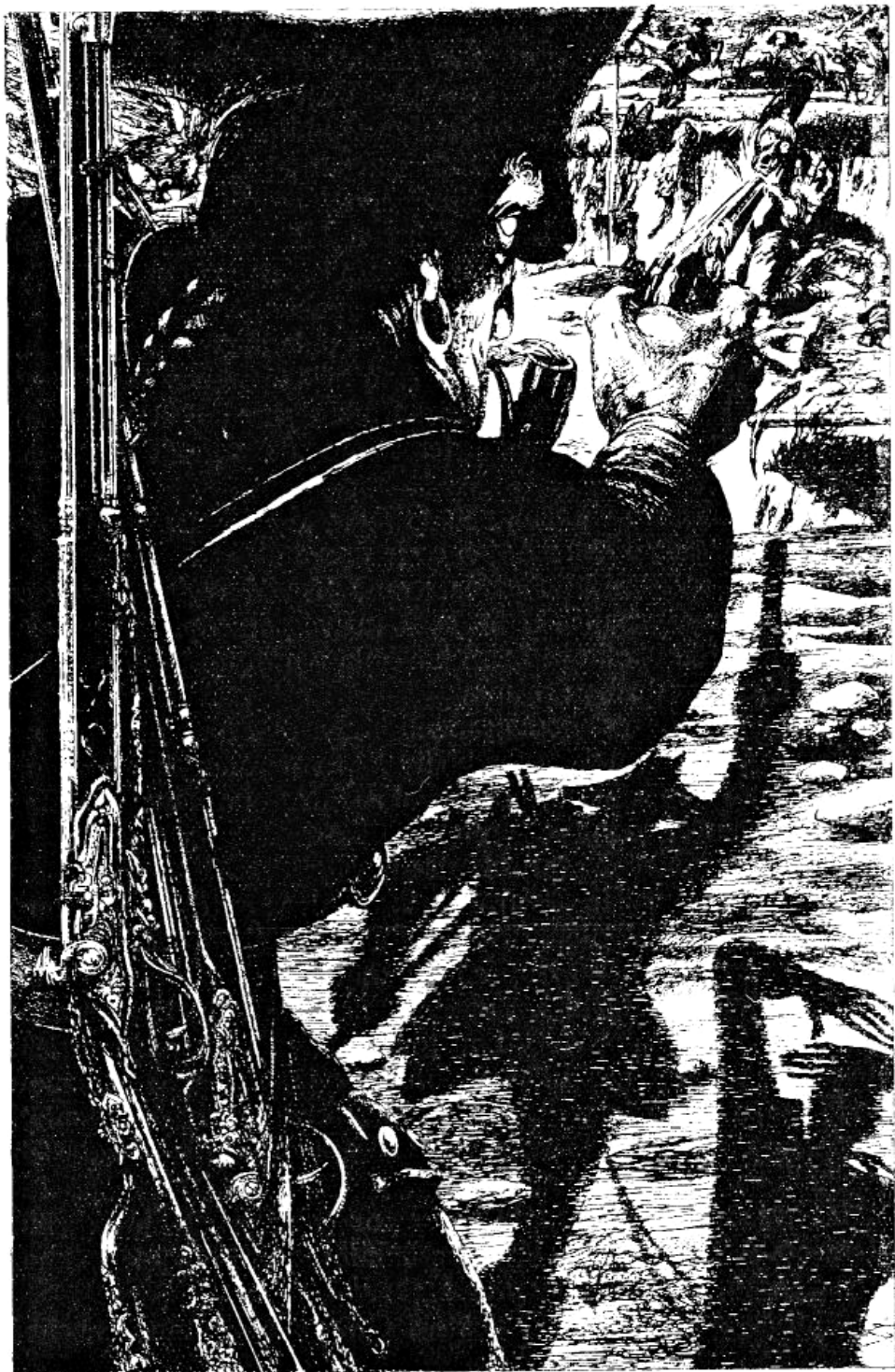
Ale tentokrát stáli všichni na straně Jíry Merryho. Začali se škrábat z jámy, vrhající do ní ještě zuřivé pohledy. Zpozoroval jsem však jednu okolnost, která hovořila v náš prospěch: všichni totiž vylézali na druhou stranu.

Stáli jsme tedy na obou stranách jámy, dva na jedné, pět na druhé, a nikdo neměl dost odvahy k první ráně. Silver se ani nepohnul; opřen o berlu, pozoroval své druhy a vypadal úplně chladnokrevně. Srdnatost se mu nedala upřít.

Jíra Merry konečně přerušil mlčení.

„Kamarádi,“ začal, „jsou na nás jen dva; jeden je ten starý mrzák, který nás tak dlouho vodil za nos, a druhý štěně, s kterým bych si rád vyřídil účty. Kupředu, kamarádi –“

Zvedl ruku, zesílil hlas a zřejmě se chystal povelet k útoku. Vtom prásk, prásk, prásk! z houštiny třeskly tři výstřely z pušek. Merry se zapotácel a zřítíl se střemhlav do jámy. Muž s ovázanou hlavou se zamotal jako vlček a natáhl se jak široký tak dlouhý. Ještě se zachvěl a bylo po něm. Ostatní tři vzali do zaječích a utíkali, co jim nohy stačily.

Než bys mrkl okem, vypálil Silver z obou hlavní do umírajícího Merryho. A když po něm Jíra v posledním tažení zakoulel očima, řekl: „Jářku, Jíro, vyzrál jsem na tebe.“

Vtom se z křoví vynořil doktor, Gray a Ben Gunn, všichni s kouřícími mušketami v rukou.

„Kupředu!“ volal doktor. „Rychleji, hoši! Musíme je odříznout od člunů!“

Utíkali jsme, co jsme mohli, a chvílemi jsme se až po prsa prodírali křovím.

Kdybyste byli viděli, jak se Silver snažil nezůstat pozadu! Poskakoval na své berle, div mu hrudní svaly nepraskly. Myslím – a to je taky doktorův názor –, že by se mu žádný zdravý člověk na světě nevyrovnal. Přece však byl asi třicet yardů za námi a poloudušen vysílením, když jsme doběhli na vrcholek planiny.

„Doktore!“ zavolal na nás, „počkejte, není naspěch!“

A měl pravdu. Na volné planině bylo vidět tři zbylé piráty, jak bezhlavě utíkají směrem, kterým se původně pustili, tedy k Zadnímu stěžni. Už teď jsme byli mezi nimi a čluny. Sedli jsme si na chvíli, abychom si vydechli a utřeli pot, a Dlouhý Honza k nám pomalu došel.

„Děkuji vám pěkně, pane doktore!“ řekl. „Přišli jste, zrovna když už jsem měl já i Hawkins namále. Tak ty jsi tu taky, Bene Gunne!“ dodal. „Ty jsi ale pěkný ptáček, jen co je pravda!“

„Jsem to já,“ odvětil vysazenec, krouť se rozpaký jako úhoř. „A jakpak se máte, pane Silvere,“ dodal po dlouhém mlčení. „Dobře, vidíte?“

„Bene, Bene,“ zamumlal Silver, „že právě tys na mne musel vyzrát!“

Doktor poslal Graye pro krumpáč, který vzbouřenci při útěku odhodili. Když jsme potom pohodlně scházeli z pahorku, vyprávěl mi stručně, co se vlastně přihodilo. Jeho vyprávění zajímalo hlavně Silvera a hrdinou byl od začátku do konce napolo pomatený vysazenec Ben Gunn.

Při svých dlouhých osamělých potulkách po ostrově našel Ben kostru – on ji taky obral. Našel i poklad, vykopal jej (pozůstatky jeho

rýče zůstaly v jámě) a na zádech jej odnesl od vysoké borovice do skryše na rozeklaném pahorku v severovýchodním cípu ostrova. Tam jej bezpečně uložil dva měsíce předtím, než připlula *Hispaniola*.

Když z něho doktor to odpoledne po útoku vytáhl toto tajemství a když nazítří ráno viděl, že je kotviště prázdné, zašel za Silverem, dal mu mapku, která byla už tak jako tak bezcenná, dal mu zásoby, protože Benova jeskyně oplývala kozím masem, které si sám nasolil – dal mu všechno všudy, jen aby mohli bezpečně odtáhnout ze srubu na rozeklaný pahorek. Tam je nebude ohrožovat malárie a poklad budou mít hezky pod dohledem.

„Když jsem pomyslel na tebe, Jime,“ řekl mi doktor, „bolelo mě srdce, ale musel jsem myslet na prospěch těch, kteří zůstali na svém místě. Že jsi nebyl mezi nimi ty, čím to byla chyba?“

Když ráno shledal, že mám být účasten hrozného zklamání, které vzbouřencům připravil, utíkal celou cestu k jeskyni, nechal zemana na stráž u kapitána, sebral Graye a Bena a vydal se s nimi napříč ostrovem, aby byl včas u borovice. Brzy však zjistil, že ho naše tlupa předběhla. Vyslal tedy rychlonohého Bena, aby nás zdržel, jak jen dovede. Bena napadlo, aby zapůsobil na pověřivost svých bývalých druhů, a podařilo se mu to tak, že doktor s Grayem už dávno leželi na číhané v křoví, než jsme my dorazili k borovici.

„Ba, ba,“ řekl Silver, „štěstí že jsem měl u sebe tuhle Hawkinse. Nebýt toho, byl byste nechal starého Honzu roztrhat na kusy, pane doktore, a ani byste brvou nehnul.“

„Ani bych brvou nehnul,“ přisvědčil bodře doktor Livesey.

Zatím jsme došli k člunům. Doktor rozbil jeden krumpáčem, do druhého jsme nasedli a vydali se do Severní zátoky.

Bylo do ní osm až devět mil. Silver polomrtvý únavou si musel taky sednout k veslům jako ostatní a už se člunek nesl po vlnách jako šipka. Vypluli jsme z úžiny a zahrnuli kolem jihovýchodního cípu ostrova, okolo něhož jsme před čtyřmi dny vlekli *Hispaniolu*.

Když jsme míjeli rozeklaný pahorek, bylo vidět temný vchod do Benovy jeskyně a u něho postavu opírající se o mušketu. Byl to zeman. Mávali jsme na něho kapesníky a provolali třikrát hurá! Silver volal právě tak nadšeně jako ostatní.

O tři míle dál, při vjezdu do Severní zátoky, s čím jsme se nesetkali jako s *Hispaniolou*, která tu klidně křížovala sem tam. Příliv ji zvedl zase na vodu, a kdyby tu býval byl větší vítr nebo silný proud jako v jižním kotvišti, byli bychom se s ní už nikdy neshledali, nebo – v nejlepším případě – měli bychom ji rozbitou někde na břehu. Takto však byla úplně v pořádku, ovšem až na zničenou hlavní plachtu. Připravili jsme hned náhradní kotvu a shodili ji v hloubce půldruhého sáhu. Pak jsme veslovali k Rumovému zálivu, odkud bylo nejbližší k Benově jeskyni. Gray se vrátil s člunkem k *Hispaniole*, aby na ní držel přes noc stráž.

Od břehu k jeskyni se táhl mírný svah, na jehož konci nás očekával zeman. Ke mně se choval srdečně a laskavě a o mém dobrodružném kousku se slůvkem nezmínil ani pochvalně, ani káravě. Při Silverově pozdravu poněkud zrudl.

„Jene Silvere,“ řekl mu, „jste ničemný lotr a podvodník – hnusný podvodník, pane! Nemám prý proti vám zakročít. Dobrá, nezakročím. Ale ti mrtví, pane, ti se vám pověsí na šíji jako mlýnský kámen.“

„Děkuji pěkně, pane,“ řekl Silver a zase pozdravil.

„Jak se mi opovažuješ děkovat!“ zvolal zeman. „Prohřešuji se tím hrubě proti své povinnosti. Táhni!“

Pak jsme vešli do jeskyně. Byla to prostranná, vzdušná skrýš s praménkem a jezírkem čisté vody, obrostlým kapradinami. Pod nohama nám chrupal písek. U velikánského ohně ležel kapitán Smollett. A v koutě, kde si jen matně pohrávala zář ohně, jsem spatřil veliké hromady zlatých mincí a hranice zlatých prutů. To byl tedy Flintův poklad, za nímž jsme se vydali a který zaplatilo svými životy sedmnáct mužů z *Hispanioly*. Ale nikdo nemůže říci, co životů stál, než ho nahromadili, co krve a bolesti, kolik krásných lodí šlo ke dnu, kolik statečných mužů muselo skočit z prkna se zavázanýma očima, co výstřelů stál, co hanby, lží a ukrutností. A přece byli na ostrově ještě tři lidé – Silver, starý Morgan a Ben Gunn –, kteří se všech těchto zločinů zúčastnili a marně doufali, že se jim dostane podílu na té kořisti.

„Pojď sem, Jime!“ řekl mi kapitán. „Jsi svým způsobem hodný chlapec, Jime, ale myslím, že už spolu na moře nepojedeme. Máš prostě svou hlavu – a to není nic pro mne. To jste vy, Silvere? Co tu pohledáváte, člověče?“

„Vrátil jsem se k své povinnosti, pane,“ odpověděl Silver.

„Tak!“ řekl kapitán – a to bylo všechno.

Jak příjemný večer jsem tenkrát strávil v kruhu svých přátel a jak mi chutnala Benova nasolená kozina s trochou lahůdek a starého vína z *Hispanioly*! Veselejší a šťastnější lidé se jistě nikdy nesešli. Silver seděl stranou, až tam, kam nedosahovala zář ohně, ale i on hodoval a neustále jen pokukoval, kde by komu mohl posloužit. Dokonce se i s námi vesele smál – byl to prostě zase tentýž milý, zdvořilý a úslušný námořník, jak jsme ho poznali cestou.

KAPITOLA TŘICÁTÁ ČTVRTÁ

a poslední

Druhého dne jsme se pustili do práce časně zrána. Vždyť dopravit ty spousty zlata skoro míli po souši na pobřeží a odtud tři míle člunem k *Hispaniole* byl pro takovou hrstku pracovníků úkol vskutku nesnadný. Tři piráti, kteří se ještě kdesi potulovali po ostrově, nám nikterak nevadili; postavili jsme na pahorek hlídku, aby nás chránila před nenadálým přepadením – a to stačilo. Ostatně jsme měli za to, že všichni tři mají boje až nad hlavu.

Práce nám šla hbitě od ruky. Gray a Ben Gunn veslovali mezi břehem a *Hispaniolou* a ostatní vláčeli poklad z jeskyně na pobřeží. Dva zlaté pruty svázané lanem tvořily dostatečný náklad pro dospělého muže – náklad, pod nímž se jen prohýbal. Já, protože jsem se nemohl uplatnit jako nosič, jsem seděl celý den v jeskyni a cpal zlaté mince do pytlů od chleba.

Byla to prapodivná sbírka, podobná pokladu Billyho Bonese co do různorodosti mincí, ale mnohem větší a rozmanitější, takže jsem se v

ní s rozkoší přehrabával. Byly tam anglické, francouzské, španělské, portugalské mince, guineje, luisdory, dublony a dvouguineje, moidory a zechiny, peníze s obrazy všech možných evropských panovníků za posledních sto let, podivné mince orientální, na nichž byly vyraženy jakési chumáče nití či předivo pavučin, kulaté mince a hranaté mince, mince s otvorem uprostřed, jako by se měly nosit na řetízku kolem krku – v té sbírce se prostě sešly všechny druhy peněz, co jich svět má. A bylo jich jako listí na podzim, až mě bolelo v zádech od shýbání a prsty mě brněly od přebírání.

Pracovali jsme už několik dní. Každý večer jsme dopravili na palubu celé jmění, ale nové jmění čekalo ještě na zítřek. A po zbývajících třech pirátech pořád ještě ani slechu.

Konečně – bylo to myslím třetí den – jsme se vydali s doktorem na návrší, odkud je výhled na nížiny ostrova. Tu k nám vítr přivál z husté tmy jakési ječení či vyzpěvování. Zaslechli jsme jenom úryvek a potom bylo zase ticho.

„Bůh jim odpusť,“ řekl doktor. „To jsou vzbouřenci!“

„A všichni namol, pane,“ ozval se za námi Silverův hlas.

Musím podotknout, že Silver se směl pohybovat úplně volně a že se přes všechna příkoří, jichž se mu denně dostávalo, považoval za oblíbeného a vyznamenávaného sluhu. Snášel tyto ústrky s úžasným sebezapřením a jen se s neúnavnou zdvořilostí hleděl kdekomu zavděčit. A jistě s ním nikdo nejednal lépe než se psem, snad kromě Bena Gunna, který měl ze svého bývalého lodního mistra pořád ještě hrozný strach, a kromě mne, který jsem mu byl opravdu zavázán. Stejně však jsem na něho mohl zanevřít víc než ostatní, protože jsem na planině viděl, jak pomýšlí na novou zradu. A proto zněla doktorova odpověď co nejstrožeji:

„Namol nebo šílení,“ řekl.

„Máte pravdu, pane,“ odvětil Silver, „ale nám dvěma na nich houby záleží.“

„Jistě byste ode mne nechtěl, abych vás považoval za tvora s lidským srdcem,“ odsekl mu posměšně doktor, „a proto vás snad mé pocity překvapí, vážený pane Silvere. Kdybych věděl najisto, že jsou šílení – jako jsem si v duchu jist, že aspoň jeden je stížen zimnicí –,

odešel bych z našeho tábora, dal jim do služeb všechny své vědomosti, třeba bych přitom dával všanc svůj vlastní život.“

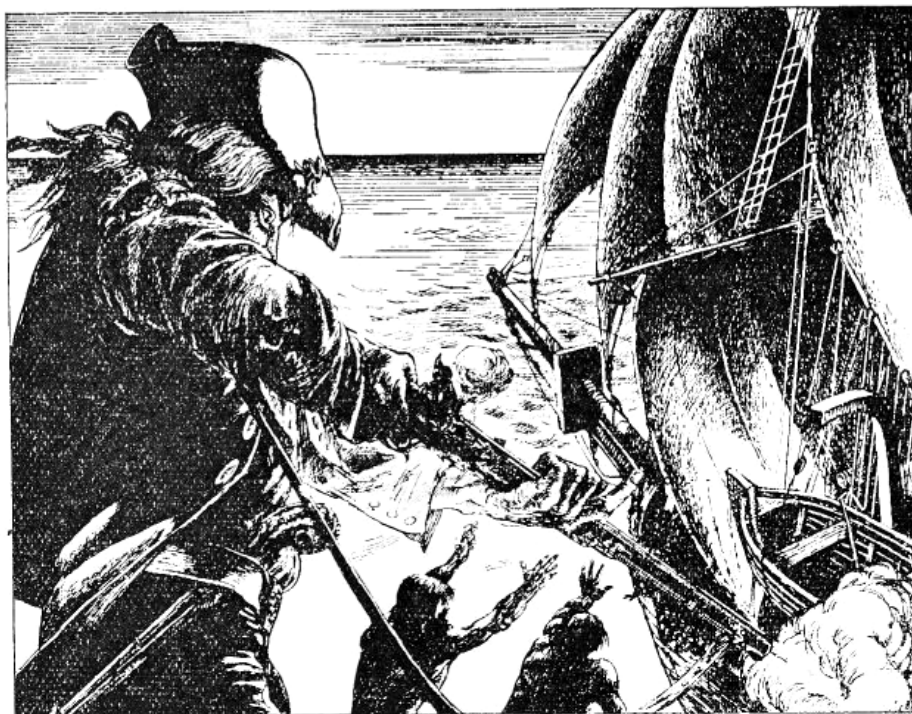
„Promiňte, pane,“ řekl Silver, „ale to byste náramně chybil. Přišel byste o něj, na to můžete vzít jed. Já jsem teď tělem a duší na vaší straně, a nerad bych tedy, kdyby se naše společnost zmenšila, a ještě o vás, kterému jsem tolik zavázán. Ale ti chlapi tam dole nedovedou držet slovo – ani kdyby chtěli. A co horšího, oni by ani neuvěřili, že je možné, abyste vy dostal slovu.“

„Ne,“ řekl doktor. „Zato vy dovedete držet slovo, to se o vás ví.“

Víc jsme se o pirátech nedověděli. Jednou jsme zaslechli z dálky výstřel a dohadovali se, že si asi vyšli na lov. Konali jsme poradu a usnesli se, že je necháme na ostrově – k nesmírné radosti Bena Gunna a s hlučným souhlasem Grayovým. Nechali jsme jim tam hezkou zásobu střelného prachu a nábojů, větší část nasoleného kozího masa, trochu léků a jiných potřeb, nástroje, šatstvo, jednu plachtu, asi dva sáhy lana a na zvláštní doktorovo přání i pěknou hromádku tabáku.

Tím se naše práce na ostrově skončila. Poklad jsme už měli v bezpečí na lodi, kam jsme taky dopravili pro všechny případy dostatečnou zásobu pitné vody a zbytek kozího masa. A jednoho krásného rána jsme zvedli kotvu a vypluli ze Severní zátoky. Na stožáru nám vlála tatáž vlajka, kterou kapitán vyvěsil na srub a pod níž se bil u ohrady.

Jak se brzy ukázalo, ti tři piráti pozorovali naše počínání bedlivěji, než jsme se domnívali. Když jsme totiž proplouvali úžinou, museli jsme plout okolo jižního cípu ostrova a tam jsme je spatřili, jak jeden vedle druhého klečí na písku a prosebně za námi vztahují ruce. Všem nám přišlo zatěžko, že je máme opustit v takové zuboženosti, ale nechťeli jsme riskovat ještě jednu vzpouru. A přivést je domů a odevzdat přímo katovi – to by bylo trochu kruté dobrodininí. Doktor na ně zavolal, pověděl jim o zásobách, které jsme jim nechali, a kde je mají hledat. Piráti nás však neustále volali jmény jednoho po druhém a proboha nás prosili, abychom se nad nimi smílovali a nenechávali je tam zahynout.

Když pak viděli, že loď nemění směr a naopak rychle odplouvá z doslechu, jeden z nich – nevím, který to byl – s chraptivým výkřikem vyskočil, zalíčil a poslal za námi kulku, která hvízdla Silverovi nad hlavou a prolétla hlavní plachtou.

Schovali jsme se z opatrnosti za zábradlí. Když jsem po chvílce vystrčil hlavu, byl výběžek prázdný a už se nám rozplýval v dálce. To byl konec, a ještě před polednem zmizel k mé nevýslovné radosti i nejvyšší vrchol ostrova Pokladů v modrém obzoru moře.

Bylo nás na palubě tak málo, že jsme všichni museli přiložit ruku k dílu – jen kapitán ležel na zádi na žíněnce a dával rozkazy. Značně se už zotavil, ale pořád ještě potřeboval klid. Zamířili jsme k nejbližšímu cípu španělské Ameriky, protože jsme se nemohli odvážit cesty domů, dokud nedoplníme posádku. Celou cestu jsme zápasili s protivnými větry a bouřemi, takže jsme tam dojeli k smrti vyčerpání.

Slunce právě zapadalo, když jsme vyhodili kotvu v překrásném zálivu. Rázem nás obklopily čluny plné černochoů, mexických Indiánů a míšenců, kteří prodávali zeleninu a ovoce a nabízeli nám, že se za peníze potopí. Pohled na tolik veselých tváří (hlavně černošských), chuť tropických plodů, a především světla, která začínala zářit ve městě, tvořily okouzující kontrast k našemu pochmurnému, krvavému pobytu na ostrově. Doktor a zeman se rozhodli, že stráví večer ve městě, a mne vzali s sebou. Setkali jsme se s kapitánem jedné anglické válečné lodi, dali se s ním do hovoru, vykonali návštěvu na jeho lodi, krátce bavili jsme se tak dobře, že jsme se vrátili na *Hispaniolu* až s úsvitem.

Na palubě byl jen Ben Gunn. Hned se začal provinile kroutit, až se nám nakonec přiznal, že Silver je pryč. Uprchl pryč před několika hodinami v malém člunku a Ben nad tím zamhouřil oko. Ujišťoval nás, že jen proto, aby nám zachránil život, o nějž pryč bychom docela určitě přišli, kdyby „ten jednohý chlap zůstal na palubě“. Ale to ještě nebylo všechno. Náš kuchař neodešel s prázdnou. Prosekal nepozorovaně pažení a vzal s sebou jeden pytel s mincemi, v ceně asi tři nebo čtyř set liber, aby se mu lépe cestovalo.

Všichni jsme si oddechli, že jsme se ho tak lacino zbavili.

Krátce a dobře: doplnili jsme posádku, dopluli jsme šťastně domů a dorazili do Bristolu, právě když pan Blandly začal pomýšlet na uspořádání záchranné výpravy. Jen pět mužů z původní posádky se vrátilo nazpět, „ty ostatní dorazil čert a chlast“, a to je svatá pravda. Ale pořád jsme na tom ještě nebyli tak špatně jako ta loď, o níž se zpívá:

*Na moře jich vyplulo sedmdesát pět,
však jen jeden z posádky navrátil se zpět.*

Každý z nás dostal svůj díl pokladu a užil ho podle své povahy buď moudře, nebo pošetile. Kapitán Smollett odešel na penzi. Gray vůbec peníze nepromrhal. Najednou zatoužil dostat se výš, začal se dále vzdělávat ve svém povolání, až se nakonec stal kormidelníkem a spolujatelem krásně vybavené lodi. Oženil se a má tři děti. Ben

Gunn dostal tisíc liber, které utratil a prohrál za tři týdny, vlastně přesněji za devatenáct dnů, protože dvacátý den už byl zpátky s prosíkem. Dostal portýrskou lóži – právě to, čeho se na ostrově obával. Venkovští kluci, ač si z něho často tropí šprýmy, šli by za ním třeba do ohně. V neděli a ve svátek chodí Ben do kostela a je znám jako vynikající zpěvák.

O Silverovi jsme už potom neslyšeli. Ten strašný jednohý námořník zmizel konečně z mého života. Ale vsadil bych se, že se shledal se svou starou černoškou a žije si s ní a s papouškem *kapitánem Flintem* pokojně až podnes. Doufám, že je tomu tak, protože na onom světě mnoho pokoje neužije.

Pokud vím, leží stříbrné pruty i zbraně ještě tam, kde je zakopal Flint, a pro mne za mne, ať si tam zůstanou třeba navěky. Ani dvanácti páry koní byste mě nedostali zpátky na ten prokletý ostrov. Když mě nejvíc tlačí noční můra, slyším příboj burácející kolem jeho pobřeží a často mě vyburcuje ze spánku vřískot *kapitána Flinta*: „Samé zlatáky, samé zlatáky!“

ROBERT LOUIS STEVENSON

1850-1894

Autor této dobrodružné knihy byl anglický spisovatel skotského původu. Jeho otec i děd celý život stavěli na skalnatých skotských výběžcích majáky a důmyslně zdokonalovali jejich osvětlovací zařízení. Původně se měl R. L. Stevenson také věnovat této dráze, ale protože byl odmalička křehkého zdraví, přisedlal na práva. Když vystudoval, nelíbilo se mu ani advokátské řemeslo, protože toužil stát se spisovatelem. Už v chlapeckých letech skládal neumělé příběhy ze skotských dějin. Později pak psal o překot básně, úvahy, cestopisy i povídky. Měl už za sebou kus literární práce, ale pořád zůstal autorem neznámým.

A tu na podzim r. 1881 začal psát svůj Poklad na ostrově, který sám později nikoliv neprávem nazval „má první kniha“. Poslechněte si, jak k tomu došlo. Je to příběh, jakých je málo v světové literatuře.

R. L. Stevenson žil tehdy se svou rodinou v skotském městečku Braemar. Ve Skotsku často prší, ale ten rok lilo nepřetržitě a u Stevensonů nikdo nemohl vytáhnout paty z domu. Nejhuř to snášel Stevensonův osmiletý nevládní syn. Stevenson nevěděl, jak by ho zabavil, protože chlapce už přestávalo těšit i malování obrázků. Když za ním jednou přišel, kreslil právě chlapec z dlouhé chvíle mapu jakéhosi fantastického ostrova. Nazvali jej ostrov Pokladů a společně pro něj vymýšleli jména, která už znáte: Přední stěžeň, Střední stěžeň neboli Dalekohled, Zadní stěžeň, Severní zátoka, Kotviště kapitána Kidda aj. Hotový výkres si pak Stevenson strčil do kapsy a odnesl si jej do svého pokoje.

Představte si, jak byl asi chlapec zklamán, když o tu nádhernou mapu přišel. Ale ještě neuplynul den, a byl za tu ztrátu štědrě odškodněn. Stevenson mu přečetl první kapitolu pirátského příběhu, kterou pro něho napsal, a hned druhý den další. Tak to trvalo celých patnáct dní a každý den narostla nová kapitola.

Ale po těch patnácti kapitolách příběh uvázl. Počasí vyhnalo celou rodinu ze Skotska. Na radu lékařů odjeli do Davosu ve Švýcarsku, kde se Stevenson léčil z plicního neduhu. To už zatím

redaktor jednoho anglického časopisu pro mládež vylákal od spisovatele rukopis a tiskl jej na pokračování. Jak jste si všimli, celý příběh je vypravován v první osobě. Až do konce třetího dílu jej vypravuje mladý hrdina Jim Hawkins. Ale jak mohl ten lehkomyšlný, a přece tak milý Jim vypravovat o tom, co se stalo na Hispaniole, když z ní odešel? Jak mohl, jářku, vypravovat o něčem, co sám na vlastní oči neviděl? Stevenson přemýšlel a přemýšlel a redakce se zoufale domáhala pokračování. Jak se z toho Stevenson nakonec dostal, víte z knihy: místo větroplacha Jima se ve třech kapitolách ujímá vyprávění rozšafný doktor Livesey. Jakmile si Stevenson rozřešil tento problém, ostatek byl už pro něho snadný a celou knihu, původně nazvanou podle zlotřilého Honzy Silvera Lodní kuchař, dokončil v stejně zdravém tempu, s jakým vrhal na papír začátek.

Podivná věc: příběh v časopise šťastně vyšel, ale nikdo si ho skorem nevšiml. Teprve za dvě léta, když byl vydán knižně, stal se Poklad na ostrově naráz oblíbenou knihou a Stevenson uznaným spisovatelem.

Tak tedy vznikla Stevensonova nejznámější kniha. Psal ji pro potěšení svého pastorka a na vydání tiskem vlastně ani nepomýšlel. A celé to pirátské dobrodružství si vysnil, když se skláněl nad chlapcovou mapou fantastického ostrova, když mu do ní vpisoval ta známá jména a zakresloval ty červené křížky, kde ležel zakopán poklad kapitána Flinta.

Zálibu v mapách zdědil Stevenson jistě po otci a dědovi. Ti se bez nich při svém povolání neobešli. Jenže on svým básnickým zrakem objevoval na mapách věci, o nichž se těm rázným a věcným stavitelům majáků nikdy nesnilo. Nechápal, jak může někdo nemít mapy rád. V předmluvě k pozdějším vydáním Pokladu na ostrově o tom napsal:

„Místní názvy, vzhled lesů, běh silnic a řek, pravěké lidské šlépěje, zřetelně vryté všude po kopcích i po dolinách, mlýny a rozvaliny, jezírka i přívozy, osamělý kámen nebo čarodějný kruh balvanů někde na vřesovišti: jaký to nevyčerpatelný zdroj poutavosti pro každého, kdo má oči k vidění a aspoň špetku obraznosti, aby tomu porozuměl. Kdopak by si nevzpomínal na to, jak léhal, dokud

ještě byl dítě, s hlavou v trávě, jak civěl do toho droboučného hvozdu, až před ním všecek ožil pohádkovými houfy. Právě tak se i mně v tom pomyslném lese objevily budoucí postavy mé knihy, když jsem tak hloubal nad mapou ostrova Pokladů; kde se vzaly, tu se vzaly, najednou se přede mnou na těch několika čtverečných palcích nárysu vynořovaly se svými osmahlými tvářemi i lesklými zbraněmi, míhaly se kolem mne, sváděly mezi sebou půtky a slídily po pokladu. Vím jen tolik, že najednou jsem měl před sebou papír a sestavoval jsem na něm seznam kapitol.“

Kromě Pokladu na ostrově napsal Stevenson ještě dlouhou řadu románů a povídek, které si jistě jednou rádi přečtete. Jsou to vesměs příběhy rušné a napínavé. Sklon k dějové barvitosti a dobrodružnosti, jak jej nacházíme v Stevensonových knihách, to byla jedna stránka jeho osobnosti. Druhá, neméně okouzující stránka byla jeho víra v prostého člověka a úcta k lidské práci. Jak o něm napsal jeden životopisec, „přitahoval ho každý, kdo se živil vlastníma rukama, zato měšťák v zajištěném postavení a se stálým příjmem se mu z duše protivil“.

Poslední léta Stevensonova předčasně přervaného života, vrchovatě naplněného prací – umřel v pětáctýřiceti letech na tichomořském ostrově Samoi –, jsou ozářena jeho bojem proti dvěma imperialistickým mocnostem, Spojeným státům a císařskému Německu, které si nad Samoou zřídily společný protektorát. Stevenson, ač těžce sklíčený mnohaletou chorobou, vystupoval neohroženě proti jejich řádění a účinně se ujímal utlačovaných domorodců. Když umřel, celý ostrov ho doprovázel ke hrobu.

Když si pozorně přečtete Poklad na ostrově, pochopíte, že tomu ani nemohlo být jinak. Člověk, který tolik miloval spravedlnost, nemohl zůstat lhostejný k lotrovství, ať už je páchali piráti nebo imperialisté.

Kdo z vás by také nepostřehl, jaký ušlechtilý, krásný, v plném slova smyslu rytířský člověk promlouvá z celého Stevensonova díla! Čtenáři, zvláště mladí, k autorovi Pokladu na ostrově rázem přilnuli. Horší to bylo s měšťáckou literární kritikou, která si s jeho romantičností dlouho nevěděla rady. Je dobré uvědomit si, že

Stevensonova romantičnost má kořeny v jeho zdravém odporu proti šedé šosácké střízlivosti, za níž se často, přechasto skrývá hrubá a tupá bezcitnost.

Aloys Skoumal

Slovníček výslovnosti

A		Hawkins	<i>hókins</i>
Alan	<i>elen</i>	Hunter	<i>hantr</i>
Allardyce	<i>elrdajs</i>		
Anderson	<i>endrsn</i>	J	
B		Jim	<i>džim</i>
Benbow	<i>benbou</i>	Job	<i>džob</i>
Blandly	<i>blendli</i>	John	<i>džon</i>
Bones	<i>bounz</i>	Johnson	<i>džonsn</i>
Braemar	<i>brejmár</i>	Joyce	<i>džojjs</i>
Bristol	<i>bristol</i>	L	
C		Livesey	<i>lajvzi</i>
Caracas	<i>karakas</i>	Louis	<i>luúz</i>
Corso Castle	<i>korsou kásl</i>	louisdor	<i>luidor</i>
Crossleyová	<i>krosliová</i>	M	
Cumberland	<i>kambrlend</i>	M'Graw	<i>mekgró</i>
D		Morgan	<i>mórgen</i>
Dance	<i>dáns</i>	O	
Darby	<i>dárbi</i>	O'Brien	<i>oubrajen</i>
Davis	<i>dejvis</i>	P	
Dick	<i>dyk</i>	Palm Key	<i>pám kí</i>
Dogger	<i>dogr</i>	R	
E		Redruth	<i>redrut</i>
England	<i>inglend</i>	Roberts	<i>roubrts</i>
F		S	
Fontenoy	<i>fontenoi</i>	Stevenson	<i>stývnzn</i>
G		Smollett	<i>smolit</i>
Gray	<i>grej</i>	T	
guinea	<i>giny</i>	Taylor	<i>tejlr</i>
Gunn	<i>gan</i>	Trelawney	<i>trilóny</i>
H		Y	
Hands	<i>hendz</i>	yard	<i>járd</i>
Harry	<i>heri</i>		
Hawk	<i>hók</i>		

OBSAH

DÍL PRVNÍ – STARÝ PIRÁT

Kapitola první

Starý mořský vlk U admirála Benbowa

Kapitola druhá

Černý pes se objeví a zmizí

Kapitola třetí

Černá známka

Kapitola čtvrtá

Lodní kufr

Kapitola pátá

Jak skončil slepec

Kapitola šestá

Kapitánovy listiny

DÍL DRUHÝ – LODNÍ KUČAŘ

Kapitola sedmá

Jedu do Bristolu

Kapitola osmá

V hospodě U dalekohledu

Kapitola devátá

Prach a zbraně

Kapitola desátá

Plavba

Kapitola jedenáctá

Co jsem slyšel v bečce od jablek

Kapitola dvanáctá

Válečná porada

DÍL TŘETÍ – MÉ DOBRODRUŽSTVÍ NA OSTROVĚ

Kapitola třináctá
Začátek mého dobrodružství na ostrově
Kapitola čtrnáctá
První rána
Kapitola patnáctá
Muž na ostrově

DÍL ČTVRTÝ – SRUB

Kapitola šestnáctá – Dále vypravuje doktor
Jak byla opuštěna loď
Kapitola sedmnáctá – Doktor pokračuje
Poslední plavba v jole
Kapitola osmnáctá – Doktor vypravuje dál
Jak skončil první den bojů
Kapitola devatenáctá – Jim Hawkins se zase ujímá vyprávění
Posádka ve srubu
Kapitola dvacátá
Silverovo poselství
Kapitola dvacátá první
Útok

DÍL PÁTÝ – MÉ DOBRODRUŽSTVÍ NA MOŘI

Kapitola dvacátá druhá
Jak začalo mé dobrodružství na moři
Kapitola dvacátá třetí
Odliv
Kapitola dvacátá čtvrtá
Bloudění v člunku
Kapitola dvacátá pátá
Strhnu pirátskou vlajku
Kapitola dvacátá šestá
Izrael Hands

Kapitola dvacátá sedmá
Samé zlařáky

DÍL ŠESTÝ – KAPITÁN SILVER

Kapitola dvacátá osmá
V táboře nepřátel
Kapitola dvacátá devátá
A zase černá známka
Kapitola třicátá
Na čestné slovo
Kapitola třicátá první
Hledání pokladu – Flintův kompas
Kapitola třicátá druhá
Hledání pokladu – Hlas z lesa
Kapitola třicátá třetí
Náčelníkův pád
Kapitola třicátá čtvrtá
A poslední

Robert Louis Stevenson (doslov)

Slovníček výslovností

KNIHY ODVAHY A DOBRODRUŽSTVÍ
Řídí Eva Dolejšová
Svazek 5

Robert Louis Stevenson
POKLAD NA OSTROVĚ

Ilustroval Bohuslav Mikeš. Z anglického původního vydání Treasure Island přeložila Hana Šnajdrová. Doslov napsal Aloys Skoumal. Vydal jako svou 3333. publikaci Albatros, nakladatelství pro děti a mládež, v Praze roku 1969. Odpovědná redaktorka Jarmila Rosíková. Výtvarný redaktor Jan Žbánek. Technický redaktor Karel Krch.

Z nové sazby písma Baskerville a s 26 ilustracemi vytisklo Rudé právo, tiskařské závody, Praha. 11,77 AA (text 10,43, ilustrace 1,34), 12,01 VA. 5. vydání v Albatrosu.

13-059-69 14/54 Vázaný výtisk 22, – Kčs 305/14/8,6-5